

100

100

100

100

गुजरात विद्यापीठ ग्रंथालय

[गुजराती कॉपीराइट विभाग]

अनुक्रमांक ७५४०

वर्गक

पुस्तकानुं नाम २०७६१ २०७२०७

विषय PC848:8

રાજંદી મનશાની.

૩૬૫ રોજના ૩૬૫ ભલા વીચારો.

સંપ્રદ કરી પ્રગટ કરનાર—
દીનશાહ મેહરવાન ઇરાની,
સરચાપીર સ્ત્રીટ, પુના.

નકલ રૂ.૨૦૦, કીંમત રૂ. ૧.

આ “પુસ્તક” જામે જમશેદ શ્રીશ્રીજી વરકસ,
મેંગલોર સ્ત્રીટ, કોટ, મુંબઈ મધ્યે માલેકજી નવ-
રાજ પ્રીંટર છાપ્યું છે અને મીં. દીનશાહ મેહરવાન
ઇરાનીએ સચાપીર સ્ત્રીટ, પુણાં મધ્યે પોતાને માટે
પ્રગટ કીધું છે.

ગુજરાત વિધાપાઠ
અમદાવાદ
૭૬૦૦
જી.એલ.સી.

ગુજરાતી સાહિત્ય સંમલ

સાચી પહેલાં પરિવર્તનગારનો ઓભોર માનવો
જોઈયે, કારણકે તેની મેહેરબાનીથી આ નાના
પુસ્તકનું કામ હાર પડ્યું છે.

ખીજે ઉપકાર "જમ જમશિદ"ના માલિક શેઠ
જાંહગીર મેહેરામજી મર્જખાનનો માનવો જોઈયે.
તેણે સાહેબે "શાહી મનશી"ના ફકરાઓ દર-
શાજ છાપવા માટે પોતાના "જમ જમશિદ" પતની
કીમતી જગા ફાજલ પાડી હતી.

ત્રીજે ઉપકાર મીં માણિકશાહ નવશાહ પદરનો
માનું છું, કારણકે હાંમેજી પુસ્તકો ઉપરથી એવણે
એ ચોપડી લખી આપી છે.

ચોથો ઉપકાર જેમસ એલન તથા રૈવરંડ ડાં
મીલરનો માનવો જોઈયે, કે જે ખંતેના પુસ્તકોનો
ઉપયોગ કરીએ છે.

ચોપડી જોએએ આગમચથી ખરીદવા માટે
નામ નોંધાવ્યાં હતાં તેઓનો આ તકે હું હેશાન
માનું છું. આ પુસ્તકના વેચાણની અડધી ઉપજ
ધર્મ ખાતે આપવામાં આવનાર છે.

લાં સેવક,

દી. મે. ઇરાની.

પુના, ૧-૭-૧૮.

રોજીંદી મનશની.

સંમજ્જ કરી છપાવનાર—સેવક, દી. મે. ઇ.

રોજ ૧ લો હોરમજ્જ માહ ૧ લો ફરવરદીન.

આને બેસતાં નવા સાલનો પહેલાં અહુરમઝદ રોજે દરેક ચુસ્ત જરયોસ્તીએ પાતાના અતઃક-
ષ્ટમાં ઉડાણથી કોતરી રાખવું બેઠયે કે અહુર-
મઝદ ઉપર ઇતખાર રાખી નેકાથી ચાલનાર માણસ
કદીખી દુઃખી થતો નથી. અહુરમઝદ સારાનોજ
રાજી છે અને તે સધળાંઓનું સારુંજ કરે છે.
આપણને જે આફત અને સંતાપ જેવું લાગે છે
તે દુઃખ નહીં પણ સુખ છે—બાહરથી દેખાતાં
દુઃખતા ઠાકણ હેઠળ તેમાં આપણને માટે અહુર-
મઝદ તરફના આશીરવાદ છુપાયેલા હોય છે. ગઈ
કાલે પુરાં થયેલાં વરસમાં દુઃખ અને સુખ-
પ્રચાલી અને દલગીરી—તથા ક્ષતેહ અને નીશક-
ળતાનો જેવો અનુભવ મળ્યો હશે તેવોજ આજરોજ
શરૂ થતાં નવાં વરસમાં પણ મળશે. નવાં વરસમાં
તમારે માટે શું બનશે, તે આગમજથી કોઈ કહી
શકવાનું નથી. જેખી બને તે ખરું—પણ આજે
અહુરમઝદ રોજથી અહુરમઝદ ઉપર સંપૂર્ણ ઇત-
ખાર સંખીને નવું સાલ શરૂ કરશે, તો ગમે એવી
મુસકેલી વચેથી તે દયાળુ બાપ તમને પોતાની પનાહ
હેઠળ રાખીને કાંઈખી અલવલ આવવા દેશે નહીં.

કોઈ ૨ જો બહુમન માહા ૧ લો ફરજરહીન.

ગઢ ગુજરી ભુલી જવામાંજ લાલ છે. ગઢ પરમે પુરાં થયલાં વરસમાં જેની કાંઈ લુલ્લયુક થઈ હોય, જે કાંઈ દુઃખ યા અપમાનો સહન કરવાં પડ્યાં હોય, તે યાદ કરીને મનમાં મુઝાયા કરવામાં લાલ થું-ધાળાયલાં દુઃખ માટે વીલાપ કરવામાં હાંસલ થું? ગઢ પરમે પુરાં થયલાં વરસનું જે કાંઈની યાદ રાખવું હોય, તેા એ વરસમાં જે કાંઈ નવો અનુભવ અને નવો બોધ મળ્યો હોય, તેજ માત્ર યાદ રાખવાનો છે, કે જે ગેઢકાલથી શરૂ થતાં નવાં સાલમાં નવી સદગુણી છંદગી શરૂ કરવામાં કામ લાગે, ખીજાએ તરફનો ધીક્કાર, અદેખાઈ, અંતસ અને આલુગમો, ખતમ થયલાં વરસ સાથે સદાના દટાઈ જવાં જોઈએ. સમ્રાજ્યાએ તરફના એકસરખા પ્યાર અને ભલી લાગણીએ તેની જગા લેત્રી જોઈએ. ખગેા સુખી અને લાખ્યશાળી તે નર છે, કે જેને આજના બખતાવર દીવસે, કે કોઈની તરફનું ગુકસાન યા અપમાન યાદ કરવાનું નથી-જેના સ્વરૂપ અંતઃકરણમાં ધીક્કારની લાગણીએ વાસો કર્યો નથી.

રોજ ૩ જો અરદીબેસત માહ ૧ લો ફરવરદીન.

પૈસાગળા પાડોશીને જોઇને ધણુઓ મનમાં
 મુઝાય છે કે પવરદગારે અમને ગરીબ કાંય
 કીધા? પણ એ ભલાં માણસો સમજતા નથી કે
 સુખ અને શાંતી તેઓના પોતાના અંતરણમાં
 છે-પાડોશીના પૈસામાં નથી. પાડોશી પૈસાવાળો
 હશે, પણ તેથી તે સુખીજ હશે એમ કાંઈ કંઈ
 નથી. તે ગાડી ખોડે ફરે છે, પણ તેના ઘરમાં
 કંઈયા ટંટો હશે-કોઈ ખીમર પડેલું હશે-યા કોઈ
 કૂંછંદી ફરજંદાનો તેને રાત દહાડો બળાપો હશે.
 જેઓ પાસે પૈસા ટકા ન હોય, તેઓ કાંઈ
 ગરીબ કહેવાય નહીં, પણ જેઓ પોતાની લાગ્યા-
 રીને સહન કરવાનું કૌવત ધરાવતા ન હોય તેઓજ
 ખરેખરા ગરીબ કહેવાય. આફત કોણ ઉપર
 નથી પડતી? તેમાંથી કોણ બચ્યું છે અને હવે
 પછીની કોણ બચશે? પણ એટલું યાદ રાખવાનું
 છે કે કોઈની આફત એવી નથી કે જેની વેદના,
 ડહાપણુબરી રીતે કામ લેવાથી ઓછી ન થાય.
 ભાગેલા પ્યાલાં આગળ બેસીને રડવાથી તે આપું
 થતું નથી. તેજ મીસાલે એક આફત મુજરવા
 પછી તે માટે વીશાપ કર્યા કરવાથી તે નહીં
 મુજરેલી થતી નથી.

રોજ ૪ થી શેઠરેવર માહ ૧ લો ફરવરદીન.

મોજમજહ સૈને વાહલી છે. પણ કાંઈખી હદ વગર મોજમજહ ભોગવ્યા પછી તેના જે દુઃખ-દાયક પરીણામો આવે, તે ભોગવવા કોઈને ગમતું નથી. જે માણસો પેટ ભરીને મજહ કર્યા પછી તેના પરીણામો ભોગવવા માગતા નથી તેઓને દુન્યાનો કારોબાર અંધેર અને ખોદાનો ધનસાફ હંધો લાગે છે. તેઓ પોતાની ઇચ્છા મુજબ દુન્યાનું કામકાજ ચાલતું જોવા માંગે છે—કુદરતના કાયદાનો ભંગ કરીને તેની સજામાંથી તેઓ છટકવા માંગે છે. પણ કુદરતના કાયદા અચૂક તેમજ સંપૂર્ણ છે—તેઓ કોઈનોખી સરોપરો રાખતા નથી. નાના કે મોટા—અમીર કે ફકીર—રંક યા રાય—સબળાઓને કુદરત એકસરખો ધનસાફ આપતી જાય છે. તેના કાયદાને અને તેના ધનસાફને વમયા વગર કોઈખી ધનસાનનો છુટક નથી. જેઓ કાંઈખી આંકોશ વગરની મોજમજહ ભોગવીને કુદરતના કાયદાઓનો ભંગ કર્યા જતા હોય તેઓએ કુદરત તરફની સજા પણ તેટલાજ આંકોશ વગર ભોગવવાને તૈયાર રહેવું જોઈયે.

રોજ ૫ મેં અસપનદાદ માહુ ૧ લો ફરવરદીન.

અહુરમઝદની ઇચ્છાને આધીન થઈને જે માણસ
ખરેખરે સહનશીળ થયેલો છે, તે કદીખી કોઈની
સામે થતો નથી. સામે થવાને બદલે તે નમી
જાય છે અને નમી જઈને સંવળાઓને વશ કરે
છે. ખીજાઓ તરફથી પોતાને હેરાનગતી થશે, એમ
જે માણસ ધારે છે અને તે ધારી લીધેલી ઇજા
સામે પોતાનો બચાવ કરવાની જે માણસ તજ-
વીજ કરે છે તે સહનશીળતાનો અર્થ સમજતો
નથી, યા જીંદગીનો ભિદ થું છે તે જાણતો નથી.
કોઈએ આપણી પીઠ પાછળ ખોટી બદગોષ કરી
હોય, તો તે માટે ખીજવાનું થાનું—તે સામે
આપણે બચાવ કરવાની જરૂર જ શી? બદગોષ
ખોટી હતી—અને જે ખોટું હતું, તે ખોટું જ
રહવાનું—ત્યાંજ તેનું સેવટ આવવાનું. જે પીજ
ખોટી હોય, તે કોઈને કાંઈ ઇજા કરી શકતી
નથી. તે જોતાં દરેક બાબતમાં સંવળો મામલો
અહુરમઝદની ઇચ્છા ઉપર છોડી દઈને સહનશીળ
થવામાંજ ઇનસાનને લાભ છે.

રોજ ૬ થા ખોરદાદ માહ ૧ લા ફરવરદીન.

માણસની સામે કોઈખી એવી મુસ્કેલી રજુ થતી નથી કે જે દુર કન્વાની શક્તી તેનામાં નહીં હોય. મુસ્કેલી આવી પડે ના ગુન્થવણ ઉભા થાય તેથી માણસ જો ખાહીને નાહીંમત બની જાય, તો તેથી કાંઈ કાયદાને બદલે સામું નુકસાન થાય જે-ગભરા-ટથી તે મુસ્કેલીની સામે વચાની શક્તી આપી થાય છે અને માણસ વધુ ગુન્થવાડામાં ઉતરે છે. મુસ્કેલીને હાથગાલી અપાને દુર કરી નાંખવાની કોથેશ કરવી ફાકટ છે-તેમ તે દુર થઈ શકતી નથી. મુસ્કેલીથી ખાહીને દુર નાસી જવાની આશા રાખવી મીથ્યા છે, કારણકે માણસ જ્યાંની જશે, ત્યાં મુસ્કેલી તેની સાથે જવાનીજ. મુસ્કેલી મા આફતને દુર કરવાનો ખરો ઉપાય જુદોજ છે. તે એ કે મનને શાંત રાખીને હાંમતથી તેની સામે થવું. મુસ્કેલી કેવા પ્રકારની છે, તેનું બળ ફેટલું છે, તે વગેરેનું ધીરજથી તોલ કરવું, તે બરાબર ધ્યાનમાં ઉતારવું અને તે પછી તેની ઉપર હુમલો કરીને તેને સેવટની દુર કરી નાંખવી. એ મુજબ અમલ કરનારાઓનું બળ તથા ડહાપણ વધતું જાય છે અને તેઓ સુખના એક એવા મારગમાં દાખલ થાય છે કે જેવું સુખ સદેજમાં ગભરાઈને નાહીંમત થઈ જનારાઓને મળતું નથી.

રોજ ૭ મેં અમરદાદ માહુ ૧ લો ફરવરદીન.

દુન્યાને જેવી નજરે જોઈએ તેવી દેખાય. એકજ દેખાવ જોનારાં જે મણસો જુદા જુદા વીચાર બાંધે છે. એકની નજરે તે દેખાવમાંની ખામીઓ અને ખોડખાપણી નજરે પડે છે, જ્યારે બીજો તેની ખુબીઓ જોઈને આક્રીત કરે છે. તમ જેવી નજરે દુન્યાને જોશો તેવી તે તમને દેખાશે. દુન્યાને સુખી જોરા માટે તમારો નવી આપો. મળવવાની દુવા ગુજારવી જોઈએ, કે ન આપો તમે અહુરમઝદની ભલામી જોઈને તે વખાણી શકો. એક સંતોશી અંતઃ કરણ આપી દુન્યાને સુખાજોઈ શકે છે. તે ગમે એવાં દુઃખ વચ્ચેથી કાંઈ ને કાંઈ સુખ આપનારાં ચીજો જોઈને તેમ દે અહુરમઝદનું હેશાન માને છે. અહુરમઝદ પેદા કરેલી આ જગતમાં તેમજ આપણી પાતાની સરજતમાં જે કાંઈ થોડું કે ઘણું સુખ સમાવણું હોય, તે જોઈને તેની કદર પુજવાની આપણે એવ પાડવી જોઈએ. ત્યારેજ આપણી ગણબાહ યા લાચરી માટે બરબાદ કરવાની યા હાવસોતારા કરવાનાં એવ જગા રહેશે—ત્યારેજ અહુરમઝદ તારૂંથી મળેલી બહેશો માટે તેનું હેશાન માનતાં આપણે શીખીશું.

રોજ ૮ મા દેખાદર માહુ ૧ લો ફરવરહોન.

માણસોને માટે ભાગે એકલું રહેવા ગમતું નથી. આથી સ્ત્રી પુરૂષો પરણીને લગનના ગાંઠથી એક થાય છે કે અડીભીડીએ એક ખીજને મદદ લાગે. એ ઉપરાંત પુરૂષો દોસ્તદારોની તથા સ્ત્રીઓ સહ મીટીંગોની સંગતમાં ફરે છે. અલખતાં એવી સાચી મજબુત મીત્રાચારી ધણીવાર આપણને ઉપયોગી થઈ પડે છે તેમાં કાંઈ શક નથી. પણ તેમ આ વાત ખી ખરી છે કે આપણા મીત્રો ગમે એવા વફાદાર અને દીલસોઝ હોય તોપણ આ દુન્યાના સુખદુઃખ માંથી તો આપણુ દરેકને એકલાનેજ પસાર થવાનું છે. આપણને કાંઈ દુઃખદરદ થાય છે ત્યારે તેની સઘળી વેદના આપણને એકલાનેજ ભાગવવી પડે છે. આપણા ગમે એવાં વાહલાં ખેશીઓ યા મીત્રો તે વેદનાનો થોડોક ભાગ પોતે ઉપાડી લઈને આપણું દુઃખ ઓછું કરે એ ખીલકુલ બનવાજોગ નથી. તેજ મુજબ મરણ નજદીક આવતાં જ્યારે દુન્યા છોડી જવી પડે ત્યારે ખી આપણી સાથે કોઈ આવી શકતું નથી. તે જોતાં તો આપણુ દરેક જણ ખરેખરી એકલી જીંદગીજ ગુજારવે છીએ. દુઃખ યા આફત ત્રામે આપણુ દરેકને એકલાનેજ લડત ચલાવવી પડે છે અને સુખ દુઃખનો ભાર પણ દરેકને એકલાનેજ ઉપાડવો પડે છે.

રાજ્ય ૯ મા આદર માહુ ૧ લો ફરવરદીન.

આ જગતમાં દરેક ઇનશાનને અહુરમઝદ તરફથી કાંઈ ને કાંઈ કામ સોંપાયલું હોય છે. આપણે જેની જગાએ હોઈએ ત્યાં અહુરમઝદે પોતેજ આપણને કાંઈ ભલી નેમથી મોકલેલા હોય છે. કાંઈખી ભલું કામ કરવાને ખાતરજ અહુરમઝદની ઇચ્છાથી આપણે ત્યાં જઈ પુગ્યે છીએ. જ્યારેખી કાંઈ ગરીબ લાચાર ના હોજતમંદની હોજરીમાં આપણે જઈ પુગ્યે ત્યારે વીચાર કરવો જોઈએ કે તેને કાંઈ મદદ કરવાને ખાતરજ અહુરમઝદે આપણને તે જગાએ કાં નહી મોકલ્યા હોય? આપણે દરરોજ અહુરમઝદ તરફના હુકમો મુજબની તરેહવાર ફરજો બજાવ્યા જઈએ છીએ. વારંવાર આપણને અહુરમઝદ તરફથી મોહોરબંધ હુકમો મળે છે અને તે હુકમ મુજબનું કામ બજાવવાનો વખત આવી પુગે ત્યારેજ તે હુકમો આપણી સતમુખ ખુલ્લા થાય છે. આપણે જેની કાંઈ કામ ના ફરજ બજાવતા હોઈએ, તે અહુરમઝદે પોતે આપણને માટે નેમેલી હોઈથી તે દીલ લગાડીને બજાવવાની જરૂર છે.

રોજ ૧૦ માં આનાં માહ ૧ લો ફરવરહીન.

જેઓ પદ્મ પટકા સંધરી રાખતા હોય તેઓને વધુ દોલત આપવા અહુરમઝદને ગમતું નથી. તે એવાં માણસોને પદસા આપવા ઇચ્છે છે કે જેઓ પોતાના હમજતીએ અને ભાઈભાંધોના ભલાં માટે તેનો છુટથી ઉપયોગ કરવાને રાજી હોય. આપણી જીંદગીની એ મુખ્ય નેમ એ છે કે ખીજાઓને મદદ કરવી—કોઈખી રીતે તેઓને ઉપયોગી થઈ પડવું. તેમાંજ જીંદગીની ખરી મજા હોય છે—ખરી જીવવા લાયકની જીંદગી તેજ છે. ખીજી અગત્યની ખીના એ છે કે કોઈખી સંજાવત કરવી હોય, કોઈનું ભડું કરવું હોય, કોઈને કાંઈ મદદ કરવી હોય, તો તે સંજા પરમારથના કામો અહુરમઝદને અર્પણ કરવાં. તેનો અર્થ એ કે કોઈ ગરીબ લાચારને મદદ કરવી હોય, તો ખુદ તે માણસને ખાતર નહીં કરવી પણ અહુરમઝદને ખાતર કરવી. તેથીજ આપણા કોઈ દુશ્મનને યા આપણું ખુર કરનારને મદદ કરવાને પણ આપણે અચકાતું જોઈએ નહીં, કારણ કે આપણે જો મદદ કરયે છીએ તે તેને ખાતર નહીં પણ અહુરમઝદને ખાતર કરયે છીએ.

શેષ ૧૧ મા ખોરશદ માહ ૧ લો ફરવરદીન.

આ દુનીયાના અંધાર વચે પરવરદેગાર ધણીક વાર બેહેસ્તની સુખી જીંદગીનો ત્રાંખો ખ્યાલ આપણને આપે છે. બેહેસ્તની રાશની અવસ્થા અને ગાથાની સંખ્યા અંધ બારાંખોમાંથી આપણી તરફ આવે છે. એ રાશનીથી આ જીને માત્રમ પડે છે કે બેહેસ્તમાં જે જીંદગી ભિગવવામાં આવે છે, તેમાં એક કતરાભારમાં આપસ્વારથ હોવા નથી—તે જીંદગી ખીજખોની સેવા કરવા માટેજ અરપણુ કરવામાં આવે છે. યજ્ઞદા તથા અમશાસપદોનું કામ પણ સેવા બજાવવાનુંજ છે—તેમાંજ તેઓનું ખરું સુખ સમાયલું છે. તેઓ ખીજખોની સેવા કરવામાં મોજ લે છે, નહીં કે પોતાની સેવા ચાકરી ખીજખો પાસે કરાવવામાં. આપણે પોતે જો આ દુઃખી દુનીયામાં સુખી જીંદગી યુજીરવા માગતા રો-ધયે, તો તેનો એક હલાજ છે. તે એ કે યજ્ઞદા અને અમશાસપદોની પડે ગાંધી લાચારીની સેવા કરવી અને દુખખાંઓની દાદ લેવી. ખીજખોનું બને એટલું ભણું કરવું તેજ આપણી જીંદગીની સહાય હોવી નેમ છે અને તેમાંજ ખરેખર સુખ સમાયલું છે.

શંખ ૧૨ એ માહોર માહ ૧ લો ફરવરદીન.

જીંદગીનું ઉત્તમ સુખ દુઃખના દર્યાવને સામે પાર પડેલું હોય છે. એ દર્યાવમાંથી પસાર થયા વગર તે સુખ ધનસાનેને મળી શકતું નથી. આત્મા ની વૃદ્ધી કરવી, યાને નેકીના મારગે ચાલીને ખેહસ્ત ભણી આગળ વધવું તેજ ખરેખર ઉત્તમ સુખ છે. એ ઉત્તમ સુખ મેળવવા માટે દુન્યાના લોભ લાલચો છોડી દેવાની જરૂર છે. દુન્યાદારીના જે તકલીદી સુખને આપણે ચીવટાઈથી વળગી રહીએ છીએ તે તજ દેવાથીજ ઉત્તમ આત્મીક સુખ મેળવી શકાય છે. દુન્યાદારીનું તરેહવાર જાતનું સુખ મેળવવા માટે આપણે ઘણીક વાર આજીજી સાથ અહુર-મઝદને અરજ ગુજાર્યે છીએ. પણ અહુરમઝદ એટલો ભલો છે કે એ તકલીદી સુખ તે આપણુ ને આપતો નથી, કારણ કે તે જાણે છે કે હુંક મુદતનું એ દુન્યવી સુખ આપણુને બક્ષાયાથી હંમેશના આત્મીક સુખના બાબમાં આપણુને પણ તજવું પડે છે. તેથીજ ખેહસ્તના ઉત્તમ સુખ ભણી આપણે આગળ વધી શક્યે તેને ખાતર તે દુન્યાની જંજળીયતભરી જીંદગીમાં આપણુને ચાલુ રહેવાદે છે, કારણકે એ જંજળજ આપણુ ને ખેહસ્તના સુખ ભણી ખેંચી લઈ જાય છે.

રોજ ૧૩ માં તીર માહ ૧ લો ફરવરદીન.

માહડે મહડીને મોટાઈ માગવાથી માણસ
મોટો ગણાતો નથી. જેમ્મો મોટા માણસમાં ખપ-
વા માંગતા હોય, તેમ્મોમ્મો પહેલાં નેકી અને લલાઈ
કરતાં શીખવું જોઈયે. દુન્યામાં જે ખરેખરા
મહાન નરો છે, તેમ્મો નેક, લલા અને સાદા
છે. તાણી તોડીને મોટા માણસમાં ખપવાની કો-
શિશ કરવાથી જગમાં સામી હસી થાય છે. જેમ્મો
નેક અને સાદી છાંદગી ગુજરવા સાથે સોડોની
નજર આગળથી દુર રહે છે, તેમ્મોને મોટાઈ ધર
મેઠાં જઈ મળે છે. મોટા માણસમાં ખપવાનું ડોલ
ધાણવું અને મોટાઈ મેળવવાની ખામ્મોસ રાખવી,
એ માણસની એક મોટી નબળાઈ છે. જેમ્મો
એ નબળાઈથી નીરાળા છે, તેમ્મો પોતાની
નમનતાઈના નીચાણ ઉપરથી આપ મળે મોટાઈ-
ના ઉંચાણ ઉપર જઈ પુગે છે.

રોજ ૧૪ મેં ગોશ માહ ૧ લેા ફરવરહીન.

માણસની આંખોનીની જુદી જુદી ખાસીયત છે. કોઈની નજરે ખીજાઓની ખુબી અને ભલાઈ સીવાય ખીજું કંઈ નજરે પડતું નથી. ખીજાઓની નજરે લોકોની ખામીઓજ ફક્ત દીસે છે. અહુર-મઝદે પેદા કરેલી બોહોળી જગતમાં ઉમદા ગુણો-વાળાં સ્ત્રી પુરુષોની વચ્ચે તેઓ ફરે છે, છતાં લોકોની ભલાઈ અને સદગુણો તેઓ જોઈ શકતા નથી. લોકોની ખોડખાપણુ શોધી કહાડવામાં તેઓ બડા હુશીયાર હોય છે. લોકોની ખુબીખામી-નું તોલ કરતી વખતેની તેઓના ધનસાફનું પદ્ધતિ ઉલટીજ ખાજુએ નમે છે. ઘણા ભલાં માણસોનેની તેઓ અનીતીવાન અને બદમાં ગરકાવ થયલા માની લે છે એવી ખાસીયત અહુરમઝદને ખીલકૂલ પસંદ નથી. આપણને સામા ઘણી માં જોવાનું છે તે તેની ખુબીઓ છે—નહીં કે ખામીઓ. તેનો સખબ એ કે દુન્યામાં દરેક ધન સાન થોડી કે ઘણી ખામીવાલું હોય જેજ. અને આપણે પોતેની ક્યાં ખામી વગરના છીએ? અને આપણે પોતે જો ખામીવાળા છીએ તો પછી મોટી ઉકમાઈ સાથે ખીજાઓની ખામી કહાડવાનો આપણને હક જ થાય છે ?

શેજ ૧૫ માં કપમેહર માહ ૧ લો ફરવરદીન,

અહરમઝદની સાથે માણસનો મેળાપ ત્યારે જ થાય કે જ્યારે માણસ પોતાના સ્વારથને છોડી દે, યાને ખુદ પોતાને ભુલી જાય. દુન્યાનારીની માજ આપનારી બાહરની જીણસો છોડી દેવાથી જ કાંઈ માણસ પોતાને ભુત્રી જતો નથી. પોતાને ભુત્રી જવો એટલે ખુદ માણસના અંતરમાં જે પાપો અને ભુલો સમાયલી છે તે દુર કરી નાંખવી તે. બપકાદાર કપડાં તજી દેવાથી, ધન દોલત ખીજીને સોંપી દેવાથી, દારૂ અને માંસ માછલીને ખોગક તજી દેવાથી યા માત્ર મોહડથી મીઠા સખુનો ખોલ્યાથી જ કાંઈ માણસને અહરમઝદ મળે નથી. અહરમઝદને મળવા માટે તો ગરૂં છોડી દેવાની, પૈસાની પ્રમ્છા તજી દેવાની, ઇંદ્રીએને તૃપ્ત કરવાના ઉવસો દુર કરવાની અને ખરામારી, કજીયા ટંટા, ધાકાર, કીને વગેરે ખરાખ જુસ્સાએને દીલમાંથી કહાડી નાંખીને અંતઃ કરણને સ્વસ્થ રાખવાની જરૂર છે. એ મુજબ અમલ કરનારને જ અહરમઝદ મળી શકે છે.

રોજ ૧૬ મા મહુર માહ ૧ લો ફરવરદીન.

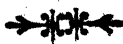
અહુરમઝદ ઉપર ઇતખાર રાખ્યાથી થતી અસર બહુ અમતકારીક હોય છે, જેઓ તેની ઉપર વીધાસ રાખે છે, તેઓના અવતારજ ગોયા બદલાઈ જાય છે. તેઓ માત્ર સાધારણ માણસ જેવા નહીં પણ કાંઈક અઢતે દરજ્જેના થઈ પડે છે—તેઓની પાછળ અહુરમઝદના અપ્પુટ બળનો ઝરો ગોયા વહેતો થાય છે. આપણુ દરેકની ફરજ છે કે આપણુ ને અહુરમઝદના હાથોમાં છોડી મેલવા અને આપણો ઉપયોગ તેને પોતાની મરજી મુજબ કરવા દેવો, યાને જેમ એક માણસ કોઈ ચીજનો ઉપયોગ કરે, તે મુજબ આપણો ઉપયોગ અહુરમઝદને કરવા દેવો. ત્યારેજ અહુરમઝદનું અપ્પુટ બળ, તેનું સંપુરણ ડાહ્યાપણ, તેની અનુપમ બાહોશી, તેના ઉમદા વીચારો અને તેનો અણહુદ પ્યાર આપણા આત્મા અને આપણાં અંતઃકરણ મારફતે વધતો થશે, યાને આપણે પોતે અહુરમઝદના જેવા થઈ પડશું. અહુરમઝદ ઉપર સંપુરણ ઇતખાર રાખવાની એ અમતકારીક અસર છે.

દેશ ૧૭ મેા સરોશ માહ ૧ લો ફરવરહીન.

પુરાઓ જે પુરાઈ કરે તેની અસર તોડવાનો એક-
જ હલાજ છે. તે એ કે તેઓની પુરાઈના બદલામાં
તેઓ સાથે ભલાઈ કરવી. તેઓ પુરાઈ કરીને પોતા-
ના ભવીશ માટે દુઃખ અને આફતોનો મોટો સંગ્રહ
બિગો કરવા જાય છે અને પોતાના અમાનપણાના
અંધકારમાં એ ખીના તેઓ સમજી શકતા નથી.
એજ કારણથી પુરાઓને તેઓની પુરાઈ માટે
ધીક્કારવા જોઈતા નથી, પણ તેઓ તરફ દયા બતા-
વવી જોઈયે છે. કોઈ આપણને ગાળ દે, આપણી
ઉપર ખોટું જોહતાન મુકે યા આપણી પીઠ પાછળ બદ
ગોષ કરે, તો તે વખતે સહી સરસ હલાજ મન ઉ-
પર કાબુ રાખીને ચુપકીદી અખત્યાર કરવાનો છે.
તે વખતે એક વાત ખુબ ગોખી ગોખીને યાદ રાખ-
વાની છે અને તે એ કે ચુપકીદી અખત્યાર કર-
વાથી આપણને સતાવનારો તે આસામી આપણે
એક બાલખી વાંકો કરી શકશે નહીં. પણ આપણે
જો તેની ઉપર કીનો લેવાની કોશિશ કરશું તોજ તે
આપણને કાંઈખી ખરેખરે નુકશાન કરી શકશે.

શેઝ ૧૮ માં રશના માહ ૧ લો ફરવરહીન.

માણસના આત્માની કીચતી છંદગીના દર્શાવ
માં એકાવીને પોતાની સફર ચર કરે છે. એ સ
ફર દરમ્યાન ધણીકવાર આકૃતના તોફાનો તે કી
ચતીને માથે પેરાય છે. તે વખતે મણસ જો
પોતાના જીવસામીના તોફાની માળખા ઉપર
શંતીનું તેજ હોમાવે, તો આકૃતના તોફાન વચ્ચે
થી તેના આત્માની કીચતી સલામતી સાથ પસાર
થઈ શકે. વળી એ કીચતી ઉપર ખુશમીજન અને
અકુરમઝદ ઉપરના છતખારનો નાખોદા હોય, તો
કીચતીની સફર ખેવડી સલામતીભરી થઈ પડે અને
ધણીક તોફાનો તેની નજદીકથી પસાર થવા છતાં
તેને ધાંધળી અલવલ આવી નહીં. અકુરમઝદ ઉપર
ના છતખારથી ગમે એવી મુશકેલી દુર કરીને ગમે
એવું ખીકટ કામ કરી શકાય છે. જે માણસ દુ
ન્યામાં એકતવાર ખડો રહેવા માંગતો હોય અને
દુન્યામાં ચાલતી હરીફાઈ તથા ધક્કા ધક્કીમાં અંટવા
ઈ જવા પડેછતો ન હોય, તેણે અકુરમઝદ ઉપરના
છતખારના મજબુત ખડક ઉપરજ પોતાની છંદગી
નું બાંધકામ કરવું જોઈયે.

રોજ ૧૯ મા ફરવરદીન માહ ૧ લો ફરવરદીન.

દુઃખ અને આફતથી કોઈ બચ્યું નથી અને કોઈ બચવાનું નથી. તેમાંથી રાજ-રાવણ નથી છટક્યા, તો આપણુ સાધારણ મનસાનેનો શું આસરે ? ધણાઓ દુઃખથી કંટાળીને જીંદગીને શ્રાપ દે છે. પણ દુઃખ, આફત, નીરાશી અને કમ નસીબી તો દરેકની સરજતમાં છેજ. એવા હાંદસા આપણી જીંદગીને કડવાસબરી બનાવવાની અને ખીજાઓ સાથે જુઠાં છીટાં છબતરાં કહાડવાની કાંઈ પણ જરૂર નથી. એવા હાંદસા વચ્ચેની દરેક જણે એક બાળવના જેવું નરમ અને માયાળુ અંતઃકરણ રાખવાનું છે. અહુરમઝદનો મહેરબાનીથી મુકકેલીઓ વચ્ચેની નરમાસ અને માયાળુ સ્વભાવ રાખી શકાય છે. દુઃખથી કંટાળીને ખીજાઓ સાથે છીટ શાધવાં થા બોલે અઢાવીને લડવા ઉતરવું—તેમાં લાભ કાંઈ નહી પણ નુકશાન ધણું છે. તેથી સામા દુરમનો વધે છે. તેને બદલે નમ્રતા જળવી રાખવાથી આપણા દુઃખમાં ઘીલાસો દેવાને ધણાક મીત્રો નીકળી આવશે અને તેઓના સધવારાથી દુઃખની વેદના કેટલેક દરજ્જે ઓછી થશે.

રોજ ૨૦ મા બેહુરામ માહ ૧ લો ફરવરદીન.

માણસની ખાસીયત બહુ વીચીત્ર છે. પોતાની ફરજ બજાવવાની કાળજી રાખવાને બદલે ખોદા તે ની ફરજ બજાવશે કે નહીં તે માટે માણસ શીકરમંદ રહે છે. અનાજ ખલાસ થયો છે તે ક્યાંથી લાવશું ? નવાં કપડાં લેવાના પધસા કાણુ આપશે ? દોકરી માઠી થઈ તેને પરણાવવાની જોગવાઈ ક્યાં થા થશે ? બહાંખરાં માણસો એવીજ બાબદા વીશે મનમાં મુઝાયા કરે છે. પણ તેઓએ જાણવું જોઈયે કે માણસની એવી સમ્મળી વાજખી હાજતો દુર કરવાનું કામ ખોદાનું છે. અહુરમઝદ પોતાની એ ફરજ બજાવશે કે નહીં તે વીશે આપણને ચીંતા રાખવાની કાંઈખી જરૂર નથી. આપણને જે ચીજની ચીંતા રાખવાની જરૂર છે તે આપણી પોતાની ફરજ બજાવવાની છે. આપણી વાજખી હાજતો દુર કરવાની પોતાની ફરજ અહુરમઝદ બજાવશે કે નહીં તે માટે સેહેજખી ચીંતા રાખવાની જરૂર નથી, કારણકે અહુરમઝદ આપણને પેદા કરીને આપણાથી દુર જતો રહ્યો નથી, પણ રાત દહાડો તે આપણી ઉપર નેમાહ રાખે છે અને આપણી મુશકેલીઓ ટાળવાને તેમજ આપણી વાજખી હાજતો દુર કરવાને તે સદા કાળજીમંદ રહે છે.

રોજ ૨૧ મા રામ માહ ૧ લો ફરવરદીન.

માથે તુવાલ નાંખીને નીઆએશ તથા યસતો પ
દી જવી, દર હમકારે સુખડ લખને આતશયેહેરામ
જવું, પણ કાંઈ દુખ યા આફત આવતાં સુના બાવરા
બની જઈને હાયસૌસારા કરવા, એ ખરા જરથો-
સ્તીની રીત નથી. દુખ, આફત યા પલીદી કેમ દુર
કરવી, તે વખતે અહુરમઝદ ઉપર ઇતબાર રાખી ને
મનની શાંતી કેમ જળવવી, તનદરૌસ્તી જળવવા
ના નીયમો કેમ પાળવા તે સધળું એ ભણતરો
માં દર્શાવેલું છે. પણ તે છતાં એ ભણતરો
માહડેથી બરબડી જનારાએ ભણતરમાં સમાયલા
ખજનાનો લાભ પોતે મુશકેલી વખતે લઈ જા
ણતા નથી. લાકડીએનો ભારો બાંધીને ધરના એક
ખુણામાં નાંખી મુકવો અને પાહડ ઉપર અહડતી
વખતે ટેકો લેવા માટે એકખી લાકડી વાપરવી નહી
તેવો એ મામલો છે. ભણતરોનો અગ્ય નહીં સ
મજવાની એ માહકાણું છે. આત્માની વૃદ્ધી માટે
અસલ અવસ્તા ભાશામાંજ ભણતરો ભણવાની
જરૂર છે. પણ અરથ સમજીને એ ભણતરો
ભણવાં અને તેમાં આપેલાં ફરમાનો મુજબ આ
લવું એ વધારે લાભકારક છે.

શૈળ ૨૨ મા ગોલાદ માહ ૧ લો ફરવરદીન.

શાંતી ફક્ત નેક માણસો માટેજ છે. કુદરતના અચુક કાયદાઓના માનથી શાંતી મળે છે અને એ કાયદાઓનું માન નેક અને પરમાર્થી જીંદગી ગુજરવાથી મળી શકે છે. એકવાર માણસને એ માન થયું કે તે પછી તેને માટે નીરાશી બળાપો મા ધારતી શીકર જેવું કાંઈ રહેતું નથી—ગમે એવા સંજોગો વચ્ચે આવી પડવા છતાં તેના મનની સંપુરણ શાંતી જળવાઈ રહે છે. કોઈની ચીજથી તેને દુઃખ ઉપજતું નથી. પોતાના વહાલાઓ જ્યારે મરણ પામે છે ત્યારે તેઓ જાણે છે કે તેઓના જીવ માત્ર શરીરથી છુટો થયો છે—જીવ કાંઈ મરી ગયો નથી. આથી તેઓના જીવે જે શરીર છોડી દીધું તે માટે તેઓ વીલાપ કરતાં નથી. એવા માણસોને એક બાલ વટીક કોઈ વાંધો કરી શકતું નથી, કારણ કે અહુર-મઝ્દના સંપુરણ રક્ષણને છાંયે તેઓ ઉપર પથરાઈ રહેલો હોય છે. એવી સંપુરણ શાંતી ફક્ત નેક માણસો માટે છે—એવી ખરી ખુશાલીભરી જીંદગી ફક્ત પાપથી નીગળા રહેલા પરહીઝગારો માટેજ છે.

રોજ ૨૩ મે. રૂપદીન માહ ૧ લો ફરવરદીન.

દુન્યામાં ઇન્સાફ છે કે ગેરઇન્સાફ ? ઉપર ટપકેથી જોતાં ધણુમિને ઇન્સાફ તેમજ ગેરઇન્સાફ બેઉ દેખાય છે. પણ ઉપર ટપકેથી જોવાનું જ એ પરીણામ છે. ઉંડાણથી જોતાં તો અહૂરમઝદના ઇન્સાફ સીવાય ખીજી કંઈ માલમ પડતું જ નથી. માણસો જેવી નજરે જોય તેવીજ દુન્યા તેમિને દેખાય. જે માણસે પોતાની ઇંદ્રિમિને છૂતી નથી, જેણે પોતાના મનના જીરુસામિ ઉપર કાજુ મેળવ્યો નથી, તેને દુન્યામાં ચોતરફ ગેરઇન્સાફ સીવાય ખીજી કંઈ નજરે પડતું જ નથી. ખીજા હાથ ઉપર જે માણસ પોતાના સ્વારથને અને ખુદ પોતાને ભૂલી ગયેલો છે તેને દરેક ઠેકાણે ઇન્સાફ અને ઇન્સાફજ દેખાય છે. પોતાના જ લાભિ સંભાળવામાં જેમ્નો લીન થઈ ગયેલા છે, તેમ્નો કંઈમા આછું પડતું ગેરઇન્સાફ થયેલો મામે છે. પણ જેમ્નો પોતાના લાભને જ નહી, પણ ખુદ પોતાની ઉસ્તીને ખી ભૂલી જાય છે, તેમ્નો પોતાનું સરવસ્વ હુંડાઈ જવા છતાં ખી શાંત અને સંતોષી છે—ગેરઇન્સાફ થવાનો એક ટુંકારો ખી તેમ્નો કહાડતા નથી.

શેજ ૨૪ એ દીન માહ ૧ લો ફરવરદાન.

ગુસ્સાનો ઉભરો બાહર પાડવો કોઇવાર આપ-
ણને વાળખી લાગે છે. એક નીરદોશ આસામીને
કોઇ વગર કારણે સતાવે તે વખત બે દરકારીથી
બેસીને જોયા કરવું, તેના કરતાં તો તે ગેરખન્સાક
કરનાર તરફ ગુસ્સાનો ઉભરો ખાલી કરીને તેને
હપકો આપવો બેહતર છે. પણ વધારે ઉંડાણથી
જોતાં માલમ પડશે કે એક ખીજે ગુણુ ઝિના કર-
તાંખી વધારે ઉમદા છે અને તે એ કે ગમે એવા
સંજોગો વચ્ચે ગુસ્સાં કદી કરવાજ નહીં. એક
નીરદોશ માણસ વગર કારણ હેરાન થતો હોય.
તો તે આપણી દીલસોજીને લાયક છે. પણ તેમ
ખીજ હાથ ઉપર તેને હેરાને કરનાર માણ-
સખી આપણી દયાને પાત્ર છે. સખખ તે
પોતાના અચ્છાનપણામાં નીરદોશને હેરાન કરીને
પોતાને માટે ભવીશના દુઃખ, આક્રાંત અને સંક-
ટોનો મોટો સંગ્રહ બેગો કર્યો જાય છે. તે
ખીજઝોને હેરાન કરીને જોખી કાંઈ ખુરાઈ કરે
છે, તે ખુરાઈનો બદલો તેને મળવાજ જોઈયે, પણ
પોતાના અચ્છાનપણાને લીધે એ ખીના તે સમજી
શકતો નથી.

શેઠ રૂપ મેં અરસીસંગ માહ ૧ લેા ફરવરદીન.

શરીરને કસરત આપ્યાથી સ્નાયુઓ ખીલીને મજબુત થાય છે, તેજ મીસાલે મનને સારા વીચારો કરવાની તબેહ પાડવાથી તે પણ ખીલીને મજબુત થાય છે, સાથે નરસું તુરતજ પીછાણી લેવાની શક્તીને ખીલવ્યાથી કાંઈખી આફત યા મુશકેલીનો તોડ કહાડવાની માણસની શક્તી વધે છે અને તેની જીંદગી ફતેહમંદ નીવડે છે. માણસનું મન ગભરાટ યા યુગ્મવલ્લુથી સદા નીરાળું રહેવું જોઈયે. કાંઈખી મુશકેલી યા આફત આવી પડે તે માટે સદા તૈયાર રહેવું જોઈયે, અને નહીં કે ગભરાઈને યુગ્મવલ્લુમાં પડવું જોઈયે. સાથે કે નરસું પીછાણવાની શક્તીનો આણુ ઉપયોગ કરીને તેને ખીલવ્યાથી મન ગભરાટ અને યુગ્મવલ્લુથી નીરાળું રહે છે અને કાંઈખી આફતને આસાનીથી પુગી વળી શકે છે. તનને કસરત આપવાની જરૂરીયાતની પેઠે મનને પણ સારા વીચારોની કસરત આપવાની અગત્ય એ ઉપરથી જણાઈ આવે છે.

શૈંજ ૨૬ એ આસતાદ માહ ૧ લો ફરવરદીન.

નેક્રીની સદા ફતેહ છે—બદીની સદા હાર છે—
અહુરમઝ્દાનો તે ઇનસાશી કાનુન છે. નીંદા કર-
નારાઓ અને બદીમાં ગરકાવ થયેલાં માણસો
થોડોક વખત ફાવી જાય એ બનવા જોગ છે—
પણ તે થોડાજ વખત, સેવટે તો નેક્રીનીજ ફતેહ
છે. પ્રમાણિક માણસ થોડોક વખત નીશકળ
નીવડે એ પણ બનવાજોગ છે અને તેખી થોડાજ
વખત—સેવટે તો તેની ફતેહજ છે. આ દેખ-
પતી દુન્યામાં એક પણ હથીઆર એવું નથી કે
જે નેક અને પ્રમાણિક માણસને કોઇખી રીતે
હેરાન કરી શકે. નેક્રીનું હથીઆર એવું બળવાન
છે કે તેની આગળ માણસનાં બનાવેલાં ખીજાં
સધનાં હથીયારો ૨૬ છે. નેક્રીના હથીયાર ઉપર
મુસ્તાક રહેનારો માણસ દુન્યામાં કદી મોહતાજ
રહેતો નથી.

શબ્દ ૨૭ માં આસમાન માહ ૧ લો કરવરદીન.

માણસની આગળ જગારે ધોભ લાલચ રજી થાય છે ત્યારેજ તે માણસ નેનીના કયા તબક્કા ઉપર છે તેનું તોલ થઈ શકે છે. માણસ પોતાની નેરાથી કદીખી ભોભ લાલચમાં ફસતો નથી, પણ તેનામાં જે બદીના ગુણો રોય છે તેજ તેને લાલખાં ફસાવે છે. માણસ જેમ જેમ પોતાનું અંતઃકરણ સ્વચ્છ કરતો જાય છે અને પોતાની બુદ્ધિ ધરંદાને દુર કરતો જાય છે તેમ તે લાલચમાં ફસી પડતો બચે છે. માણસના અંતઃકરણમાંની ગેરવાજખી ધરંદા એકવાર દુર થઈ કે તે પછી જે ચીજ તે ધરંદાને ઉશકેરીને માણસને બદીમાં ફસાવતી હતી તે વધુવાર તેને ફસારી શકતી નથી. દાખલા તરીકે માણસે હુર્યાઈ લઈ ગાધનો દુરગુણ એકવાર પોતાના અંતઃકરણમાંથી દુર કર્યો કે તે પછી ગમે એવી મોટી દોલતના ઢગલા આગલ એકલો પડવા છતાંખી તેને ચોગી કરવાનું મન થતુંજ નથી. તેજ મુજબ ધંદીએને તૃપ્ત કરવાની પોતાની ધરંદા માણસને સ્વચ્છ કરે તો તે પછી તેની આગળ ગમે એવો ખુશબોદાર દારૂ યા ગમે એવાં મીઠાંનો રજી થવા છતાં તે જરાખી લલચાતો નથી.

રોજ ૨૮ મેં જમીયાદ માહ ૧ લો ફરવરદાન.

અહુરમઝદનો ઇનસાફી કાયદો અચુક છે-ને કદીખી કોઇને ગેરઇનસાફ થવા દેતો નથી તેથીજ જે માણસ ખરેખરો પ્રમાણીક છે તે ગરીબાઈ યા નીશક્ષણતાથી ખીલતો નથી-ખોટી શરમ યા નામોશીથી તે ડરતો નથી. ખીજાઓ કીનો રાખે યા બદગોઈ કરે તેથી પ્રમાણીક માણસને કદીખી હેરાનગતી પહોંચતી નથી. એવી ખોટી બદગોઈનો કાંઈ જવાબ આપવાની તેને જરૂરજ નથી. ધરે-ધર ફરીને પોતાનો બચાવ કરવામા યા પોતાનું નીરદાશપણું પુરવાર કરવાની તેને કાંઈ અગતજ નથી. તે પોતે નીરદાશ અને પ્રમાણીક છે, તે તેના બે સદ્યુભોજ, કીનાખોરો તરફથી થતી તેની નીંદાનો પુરતો જવાબ આપનારા છે.

રોજ ૨૯ માં મારેસપંદ માહુ ૧ લો ફરવરદીન.

દાહત યા કાબેલીયત ધરાવવી તેમાં કાંઈ મોટાઈ નથી. એક માણસ પાસે ગમે એવી માટી દાહત, માટી સત્તા યા માટી બાહોશી હાય, પણ તે બે એ સધળું ફક્ત પોતાને માટેજ સંધર્યા કરે, તે તથા કાંઈ તે માટે કહેવાય નહી. એવા માંણસો ફક્ત જોડે દરજ્જે ખીજાઓનું ભણું કરવામાં પોતાની દાહત, સત્તા યા બાહોશીને ઉપયોગ કરે તેટલે દરજ્જે તેઓ માટા ગણાય. અહુરમઝદ તરફથી આપણને જેખી કાંઈ બક્ષેસો મળે તેનો ઉપયોગ અહુરમઝદનાં નામથી ખીજાઓનાં ભલાં માટે આપણને કરવાનો છે. ગરીબ લાચારોને મદદ કરવા માટે ખોદા પોતે કાંઈ આસમાન ઉપરથી ઉતરી આવતો નથી, પણ ચોકસ આસા-મીઓને પોતાના પ્રતીનીધી તરીકે પસંદ કરીને તેઓની મારફતે ગરીબ લાચારોને મદદ કરે છે. આપણે પોતેખી અહુરમઝદના એવા પ્રતીનીધીઓ છીએ અને તેની તરફથી આપણને મળતી બક્ષેશોનો ઉપયોગ દુખ્યાઓના દુઃખ અને ગરીબ લાચારોની હાજત ઠાળવા માટેજ થવો જોઈયે.

શેષ ૩૦ મેં અનેરાંન માહ ૧ હો કરવરહીન.

જેમ થાક લાગવા પછી શરીરને આસાએશની જરૂર છે, તેજ મીસાસે આત્માને તેની ખપી ગયેલી શક્તીઓ પાછી મેળવવા માટે એકાંત જગાની જરૂર છે. માણસની તનદરૈસ્તી માટે ઉંધ બેટલી જરૂરની છે, તેટલીજ કાંઈક એકાંત જગા માણસના આત્માના સુખ માટે અગત્યના છે. ઉંધની આશાયશ પછી માણસના શરીરમાં જેમ કામ કરવાની નવી ઉલટ આવે છે, તેજ મીસાસે એકાંત જગાએ ઉત્તમ યતા ભલા ઇશ્વરી વીઆ-રૈથી આત્માને નેકીના ભાગમાં આગળ વધવાનું ભેર મળે છે. જરૂરી આસાએસ અને ઉંધ વગર માણસનું શરીર જેમ રોગીશટ પડશે નબળું પડે છે. તેજ મુજબ જરૂરી ચુપકીદા અને એકાંતવાસ વગર આત્મા નબળો પડી જાય છે. દુન્યાદારીની નાશ પામતી ચીજો અને તકલીદી માન્ય થોપ વચેથી માણસ જો વખતે વખત દુર થઈને શાંતી અપત્તાર કરે નહીં, તો તેના આત્માનું બળ અને નેકી બરાબર ટકી શકે નહીં.

શૈવ ૧ લો હોરમજઃ માહુર નો અરદીએસત.

માણસ એક ધરમ પછી ખીજનો અને ખીજ પછી ત્રીજનો અવ્યાસ કરે છે, પણ તેને શાંતી મળતી નથી. તે એક દેશ છોડીને ખીજે દેશ જાય છે, પણ ત્યાંની નીરાશી મસે છે. તે શીતગ ટેકડી ઉપર યા દરયાને કાંઠે સુંદર મકાન બાંધીને આસપાસ ફાંડો બગીચો બનાવે છે, પણ ત્યાં ખી તેનો જીવ કરે નથી. પણ માણસ જ્યારે પોતાના અંતઃકરણમાં છુપાયલા હિંસ્રી તત્વનો આશરો લે છે ત્યારેજ તેને શાંતી અને સંતોષ મળે છે. કાંઈખી ખીમી વગરની સ્વચ્છ વસ્ત્રો કને કીદનો માણસ જ્યારે પોતાના અંતઃકરણમાં બાંધે ત્યારેજ તેને હૃદય વગરની ખુશાલી ઉપજે છે. પાપ જ્યારે એટલાં બધાં વધી જાય કે તેનો ધીમે માણસથી વધુગર ઉપાડી ન શકાય, ત્યારે તેને માટે એકજ ઉલાજ છે, અને તે એ કે અકુરમજદની ગોદમાં જઈ બેસવું, કે અકુરમજદનું તખ્ત ખુદ તેના પોતાના અંતઃકરણમાંજ છે. ત્યાં જવાથી પાપોનો ધીમે એટો કરવા સાથ નવી અશો અને સુખી જીંદગીની શરૂઆત કરી શકાય છે.

રોગ ૨ જો બહુમન માહ ૨ જો અરદીબેહસત.

માણસ બે દેશમાં એકી વખતે સાથે રહી શકતો નથી. ખીજા દેશમાં રહેવા જવા અમાઉ પહેલા દેશ તેને છોડવોજ પડે છે. તેજ યુજ્ય બે જાતની છાંદગી માણસ એકી વખતે સાથે યુજ્યરી શકે નહી. નેકીની જુમીમાં શાંતીભરી છાંદગી યુજ્યરવા માટે બધીના દેશમાંથી પહેલાં તેણે ડાંગરી કરવી જોઈયે. ખીજા દેશમાં રહેવા જવા અમાઉ માણસ પોતાને વતનથી જ્યારે ઉપડે છે ત્યારે ત્યાં રહેતા પોતાના સગાવહાલાં દોસ્ત અસનામ્મો વગેરેને છેલ્લી સલામ કરીને તેઓને છોડી જાય છે—તેઓ સાયનો ધરોબરો, બાઈચારો અને પ્યાર, એ સધળું પાછળ મેલી જવું પડે છે. તેજ મીસાલે એક માણસ જ્યારે નેકીની નવી જુમીમાં નવીજ છાંદગી યુજ્યરવાને ઠરાવ કરે, ત્યારે બધીના અસલ વતનને અને તેની સાથે સંબંધ ધરાવનારી ઇંદ્રીઓની મોજમજલ તથા હવસોને છેલ્લી સલામ કરીને પાછળ મેલી આવવાં જોઈયે. એ છેલ્લી સલામથી ખુદ તે માણસને પોતાને, તેની કે.મને અને કુલ ઇનસાન જાતને દાયદા થાય છે.

રોજ ઉજો અરદીબેહેસ્ત માહ રજો અરદીબેહેસ્ત.

દલગીરીના આંસુ ખેરવ્યાથી યા દુઃખના નીસાસા નાંખ્યાથી નહી, પણ ખુશાલીના ઉભરાઓ બાહર પાડ્યાથી દુન્યાનાં સુખમાં વધારો થાય છે. સુખની વખતે તો સહ કોઈ ખુશાલ રહે—તેમાં કાંઈ નવાઈ નથી. પણ દુઃખની વેદના વચ્ચે મોહકું હસ્તુ રાખીને ખુશાલ રહેવું, તેમાં કાંઈ અજબ મજાહ છે—ખુદ અહુરમઝદ વટીક તેથી ખુશનુદ થાય છે. ગમે એવાં દુઃખ અને આફત વચ્ચે ખુશ મીઠામઠ રાખ્યાથી તે દુઃખની અરધી વેદના દફે થાય છે અને બાકી રહેલી અરધી પીડા દુર કરવા માટે બેવડી હિંમત આવે છે. મુશ્કેલી સાંમે લડત ચલાવીને તેને મારી કહાડવાનો ખરો ઉત્તમ મારગ એજ છે. આપણે જો તનના દુઃખ સાંમે યા બીજી કોઈબી આફત સાંમે લડત ચલાવીને તેની ઉપર જીત નહી મેળવશું, તો તે આપણી ઉપર જીત મેળવીને આપણને વધુ દબાવશે અને વધુ હેરાન કરશે. મન મક્કમ રાખીને મજબુત લડત ચલાવ્યાથી સેતાનખી દુર નાસે છે તો સાધારણ દુઃખ દરદો અને નાની આફતો શું ખીસાદમાં છે ?

રોજ ૪ થા શેહેરેવર માહ ર જે અરદીબેહેસત.

જે માણસની ઉપર આપણે વીશ્વાસ રાખતા ન હોઈએ તેને આપણા જની મીત્રોનાં મંડળમાં આપણે દાખલ કરતાં નથી. જ્યાં બેવીશ્વાસ હોય ત્યાં ધાડી મીત્રાચારી હોઈ શકેજ નહીં. અહુરમઝદની મીત્રાચારીના બાબમાં પણ એજ નીયમ મુજબ અમલ થવો જોઈએ. આપણે જે અહુરમઝદને પહોંચવા માંગતા હોઈએ, તો તેની ઉપર સંપૂર્ણ ધૃતિપાર રાખવો જોઈએ. જેઓ અહુરમઝદ ઉપર જનકેશાની કરે છે અને પોતાનો સમજો કારોપાર તેને સાંપી દે છે, તેઓ અતંત સુખ પામે છે. પણ અહુરમઝદ ઉપરનો એ વીશ્વાસ અખંડ અને અખુટ હોવો જોઈએ—સુખ વચ્ચે તે જેટલો મક્કમ હોય તેટલોજ દુઃખ વચ્ચેની તે મુક્તકીમ હોવો જોઈએ. કેટલાક માણસો દરરોજ અહુરમઝદની આરાધના કરવા છતાં કાંઈ દુઃખ યા આફત આવી પડતાં બેબાખરા અને ભાનજુલા બની જાય છે તે અહુરમઝદ ઉપરનો સંપૂર્ણ ધૃતિપાર કહેવાય નહીં. જે માણસ અહુરમઝદ ઉપર પુરેપુરો વીશ્વાસ રાખતો હોય તેને ખીક શાની? અને દુઃખ યા આફત આવી પડતાં તે ગભરાય શાનો?

રૌજ પ મો અસપંદાદ માહ રજો અરહીએહેસ્ત.

માંધવાણીના કાતીલ તીર દરેક જરથોસ્તીએએ આગમજથી તધ્યાર રાખવા જોઈયે. તેના સખખ એ કે સાલ લાલચો માણસની સામે અચબુચ આવીને ઉભાં રહે છે. તેઓનો હુમલો જો પુરતા-પુરત મારી હટાવ્યો ન હોય તો તેઓ માણસને હેરાન કરવાને ચુકતા નથી. એ સેતાનીયતલર્થા હુમલા મારી હઠાવવા માટે માંધવાણીના જેવું અક-સીર હથ્યાર ખીજું કોઈ નથી. એ માંધવાણીના કાતીલ તીરો દરેક જરથોસ્તીએ તધ્યાર રાખવા જોઈયે કે કામ પડવે તે પુરતાપુરત લોભલાલચોની સામે ફેંકી શકાય. એ તીરો તધ્યાર રાખવા માટે ચસ્ત, વંદીદાદ, ગાથા વમેરેનો થોડો થોડો અભ્યાસ દરરોજ કરીને તેમાના કીંમતી ગોહરો, તેમાં આપેલી નસીહતો અને ચેતવણી મગજમાં હસાવી રાખવી જોઈયે. તે પછી કોઈખી વખતે લોભ લાલચો આપણી સામે રજું થતાં આપણે હેરાન થઈશું નહીં યા ખચાવતા હથ્યાર વગર લાચાર બની જઈશું નહીં, પણ પુરતજ માંધવાણીનો એજમતી તીર ખેંચી કહાડીને તે દુશ્મનને નાબુદ કરવા માટે તેની તરફ ફેંકી શકીશું.

રોજ ૬ ઠો ખોરદાઢ માહુ ૨ જો અરદીમેહસ્ત.

લોકો દુઃખી થાય છે તે ગરીબાઇથી નહી, પણ
 પૈસાના લાલથી થાય છે. એક કંજુસ પાસે લાખો
 રૂપ્યા હોવા છતાં તે એક ભીખારી કરતાંખી વધારે
 બદતર જીંદગી ગુજારે છે, કારણ કે તેને પૈસા
 ભિગા કરવાનો લાલ છે અને ગમે એટલા પૈસા
 મળવા છતાં તેનો લાલ તૃપ્ત થતો નથી. પોતાની પાસે
 એક પૈખી ન હોય તે વખતે એક કંજુસ જેટલો
 દુઃખી થાય છે તેટલોજ લાખો રૂપ્યાની દોલત
 મળવા છતાંખી તે હેરાન થાય છે. એ ઉપરથી
 જણાય છે કે માણસ દુઃખી થાય છે તે પૈસાની
 તંગીથી નહી પણ પૈસાના લાલથી થાય છે. ઘણાં
 માણસોની ગરીબાઇ તેઓની પૈસાની કોયળીમાં
 નહી પણ ફક્ત તેઓના મનના ધખારામાંજ હોય
 છે. જ્યાં સુધી તેઓના મનમાં પૈસાનો લાલ
 રહેશે, ત્યાં સુધી તેઓ પોતાને ગરીબ માસકીતજ
 લેખવાના, કારણ કે પૈસાનો લાલ એ મનની ખરે-
 ખરી ગરીબાઇ છે.

રૈજ ૭ મે અમરદાદ માહર જો અરદીબેહેસ્ત.

જે માણસ સ્વચ્છ અને કાંઈની ડાઘ વગરની જીંદગી ગુજારતો હોય, તેનેજ નેક માણસ કહી શકાય. જેઓ નેક પ્રશંસાની સંક્રમાં ખીરાજવા માંગતા હોય, તેઓએ નેકી શીખવી જોઈએ તે શીખવાનો સડથી પહેલો પાઠ એ છે કે માણસે પોતાની લાગણીઓ અને જીવસાઓ ઊપર કાશ્ર મેળવવો, એવો કાશ્ર મેળવ્યા પછી માણસ જુરા વીચારો અને જુરા કરમોથી હાથ ડહાવે છે અને નેક નીતીમાન જીંદગી ગુજારે છે. એવી જીંદગી તેને બેહેસ્તના સુખ લણી ખેંચી લઈ જાય છે. જેઓ દર હમકારે આતશબેહરામમાં વહેંચાણુ કરે, યા દર આતવારે બીખારીઓને ભિગા કરીને ખેરાત કરે તેઓ માત્ર એ સખાવતથીજ કાંઈ નેક માણસ હરતા નથી. ખરો નેક માણસ તો તેજ કહેવાય કે જેનું અતઃકરણ સ્વચ્છ અને જીંદગી પ્રમાણીક હોય—પછી તે બંદગી યા સખાવત નહીં ખી કરતો હોય. એક તરફથી બંદગી અને સખાવત કરવી અને ખીજી તરફથી વેપાર બંધામાં યા દુન્યાદારીનાં કામકાજમાં બંધાં અતાં કરવાં, તેમાં નેકી નહી, પણ બદી સમાયલી છે.

રોજ ૮ મો દેખાદર માહ ૨ જો અરદીબહેસ્ત.

ત્રણ ચીજથી માણસનું અંતઃકરણ બગડે છે :—
 મોજ મજાહ ભોગવવાનો લાખ, દુન્યાદારની તક-
 લીદી ચાલે મેળવવાનો લોભ, તથા પોતાનો અને
 પોતાનોજ વીચાર, એટલે ઘણા વચસ જીવ્યા ૧૩,
 પૈસાવાલો થાઉં, વાડી બંગલે રહું, વગેરે જે પો-
 તાના અંતઃકરણમાંથી એ સધળી દરછાએ પાછ
 કહાડે છે, હંદરીએને તૂમ કરવાની ખામીશને
 દુર કરી નાંખે છે; ધનદોલત મેળવવાનો લોભ
 મનમાંથી કહાડી નાંખે છે અને પોતાના લાભ
 માટે યા પોતાના સુખ માટે ગણતરીએ કરવાનું
 માંડી વાળે છે, તે સંપૂર્ણ સાંતીવાળી સુખવાસી
 જીંદગી ભોગવી શકે છે—તને દુન્યામાં કશી વાતની
 શીકર ચીંતા રહેતી નથી. એવો માણસ ગરીબ-
 હમાં કે તવંગરીમાં—ફતેહમાં કે નીશકળતામાં—
 જીતમાં કે હારમાં, એકસરખો શાંત અને સંતોષી
 રહે છે. તેનું સુખ જાહુકનું અને સાંતી કાયમની
 થઈ રહે છે.

શેજ ૬ મો આદર માહુર નો અરહીબેહુસ્ત.

જે માણસ શાંત છે તે ખરેખરે બળવાન છે. તેની શાંતીજ દુખાડી આપે છે કે તેણે પોતાનાં મનને ધારજથી કેળવીને મજબુત બનાવેલું છે. શાંત પુરુષ પોતાનું કામ બરાબર સમજે છે. તે થોડું બોલે છે, ઘણું ઘણું કરી બતાવે છે. તે પોતાના કુશમનને જાની દોસ્તમાં ફેરવી નાંખી શકે છે. એક ડાહ્યા સપેહસાલાગની પેઠે સમજી મુશકેલીઓ માટે તે આગમજથી તક્યાગી કરી રાખે છે. તે કદી દોડધામ કરતો નથી, યા ન ધારેલા બતાવેથી કદી હેરાત થતો નથી. દોડધામ અને ધાંધલ ધરપચ કરવાથી ઉપયોગી અને મોટા માર્ગસમાં અપથું એવો વીચાર રાખવો એ શરયામ હેમકાઈ છે-માત્ર એક ખોટો ધખારો છે.

રોજ ૧૦ મો આવાં માહ ૨ જો અરહીબહેસ્ત.

માણસની દુઃખી હાલત તેની આસપાસના બાહે-
રના સંજોગનું પરિણામ નથી, પણ જીંદગીને દુઃખી
બનાવનારા બાહેરના સંજોગો, માણસની કરણીનું
પરિણામ છે. આપણે જે કાંઈ સંકટ ખમીએ છીએ,
તે તદ્દન વાજબી રીતેજ ભોગવ્યે છીએ-આપણા
અજ્ઞાનપણા, આપણી પોતાની ભુલો અને આપણી
પોતાની બધીને લીધેજ ભોગવ્યે છીએ. તેમ જો
ન હતે, એક માણસ પુરાં કામો કરીને જો સાફ
છટકી જઈ શકતો હતે અને તેની બદફલીના
પરિણામ જો ખીજા કોઈ તદ્દન નીરદોષ આસામીને
ભોગવવાં પડતે, તો પછી દુન્યામાં ઇન્સાફ જેવું
કાંઈ રહેતેજ નહી. એવા ઇન્સાફની ગેરહાજરીમાં
આ બોહોળી સૃષ્ટીનો કારોબાર એક પગવાતખી
ચાલી શકતે નહી, અને દરેક ઠેકાણે ગભરાટ
ગડબડ અને ગુંચવણભર્યો મામલો થઈ પડતે.
પણ દયાળુ અહુરમઝદે આપણને એવા ઇન્સાફ
વગરના રાખ્યા નથી. બાહેરથી આપણને લાગે છે
કે આપણે ખીજાઓ તરફથી ફાકટના હેરાન થઈએ
છીએ. પણ એ બાહેરનો ખોટો દેખાવ છે, અને
હિંકું આત્મીક જ્ઞાન મળતાં એ ખોટો દેખાવ
દુરત દુર થઈ જાય છે.

શેઠ ૧૧ મા ખોરશેઠ માહુ ૨ જો અરદીબેહુસ્ત.

કુન્યામાં હવા પાણી અને સુર્યના તડકાંની જખરી રલછેલ છે-તેમાંથી જેટલું જેમણે તેટલું લેવાની દરેકને છુટ છે. પણ એ સીવાય ખીજ બક્ષેશે આપવામાં અહુરમઝદ તેટલીજ રેલછેલ કરતો નથી. ખીજ બાબદોમાં અને ખીજ બક્ષેશેના બાબમાં તો દરેક જણની જેટલી હાજત હોય તેટલુંજ અહુરમઝદ દરેકને આપે છે. તે દરેક ઇન્સાન ઉપર હંમેશ પ્યારભરી નજર રાખતો રહે છે અને દર વખતે જેટલી હાજત હોય તેટલી ચીજો તે પુરી પાડે છે. દરેક ઇન્સાનને અનાજ, કપડાં, પૈસા વગેરે દરેક ચીજ જેટલી પુરી પાડી હોય તે પુરી થવા આવે કે વુરત તેને માટે તે ચીજનો ખીજો જઠો તક્યાર રહે છે અને દરેક જણને અહુરમઝદ તરફથી એવી બક્ષેશે બરાબર વખતસર મળતી રહે છે. યાદ રાખવું કે વરસ દહાડો યા જીંદગી સુધી આ લે તેટલું ભરી રાખવા માટે અગાઉથી આપવાની અહુરમઝદની ઇચ્છા નથી. તે તો દર વખતે જેટલું જેમણે તેટલુંજ આપ્યો જાય છે. આપણી ખાએસ હોય તેટલું બધું આપણને કદાચ નહીં ખી મળે, પણ આપણી જેટલી ખરેખરી હાજત હોય તેટલું તો હંમેશ મળ્યું જાય છે.

રૌજ ૧૨ માં મોહાર માહુ ૨ જો અરહીબેહુસ્ત.

પેર પેલા ને બાહેર ડાહયા, એ બણાઓની રીત છે. ઘરમાં બહારી છોકરાં સાથે ખાંડકરકું કરે અને બાહેર પાંચ લોકમાં બેસીને ડહાપણુ ડાળે. એવી ખાસીયત બણી ધીક્કારવાળેગ છે. ઘરમાં પોર્ચાં ટોર્ચાંની જાંજળ તો ખરી. કોઇ સ્કુલનો પગાર માંગવા આવે કોઇને ચોપડીના પૈસા જોઇયે- કોઇને ડાકટરને ત્યાં લઇ જવાનું હોય-અને તેવામાં કણીયો આંકડો લઇને આવે એટલે મગજ ઠેકાણે ન રહે અને મીઝાઝ ઉપરનો કાબુ જતો રહે તે બનવાળેગ છે. પણ તેથી કાંઇ એમ નહીં કરવું કે તેનો ખાર બુમબગડા પાડીને બહારી છોકરાંપર કહાડવો. પોતાનાં એ વાહલાંઓ ઉપર તો એવો અખંડ પ્યાર ધરાવવો જોઇયે કે જે કદીખી ખુટે નહીં. જરથોસ્તી ધર્મનું એક ફરમાન કોઇનુંખી દીલ નહીં દુખવતાં સંબળાંઓ સાથે માયાથી વર્તવાનું છે. એ ફરમાન સહથી પહેલાં આપણા પોતાના વાહલાંઓના બાબમાં અમલમાં મેલાવું જોઇયે. ઘરમાં બહારી છોકરાં તરફની ખાતરી વરતણુંકનો બદલો બાહેરની ગમે એવી ભલામણી બનાર નથી.

શૈલ ૧૩ માં તોર માહ ૨ જો અરદીબેહુસ્ત.

અંતઃકરણ અને જીભ વચ્ચે ફક્ત એક ખીલસ-
નોજ તફાવત છે. જેવું અંતઃકરણ હોય તેવાજ
શબ્દો માહડામાંથી બાહર પડે છે. જે અંતઃકરણ
ઉપર અહુરમઝદનો પ્રકાશ પડે છે, તે માણસના
મુખમાંથી, ગમે તેવી બાબતની વાતચીત દરમ્યાન,
સંવ્યાધ, નેકી અને દીલસોજતા શબ્દો નીકળે
છે. તેથીજ અહુરમઝદને આપણા અંતઃક-
રમાં સમાવી દેવાની આપણી ફરજ છે. પણ તે
માટે સીરીઆઉસ ડાચું કરીને, યા હાથમાં દાણાની
હારડી લઇને ભગત બની જવાનો ખોટો દેખાવ
કરવાની કાંઈખી જરૂર નથી. જરથોસ્તી ધર્મ,
સંસાર તજીને અને જંગલમાં જઈને જોગી બની
જવા કહેતોજ નથી. સંસારમાં રહીને, ઇંદ્રીઆના
વીશ્યો દુર કરીને અને બધી સામે લડત ચલાવીને
વૃધીના મર્ગમાં આગળ વધવાનું શીક્ષણ તે આ-
પણને આપે છે. તેવી રીતે આગળ વધવા માટે
અંતકરણને ખુદ્દલું કરી દઈને તેમાં અહુરમઝદને
સમાવી દેવાની જરૂર છે.

ફોજ ૧૪ મા મોશ માહ ૨ જે અરદીબહેસ્ત.

જગને માહડે કાંઈ તાણું નથી. લોકોની પાઠ પાછળ તે તરેહવાર જુદી સાચી નીંદા કરે છે, લગભગ દરેક માણસ એક યા બીજા પ્રસંગે એવી બદબોધનો ભોગ થઈ પડે છે, કેટલાક દાખલામાં નીંદા કરનારને ઉંઘાડો પાડવાનું બની શકે છે અને તેને ધટ્ટી રીતે ઉંઘાડો પાડવાની ફરજ કોઈવાર આપણે માથે આવી પડે એ બનવાનું છે. પણ કોઈવાર એમ બને છે કે નીંદા કરનારને ઉંઘાડો પાડવાથી કોઈ ત્રીજા ધણીને માથે કલંકની કાળી ઢીલી ચાંટે છે. એવા દાખલામાં ઉત્તમ માર્ગ એ છે કે પેલા ત્રીજા ધણીને કલંક લાગતો અટકાવવા માટે પેલા નીંદા કરનારને ઉંઘાડો ન પાડતાં આપણી જે નીંદા થઈ હોય તેનો ભાર આપણે પોતાને શીરજ રાખવો, અને ધીરજથી ચુપકીદી અખત્યાર કરવી તેનો સબબ એ કે નીંદા કરનારને ઉંઘાડો પાડવા જતાં બીજા આસામીએને હીણું લગાડવા માટે આપણે અહુરમઝદની નજરમાં તકસીવાર ઈરયે છીએ. નીંદાએ તો બલકીએ આપણને જે નુકસાન કર્યું હોય, તે મુંગે માહડે ખમીને બેસી રહેવું અને નીંદા કરનારને ઉંઘાડો પાડવાનું કામ અહુરમઝદને સોંપી દેવું તેજ ઉત્તમ માર્ગ છે.

રોજ ૧૫ મેં દેખમેહોર માહ ૨ જે અરદીબહેસ્ત.

માણસનો મીઠાઈ એ કાંઈ જુરી શકતી નથી પણ તે છતાં એ મીઠાઈને કાજુમાં રાખવાની જરૂર છે. તેને કાજુમાં રાખવાનું કામ ધારવામાં આવે છે તેટલું બધું મુશ્કેલ નથી. એકવાર મીઠાઈ ઉપરનો કાજુ ગયો કે મીઠાઈ પોતે આપણી ઉપર કાજુ મેળવીને જાય છે નુકસાન કરે છે—કોઈવાર તેથી જનની ખુવારી વટીક થાય છે. પણ તેમ ખીજ હાય ઉપર મક્કમ મન રાખીને મીઠાઈ ઉપર કાજુ રાખનાર માણસ મહાભારત કામો કરી શકે છે. કોઈખી માણસનો મીઠાઈ એવો હોતોજ નથી કે જેને અહુરમઝદની મદદથી કાજુમાં રાખી ન શકાય. વીકાળ જનવરોને ધીમે ધીમે પાણીને નરમ કરી શકાય છે તેજ મુજબ આપણા મીઠાઈને રોજ થોડો થોડો દાખ્યાથી તે કાજુમાં આવી શકે છે અને તે પછી ગમેએવો આકરો અને અત્રીરો માણસખી ગમે એવા ખીજવાટ ઉપજવનારા સંજોગો વચ્ચે શાંત રહી શકે છે. પણ તેમ થવા પછીખી આપણા મીઠાઈ ઉપર દરરોજ દેખરેખ તો રાખવીજ જોઈએ કે રખેને તે પાછો હાથમાંથી છટકી જાય. સખખ, પાળેલા અને ગમે એવો હુણી ગયેલા સીંહખી કોઈ દિવસ પોતાની જાત જણાવ્યા વગર રહેતો નથી.

રોજ ૧૬ માં મેહુર માહ ૨ જો અરદીબહુસ્ત.

અહુરમઝદની આગલીંદયા અને આગલા આશી-
રવાદો બુલવા જોઈતા નથી. આપણી યા આપણા
વાહલાંઓની આગળી માંદગી વખતે આપણી
મદદે આવીને તેણે ખીમારી કેવી રીતે દફ કરી હતી,
પૈસાની તંગી વખતે કેવી નધારેલી મદદ કરી હતી,
તે સંબંધ હેશાનના ઉભરાઓ સાથે દરરોજ યાદ
કરવાની જરૂર છે. એવી યાદ, હવે પછીની મુશ્કેલી
માટે ધણી કીંમતી થઈ પડે છે. હવે પછી કાંઈ
નવી આફત યા નવું દુઃખ આવી પડે, આપણી
આશાનું એકેએક કીરણ ગુમ થાય અને નાસીપાસી
તથા નાઉમેદીથી અંતઃકરણ કુમાઈ જાય, તેવા
પ્રસંગે અહુરમઝદની આગલી માયા-મેહુરખાનીની
યાદ આપણા દીલમાં કાંઈક નવીજ ઉલટ અને
નવુંજ જોમ ઉભજ કરે છે. એવી યાદ આપણને
મોટો સંધ્યારો આપે છે કે આગલી આફત અને
દુઃખ વખતે અહુરમઝદે જે રીતે મદદ કરી હતી
તેવીજ મદદ તે હવે પણ કરશે. એ મુજબ અહુ-
રમઝદની આગલી માયા મેહુરખાની યાદ કર્યાથી
દુઃખ અને આફત વખતે આપણા મનનું સમાધાન
થાય છે અને આફત સામે લડત ચલાવવાની
બેવડી શક્તી મળે છે.

શેઠ ૧૭ મેં સરોશ માણુ ૨ જે અરદીબેહુસ્ત.

મેહનત કર્યાથી માણસને ફતેહ મળે છે. પણ કોઈ વખત એવા આવે છે કે જ્યારે ફતેહ મેળવવા માટે મેહનત કરવાને બદલે હાથ જોડીને બેસી રહેવું પડે છે. એક માણસ પોતાનું કામ પાર ઉતારવા માટે જીવતોડ મેહનત કરે, અને પોતાથી બની શકતો દરેક શ્રમ જીઠાવે અને તે છતાં તેનું કાંઈ નહીંજ વળે, ત્યારે હાથ જોડીને બેસી રહેવા સીવાય છુટકો રહેતો નથી. તેમ કરવાથી વખતબી નીકતો નથી. પણ એવા પ્રસંગે હિંમત હારવાની યા નીરાશ થવાની ગ્રાંધિબી જરૂર નથી. અહુરમઝદ ઉપર ઇતબાર રાખીને તેની મરજીને આધીન થવામાં અને જે કાંઈ બને તે બેસીને ગુપચુપ જોયા કરવામાંજ લાભ છે. અલબત્તાં એનો અર્થ કાંઈ એમ નથી કે કામકાજ છોડીને આજસાહમાં વખત ગાળવો. એનો ખરો અર્થ એ છે કે દરેક કામ હાર પાડવા અને પાર ઉતારવા માટે અને તેને ફતેહમંદ બનાવવા માટે દરેક કોશિશ કરવી અને તેથી કાંઈ નહીં વળે ત્યારેજ અહુરમઝદની મુનસફી ઉપર તે છોડી દઈને અહુરમઝદ તેનું જે કાંઈ પરીણામ લાવે તેથી સંતોષ માનવો.

રોજ ૧૮ માં રશને માહ ર જે અરહીએહેસ્ત.

દરગુજર કરવી તો પુરીજ કરવી. ધણાક માણસો
ખીજાઓનો કસુર માફ કરે છે ખરા, પણ દરેક
તક મળતાં વારંવાર તેઓને યાદ આપે છે કે
ફલાણો તારો કસુર મેં માફ કર્યો હતો. આવી
રીતે દરગુજર કરવી, તે તો સામા ધણી માટે
ઘેલમાં કપટ રાખી મેલવા કરતાંખી નપેતર છે.
એવી જાતની માફી એટલો બધો કચવાટ
ઉપજાવનારી થઈ પડે છે કે ધણાક માણસો ખરાં
મનથી ઇચ્છે છે કે તેઓનો કસુર તેઓને માફ
નહી કરવામાં આવ્યો હતો તો બેહતર થતે. ખીજા-
ઓની ભુલ માફ કરવાની દરેક માણસની ફરજ
છે, પણ તે દરગુજર માયાં ઘેલથી સંપૂર્ણ રીતે
કરવી જોઈએ અને તે ભુલ કરનાર સામેનો સધળો
કડવાસ અને કચવાટ મનમાંથી સદંતર દુર કરી
નાખવો જોઈએ. તેજ ખરી માફી કહેવાય. જેઓ
એવી રીતે ખીજાઓના ગુનાહ દરગુજર કરે છે,
તેઓના ગુનાહ તેટલાંજ ઉદાર ઘેલથી અહુરમઝદ
માફ કરે છે.

રોજ ૧૯ મો ફરવરદીન માહ ર જો અરદીબેહુસ્ત.

ધણું કામ કરવું પડે તેથી કાંઈ માણસની દેહ લથડી જતી નથી પણ થોડુંજી કામ આવી પડતાં તે જોઈને માણસ કંટાળે અને મનમાં કચવાય તેથી તખ્તીયત ઉપર માઠી અસર થાય છે. મન શાંત અને મીઠાનું ખુશ રાખીને ધીમે ધીમે કામ કરવામાં આવે, તેથી ગમે એવું મોટું અને કઠણ કામખી ભારી લાગતું નથી. માણસ જે ખીકટ કામથી ડરી જઈને નાસવા માગે છે તે ખીકટ કામજ તેને ઉંચ હાલતમાં લઈ જનારો શીરસ્તો છે. ખીજા હાથ ઉપર દુન્યાદારીની જે તકલીફ મોજમજાહ પાછળ માણસ ગ્રીપલાં મારે છે, તે મોજમજાહ તેને હલકા તબક્કાએ લઈ જનારો દુશમન જેવી છે. તેથીજ એ દુશમનને, યાને ઇંદરીએને વશ થવાની નહી પણ તેને જીતીને આપણા કાબુમાં ગાખવાની જરૂર છે.

રોજ ૨૦ મા બેહુરામ માહુ ર જો અરદીબેહસ્ત.

દરેક ધનસાનની જીંદગી માટે અહુરમઝદે કાંઈક યોજના ઘડી રાખેલી હોય છે. તેણે ધારી રાખેલાં કાંઈક કામ માટેજ આપણુ દરેકને આ ધર્તી ઉપર મોકલવામાં આવ્યાં છે. હવે આપણે જો રોજબરોજ અહુરમઝદની મરજી મુજબ નહીં આપ્યે તો તેણે આપણને માટે ઘડી રાખેલી યોજના પાર પડે નહીં. તેની મરજીને આધીન ન થવું અને તેના ફરમાનને માન ન આપવું તે ખુદ આપણા પોતાના ભલાં માટે થયેલી ગોઠવણમાં ભંગાણુ પાડવા સમાન છે. આપણે જાણવું જોઈયે કે અહુરમઝદ આપણને માટે જેવી કાંઈ ઈચ્છા રાખે તે આપણું બને એટલું ભલું કરવા માટેનીજ ઇચ્છા હોય છે. અહુરમઝદની દરેક ઈચ્છા આપણને માટે હંમેશા એક માટા આશીરવાદ જેવી થઈ પડે છે. એ ઇચ્છા દરેક પગલે આપણને સઉથી ટુંકે રસ્તે બેહસ્તના મુખ્ય ભણી ખેંચી લઈ જાય છે.

રોજ ૨૧ મો રામ માહ ૨ જો અરદીબેહુસ્ત

ભણતર માહડેથી ભરડી જવું તે કાંઈ ખરી બાંધગી કહેવાય નહીં. બાંધગી કરતી વખતે આપણે જે કાંઈ શબ્દો બોલીએ તેનો અર્થ ખરાબર સમજવો જોઈએ, એટલું જ નહીં પણ ખુદ અંતઃકરણના ઉંડા-જાંઘાંથી નીકળતા જીવસાક્ષી સાથે, દરેક શબ્દનો અર્થ સમજીને તે ઉચારવો જોઈએ. ત્યારે જ તે ખરી બાંધગી કહેવાય. ફક્ત એવી રીતે કાંઈક બાંધગી કરાગત લાગે છે-માહડેથી ભરડી જઈને કાંઈક નહીં. બાંધગીનો લાભ મેળવવો હોય, અને તેનો અસરકારક બનાવવી હોય, તો બાંધગી દીલોજનથી થવી જોઈએ, યાને બાંધગી કરતી વખતે આપણે જ્ઞાન અહુરમઝદ ઉપર શ્રીદા કરી નાખીને બાંધગીને દરેક શબ્દ ઉચારતી વખતે સઘળું ધ્યાન તે ઉપર જ રાખી રાખવું જોઈએ. અહુરમઝદ ઉપરના સંપૂર્ણ ઇત્કાર સાથે અને તેની તરફની બેહુદ જાનફેસાની સાથે, દરેક શબ્દનો અર્થ સમજીને એકચીતે જ બાંધગી કાઢી હોય, તે જ ખરી બાંધગી કહેવાય. તે સીવાય બીજી રીતે ગમે એવા બાંધગીનાં શબ્દો અવાજે અને ગમે એવા રાગડા કહાડીને પણ અર્થ સમજ્યા વગર અને અંતઃકરણના ઉત્સાહ વગર, જે ભણતર માત્ર માહડેથી ભરડી જવામાં આવે તે ખરી બાંધગી કહેવાય નહીં.

રોજ ૨૨ મો ગોવાહ માહ ૨ નો અરહીયહેસ્ત.

અસંતોશી થવું એ ગુનાહ છે, પણ કેટલીક બાબદોમાં અસંતોશી થવામાં લાભ છે. બધાક માણસો પોતાની આંત્ર હાલતથી સંતોશી હોય છે. તેઓ થોડેક દરજ્જે શાંતી ભાગવે છે અને થોડા બધા ધર્મી હોય છે. તેઓ થોડેક દરજ્જે ખોદા ઉપર છત્તાર રાખનારા અને થોડેક દરજ્જે ધર્મ દીન ઉપર એતેકાદ રાખનારા હોય છે. તેથી તેઓ થોડી બધી સુખી અને સંતોશી જીંદગી ગુજારીને ખોદાના શુકાના કરે છે. પણ એટલુંજ કાંઈ પુરતું નથી. તેઓ માટે અસંતોશી થવાની જરૂર છે. આત્મીક અને ધાર્મીક જીંદગીનું બધું બહોળું એતર પોતા સનમુખ પડેલું હોવા છતાં પહાડની તળેટી આગળ, ધુળ મટોડાવાળી જમીનના નાના ટુકડા ઉપર એસી રહેવામાં તેઓ સંતોશ માને તે એથક પુરતું નથી. પહાડના શીખર ઉપર જ્યાં સુધી જવાય નહીં, યાને નેકીવાળી ધાર્મીક જીંદગીથી અહુરમઝદ આગળ જઈ પુગાય નહીં ત્યાં સુધી કોઈથી જરથોસ્તીએ સંતોશ પામવો નોંધ્યે નહીં.

શેઠ ૨૩ મા ફેબ્રુઆરી માહિતી ૨ જે અરદીબિહુસ્ત.

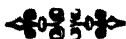
અહુરમઝદનો કાયદો અચુક અને હંમશને છે. ડહાપણ, નેકી અને શાંતી-એ ત્રણ ચીજનો તે જનેલો છે. જે ઈનસાનો એ કાયદો મુજબ વરતે છે, તેઓ અમર્ગીને પહોંચે છે-એટલે જનમ મરણના ફેરામાંથી તેમજ દુઃખ અને દલદેસરીમાંથી તેઓનો જીવનનો છુટકો થાય છે. માણસ જ્યાં સુધી “પોતાપણ” ને વળગી રહે છે, એટલે પોતે આખી ભેગી સૃષ્ટીના એક ભાગ નથી, અને બીજાં સમજામાં માણસોની પોતે એક જુદોજ માણસ છે, એમ જ્યાં સુધી તે માને છે, ત્યાં સુધી અહુરમઝદનો મજબૂર કાયદો તે સમજી શકતો નથી અને તે મુજબ ચાલી શકતો નથી. દુન્યાદારીની તકલીદી ચીજોની માયામાં લપટાઈ ગયલા માણસોને મનથી એ “પોતાપણ” પોતે છુટો સ્વર્થ છોડી દેવાનું ધણુંજ ભારી લાગે છે, પણ આ દુન્યાનું ખરેખર અને જાણવાનું સુખ તો એ સ્વાર્થ છોડી દેવામાંજ સમાયલું છે. આત્માના જીવનના છુટકારાને લગતા કાનૂનો જેઓ સમજતા નથી અને માણસની સેવકની સરજત થઈ છે તેજેઓ જાણતા નથી, તેઓ દુન્યાદારીની તકલીદી ચીજોને વલગી રહીને જનમ મરણના ફેરામાં અતવાયા કરીને દુઃખી થાય છે.

રોજ ૨૪ મા દીન માહ ૨ જે અરદીબેહસ્ત.

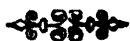
જુરાઇને બદલે ભલાઇથી વાળે તે ખરે ધન-
સાન. જુરાઈને શીક્ષા કરવાને સહથી સરસ
ઉપાય એ છે કે તેઓ સાથે ભલાઇ કરવી. તેઓ
આપણને હેરાન કરે યા ધજા કરે તેથી બીહવાની
કાંઈ બી જરૂર નથી. તેઓ સાથની સમજી ખટ-
પટનું એક બાંડલ કરીને તે અહુરમઝદને સ્વાધીન કરી
દીધું કે બધું ખલાસ. તે ખટપટમાંથી અહુરમ-
ઝદ આપણને એક બાલબી વાંકો થયા વગર
સલામત તેરવી લાવશે, સમજી મામલો તેને સ્વાધીન
કર્યા પછી તે આપણને કોઈ બી દુશ્મન તરફથી
જાણ્યકની ધજા યા હેરાનગતી થવા દેશે નહીં. ધન-
સાનની ફરજ તો એ છે કે કોઈ જીલ્લામાં પાડે
યા હેરાન કરે, તો તે હેરાનગતી ધીરજથી ખમરી,
ધજા કરનારને માશી બક્ષવી અને આપણને જે
કાંઈ ગે-ધનસાફ થયો હોય તે અહુરમઝદની મુન-
સાશી ઉપર છોડી દેવો. કાલુ માછલીને પડેલા
જાખમમાં મોતી પાડે છે, તેજ મુજબ આપણી જીંદ-
ગીમાં ધનસાનોના હાથથી જે જાખમો થયા હોય, તે-
માંથી આત્મીક ખુબસુરતી ધરાવનારાં સુંદર મોતીઓ,
અહુરમઝદની બલહારીથી, આપણને મળી શકે છે.

રોજ રૂપમાં અરસીસંગ માહુ રજો અરસીબેહુસ્ત

હનસાનો માટે જે એક માટે અને હશ્વરી પાઠ
શીખવાનો છે, તે પરમાર્થનો પાઠ છે. જેઓ એ
પાઠ શીખીને તે મુજબ પોતાની જીંદગી ગુજારે
છે, તેઓજ અપરા સાધુસંતો અને મહાત્માઓ
છે. દુન્યાના સંપ્રજ્ઞા ધરમાં એ પાઠ શીખવે છે
અને દરેક જમાનાના મહાન શીક્ષાગુરુઓ તે ફરી
ફરીથી સમજાવી ગયા છે. પરમાર્થનો પાઠ સાદો
અને સહેલો છે, છતાં દુન્યાના લોકો તે વુઝ્છ-
કારી કહાડીને સ્વાર્થના ગુંચવણભર્યા માર્ગમાં
ઠોકર ખાઈને તુટી પડે છે. આ માટી જગતના
બોહોળા કારોબારમાં ગમે એવો નજીવો પરમા-
ર્થની ફાકટ ગયો નથી અને કદી જવાનો નથી.
પરમાર્થનો બદલો પાછળથી શું મળે છે તે જો
લોકો પહેલાંથી જાણે તો દરેક જણ પરમાર્થ
થવાને તુરત પાડે. પણ પેહલાથી તે જાણી શકાતું
નથી તેથીજ તેની કીમત પીછાણવામાં બણાઓ
પછાત રહે છે. પરમાર્થમાં કેવી મજાહ અને કેવું
સુખ છે અને તેનો કેવો બદલો મળે છે તેનો
પુરેપુરો ખ્યાલ પોતે જાતે પરમાર્થ કર્યા વગર
કદીથી મેળવી શકાતો નથી.

રૌજ ૨૬ મા આસતાઃ માહુરજો અરદીખેસ્ત.

ત્રણ ચીજ માટે માણસે ધીરજ રાખીને સંતોષી થવું જોઈએ:—જીંદગીમાં જેખી કાંઈ બનાવ બને તે માટે, પરવરદેગારે જેખી કાંઈ આપ્યું હોય તે માટે, અને પોતાના નેક વીચારે માટે. જીંદગીના દરેક સારા તેમજ માઠા બનાવ માટે ધીરજ રાખીને સંતોષ પકડવાથી માણસનું દુઃખ અને બળાપો ઓછો થાય છે. પરવરદેગારે જે કાંઈ આપ્યું હોય તે ઉપર શુકરાના કરવાથી વધુ અને વધુ પૈસા મળવવાનો અલુમ્મટનો લોભ માણસને થતો નથી, યા ખીજઝોની ચડતી હાલત જોઈને અદેખાઈ લાગતી નથી. નેક વીચારે માટે સંતોષ થવાથી માણસ શાંતીનું મોટું સુખ ભોગવી શકે છે, પાપથી તે નીરાજો રહે છે અને બધી તરફ તે પાછો હડસેલાઈ જતો નથી.

શેઠ રજીમે આસમાન માહ ર જો અરદીબહુસ્ત.

દરયાવમાં ક્રીસ્તી હંકારવાની મુખ્ય મુશ્કેલી ક્રીસ્તીને પાણીની બાહર રાખવાની નહી, પણ પાણીને ક્રીસ્તીની બાહર રાખવાની છે. તેજ મુજબ આપણ જરથોસ્તીઓની ફરજ દુન્યાની જંજળો તથા લોભલાલચોથી દુર નાસી જવાની નહી પણ એ જંજળો તથા લોભ લાલચોને આપણી આગળથી દુર હાંકી કઢાડવાની છે. જેમ પાણી વગર ક્રીસ્તીને હંકારી શકાતી નથી તેમજ જંજળ વગર દુન્યામાં જીંદગી ગુજારી શકાતી નથી. પણ એ જંજળ આપણા અંતઃકરણને પોતાના કામમાં ન લે તેની સંભાળ રાખવાની જરૂર છે. કેટલાંક માણસો જંજળ અને બલાપાને એટલા બધા મન ઉપર લે છે કે જેથી તેઓ જીંદગીથી કંટાળીને દુઃખમાંજ પોતાના દીવસો પુરા કરે છે. સુલેહ અને શાંતીભરી જીંદગી ગુજારવાનો ખરો મારગ એ છે કે ગમે એવી મુશ્કેલી અને આફત વચ્ચેથી અંતઃકરણને જંજળ અને ચીંતાથી નીરાળું રાખવું. અહુરમઝદને અંતઃકરણમાં સમાવી દેવા માટે અંતઃકરણને પારપરાક ખુલ્લું કરી નાંખવાથી સુલેહ શાંતી પોતાની મેળે અંતઃકરણમાં વાસો કરે છે.

રોજ ૨૮ માં જમીઆદ માહ રજો અરદીબેહસ્ત.

પરવરદેગાર કાંઈ માત્ર જીવ પેદા કરીને બેસી રહેતો નથી. તે જીવ આ દુન્યામાં આવી, શરીર ધારણ કરી કરોડો લોકોની હઠ વચ્ચે જેમ તેમ પોતાનું ફાડી લેસે, એવી કાંઈ ખોદાની નેમ નથી. દરેક જીવ સાથે તે દરેકની સરજત પરવરદેગાર અગાઉથી મુકરર કરે છે. દુન્યામાં કરોડો અને અબજો જનોની ગંજવર હઠ છતાં તે દરેક જીવને ઓળખે છે—તે દરેક તરફ મમતાની નજરે જોય છે. ના એટલુંજ નહીં પણ એ દરેક જીવ પોતાનું એક પુરૂષાળક હોય તેવાં વાણલથી તેને ચાહે છે એ દરેક જીવ માટે તેણે ઉપયોગી સુખી જીંદગી મુકરર કરેલી છે. ઇનસાનો આ દુન્યામાં જન્મ લીધા પછી જેમ તેમ અફળાઈ ઝીકાઈને પુરા થાય એવી તેની નેમ છેજ નહીં. તેની નેમ એવી છે કે દરેક જીવે દુન્યામાં ભલી પત્રીત જીંદગી ગુજારવી—અને ગમે એવી ગરીબાઈમાં જન્મ લેવા છતાં નેકીથી ચાલીને ભાઈબંધાને સુખ આપવા સાથે પરવરદેગારને ખુશાલ કરવો.

રોજ રહેતો મારેસ પંદ માહ રજો અરદાખિલેસ્ત.

જેમ માણસનો ઓળો દરેક ઠેકાણે તેની પુકે પુકે જાય છે, તેજ મીસાલે માણસો ઉપર પડતાં દુઃખ અને સુખ, એ બીજું કંઈજ નહીં પણ તેઓએ કીધેલી કરણીની પાછળ આવતાં પરીણામો છે. વધુ જાણવા જોગ તો એ છે કે એ પરીણામો અહુરમઝદના સાચા અને પાકા મનસાફ મુજબનાજ હોય છે— તેમાં કોઈને સહેજબી ગેરમનસાફ થતો નથી. માણસો જે દુઃખ અને સંકટ ખમી છે તેનું કારણ એ કે તેઓ બીના બીયાં રોવી ચુકેલા છે. તેજ મુજબ સુખ અને આબાદી, એ બીજું કંઈજ નહીં, પણ અગાઉ જે નેકીના બીયાં રોપેલાં તેમાંથી ઉગી નીકળેલો પાક છે. દરેક માણસ જે આ બીના બરાબર સમજે અને ધ્યાનમાં ઉતારે, તો તે પછી પોતાના અંતઃકરણના બગીચામાં નેકી અને પરમારથ સીવાય બીજાં કશાંની વાવણી કરવાની દરકાર તે રાખશે નહીં. માણસો દુન્યાદારીની મોજમજાહમાં એટલાં બધાં ચકચુર બની ગયેલાં છે કે પરમારથમાં કેવું મોટું સુખ સમાયલું છે તે તેઓ સમજી શકતાં નથી. એ ઉમદા સુખનો પુરતો ખ્યાલ એકવાર પરમારથ કરવા વગર મળી શકતો નથી.

રૌજ ૩૦ મેં અનેરાન માહુ ર જો અરદીખેહેસ્ત.

દરરૌજની જંજળી વચેજ માણસ યેહેસ્તના માર્ગમાં આગળ વધે છે. એક ખરે જરથોસ્તી એશ આગમવાળી અધ્યાત્મી છંદગી બોગવતો નથી— દુન્યાદારીની મોજમજલહમાંજ તે કદીખી લીન થતો નથી. દરરૌજ સુરજ ઉગવા સાથ તેની નવી જંજળી શરૂ થાય છે. એવી જંજળીજ આપણને ઉંચકાલતમાં લઈ જાય છે. દરરૌજની ફરજે અને જંજળીનાભોજ વચેજ આપણે વૃધીના મારગમાં આગળ વધે છીએ. આથી જો જંજળીમાંથી આપણે છુટવા માંગીએ છીએ તે જંજળી દુર કરી નાખવાનું આપણને પાલવે તેમ નથી. જો જંજળીને આપણે મોટી પીડા જેવી લેખ્યે છીએ તે જંજળીજ આપણને મોટો લાભ કરી આપનારી છે. કારણ કે તે આપણને યેહેસ્તના સુખ ભણી ખેંચી લઈ જાય છે. એ મુજબ રંજ અને જંજળીના કડવા અનુભવમાંજ ખરેખરે મીઠાસ સમાયેલો છે.

રોજ ૧ લો હોરમઝદ માહ ૩ જો ખોરહાદ.

મોહડેથી ભણુતર ભણી જવામાંજ કાંઈ સઘળો ધર્મ સમાઈ જતો નથી પણ એ ભણુતરમાં આપેલા ફરમાનો મુજબ ચાલવાથીજ ખરી ધાર્મિક જીંદગી ચુગતરી શકાય છે. અહુરમઝદે જરથોસ્ત સાહેબ મારફતે જે કાંઈ હુકમો આપ્યા છે તેને તાપે થવાની આપણી ફરજ છે—તેણે જે કાંઈ કબુલાતો આપી છે તે ઉપર વીશ્વાસ રાખવામાં લાલ છે. અહુરમઝદને હુકમ આપણે ખરાખર નહીંબી સમજયે, તે હુકમ મુજબ ચાલવાથી શું લાલ થશે તે આપણા ધ્યાનમાં ખરાખર નીબી ઉતરે તો પણુ તે ફરમાન મુજબ અમલ કરવાથી આપણું ભણુંજ થાય છે. અહુરમઝદને તમારી રાહબરી કરવા દેવો, તેના ફરમાનો મુજબ ચાલો અને તેની ઉપર વીશ્વાસ રાખો, અને તે પછી જીવો કે તમારો એક બાલબી વાંકો થશે નહીં—અને ગમે એવી મુશકેલી વચેથી તમે આસાનીથી બાહર નીકળશો.

રૌજર જો બહુમન માહુ ૩ જો ખોરદાદ.

હરખા અને અભીલાશા વચે માટે ફરક છે. દુન્યાદારીની મોજશોખ ભોગવવાની અને હંદરી-એને વસ કરવાની ખાએસ રાખવી તે હરખા. બેહેસ્તનુ સુખ મેળવવા માટે દયા, પરમારથ, અશોષ, ધાર્મિક જીંદગી વગેરે સદયુક્ષોની તલબ કરવી તે અભીલાશા. અભીલાશા રાખનારો માણસ જ બેહેસ્તના સુખ ભણી આગળ વધી શકે છે અને અસાનપણના અંધકારમાંથી રોશનીતા પ્રકાસમાં જઈ શકે છે. અભીલાશા વગરનો માણસ માત્ર હવસી અને જનવરી જીંદગી ગુજરી શકે છે અને તેથીજ તે સંતોષ પામે છે. એક માણસે અભીલાશા રાખવા માંડી એટલે જાણવું કે દુન્યાદારીની તકલીદી મોજશોખથી તે ધગાઈ ગયો છે અને હવે તે વધારે હિંમત સ્વીકારીને જવા માંગે છે. અભીલાશાની શરૂઆત થવા માંડે તે એવું દેખાડનારું મજબૂત ચીન્હ છે કે જનવરી જીંદગીની હિંમતમાંથી માણસ પેદાર થઈને બેહેસ્તના ખરેખરાં ઉત્તમ સુખ માટે તલબગાર થયો છે.

રોજ ૩ જો અરદીબેહેસ્ત માહ ૩ જો બારદાદ.

અહુરમઝદે દયાળુ છે, છતાં ધણીક બાબદોમાં તે જાણીજોઇને આપણી દાદ લેતો નથી. આપણી જીંદગીને તે હાંદેસા વગરની બનાવતો નથી. મધળાં ભોકા આપણી સાથે માયાથીજ વરતે એવું કશું તે કરતો નથી. બીજાઓ આપણને દબરાવે તેનો અટકાવ તે કરતો નથી. મારામારી અને ટંટાઈસાદ તે નાબુદ કરતો નથી, ધણાઓના કઠોર હૃદયોને તે નરમ કરતો નથી, યા આપસ્વારથને તે દાબી નાંખતો નથી. આપણી સામે છુટતા ટીકાના બાણો તેમજ આપણી પીઠ પાછળ થતી બદગોષ્ઠ તે અટકાવતો નથી. આપણી સામે ચાલતી અદેખાઈ, હુરીફાઈ ને ગાલગભોચખી તે ચાલવા દે છે. દુકમાં આપણી આસપાસ ચોતરફ એ સમજા હાંદેસા તે ચાલુ રહેવા દે છે. પણ એ સમજું છતાં તે ધાટી નહીં પણ ખરેખરે દયાનો ભંડાર છે. સંબળ, પોતાની ઉપર હિતબાર રાખનારાઓને એ સમજા હાંદેશા વચ્ચેથી તે એવી શાંતી બક્ષે છે અને તેઓનું એવું રક્ષણ કરે છે કે નથી તેઓના એક બાલનેથી હાનિ થતી નથી.

રોજ ૪ થા સેહરેવર માહ જો ૩ ખેરદાદ.

સાકોના દીલ જીતી સેવા માટે દુન્યાદારીના
 ડહાપણની કાંઈ જરૂર નથી. તે માટે વીણા હુમર
 મા સાવનસનીખી કાંઈ અગત નથી. ફક્ત આત્મીક
 ડહાપણનીજ તે માટે જરૂર છે. અહુરમઝદ તર-
 ફથી મળતું નમનતાઈનું, પ્યારનું અને
 પરમારથનું તે ડહાપણ છે. તેથી ગમે એવાં પોલાદી
 જીમરોને પણ જીતી શકાય છે. ઇનસાનોના આ-
 ત્માને જીતી સેવા તે એક ઘણુંજ મહાભારત અને
 પવીત્ર કામ છે. ધર્મ દીનથી ઉપડી ગયલા માણ-
 સોના આત્મા જીતી લઇને તેઓને પાછા દીનમાં
 લાવવાને જેઓ ફતેહમંદ નીવડે છે, અને બદીમાં
 ગરકાવ થયેલાં ઇનસાનને જેઓ પાછાં નેકીના
 માર્ગ ઉપર મેલી આપે છે, તેઓ આ દુન્યાનું
 ખરેખરું મહાભારત કામ બજાવે છે. એ ઉપરથી
 જણાશે કે દુન્યાદારીના ડહાપણ કરતાં અને યુની-
 વર્સિટીની અઢતી ડીગ્રીઓ કરતાં આત્મીક ડહા-
 પણ ઇનસાનો માટે વધારે અગત્યનું છે, કારણ કે
 તે માણસોને બેહેસ્તનના માર્ગ ભણી દોરવી લઈ
 જાય છે.

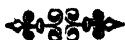

રોજ ૫ મા અસપંદાદ માહ ૩ જો ધોરદાદ.

અરેખરી કીર્તિવંત જીંદગી ભાગવવાનો માર્ગ
આપણાથી દૂર નથી પણ આપણી લગોલગ પડેલા
છે. જે ધણી ગરીબોની સેવા કરે છે અને દુખ્યાં-
ઓની દાદ લે છે તેને માડ વહેલે એક દીવસે
જરૂરજ માલમ પડશે કે અરેખર તો તેણે અહુ-
રમઝદનીજ સેવા બજાવી છે. અહુરમઝદને કાંઈ
આપણુ માણસોના જેવો આકાર નથી કે તે
એકજ ઠેકાણે બેસી રહેલા હોય. અહુરમઝદ આખી
સૃષ્ટીમાં પસરી રહેલા છે-તે દરેક ઠેકાણે હાજર
છે. દરેક માણસમાં-મોટા કે નાના, ગરીબ કે તવં-
ગર, નેકીના પ્રકાશી રહેલાં યા બદીમાં ગીફતાર
થયલાં-એકેએક માણસમાં અહુરમઝદ પસરી
રહેલા છે-તે દરેકમાં અહુરમઝદનો એક નાનો અંશ
છે. આથી ગમે એવા ગુન્હા યા હુકકા આદમી
તરફની કાંઈક માયા મહેરબાની બતાવવી તે ખુદ
અહુરમઝદ સાથે બલાઈથી ચાલવા બરાબર છે.
ગરીબ લાચારો તરફ આપણે જેની કાંઈ રહેમદીલી
બતાવ્યે છીએ તેને અહુરમઝદ ખુદ પોતા તરફ
બતાવવામાં આવેલી રહેમદીલી તરીકે લેખે છે અને
તેનો ધટતો બદલો આપ્યા વગર તે રહેતો નથી.

રોજ ૬ ઠો ખોરદાદ માહ ૩ જો ખોરદાદ.

ભણે અને યાદગાર તે દીવસ છે કે જ્યારે
માણસને માધમ પડે છે કે તેને બદીમાંથી બચાવવાનું
ખુદ તેના પોતાનાજ હાથમાં છે. સધળાં
સંકટનું અને સધળાં અચાનકણાનું મુળ ખુદ માણ-
સના અંતરમાંજ છે; તેજ મીસાણે સધળી શાંતી-
નું મુળ પણ માણસના અંતઃકરણમાંજ છે અને
તેને શાંતી શોધવા માટે કેડે બાહર જવાનું નથી.
સ્વાર્થી વીચારો, હવસી ધૃત્તાઓ અને બદીનાં કામો-
એ સધળાંમાંથીજ દુઃખ અને સંકટ ઉત્પન્ન થાય
છે. પણ ખીજા હાથ ઉપર માણસ જ્યારે પોતાના
લાભો બુદ્ધી જઈને ખીજાઓનું ભણું કરવાનો વીચાર
કરે છે, બેહેસ્તનું સુખ મળે એવો માર્ગ અખત્યાર
કરવાની ઉંચ ધૃત્તા ધરાવે છે અને દરેક કામ કરતી
વખતે અંત્રે મધન્યુશની નહી, પણ અહુરમઝદની રાહ
બચી હેઠળ આગળ વધવાનો કસદ કરે છે. ભારે
ગમે એવાં તોફાન વચેખી તે સંપૂર્ણ શાંતીમાંજ
વીઠળાયેલો રહે છે. ટુંકમાં માણસ જ્યારે પોતાનાં
મનનાં જીવસાઓ ઉપર કાબુ રાખી શકે છે, ત્યારે
તેનાં સધળાં સંકટનો છેડો આવી જાય છે.

શેજી ૭ માં અમરદાદ માહ ૩ જો ખોરદાદ.

નેક માણસ પોતાના જીવસામ્રાજ્યને ગોલામ થઈને રહેતો નથી, પણ ઉપર સરદારી ભાગવે છે. કોઈખી ચીજની ઇચ્છા તે રાખતો ન હોવાથી તે કદીખી નીરાશ થતો નથી. મોજમજાહની તલબ થતી ન હોવાથી તે સદા સુખી અને સંતોષી રહે છે. પોતાનાં મન ઉપર મજબૂત કાબુ મેળવેલા હોવાથી તે જીવનની શાંતીમાં લોટે છે. ખીજા હાથ ઉપર નેકીથી વેગળો ગયેલા માણસ હંમેશા પોતાનાં મનના જીવસામ્રાજ્યની દોરવાઈ જાય છે. તે આજી પૈસા ટકાની અને મોજમજાહની ઇચ્છા રાખતો હોવાથી, તે ચીજો જ્યારે નથી મળતી ત્યારે દુઃખી અને નીરાશ થાય છે. પોતાની લાગણીઓ અને જીવસામ્રાજ્ય ઉપર કાબુ રાખવાની જરૂરયાત તે પીછાણતો નથી અને એ રીતે તે આજી ચટપટ અને અશાંતીમાં પોતાનો ભવ પુરો કરે છે.

રોજ ૮ માં દેપાદર માહ ૩ બે બેરદાદ.

સખસે બડા ચુપ! આ એક સોનેરી કાગુન છે. પણ કોઇવાર તે સોનાની કીમતનો તો નહીજ, પણ કોડીની કીમતનોખી યતો નથી. બે મીઠા શબ્દોથી કોઇ દુઃખી દરદીને રાહત મળવી હોય, તો તે વખતે ચુપકીદી અખત્યાર કરેલી શા ખપની? એવા મીઠા શબ્દો આપણી જગ્યાન ઉપર તક્યાર હોવા છતાં આપણે તે બોલીએ નહી અને તે વગર દુઃખી દર્દીઓના અંતઃકરણને મુઝાવા દઇએ, તેમાં લાભ શા? આપણે ચુપકીદી પકડી રાખ્યે તેથી કાંઇ આપણે ધાતકી હાહાંના ઠરતા નથી તે ખરી વાત, પણ પ્યાર અને દીલાસોજીની લાગણી બાહેર પાડીને દુઃખી દર્દીઓને રાહત આપવાને બદલે તે લાગણી આપણા અંતઃકરણમાં ઘાખી રાખવામાં હાંસલ થું? તેનો અર્થ તો એમ થયો કે આપણી પાસે ફાજલ રોટલી હોવા છતાં આપણા પાડોશીને તે રોટલી નહી આપતાં તેને જાણી બેઠને બુખે મરી જવા દઇવ છીએ. તે મરી જવા પછી તેજ રોટલી તેનાં પુણુ માટે આપણે સખાવતમાં આપ્યે તો કેટલું બેહુદું થઇ પડે! તેજ મુજબ કોઇને કાંઇ શાંવી વા સધ્યારો બેઠતો હોય, તેજ વખતે દીલાસાના મીઠા સખુનો આચરેલા કારગત લાગે છે-તે પછી નહી.

રોજ ૯ મો આદર માહ ૩ જો પોરદાદ,

ડહાપણુ અને શાંતી મેળવવાનો ફક્ત એકજ માર્ગ છે. તે અંતઃકરણમાંનો મેલ કહાડી નાંખીને તેને સ્વચ્છ કરવાનો છે. જ્યાં સુધી માણસ ઇંદ્રિયાના વીપયોમાં લીન થયેલો રહે છે, ત્યાં સુધી તે ડહાપણુ અને શાંતીની કદર જુજી શકતો નથી. “હમેશની સંપૂર્ણ શાંતી” નું સુખ કેવું ઉત્તમ છે, તે માહડથી કોઈનેજી સમજવી શકાય તેમ નથી. એ સુખ જેઓ ખરેખર ભોગવે છે, તેઓજ તેની કીંમત કરી શકે છે. કોઈજી બનાવથી યા કોઈથી સંબોધી એ શાંતીમાં કદી ખલલ થતી નથી, યા તેમાં ખતરો પડતો નથી. એક તોફાન થયા પછી પાછું બીજું તોફાન થાય તે બેની વચ્ચે જે શાંતી રહે તેવી શાંતી એ નથી-એ તો હંમેશની અને જાયુકની શાંતી છે, કે જે આત્મીક માનમાંથી જન્મેલી હોય છે. બહુખરા ઇનસાનો એ શાંતી ભોગવતા નથી, કારણકે તેઓ આત્મીક માન ધરાવતા નથી. તેઓ એ માન ધરાવતા નથી, કારણકે તેઓ બધામાં લીન થયેલા હોવાથી અમાન છે. જ્યાં સુધી તેઓ એ બધી તજી દેવાને નારાજ છે ત્યાં સુધી એ અમાનપણાના અંધાપામાં સબડ્યા વગર, તેઓનો છુટકો નથી.

રૌન ૧૦ મે આમાં માહા ૩ જે ખોરફાં.

—૪૬૩—

ખીજાઓ તરફથી થયલું અપમાન યા હેરાનગતી
ભુલી જવામાં ડહાપણ છે. તે ભુલી જવાને બદલે
જો મનમાં રાખી મેલ્યે, તો તેથી સામા ધણી
સામેનો ગુસ્સો અને અભાવ ચાલું રહે અને એ
રીતે દુશ્મનાઈ દુર થવાને બદલે સામી વધતી જાય.
પણ દુન્યામાં સુખી થવાનો એક ખીજો મારગ એ
કરતાં વધારે સારો છે અને તે એ કે માણસે ખુદ
પોતાને ભુલી જવો, અને પોતે એક જુદો માણસ
નથી, પણ આખી દુન્યાની ભેગી વસ્તીનો માત્ર
એક નાનો ભાગ છે, એમ સમજવું. એવી રીતે
માણસ જો પોતાને ભુલી જાય, તો તે ધણી તેને
કદીખી એવો વીચાર આવેજ નહીં કે આય ધણીએ
“મને” અપમાન કર્યું યા પેલા માણસે “મને”
હજા કીધી. ખીજાઓ તરફનાં અપમાન, હજા, યા
ગુકસાનનો વીચાર જે માણસને કદી આવેજ નહીં
તે કોઈખી જાતના ખીજવાટ યા કડવાસથી નીરાળો
રહીને ધણીજ શાંતીભરી જીંદગી ગુજરી શકે છે.

—૪૬૩—

રોજ ૧૧ મા ખેરશેદ માહા ૩ જો ખેરદાદ.

—૪૬૩—

એ ઝાળખાણવાળાઓ સાથે મળે, તો કાંઈ ત્રીજા ધણીની સાક્ષીબાકી કહાડવા જેસે એ ધણું સાધારણ છે. એ નીચ આદતને જોટલી વખોડીયે તેટલી થોડી છે. જે ધણી પોતાનો બચાવ કરવાને હાજર નથી, તેની ખોડખાપણ હંધાડી પાડવાનો તમને હકજી શું છે? તેની ખુબી ખામીનું તોલ કરનારા જડજી તમને બનાવ્યાજી કોણે? કોઈની ખામીઓ સુધારવી હોય, તો તેને ઝિકાંતમાં બોલાવીને હેત અને દીક્ષસોજીની લાગણી સાથે તે ઉપર તેનું ધ્યાન ખેંચવું જોઈયે, અને તેમ કરતાં આપણી પોતાની ખામીઓથી તેની આગળ કબુલ કરવી જોઈયે. તેની ખામીઓ દેખાડી આપવાની આપણી નેમ, તેને દુન્યાની નજરમાં હલકો પાડવાની નહી, પણ તે ખામીઓ સુધારીને તેને વધારે ઉંચ પંકવીએ લઈ જવાની છે, એમ તેને ખુલ્લું કહી દેવું જોઈયે. ખરું પુણ્યનું કામ બજાવવું હોય, તો તેને ઝિકાંતમાં બોલાવીને તેની ખોડખાપણ ઉપર ધ્યાન ખેંચવું, નહી કે આખાં ગામમાં ચાલી પીટાવીને તેને હંધાડી પાડવો.

રોજ ૧૨ મો મોહાર માહ ૩ જો મોરહાદ.

જુદી દયાનતથીજ લોકોમાં દુઃખ અને કંગા-
ળીયતનો ફેલાવો થાય છે. લોકો જ્યારે ભલી
નીષ્ઠાના થશે ત્યારેજ સુખ અને આબાદીમાં
એ કંગાળીયત ફેરવાઈ જશે. લોકો જ્યારે દુઃખી
થાય છે ત્યારે તેઓ બીજાઓને બદનામ કરે છે
કે આ બધીએ મને હેરાન કર્યો—પેલાએ તો મારો
હક છુટ્યો. પણ એવો વીચાર કરવો ફાકટ છે.
એવા વીચારથી બીજાઓ તરફનો અભાવ અને
દુશ્મનાઈ વધે છે. દરેક માણસે જાણવું જોઈએ
કે તેની ઉપર પડતા દુઃખનું મુળ અને કાંઈક
ખામી તેના પોતાનામાંજ છે. દુઃખ એ એક એવું
ચીજ છે કે જે માણસને દેખાડે છે કે તે હજી
નેકામાં સંપૂર્ણ થયો નથી અને તેનામાં કાંઈક
ખામી છે કે જે દુર કરવાની જરૂર છે. પોતાની
ખામી યા પોતાની મુશ્કેલી માટે બીજાઓને બદ-
નામ નહીં કરતાં માણસે ખુદ પોતાને સુધારવાની
કોશિશ કરવી જોઈએ.

રોજ ૧૩ માં તીર માહા ૩ જો ખેરદાદ.

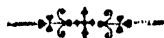
છતો વરો ને જુએ મરો! આપણુ ધણુ ખરો
 ધનસાનોની હાલત એવીજ છે. ધનદોલત, વાડી-
 વજ્રુ અને કુન્યાદારીની મોજશોખ ઉપર જીવણાં
 મારીને શરીરની ઇંદ્રીએને બને એટલી તુલ્ય કરવાને
 આપણે આતુર રહીએ છીએ એહેતનું સુખ આપ-
 નારી નેકી અને પરીત્રાપ મારે તો આપણા દીલમાં
 કાંઈ ઇચ્છા છેજ નહી, અને તે વગર આપણે
 આત્મા જુએ મરે છે. આપણા આત્માને જોઈતો
 એહેતનાં સુખનો નેકી અને પરીત્રાપનો એ રાક
 આપણી લગોલગ પુશ્કળ પડેલો છે, પણ તે ખેરદાદ
 આપણે ઉપાડી લેતા ન હોવાથી આપણે આત્મા
 ગોયા જુએ મરે છે. એ “છતો વરો ને જુએ મરો”
 નહી તો બીજું શું? કુન્યાદારીની મોજશોખ તે
 ચાર દીનકી ચંદની જેવી છે, જ્યારે એહેતનું સુખ
 હંમેશનું છે. અહુરમઝદ એ સુખ આપણને આપવા
 માગે છે, પણ ધનસાનો તેની તલબ કરતા નથી. તેઓ
 હંમેશનું એ સુખ મેળવવા ઇચ્છતા હોય, તેઓએ
 કુન્યાદારીની તકલીદી ચીજોની ઇચ્છા દુર કરીને તેની
 જગ્યાએ પોતાના અંતકરણમાં નેકી અને અશોષને
 વાસો કરાવવો જોઈએ.

રોજ ૧૪ મેં ગોશ માહુ ૩ જે ખોરદાહ.

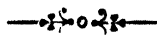

જનવરી ઇચ્છાએને તૂમ કર્યા જવું અને તે સાથે
અહુરમઝદને પહોંચવાની ઇચ્છા રાખવી—એ જે
ચીજ કદીથી સાથે બની શકે નહીં. ઇંદરીએને તૂમ
કરવાની ઇચ્છીક નાની ઇચ્છાએ. માણસને નીરદોશ
અને નુકસાન વગરની લાગે છે. પણ એવી ઇચ્છા-
એને તૂમ કર્યાથી શું ખોહવું પડે છે તે સ્ત્રીએ
તેમજ પુરશે. બરાબર સમજતાં નથી. માણસના
અંતરમાં જે ઇચ્છરી તત્ત્વ છુપાયલું છે તેને જે મજ-
બુત અને ક્રોધમંદ બનાવવું હોય, તો તેજ અંતરમાં
છુપાયેલાં હેવાનયત તત્ત્વનો પહેલાં નાશ થવો જોઈએ.
એ હેવાનીયત તત્ત્વને પંપાળીયાથી માણસ અહુર-
મઝદના માર્ગમાંથી હલદીજ દીશાએ ધસડાઈ જાય
છે. એ જનવરી હવસને માણસ જેમ જેમ તૂમ કર્યો
જાય છે તેમ તે હેવાન વધારે બળવાન અને વધારે
તોફાની બનીને માણસને પોતાના પંજમાં વધુ અને
વધુ જકડી લે છે. જે માણસ એ જનવરી હવસ-
માંથી છુટવા માંગતો હોય તેણે પોતાના અંતરમાં
છુપાયેલાં હેવાનને વધારે બળવાન થવા દીધા અગાઉ
આજે અને હમણાજ તેને જેર કરીને તેને લગતી
ઇચ્છાએને તૂમ કરવા ઉપરથી જાહુકનો હાથ
ઉઠાવવો જોઈએ.

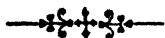
રોજ ૧૫ માં દેવમેહુર માહ ૩ જો ખોરદાદ.

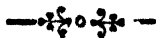
એક માણસ જેવા સારા યા માઠા વીચાર કરે તેવીજ તેની જીંદગી સુખી યા દુઃખી નીવડે. વીચારની વળાણ ફેરવાઈ કે તે સાથ જીંદગીનું સ્વરૂપ પણ બદલાઈ જાય છે. માણસની જીંદગીમાં બનતા તરેહવાર બનાવો, એ ખીચું કાંઈજ નહીં પણ તેણે કીધેલા વીચારોની ભેગી થયેલી અસર છે. એ મુજબ માણસની જીંદગીનો સંબંધો આધાર તેના વીચારો ઉપરજ છે. મનને કાબુમાં રાખીને ફક્ત સારા વીચારોનેજ રાહ લેવા દેવાની અગત્યતા એ ઉપરથી ખુબી જણાઈ આવે છે. વીચાર જો સારા હોય, તોજ શબ્દો અને કામો સારાં હોઈ શકે અને સારાં કામો થાય તોજ સુખી જીંદગીનું ફળ મળી શકે. માણસની જીંદગીનો સંબંધો આધાર સારા વીચારો ઉપરજ કાય છે તે એ ઉપરથી ખુબી સમજી શકાશે. જરૂરથી ધર્મમાં નેક વીચારોને સહી વધુ અગત્ય આપી છે તેનો ભેદ એજ યાને માણસોને સુખી જીંદગી ભોગવતાં બનાવવાનો છે.

રોજ ૧૬ માં મહેર માહ ૩ જો ખોરદાદ.

સાચા વફાદાર દોસ્તો મળવવા માટેની કીમત આપવી પડે છે. દોસ્તોને દીસોજનનથી ચાહીયે અને કામ પડવે મદદ કરવે ત્યારેજ દોસ્તો વફાદારીથી વળગી રહે. તેઓ માટે આપણે જે કાંઈ ભાગ આપ્યે, તે વફાદાર દોસ્તો મળવવા માટે આપવી પડવી કીમત છે. દોસ્તોને જો આપણે ખરાં વાહલથી ચાહ્યું તો તેઓ પણ આપણને ચાહતાં શીખશે. એવાં વાહલ વગર ગમે એવી સેવા બજાવેલી ફાકટ છે. જેઓ દોસ્તીને લાયક હોય, તેઓ સાથેજ દોસ્તી પાડવામાં લાભ છે અને એકવાર દોસ્તી પડ્યા પછી તેને છૂંદગી સુધી વળગી રહેવામાં વધારે લાભ છે. એકલપેટાઈ મીત્રોને છૂલી શકવી નથી—આપસ્વાર્ય આગળથી મીત્રાચારી સદા દુર નાસે છે. તેથીજ સાચી મીત્રાચારીના આશીરવાદ જેઓ મળવવા ઇચ્છતા હોય, તેઓએ પહેલાં આપસ્વાર્ય દુર કરીને પરમાર્યનો પાઠ શીખવો જોઈયે.

શૈલ ૧૭ મા સરોશ માહ ૩ ને બારદાદ.

ધીકાર એક જગરે શ્રાપ છે. જે માણસના અંતઃકરણમાં ધીકારે વાસો કર્યો હોય તે હેરાન અને પરેશાન થાય છે. જે માણસની તરફ ધીકાર દેખાડવામાં આવ્યો હોય તેનાં કરતાં ખુદ ધીકાર દેખાડનાર પોતે વધુ હેરાન થાય છે. કોઈ આપણને ધીકારતું હોય તો તેના બદલામાં તેની તરફ પાછો ધીકાર દેખાડવામાં આપણને લાભ તો કાંઈજ નહીં, પણ નુકસાન ધણું છે, કારણ કે આપણી તરફના ધીકારથી તે આપણે વધારે મોટો દુશ્મન બને છે. તેવા ધીકારને મારવાનો એકજ ઉપાય છે. તે એ કે તેના ધીકારના બદલામાં તેની તરફ ખાર દેખાડવો અને તેની સાથે ભલાઈ કરવી. તેથી તે પોતાની દુશ્મનાઈ ભુલી જશે—કદાચ આપણે મોટો મીત્રની થઈ પડશે. એ મુજબ જે ગોળથી મરતું હોય તેને ઘેર શા માટે આપ્યે? બન્નેની સરખામણી 'કરીશું', તો ઘેરના કરતાં ગોળના યુધ્ધ વધારેજ માલમ પડશે.

રોજ ૧૮ થી ૨૨ને માહ ૩ જે ખોરદાદ.

માણસ ઉપર જે કાંઈ સુખ યા દુઃખ પડે છે તે ઉત્પન્ન કરનાર તે પોતેજ છે—ખીજે કોઈ નથી. માણસના મનની જેવી વલાણ અને જેવા વીચારો હોય, તેજ મુજબ તે દુન્યામાં વરતે છે, અને જેવી વરતણુક હોય તેવુંજ તેનું સુખી યા દુઃખી પરીણામ આવે છે. એ ઉપરથી માલમ પડશે કે માણસે પોતાની દુઃખી હાલત દુર કરીને સુખી હાલતે જે પહોંચવું હોય, તો તેણે પહેલાં પોતાના મનની વલાણ ફેરવવી જોઈએ. મનની ખોટી વળાણ ફેરવાઈ કે તે સાથે જીંદગી યુગ્મરવાની રાહ ચીતીમાંખી ફેરફાર થાય છે અને એકવારની દુઃખી હાલત સુખી જીંદગીમાં ફેરવાઈ જાય છે. જ્યાંસુધી એક માણસ પોતાના લાભનો વીચાર કરીને દુન્યામાં વરતે, ત્યાંસુધી તે સુખી થઈ શકે નહીં. પોતાના લાભ ખુલી જઈને ખીજાઓના લાભ હાથે ધરવાની શરૂઆત થઈ કે તે સાથે માણસની જીંદગી સુખી થવા માંડે છે. પોતાની આગલી કરણીની અસરોમાં માણસ કાંઈ ફેરફાર કરી શકતો નથી. પણ તે જે આઠે, તો પોતાની આણુ કરણીમાં ફેરફાર કરી શકે અને નેકી અખત્યાર કરીને પોતાની ભવીષની જીંદગીને સુખી બનાવી શકે.

રોજ ૧૯ મો ફરવરદીન માહ ૩ જો ખોરદાદ
 ૦૦૦૦૦૦૦૦

દુન્યાદારીના કામકાજમાં ફતેહ મેળવવાની ખરે-ખરી ચાવી પ્રમાણીકપણામાં સમાયલી છે. અપ્રમાણીક માણસ માટે માટે વહેલે એક દિવસ એવો આવશે જ કે જ્યારે તેને પોતાની લુચ્ચાઈ માટે પશ્ચાતાપ કરીને ગમમાં ગીરફતાર થવું પડશે. પ્રમાણીક માણસને એવો પસ્તાવો કરવાની કદીખી જરૂર પડતી નથી. પ્રમાણીક માણસમાં તેના પ્રમાણીકપણા સાથે ઉદયોગ, બાહોશી, કરકસર યા એવાંજ બીજા ગુણો ન હોય અને તે કારણથી, તે પોતાનાં ધંધામાં યા દુન્યાદારીના બીજાં કામકાજમાં નીષ્ફળ નીવડે એ બનવાજોગ છે. પણ એવી નીષ્ફળતા છતાં તેનું અંતઃકરણ તો તેને કદીખી ડંખવાનું નથી અને એક વીચારથી તે હંમેશા ખુશાલ રહેશે કે મેં આ દુન્યામાં કદીખી ડાઘને હોયો નથી. ગમે એવા હાંદસાના વખતમાં પણ એવા એક પ્રમાણીક માણસને લુચ્ચાઈથી નીરાળું તેનું સ્વસ્થ અંતઃકરણ માટે સધ્યારે આપનારું થઈ પડે છે. લુચ્ચાઈ અને દગા ફટકા વગર ધંધો થાયજ નહી, એમ ધણાઓ ધારે છે, પણ તે તેઓની ભુલ છે. પ્રમાણીકપણે ધંધો ચલાવ્યાથી ધન કદાચ નહી મળે, પણ ધાન તો પરવરદેગાર આપ્યા વગર રહેતોજ નથી.

શૈલ ૨૦ મેા બેહેરામ માહા ૩ બે બારદાદ.

નમનતાઈ સાથે ડહાપણ હમેશ બેડાયણું હોય છે. તેથીજ નમનતાઈવાલો માણસ ડહાપણ વાપરીને પોતાના ગુસ્સાને તામીશ કરી જાય છે એટલુંજ નહી પણ બીજાઓના ગુસ્સા આગળથી તે નમી જાય છે. બીજાઓ બે તેની સામે કાંઈ બખાળા કહાડે છે, તો નમનતાઈવાલો પુરૂષ સોડીને ગોઠ ગળીને અ નાડા કરી જાય છે, યા એ કડવાશભર્યા સખુનેના બદલામાં મીઠા શબ્દોથી પોતાના મુદ્દને મનાવી લે છે. જુમ બરાડા પાડીને અને હાથ પગ અફાળીને કહેલા લીખા શબ્દો કરતાં નમનતાઈ સાથે ઉચ્ચારેલાં મીઠાં વચ્ચનોની અસર બહુ વધુ થાય છે. પોતાના ગુસ્સાને બેલગામ છુટો મેલી દેનારા આસા-મીઓ વારંવાર મુશકેલી અને હેરાનગતીમાં આવી પડે છે, પણ નમ્ર પુરૂષ એવી હેરાનગતીથી સદા નીરાલો રહે છે. તે નમનતાઈ અને શાંતીના બે બળ-વાન હથીયારો વડે જીંદગીની લડતમાં હમેશ ફતેહ મેળવે છે.

રોજ ૨૧ મા રામ માહા ૩ જો પારદાહ.

અહુરમઝદ તરફનો રસ્તો ધનસાનને માટી ખુશાલી તરફ દોરવી લઈ જાય છે. તેથીજ જરૂરનું છે કે અહુરમઝદ તરફનો હુકમ ગમે તેવાની હોય, તોપણ તેની આગળ નબી જવું અને તે માથે ચઢાવવો. ગોલા-બના કુચો ખીંછાવેલા રસ્તા ઉપરથી માણસને દોરવી લઈ જવામાં આવે, તે વખતે અહુરમઝદને હુકમ માથે ચઢાવવાનું કાંઈ મુશ્કેલ નથી. પણ કોઈ તાર માટા કાંટા ખીંછાવેલા અને ખાડા ખોદીયાંવાલા રસ્તા ઉપરથી માણસને દોરવી લઈ જવામાં આવે અને આગના સોલા તથા રેલના પાણી વચ્ચેથી તેને ખેંચી લઈ જવામાં આવે ત્યારેખી અહુરમઝદનું ફરમાન તેટલીજ ઉલ્લટ અને ઉમંગ સાથે માથે ચઢાવવાની જરૂર છે. કાંઈ રંજ ખેંચવાને મા કાંઈ બોમ આપવાને વટીક અહુરમઝદ તરફનું ફરમાન મળતાં તે મુજબ અમલ કરવો જોઈએ. તે કીરતાર જે રસ્તે આપણને દોરવી લઈ જાય, ત્યાં કાંઈ લાભ જેવું આપણી નજરે નહીં પડે તો પણ તેજ રસ્તે આગળ વધવામાં લાભ છે, કારણ કે અહુરમઝદ તરફનો રસ્તો માણસને બેહદ સુખ તરફજ ખેંચી લઈ જાય છે.

રૌબ ૨૨ મા ગોવાદ માહા ૩ જે ખોરદાદ.

દુઃખ તો સધળાઓ ઉપર પડે છે અને તે મુગે
માહડે સહન કરવા વગર કોઈનો છુટકોજ નથી. પણ
દુઃખની વેદના હીમતથી અને હસતું માહડું રાખીને
ખમવી તે એક હુન્નર છે કે જે સધળાઓને આવડતો
નથી. ઇનસાન ઉપર આવી પડતાં દુઃખની નેમ ધણી
બુલંદ છે. દુઃખને એવી રીતે સહન કરવું જોઈએ કે
તેમાંથી કાંઈક લાભ આપણે મળવી શકીએ. દુઃખ
પોતાની સાથે અહુરમઝદ તરફનો સંદેશો લેતું આવે
છે કે જે સંદેશો આપણે સાવચેતીથી સાંભળવો
જોઈએ. ઇનસાન ઉપર આવી પડતું દુઃખ, અહુર-
મઝદના ચેહેરા ઉપર ઢાંકાયેલા ભિદી પડેલા આપણી
નજર સામે ખસેડી નાંખે છે, અને જીંદગી દરમ્યાન
અનેકવાર જે દુઃખ અને સંતાપ આપણી ઉપર
આવી પડે છે, તે દરેક વખત તે દયાળુ કીરતારનો
વધુ અને વધુ લાશ આપણને મળતો જાય છે.
દુઃખ અને વેદનાના દરેક અનુભવ પછી આપણે
અહુરમઝદની વધારે અને વધારે નજદીક જતા
જઈએ છીએ.

રોજ ૨૩ મે દેવદીન ચાલુ ૩ જો ખોરદાદ.

દરેક માણસની જીંદગીમાં અનેકવાર એવા વખત આવે છે કે જ્યારે તેની ધીરજની અને તેની સહન શક્તિની કસોટી થાય છે. એવા પ્રસંગે આ પશુ હંમેશનું સાધારણ બળ આપણને કામ આપી નથી તે વખતે ખાસ પુરાંતમાં રાખેલાં વધુ બળની જરૂર પડે છે. જેઓ અહુરમઝદની પનાહ હેઠળ રહીને તેની ઉપર ઇતખાર રાખે છે, તેઓ એવું ખાસ વધુ બળ પુરાંતમાં રાખી શકે છે અને મુશ્કેલીના વખતમાં તે તેઓને સોનાને મુલ્યનું થઈ પડે છે. ખરે ધર્મ તે છે કે જે આત્માને અહુરમઝદ સાથે બાંધી રાખે છે, જેથી દરેક મુશ્કેલીના વખતમાં અહુરમઝદના અપ્પુટ બળમાંથી તે આત્માને ચાલુ મદદ મળતી રહે છે. અહુરમઝદ જો આપણી પુઠે હોય, તો આપણે કોઈપણ કામમાં નીષ્ફળ નીવડ્યે નહીં. તેથીજ અહુરમઝદના કરમાને મુજબ ચાલીને તેની પનાહ હેઠળ રહેવાની આપણી જેટલી ફરજ છે, તેટલોજ તેમાં આપણને લાભપી છે.

શેષ ૨૪ મેં દીન માફ ૩ ને બિરદાવે.

પાપનો પસ્તાવો કરવો એ સારી ચીજ છે, પણ પાપથી નીરાળા રહેવું એ તે કરતાંની વધારે સારું છે. પાપ કર્યા પછી બેહેસ્તથી બાતલ થવાના બીચારથી નીરાશ થઈ જવું, તે કરતાં તો પાપ કર્યા પછી તોબાહ કરીને ભવીષમાં નેકીને મારગે ચાલવાનો ઠરાવ કરવો, એ હજાર દરજ્જે બેહેતર છે. વળી અહુરમઝદ ને ચાહે તો પાપ અને બેહેરમતી માંથીની આપણને માટે સુખ લાવી શકે એમ છે. એક વાર પાપ કર્યા પછી આપણે તે પાપની અસરને કચડી નાખી શકતા નથી, પણ અહુરમઝદ તે પાપના નોજા હેઠળ આપણને કચડાઈ જતા બચાવી શકે છે. ના, એટલું જ નહીં, પણ કીધેલાં પાપ માટે ખરાં અંતઃકર્ણથી પસ્તાવો કરીને અને ભવીષમાં નીતીને માર્ગે ચાલવાનો ઠરાવ કરીને આપણે ને અહુરમઝદની દયા ઉપર આપણને પોતાને છોડી દઈએ, તો અહુરમઝદ કાંઈક હેરતભરી રીતે આપણા પાપમાંથીની આપણને કાંઈ લાભ કરી શકે છે.

રોજ રૂપ મા અરસીસંગ માહુ ડ બે બારદાદ.

માણસની સ્થિતિનો આધાર તેના વીચારો ઉપર રહે છે. વીચાર જેવા સારા या માઠા હોય તેવીજ તેની વરતણુંક અને હાલત પણ સારી या માઠી હોય છે. લોકો માટે ભાગે પોતાના આત્મીક સુખને લગતાં જ્ઞાનની ગેરહાજરીમાં પોતાના વિચારોના ગોલામ થઈને રહે છે, પણ ડાહ્યો પુરુષ પોતાના વીચારોને પોતાની ગોલામગીરીમાં રાખે છે. લોકો માટે ભાગે આંખ વીચીને પોતાના વિચારો જ્યાં દારવી લઈ જાય ત્યાં દારવાઈ જાય છે, પણ ડાહ્યો પુરુષ ડાહ્યા-પણુ વાપરીને ફક્ત સારા વિચારોજ પસંદ કરીને તે સુજળ આણે છે અને બુરા વિચારોને રદ કરે છે. લોકો માટે ભાગે મનમાં જેખી કાંઈ જીસ્સો ઉભરી નીકળે તે સુજળ પુરતાપુરત અમલ કરે છે, અને તેમ કરતાં ફક્ત પોતાની ધડીભરની માજ અને સુખનેજ વિચાર કરે છે, જ્યારે વિચારવાંત પુરુષ પોતાના બુરા જીસ્સાઓને દાખી દઈને ફક્ત સારા જીસ્સાઓનેજ રાહ લેવા દે છે. ટુંકમાં માણસની હસ્તિનો આધાર તેના વિચારો ઉપરજ છે. વિચાર જેવા સારા या માઠા તેવીજ તેની હાલત સુખી या દુઃખી હોય છે. જરેયોસ્તી ધર્મના મુળ ફરમાન “કુમત” યાને સારા વિચારનો ભેદ તેજ છે.

શેષ રહે એ આસતાદ માહ ઉ જો પારદાદ.

ઇનસાનનો આત્મા બહુ જબરૂં બળ ધરાવે છે. તેની આમળ ગમે એવી માટી મુશકેલી કુચ્છ ખી-સાદમાં નથી. મન શાંત રાખીને અને આપણી સન-મુખ રજુ થયેલી મુશકેલી ઉપરજ સંબળું ચીત રોકી રાખીને વીચારોનો બળવાન પ્રવાહ તે મુશકેલી તરફ ફેંકવામાં આવે, તો ગમે એવી માટી મુશકેલીને હાંકી કહાડી શકાય છે. પણ જે જુરા જુસ્સાએ ઇનસાનોના દુશ્મન થઇને તેઓની પુઠે લાગેલા છે. તે જુસ્સાએને પહેલાં માહત કરવા વગર આત્મા-માના અને વીચાર શક્તીના જબરૂં બળનો પુરતો ખ્યાલ માણસને મળી શકતો નથી. માણસની સ્થિતિ અને સરજત સાથે તેની વીચાર શક્તિ બહુ ઘાટો સંબંધ ધરાવે છે અને એ વીચાર શક્તીનો ઉપ-યોગ ઘટતા વખતે અને ઘટતાં જોશ સાથે કરવાથી માણસ પોતાના ક્રીસમતને યાને સરજતને પણ ફેરવી નાંખી શકે છે. માણસ જ્યારેખી વીચાર કરે છે, ત્યારે દરેક વખત તે વીચારના બળનો જબરૂં પ્રવાહ બાહર નીકળે છે, અને તે વીચાર જેમ સારો યા માઠો હોય તે મુજબ તે માણસની સરજત ઉપર સારી યા માઠી અસર થાય છે.

રોજ ૨૭ મા આસમાન માહ ૩ જો ખોરદાદ.

—૪૬૬—

કાંઈ મુરકેલી યા આફત આવી પડતાં સુના
 બાવરા બની જવું તે અહુરમઝદ તરફ બેવફા થવા
 સમાન છે. કેટલાંક માણસો કાંઈ મુરકેલી યા મોટી
 ખીમારી આવી પડતાં સધલી હીમત ખોલી દે છે અને
 ધુજવા પડે છે. એકવાર એવી હાલતમાં આવી પડ્યા
 પછી ધણીક સ્ત્રી પુરુષો પાછાં કદીખી પગભર થઈ
 શકતાં નથી કેટલીક હસ્તી રમતી માતાઓ પોતાનું
 એક બાળક મરણ પામતાં જીંદગીને અકારી કરીને
 પોતાના એકવારના સુખી સંસારને વા ઉપર વખાતો
 નાખે છે. તેજ મુજબ કેટલાક સારી આશા આપ-
 નારા પુરુષો માત્ર એકજ નીશફળતાથી એવા જમીન-
 દાસ્ત થઈ જાય છે કે પાછા ઉઠી શકતા નથી. પણ
 જીંદગી ગુન્નરવાની એ રીત અહુરમઝદનાં શીક્ષ-
 લુની વીરુદ્ધ છે. આપણી ઉપર દુઃખ અને આફત
 લાવીને અહુરમઝદ આપણને કચડી નાખવા માગતો
 નથી, પણ વૃદ્ધીના માર્ગમાં આપણને આગળ વધારવા
 માગે છે, કે જેમાં આપણો પોતાનોજ લાભ છે. તે
 જોતાં દુઃખ યા આફત આવી પડે ત્યારે આપણી ખરી
 ફરજ તે આફત સામે બળતવારીથી લડત ચલાવવાની
 અને અહુરમઝદની મરજીને આધીન થવાની છે,
 નહીં કે સુના બાવરા બની જઈને ધુજવા કરવાની.

રૈજ ૨૮ માં જમીઆદ માહ ૩ જો પારદાદ.

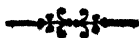

તખીયત સારી હોય તોજ સુખવાસી જીંદગી
 ચુજરી શકાય, એમ ધારવું એ માટી ભુલ છે. શરી-
 રની અને ખીમારીની દરકાર નહીં કરવાથી મન શાંત
 અને મજબુત રહે છે એટલું જ નહીં પણ મન મજ-
 બુત રહેવાથી શરીરની ખીમારી દરે થઇને શરીર
 પણ તનદરોસ્ત અને મજબુત થાય છે. શરીર તન-
 દરોસ્ત ન હોય તે છતાં મનને તનદરોસ્ત હાલતમાં
 રાખી શકાય છે અને મન જો સ્વચ્છ અને તનદ-
 રોસ્ત રહ્યું તો તેથી શરીર પોતાની મજે તનદરોસ્ત
 થઇ જાય છે. વળી નખળાં શરીર કળ્તાં નખળાં મનવાળાં
 માણસની હાલત વધારે દયાજનક હોય છે અને
 એકવાર મન નખળું થયું કે તેની પુઠે શરીર પણ
 નખળું થવાનું જ. તેથી ધણું જરૂરનું છે કે મનને
 સ્વચ્છ અને તનદરોસ્ત હાલતમાં રાખવું. જેઓ
 ચાલુ નખળાઈ અને ખીમારીથી પીડાયા કરતા હોય,
 તેઓને તનદરોસ્ત બનાવવાનો સકથી પહેલો ઇલા-
 જ એ છે કે તેઓનાં મનની નખળાઈ દુર કરીને
 તેને સ્વચ્છ અને મજબુત બનાવવું. ખુશાલી ઉત્પન્ન
 કરનારા અને ખીજઓનું ભણું કરવાના નેક અને
 પરમાર્થી વીચારો કરવાથી મન મજબુત થાય છે, અને
 તે મજબુત થયું કે તેની પુઠે શરીર તનદરોસ્ત થવાનું જ.

શેષ ૨૯ માં મારેસપંદ માહ ૩ ને મારદાદ.

મનનો સધારો એક ખરેખરો આશીરવાદ છે. દરેક ચુસ્ત જરથોસ્તીને એ આશીરવાદ ભાગવવાનો પુરેપુરો હક છે. સુખમાં તેમજ દુઃખમાં અહુરમઝદ ઉપર એકસરખા વીશ્વાસ રાખવામાં આવે એવી તે સાહેબની ઇચ્છા છે અને તે મુજબ અમલ કરવાની દરેક જરથોસ્તીની ફરજ છે, પણ તેમ છતાં ઘણાક સાધુસંતોખી કોઈવાર ઘણા ઉદાસ બની જાય છે. 'એહેરતનું' હંમેશનું સુખ મેળવવાનો સખળો ખ્યાલ તેઓના મિત્રમાંથી તે વખતે જતો રહે છે. સાધુસંતોખી ને કોઈવાર એ પ્રમાણે ભાન ભુલા થઈ જતા હોય, તો દુન્યાદારી અને સંસારમાં પડેલા માણસોનો અહુરમઝદ ઉપરનો ઇતખાર, દુઃખ યા આકૃત વખતે કોઈવાર ઉઠી જાય તેમાં નવાઈ શી? પણ ખરી મજાહ તો દુઃખ અને આકૃત વચ્ચેજ તે સાહેબ ઉપર ઇતખાર રાખવામાં સમાયલી છે. અહુરમઝદ તરફના આહ અને જનકેશાનીની ખરી કસોટી ત્યારેજ થાય છે.

રોજ ૩૦ મેં અનેરાન માહ ૩ જે ખારદહ.

દુન્યાદારીના સુખ સગવડોથી અને ઇંદ્રી-
ઓને તૃપ્ત કરનારી મોજ મજાહથી જે શાંતી મળે
તે તકલીફી અને ટુંક સુદતની છે. એ શાંતી
થોડાજ વખતમાં જતી રહે છે. પણ જેહેસ્તની
શાંતી તેથી ઉલટી રીતે સદા નીભી રહે છે. માણસ
જે આહે તો આ દુન્યાની જીંદગીમાં પણ એ મહે-
સ્તની શાંતીનું સુખ ભોગવી શકે. પણ તે ભોગ-
વવા માટે સ્વારથ વગરના અંતઃકરણની જરૂર છે.
એવાં અંતઃકરણ સાથે અશોષ અખત્યાર કરવાથી
હંમેશની શાંતીનું સુખ મળવી શકાય છે. અશોષ
અખત્યાર કરવા માટે મન ઉપર કાબુ રાખવાની
જરૂર છે અને મન ઉપર કાબુ રાખ્યો કે તે મુઠ્ઠી
માણસ ડહાપણની રૌશનીમાં અશોષના મારગ
તરફ પોતાની મેળે આગળ વધ્યો જાય છે. એક
માણસે દુરગુણ તજી દધને સદગુણ અખત્યાર કરવા
કે તે વખતથીજ શાંતીનું સુખ તે થોડું પ્રાપ્ત
ભોગવી શકે છે, પણ તેના અંતઃકરણમાંથી જ્યારે
સ્વારથ દુર થાય છે ત્યારે તો તેના સુખ અને
ખુશાલીનો કાંઈ પારજ રહેતો નથી.

સેજ ૧ લો। હોરમજ્જ માહ ૪ થો તીર.

એક માણસને મારી કુટીને અને તેની ઉપર જસતી વાપરીને આપણે તેને જેર કરી શકીએ છીએ ખરા, પણ ફક્ત બાહરથીજ-અંદરખાનેથી તેને જેર કરી શકતા નથી. માર પડવાથી યા જસતી ગુજરવાથી તે દબે છે ખરો, પણ અંદરખાનેથી તો તે અગાડિના કરતાં વધારે મોટો દુશ્મન થઈ પડે છે. ખીજા હાથ ઉપર જે માણસને સમજાવી પટાવીને જેર કરવામાં આવે છે, તે અંદરખાનેથી ખરેખરો નમી જાય છે. પહેલાં તે દુશ્મન હતો, તે ફરવાઈ જઈને હવે દોસ્ત થઈ પડે છે. ડાહ્યા અને નક માણસો સદા શાંત રહે છે-પોતાના દરેક કામકાજમાં શાંતી તેઓ જાળવી રાખે છે. જખરી અને જસતી વાપરવા કરતાં સમજાવટથી કામ લેવાની રીત વધારે બળવાન છે-જ્યાં જસતીને નીશફળતા મળે છે, ત્યાં સમજાવટ ફતેહ મેળવે છે. સમજાવટની પાંખોના રક્ષણ હેઠળ નીરદોશ માણસોને કશીખી અલવલ આવતી નથી. જખરી અને જસતી વાપરવાથી સામો ધણી વધુ ઉશ્કેરાય છે-સમજાવી પટાવીને કામ લેવાથી આપણી તરફની તેની લાગણી ફરવાઈ જાય છે અને તે આપણી આગળ નમી જાય છે.

રોજ ર જો બહુમન માહુ ડ થો તીર.

સંતોશનો સદગુણ ધણો બુદ્ધ છે. પણ તે છતાં પોતાની હાલતમાં વધુ સુધારો કરવાની કાંઈખી કોશેશ કર્યા વગર માણસ હાથ જોડીને બેસી રહે તે સંતોશી નહી, પણ આળસુ કહેવાય. સંતોશનો અરથ એ છે કે માણસે પોતાની હાલત સુધારવા માટે બને એટલી કોશેશ કરવી, પણ તેવી કોશેશ કરવા સાથે મનમાં કાંઈખી ચીંતાને ધર કરવા દેવું નહી; બને એટલું બળવવું અને તે પછી તેનાં પરીણામ બાબે મનમાં કાંઈખી ચીંતા રાખ્યા વગર સધળો મામસો અહુરમઝદની મુનસશી ઉપર છોડી દધને નીરાંતે બેસવું, તે સંતોશ. બધીમાં યા અમાન-પણામાં સબડ્યા કરતો માણસ પોતાની તે હાલતથી રાજી થઈને તેમાં સુધારો કરવાની કાંઈખી કોશેશ કર્યા વગર નીરાંતે બેસી રહે તે સંતોશ કહેવાય નહી. જે માણસ પોતાની દરેક વાજખી ફરજ અદા કરીને, તેનાં પરીણામની કાંઈખી દર-કાર કર્યા વગર નીરાંતે બેસે તેજ ખરો સંતોશી કહેવાય.

શૈળ ૩ જે અરદીબેહેસ્ત માહ ૪ થા તીર.

—†—

જ્યાં સુધી માણસના સંસારનું ગાડું આસાનીથી ગળડયું જાય છે ત્યાં સુધી તે મનમા કાંઈક મગરૂરી સાથે માને છે કે હું દુન્યામાં સધળાં સાથે સુલેહ્યાંતીથી અને લાઇઆરાથી વરતું છું. પણ એકવાર તેની જીંદગીમાં કાંઈ ખતરો પડ્યો, તો તેના સુખમાં લંગાણુ પડવાની કાંઈ ચીંતા ઉભી થઈ કે તે ધરના તેમજ બાહરના સધળાં માણસો સાથે છીંટાં શોધવા માંડે છે. તે વખતે તેની વર્તણૂંક ઉપરથી ખુદ્દુ જણાઈ આવે છે કે તે સુલેહ્યાંતી અને લાઇઆરાને ચાહનારો નહીં પણ ટંટા ફેસાદ, આપસ્વારથ અને ધીક્કાર ઉપર આધાર રાખનારો આસામી છે. દુન્યાદારીની પોતાની સધળી મતા જતી રહે, ખુદ પોતાની ઇજત તથા જન વટીક જવાનો સંભવ ઉભો થાય અને તે છતાં જે માણસ નેક્રી અને પરમારથના નીચમાને વળગી રહે તેજ ખરો નર લેખાય. એવાં નરનારીઓ જખડું બળ ધરાવે છે, તેઓના દરેક સખુનને દુન્યામાં દરેક ઠેકાણે મોટું વજન મળે છે અને તેઓની પછીના જમાનાના લોકો તેઓને માન સાથે ચાહ કરીને ભક્તીભાવથી તેઓને પૂજે છે.

સંજ ૪ થી શહેરેવર માહ ૪ થી તીર.

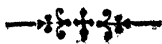
—❧—

જે માણસ મારફાડ કરીને પોતાના દુશ્મનને
જેર કરે તે બળવાન ગણાય. પણ જે માણસ
પોતાના દુશ્મન આગળ નમી જઈને અને તેનું
દાલ જીતી લઈને તેને જેર કરે, તે ખરેખર શુરો
કહેવાય. મારફાડ કરીને જીત મેળવનારો માણસ
પોતેજી કોઈ દીવસ કોઈ ખીજા ધણીના હાથ ઉપર
માર પાછને આજેજ થવાનો સંભવ રહે છે. પણ જે
માણસ ગરીબાઈ અને નમનતાઈથી ખીજાંએને જેર
કરે છે તેને તો કદીજી કોઈ જીતી શકતું નથી.
ગરીબાઈ અને સાલેસાઈ એ એક હથરી ગુણ છે
અને હથરી ગુણ તરીકે તેનું બળ જખરું અને અ-
ખુટ છે. જે ગોળથી મરી શકતું હોય, તેને એર શા
માટે આપ્યે? તેજ સુજબ ગરીબાઈ અને સાલેસા-
ઈના મીઠાસથી દુશ્મનોને જે જેર કરી શકાતા હોય તો
મારફાડ અને ગાળગલોચનું એર વાપરીને તેઓને
વધારે મોટા દુશ્મન શા માટે બનાવવા જોઈયે? ગરી-
બાઈ અને સાલેસાઈનું ધણુંજ અસરકારક હથીઆર
દરેક જણ પસે માજીદ છે, પણ તે છતાં ધણાંએ તે
બાજીએ મેલીને કીનાકપાટ અને મારફાડના અસર-
કારક નહીં પણ નુકશાનકારક હથીઆરનો ઉપયોગ ક-
રીને સામા હેરાન થાય છે, એ તેઓની કમનસીબી છે.

રાજ પ મે. અસપંદાદ માહા ૪ થો તીર.

અઢી કેળવણી લેવાથી માણસને સાધારણ જ્ઞાન મળે છે, પણ હિંદુ ડહાપણ કાંઈ તેથી મળતું નથી. અવસ્તાનો માટે પોયો લઈને ધણાઓ ન્યાયશ તથા યશતો પડપડ ભણી જાય છે, પણ તેથી કાંઈ તેઓને શાંતી મળતી નથી. કોઈની બાબદમાં ખરું ઓઢું શું છે તે જાણવું હોય તો માણસે પોતાના અંતકરણમાં તે માટે શોધખોળ ચલાવવી જોઈએ. એવી શોધ ચલાવનારને ખરેખરે દારવવામાં અંતકરણ કદીની નીશકળ નીવડતું નથી. હિંદુ ડહાપણ કાંઈ યુનીવર્સીટીની ડીગ્રીઓથી મળતું નથી—માત્ર નેકી અખત્યાર કરવાથીજ તે મળી શકે છે. શાંતી મેળવવા માટે પાપથી નીરાળી સ્વચ્છ જીંદગી ગુજરવની જરૂર છે. નેકી અખત્યાર કરીને સ્વચ્છ જીંદગી ગુજરનારાઓ કદીની દુખી થતા નથી. એકબારગી દુઃખનું વાદળ જો તેઓને માથે ધડીબર ઘેરાય છે તો તે સવારના ધુમસની પેઠે સહેજ વખતમાં વીખરાઈ જાય છે.

રોજ ૬ થો ખોરદાદ માહા ૪ થો તીર.

કુદરતના જે કાયદાથી આપણને સજા થાય છે તેજ કાયદો આપણું રક્ષણ પણ કરે છે. જે દરેક દુઃખ અને દરેક વેદના આપણે ખમ્યે છીએ તે આપણને અહુરમઝદની વધારે અને વધારે નજદીક લાઇ જાય છે. જે દરેક સુખદુઃખ આપણે ભોગવ્યે છીએ, તે આપણને યાદ આપે છે કે નેકી અને બુદ્ધિનો બદલો વાળવામાં કુદરતનો મહાન કાયદો કેવો સંપૂર્ણ અને કેવો અચૂક છે. આપણે જ્ઞાન મેળવીને દુનિયામાં આગળ નધા થકીએ છીએ, પણ તે જ ન જીવતા મારે કેટલાક રંજ અને વેદના ખમવી પડે છે. નેકીના ખ્યાલથી અને કુલ ઇનસાન જાત તરફના રહેમદીલીના ઉભગથી માણસનું અંતરણ્ય બ્યારે નરમ થાય છે અને તે સાથે તેને કુદરતના કાનુનોનું જ્ઞાન મળે છે ત્યારે તે સંપૂર્ણ શાંતી ભોગવે છે. કુદરતના કાયદાઓ સંપૂર્ણ હોવાથી તેમાં આપણાથી કાંઈ ફરકાર થઈ શકતો નથી, પણ તેને બદલે આપણા વીચારો અને લાગણીઓમાં ફરકાર તથા સુધારો કરીને આપણે પોતે જ કુદરતના કાયદાઓને અનુસરતા થઈ પડ્યે, તો તેથી આપણા સુખમાં વધારો થઈ શકે છે.

રોજ ૭ મા અમરદાદ માહા ૪ થો તીર.

પરમાર્થ નાનો હોય કે મોટો, પણ તેનો બદલો અહુરમઝદ તરફથી મળવા વગર રહેતો નથી. એક લક્ષાપતી થેઠયો હુનરોની સખાવત કરે અને એક ગરીબ યુગ્મસવાલો આસામી પાછ-પાછાની ખેરાત કરે, તે બંને અહુરમઝદની નજરમાં એક સરખાં છે, કારણ કે તેઓ બંનેએ પોતાની યુગ્મસ મુજબ એક સરખો પરમાર્થ કર્યો છે. ધર્મનો મુળ પાયો દયા અને પરમાર્થ ઉપર રચાયેલો છે, અને પરમાર્થ વગર જીંદગીનું સાર્થક થવું નથી. પરમાર્થ કરતાં પૈસો કદી ખુટતો નથી. ખરો પરમાર્થ કરવામાં પૈસો જેમ જેમ ખરચાતો જાય છે, તેમ અહુરમઝદની ગેખી મદદથી તે પાછો વધુ અને વધુ ભરપાઈ થતો જાય છે.

રોજ ૮ માં દેખાદર માહુ ૪ થો તીર

કામના બોજાથી નહી, પણ કામના કંટાળાથી
 ઘણા માણસો મરી જાય છે. તેનો અર્થ એ કે
 કામના ગમે એવા મોટા બોજા છતાં જો જીવ શાંત
 રાખીને ખુશ મીજાજથી તે કામ ધીમે ધીમે કાઢું
 હોય તો તેથી તનદરોસ્તી ઉપર સહેજથી માઠી
 અસર થતી નથી. બીજા હાથ ઉપર કામનો બોજો
 ઘણો ન હોય તે છતાં થોડુંબી કામ આવી પડતાં
 એક માણસ જો કંટાળી જાય અને ફફડી ચઢ-
 કીને તે કામ કરે તો તેથી તેની તનદરોસ્તી ઉપર
 માઠી અસર થવા સાથે તેની જીંદગી ફુંકી બને
 છે. તેથીજ જરૂરનું છે કે મહેનત કરવાને કોઈ-
 એથી કંટાળવું જોઈએ નહીં. મહેનત કરવા, રંજ
 ખેંચવા અને બીજાઓનું ભડું કરવા માટે જતી
 ભાગ આપવાને ખાતરજ આપણે આ દુન્યામાં પેદા
 થયા છીએ. એ વાત ભુલી નહીને ઘણાઓ મા-
 જીતી અધ્યાશી જીંદગી ભાગવવાને ફોકટનાં ફાંફાં
 મારે છે, પણ તેઓએ યાદ રાખવું જોઈએ કે બેહેસ્તનું
 સુખ અને અહુરમઝદના આશીરવાદ રંજ ખેંચીને
 દુન્યાદારીની ફરજો અદા કરનારાઓનેજ મળે છે.
 જો એ એ રંજમાંથી છટકવાની કોશિશ કરે છે,
 તેઓ અહુરમઝદ તરફથી મળતાં સુખથી દુર જાય છે.

રોજ દે મો આદર માહ ટ થો તીર

દુન્યાના કારોબારમાં તેમજ માણસની જીંદગીમાં અદલ ધનસાફનો કાનુન પસરી રહેલો છે. જીંદગીના જે જુદા જુદા તબક્કા આપણે જોઈએ છીએ, અને માણસોની જે મહડ ઉતર તથા ડુઃખી અને સુખી હાલત આપણી નજરે પડે છે તે ખીજું કંઈજ નહીં, પણ દુન્યામાં પોતાનું કામ અપચુપ બજાવ્યા જતા વાજખી ધનસાફના એ કાનુનનું પરીણામ છે. કેવાં કામ કરવાં અને કેવાં નહીં કરવાં તે નક્કી કરવાનું અને પસંદ કરવાનું માણસના હાથમાં છે, પણ એક કામ કર્યા પછી તેનાં કેવાં પરીણામો લાવવાં તે નક્કી કરવાનું માણસના હાથમાં નથી—એ પરીણામો તો અદલ ધનસાફના અહુરમઝદના સરવોપરી કાયદા મુજબજ આવે છે અને હવે પછીખી આવવાનાજ. માણસને કાંઈખી કામ કરવાની સત્તા છે, પણ તે સત્તાની હદ તે કામમાંજ આવી રહે છે. કામ પુરું થયું કે તે પછી તેનાં પરીણામમાંથી છટકવાની યા પરીણામમાં કાંઈ ફેરફાર કરવાની સહેજખી સત્તા માણસના હાથમાં નથી. ગરીબ તેમજ તવંગર—દરેકના બાબમાં એ પરીણામ અહુરમઝદના અદલ ધનસાફી કાનુન મુજબજ આવે છે.

રોજ ૧૦ મેં આવાં માણા ૪ થો તીર.

અહુરમઝદ ઉપરનો સંપુરણ ઇતખાર તે એક એવો અશ્વમે છે કે જેમાંથી દરેક જરથોસ્તી વૃદ્ધીમાં આગળ વધવાનો પોતાનો મારગ ખુલ્લો જોઈ શકે છે એટલું જ નહીં પણ તે મારગે આગળ વધીને બહેસ્તના દરવાજામાંથી પસાર થઈ ખુદ અહુરમઝદની હજુરમાં જઈ શકે છે. અહુરમઝદ ઉપરનાં ઇતખારમાં અકેક પગલું આગળ વધવું તે ઘણાજ ઉમદા આશીરવાદોનો વરસાદ પોતા ઉપર વરસાવવા સમાન છે. એવો ઇતખાર રાખનારાઓ માટે ભવીશના ભીતરમાં સુખ અને આખાદી સીવાય ખીણું કાંઈ હોતું જ નથી. ખુશાલી યા દલગીરીના દરેક અનુભવ સાથે તેઓના સુખના ભંડારમાં વધારો થતો જ થાય છે, મોટી આકૃત-માંખી તેઓને કાંઈક સુખજ સમાયલું દેખાય છે. તેઓના દીલની કાંઈ મોટી ઉમેદ પાર પડવાથી તેઓને જોડસો આનંદ ઉપજી શકે, તેના કરતાં એ ઉમેદ પાર નહીં પડવાથી જે નીરાશી ઉપજે, તેમાં વધારે મોટું સુખ સમાયલું તેઓને દેખાઈ આવે છે.

રોજ ૧૧ મા ધોરશેઠ માહ ૪ થો તીર.

જમણે હાથે આપેલું ડાબો હાથ જાણે નહીં તેજ ખરી સખાવત. અહુરમઝદના નામથી અને ફક્ત તેનેજ ખાતર આપ્યું હોય તેજ ખરો પરમાર્થ. ખાતેનમાં કાંઈ સ્વાર્થાં નેમ રાખીને દુખાં ડેલી ઉદારતા ફોકટ છે. જ્યાં “હુ” અથવા “મારું” શબ્દ વચમાં આવ્યો, ત્યાં ગમે એવાં મહાભારત કામતી ખુખીજ જતી રહેલી જાણવી. ભલું કરીને અહુરમઝદને ખુશાલ કરવો હોય, તો તે કામ કાં ખાખી ધોંધાટ વગર, ખીજાઓનું ધ્યાન પોતા તરફ એંચવા વગર બજાવવું જોઈયે. ગરીબ લાચારોને મદદ કરીને તેની કીર્તી અહુરમઝદને અર્પણ કરી દેવી જોઈયે—જે કાંઈ આપણે કર્યું તે તેનાથી થયું છે, આપણાથી નહીં એમ સમજવું જોઈયે. ધનસાનોની ફરજ જગતમાં ભલું કરવાની અને ખીજાઓ માટે આશીરવાદ સમાન થઈ પડવાની છે. એવું ભલું કરતી વખતે બદલો મળવાનો કાંઈ ખ્યાલ વઢીક કરવો જોઈતો નથી.

રોજ ૧૨ માં મોહાર માહ ૪ થા તીર.

અહુરમઝદ આપણુ ઇનસાનો પાસે શું માગે છે? અંટહુંજ કે તમારી ગુંજસ હોય તેટલું કરો. મોટી બાહોશી અને જખરી દોલતવાળા માણસો મોટો પરમાર્થ કરે યા દુન્યાની મોટી સેવા બજાવે, તેવીજ સેવા અને તેવાજ પરમાર્થ દરેક ઇનસાને કરવો જોઈયે એવી વધી અહુરમઝદ રાખતોજ નથી. અહુરમઝદે આપણી ઉપર અક્કલ બુદ્ધીની યા પૈસાની જોટલી નવાજેશ કરી હોય તેટલી—અને તેટલીજ ફકત—સેવા આપણે બજાવી શકયે, અને આપણી મવસર મુજબની તે સેવા અહુરમઝદની નજરમાં પુરતી છે. એક કરોડપતીની પાંચ દશ લાખ રૂપિયાની સખાવત અને એક ગરીબ માણસની પાંચ દશ રૂપિયાની સખાવત—એ બંને અહુરમઝદની નજરમાં એક સરખી છે. કારણ કે બંને જણાએ કરેલા પરમાર્થ, તેઓ બંનેની ગુંજસ જોતાં એક સરખો છે. ગરીબ માણસો તરફનો પરમાર્થ નાનો હોવા છતાં તે કોઈ વાર કરોડ પતીઓની લાખો રૂપિયાની સખાવત કરતાં વધારે આશીરવાદ સમાન થઈ પડે છે. તે ધ્યાનમાં રાખીને કોઈ એવી પાંચ પૈસાની નાની સખાવત કરતાં અચકાવું જોઈયે નહી.

રોજ ૧૩ મે તોર માહ ૪ થા તોર

જેઓ દુન્યાનું ભણું કરવાને તૈયાર છે, તેઓને પોતાની નેમ પાર પાડવા માટે હંમેશા કાંઈની કામ મળ્યા વગર રહેતું નથી. દરેક જરથોસ્તીને ઘટારત છે કે દુન્યાનું કાંઈની ભણું કરવું—અલબત્તાં પોતાની યુંજસ મુજબ દુન્યાને કાંઈની રીતે ઉપયોગી થઈ પડવું. આપણે ગમે એવા ગરીબ લાચાર વા દુઃખી દરદી હોઈશું, પણ આપણે જો આસપાસ નજર કરશું તો આપણા કરતાં વધારે ગરીબ લાચાર અને વધારે દુઃખી દરદી આપણને દેખાયા વગર રહેશે નહીં. એવાં માણસોની દુઃખી જીંદગીમાં મુખનો એક નાનો કતરોની આપણે જો દાખલ કરી શકયે, તો તેથી આપણી ગરીબ યુંજસ મુજબ દુન્યામાં થોડુંકની ભણું કરેલું કહેવાશે. આ જગતના એક નાના ભાગને—અલબત્તાં ઘણાજ નાના ભાગને—પોતાની યુંજસ મુજબ મુખી બનાવવાની દરેક માણસની ફરજ છે. આહુરમઝદે જો આપણને દુઃખ અને કંગાળીયતમાંથી બચાવ્યા હોય, તો આપણી ફરજ છે કે જેઓ દુઃખ અને કંગાળીયતમાં સંબડતા હોય તેઓને આપણે બચાવવા.

રોજ ૧૪ મેં ગોશ માહ ૪ થો તીર.

નેકીનું બળ જ્યારે છે, જે માણસ દુન્યામાં નેકીથી ચાલે છે, તે કદીખી ગુંચવણમાં યા મુશ્કેલીમાં આવી પડતો નથી. જે માણસ નેકી કેમ કરવી તે જાણે છે, તે માણસ પોતાના માર્ગમાંની દરેક મુશ્કેલી દુર કરી શકે છે અને દરેક નીશકળતાને ફતેહમાં ફેરવી નાંખી શકે છે. નેકી કરવાનો રસ્તો એ છે કે માણસે પોતા ઉપર, યાને પોતાની લાગણીઓ તથા જીવ્સા ઉપર કાબુ મેળવવો. એવા કાબુ મેળવ્યાથી માણસ નેકીને પહોંચી શકે છે, અને નેકી અત્યાર કીધી કે સંપૂર્ણ શાંતીના બેહદ સુખ તથા ખુશાલીથી તેનું અંતકરણ છળાછળ થઈ જાય છે.

રોજ ૧૫ મા દેખમેહેર માહ ૪ થો તીર.

આપણે જો અહુરમઝદની કાંઈખી સેવા બળવ્યે નહી, તો સાચ્યા જરથોસ્તી કહેવાઈયે નહી. અહુરમઝદની એ સેવા બળવવા માટે ધરની બાહરે યા શહેરની બાહરે જવાની કાંઈ પણ જરૂર નથી. જેઓ આખો દહાડો કામકાજમાં રોકાયે રહેતા હોય અને ગરીબ લાચારોનું ભણું કરવાનાં વખત ફાજલ પાડી શકતા ન હોય, તેઓએ તેથી કાંઈ નીરાશ થવાનું નથી. દરરોજના ચાલુ કામકાજ દરમ્યાન જેઓ આપણા સંબંધમાં આવતા હોય તેઓ સાથે માયાથી વર્તવાથી, આપણા કુટુંબની અને ફરજંદાની માયાભરી જતન કરવાથી અને અગવડ સગવડો ધરના બરભાડુનો તથા પાડોસી ઓનું કામકાજ કરી આપ્યાથી ખી અહુરમઝદની સેવા બળવી શકાય છે, ફક્ત એકજ સાવચેતી રાખવાની છે અને તે એ કે જેથી કાંઈ કરવું હોય, તે અહુરમઝદના નામથી અને તેને ખાતરજ કરવું. અહુરમઝદની એવી સેવાખી બદલો મળ્યા વગર ફાકટ જતી નથી.

શેઝ ૧૬ માં મેહેર માહ ૪ થો તોર.

જે પુરુષ પોતાના નાના ગુનાહોને ઘણાજ ગંભીર પ્રકારના લેખીને તેનાથી દુર રહેવાની કોશિશ કરે છે, તે આયંદે મહાત્માની પંકતીએ પુગે છે. ફક્ત મુખ માણસોજ ધારે છે કે નાના પાપ કરવામાં કાંઈ ખોટું નથી. એવા પુરુષ જેમ તેમ મારી કુટ્ટીને પોતાનાં મનને મનાવે છે કે જ્યાં સુધી હું મોટી અનીતીમાં ફસ્યો નથી ત્યાં સુધી હું સદગુણી અને પહરેજગાર છું. પણ ખરું જોતાં તો તેનામાં સદગુણ યા પહરેજગારી જેવું કાંઈ હોતું નથી, અને દુન્યાના લોક તેને તેના ખરા રંગરૂપમાં પીછાણી લે છે. તેની તરફ કોઈ માનની નજરે જોતું નથી અને કુચ્છ ખીસાદ વગરના માણસ તરીકે તેને પસાર કરી દેવામાં આવે છે. જે નાના પાપોને તે નજીવું ગણે છે, તેજ તેના બેહેસ્તના સુખની આડે આવે છે. જે માણસ નાના ગુનાહો ઉપર કાબુ મેળવે છે, તે મોટાં પાપોથી સદંતર નીવળો રહી બેહેસ્તના માર્ગમાં યાહોમ આગળ વધ્યો જાય છે.

રોજ ૧૭ માં સરોશ માહ ૪ થો તીર.

કેટલાકો ભવીપતી મુશકેલી માટે મનમાં ચાલુ મુઝાયા કરે છે. એવો બળાપો કરતી વખતે તો તેઓ તદ્દન તનદરાસ્ત અને પાંચ પૈસે સુખી હોય છે, પણ તે છતાં તેઓને ખીક લાગ્યા કરે છે કે રખેને આગળ ચાલતાં ખીમાર પડી જઈયે ને ખાટલો લાગે—રખેને પૈસા જતા રહે ને મુક્તલસીમાં આવી પડયે ! હવે એ ઉઝીકો બળાપો નહીં તો ખીમ્મું શું ? લોકોનો માટે ભાગ એવી રીતે ખીનજરૂરી ધારતી શીકરથી મનમાં મુઝાયા કરે છે—જે ખીમારી યા જે આકૃત કદાચ કદી-ખા આવશે નહીં, તે માટે તેઓ રાત દીવસ ફોક-ટના ધુજ્યા કરે છે. એવી રીતે ભવીપનો વીચાર કરતી વખતે ભવીપને ખ્યાલી દુઃખ દરદો અને આ-કૃતોથી ભરપુર થયલું માની લેવું તે જાંદગી યુગ્મ-રવાની ધણીજ કંગાળ અને અફસોસ કરવા લાયક રીતી છે. ખેશક, આપણુ સમજાંઓ માટે કાંઈક ખરે-ખરી આકૃત અને મુશકેલી ભવીપના બીતરમાં છુપા-યલી હોય છેજ. પણ તે છતાં કાંઈખી ખીક વગર મન મોકળું રાખીને ફરવાની આપણી ફરજ છે, કારણકે મુશકેલી અને આકૃત જ્યારે ખરેખર આવશે, ત્યારે અહુરમઝદ પોતાનો બળવાન હોય આપણને મદદ કરવા માટે આપણી તરફ લંબાવ્યા વગર રહેશેજ નહીં.

રોજ ૧૮ મે રશના માહુ ૪ થો તીર.

માણસની જે આંગળની નાની જીભલી ધણી-
વાર જખરી કમાલ કરે છે. તે ખીજાંએને યાન
આપીને તેએને ડહાપણુવાળા બનાવે છે. મીઠા
બોલોથી તે દુખ્યાંએને દીલાસો દઈ શકે છે અને
દુન્યાદારીની જંજળથી ઉદાસ થઈ ગયલાંએને
પાછા આશાવંત બનાવે છે. હલડ અને ઉછાછળા
જીવડાંએના કાનમાં સાવચેતીના શબ્દો રેડીને તે
તેએની શુદ્ધી ઠેકાણે લાવે છે. એજ નાનકડી
જીભલી ગોચા મુવેલાં મુડદાંએનેખી પાછાં જીવતાં
કરે છે, એમ કહેવામાં ઝાઝી સગલાત નથી. આ
આપણી જીભલીની એવી મહાન શક્તી અહુરમ-
ઝદનેજ અર્પણ કરીને તે તદન સ્વચ્છ રાખવાની
આપણી ફરજ છે. જે હોઠોમાંથી “અશેમ” અને
“યથા”ના ધણાજ પવીત્ર કલામો દીવસમાં એક
નહી પણ અનેક વાર બાહરે પડે, તે હોઠોને
અને જીભલીને ગાલગલોચ ભરયા શબ્દોથી અથવા
કોઈની નીંદા યા બદગોષથી પ્રદીખી અપવીત્ર
થવા દેવાં જોઈયે નહી. જીભ અને હોઠોનો એવો
ઉપયોગ કરવો કોઈખી ખરા જરથોરતીને ઘટારત
નથી.

રોજ ૧૯ મે ફરવરદીન માહ ૪ થો તીર.

જંગલુમીમાં ચાલતી લડાઇ અને આ દુન્યામાં માણસોને ચલાવવી પડતી જીંદગીની લડત—એ બે વચ્ચે ઝાઝો ફરક નથી. લડાઇના મેદાનમાં કોઇવાર સીપાહોને હુકમ કરવામાં આવે છે કે કાંઇખી હિલચાલ ન કરતાં બસ સીધા ટટણુપ્યાર જોયા ઉભા રહીને દુશ્મનો જે કાંઇ કરે તે મુગે મોહડે કરવું. એવી રીતે નકામા ઉભા રહેવાથી તેઓને જેટલો કંટાળો લાગે છે, તેટલો ખીજાં કશાંથી લાગતો નથી. આપણી જીંદગીની લડત દરમ્યાંન પણ ધણીવાર એવોજ પ્રસંગ આવે છે. તે વખતે ધીરજથી બેસી રહીને જોયા કરવા સીવાય ખીજે કાંઇ ઉપાય રહેતો નથી. દરેક જણને પોતાની જીંદગીમાં ધણીવાર એવો અનુભવ મળે છે કે જ્યારે બેસીને જોયા કરવાથીજ ફતેહ મેળવી શકાય છે. એવા પ્રસંગે ખીનજરૂરી દોડધામ કરવાને બદલે અહુરમઝદ પોતે જે કાંઇ કરે તે બેસીને જોયા કરવામાંજ લાભ છે. જેઓ એવા પ્રસંગે અધીરા બની જઇને અહુરમઝદને તેનું કામ કરવા ન દેતાં પોતે ખીનજરૂરે વચ્ચે માથું મારે છે, તેઓને મોટું નુકશાન થાય છે એટલુંજ નહીં પણ કોઇવાર કીંમતી જનની બરબાદી વટીક થાય છે.

રોજ ૨૦ મા બેહિરામ માહુ ૪ થો તીર.

અહુરમઝદ દેખાનો નથી ત્યારે તેને આરાધ્યે કેમ? તેને ખુશનુદ કેમ કરયે? બ્રહ્માએ આ સવાલ પુછે છે. પણ તેઓએ યાદ રાખવાનું છે કે અહુરમઝદ દેખાનો નથી, છતાં તે દુન્યામાં દરેક ઠેકાણે હાજર છે. જેઓ તેને ખરાં દીલથી આરાધે છે અને યાદ કરે છે તેઓને, અહુરમઝદ અણુદીઠ છતાં, તેની હાજરી માલમ પડ્યા વગર રહેતી નથી. દુઃખ અને આફત વખતે ખરાં દીલથી કરેલી બંદગીનો જે જવાબ મળે છે અને આફતની જે શાંતી થાય છે તે અહુરમઝદ સીવાય ખીજું કોણ કરે છે? અહુરમઝદ દરેક ઠેકાણે અને દરેક વખતે હાજર છે. આપણી મરજી પડે ત્યારે કોઈની વખતે તેને ખુશનુદ કરનારાં કામો આપણે કરી શકીએ એમ છે. કોઈની માણસ તરફ અહુરમઝદનાં નામથી માયા મેહરબાની દેખાડવી તે ખુદ અહુરમઝદ તરફ માયા મેહરબાની દેખાડવા સમાન છે. એ મુજબ ગમે એવી સુસ્ત જીંદગીમાં પણ દરેક કામ અહુરમઝદનાં નામથી અને તેને ખાતર કરવાથી જીંદગીમાં કાંઈ અજબ રસકસ ઉમેરાય છે.

રોજ ૨૧ માં રામ માહ ૪ થો તીર.

નેકા અને સદગુણમાં સંપૂર્ણ થયલાં માણસો દુન્યામાં ધણા થોડાંજ હોય છે. લગભગ દરેક માણસમાં કાંઈને કાંઈ ખામી હોય છેજ, અને તે છતાં ધણા માણસો પોતાની ખામી ખુલા જઈને ખીજાઓની ખોડખાપણ કહાડવામાં ધણાજ ઉલટમંદ રહે છે. પણ ખીજાઓની ખામી કહાડતી વખતે પહેલાં આપણા પોતાનામાં શું દુરગુણ અને ખામી છે તે શોધી કહાડવાની આપણે કોશિશ કરવી જોઈએ. તેમ કરવાથી ધણાઓને સામા ધણીના કરતાં ખુદ પોતાનામાં કદાચ વધારે દુરગુણ મालમ પડશે. એકબીજાની સામે ધણી દુરગુણમાં આપણા કરતાં ચઢીયાતોખી હોય, તો પણ તેની તરફ ધીક્કાર નહીં પણ દીલસોજી બતાવવાની જરૂર છે. જેઓ સદગુણ અને નેકામાં આપણાં કરતાં વધારે આમળ વધેલા હોય, તેઓ આપણા માનને લાયક છે-જેઓ આપણા કરતાં ઉતરતા હોય તેઓને આપણા ધીક્કારની યા ઠપકાની જરૂર નથી, પણ આપણી તરફની દીલસોજી અને રાહબરીની જરૂર છે.

રોજ ૨૨ મે ગાવાદ માહ ૪ મે

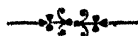

એક માણસની આસપાસના સંલેગો કદીખી તેની વીરૂ જતા નથી, પણ સામા તેને મદદ કરે છે. ઉદાસી, બળાપો અને ખીજવાટ, ચીંતા અને બરબડાટ, એ સઘળાં મનના દરદો છે. જેઓ એ દરદોથી પીડાતાં હોય તેઓએ પોતાનાં વિચારોમાં તેમજ પોતાની વર્તણૂકમાં સુધારો કરવો જોઈએ. અલબત્તાં દુન્યાં બદી અને કંગાળીયતથી ભરપૂર છે તે ખરી વાત, પણ તે બદી અને કંગાળીયતમાં ગરકાવ થયલાં માણસોને આપણી તરફની દયા અને દીલસોજીની જરૂર છે, નહીં કે આપણી તરફની ઉદાસી અને બળાપાના ઉમિરાની. ખુશાલી, ખુશમીજ્જ અને સંતોશ દુન્યામાં બહુ થોડાં છે અને લોકોનાં ભલાં માટે આપણે જો કાંઈખી આપી શકતા હોઈએ તો તેજ છે. જે માણસ નમનતાઈ-વાળો, દયાળુ અને સંતોશી થતાં શીખ્યો નાંહોય, તે સ્કુલ અને કોલેજની કેળવણી સવા છતાં, યુનિવર્સીટીની ચઢતી ડીગ્રીઓ ધરાવવા છતાં કાંઈખી જીવ જેવું શીખેલો કહેવાયજ નહીં.

રોજ ૨૩ મા દેવદીન માહ ૪ થો તીર.

આખી જગતમાં સઘળાઓને એક સરખો ન્યાય મળ્યો જાય છે. અદુરમઝદનો ઇતિસાશી કાયદો એ ન્યાય આપવાનું કામ ગુપચુપ રાત દહાડો ચાલુ બજાવ્યો જાય છે. જુદાં જુદાં માણસો આજે જે સ્થિતિમાં આપણને દેખાય છે તે સ્થિતિ તેઓની આગલી વર્તણૂકનું પરીણામ છે અને તે પરીણામ અદુરમઝદના અદલ ઇતિસાશી કાયદાથીજ આવ્યું છે. માણસને આ દુન્યામાં પોતાની મરજી મુજબ વર્તવાનો અપ્પત્યાર છે, પણ તે વર્તણૂકનાં પરિણામ પોતાની મરજી મુજબ લાવવાનો તેને અપ્પત્યાર નથી. એ પરીણામ લાવવાનું કામ અદુરમઝદના અદલ ઇતિસાશી કાયદાનું છે. સારાં યા તરસાં—કોઈની કામનું અદુરમઝદના કાયદાને અનુસરતું વાજની પરીણામ આવ્યા વગર રહેતું નથી. એ પરીણામમાંથી માણસ છટકી શકતો નથી, યા તેમાં કાંઈ વધઘટ કરી શકતો નથી.

રોજ ૨૪ મા દીન માહ ૪ થો તીર.

આપણાં સગાંવાહલાંએ અને દોસ્ત આસના-
વાનીજ કાંઈ આખી દુન્યા બનેલી નથી. આપણા
કુટુંબ સાથે માયાથી વર્તયે અને આપણે આધારે
પડેલાંએને સુખ આપવાની કાળજી રાખ્યે તે
એક વાજખી છે. પણ તેથી કાંઈ એમ નથી
હરતું કે આપણા ખીજ ભાઈબંધોને આપણે બુલી
જવા જોઈયે. આપણા પોતાના લાભો આગળ
વધારવાની કોશિશ કરતાં આપણા સમ્રાજા ભાઈ-
બંધોનો યાને આપણી આખી કોમનો આપણે
વિચાર કરવો જોઈયે. કુવામાં વસ્તો દેડકો તે કુવા-
માંજ આખી દુન્યા સમાઈ ગયલી માને છે. તેજ
મુજબ ફક્ત આપણા કુટુંબનોજ વિચાર કરીને
આખી દુન્યા આપણા નાના કુટુંબમાંજ સમાઈ
ગયલી આપણે માનવી જોઈયે નહીં. આપણે હમ-
જતી જ્યાંખી હોય, ત્યાં તે આપણે એક ભાઈ-
બંધજ છે—તે હી દુસ્તાન, ચીન, વીલાયત કે
આફ્રીકા, ગમે ત્યાં હોય, પણ તે છતાં તે આપણે
એક ભાઈબંધ છે, અને આપણાથી બની શકે તેટલું
તેનું ભલું કરવાની આપણુ દરેકની ફરજ છે.

રોજ ૨૫ મા અરસીસંગ માહ ૪ થો તીર.

ફરજ બળવતાં મરવું, એ હિયકાગ બનીને જીવવા કરતાં લાખ દરજ્જે બેઠેલ છે. કાંઈ ફરજ બળવતી વખતે માટે જોખમ માલમ પડે વા માટે ભાગ આપવાની જરૂર જણાય, તોપણ તે ફરજ બળવવાથી પાછળ હટવું જોઈએ નહીં. આત્માને ધોકો પુગાડ્યા વગર ફરજ આગળથી પાછળ હટી શકાતું જ નથી. કોઈવાર એવો પ્રસંગ આવે છે કે જ્યારે જીંદગીનો સાથી સરસ ઉપયોગ કરવા માટે આપણે જન છોડી દેવાનું વાજખી થઈ પડે છે. ફરજ બળવવાની છોડી દઈને જીંદગીને બચાવવી, તે જીંદગી જીવવા લાયકની ગણાતી નથી. સખખ, તે જીંદગીને ડાઘ લાગી ચુકો છે અને તેને બચાવવાથી તેની કીર્તી જતી રહી છે. તેથીજ દરેક સાચા જરથોસ્તીએ પોતાનો જન જતો હોય તો તે જવા દઈને પણ પોતાની ફરજ બળવવી જોઈએ અને તે જન બચાવવાને ખાતર પોતાની ફરજથી પાછળ હટવું જોઈએ નહીં.

રોજ ૨૬ મેં આસતાદ માહ ૪ થો તીર.

અહુરમઝદની ખુશનુદીમાંજ માણસની ખુશનુદી સમાયલી છે. એટલે એમ કે દાદાર અહુરમઝદ ખુશી થાય એવું દરેક કામ કરવા સાથે માણસ બેહિસ્તના માર્ગમાં અકેક પગલું આગળ વધે છે. અહુરમઝદને ખાતર કરેલાં દરેક ભલાં કામની કાંઈખી ધનનસલ પાછળથી આ દુન્યામાં કદાચ નહીંખી રહે, પણ એવું દરેક કામ આપણી પોતાની જાંદગી ઉપર તો કદીખી ન બુસરાય એવો છાપ બેસાડે છે. અહુરમઝદ તરફના ભક્તીભાવ સાથે કીધેલાં દયાનાં યા પરમાર્થનાં કામથી આ જગતમાં કોઈખી માણસને કાંઈ લાભ થયો ન હોય તોપણ એવું કામ તે કરનાર ધણી માટે પોતા પાછળ મોટો આશીરવાદ મેલી જાય છે. મોહકું જોવાની આરસી ઉપર મુરજનુ તડકું પડતાં તે તડકાંને પડછાયો પાછો જેમ સારી બાજુએ પડે છે, તેજ મુજબ આપણે કોઈનું ભલું ઇચ્છીયે, યા ભલું કરયે, તો પેલા પડછાયાની માફક આપણી ભલી ઇચ્છા અને ભલાં કામની રૂડી અસર પાછી આપણી પોતાની તરફ ખેંચાઈ આવે છે.

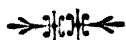

રોજ ૨૭ માં આસમાન માણ ૪ થો તીર.

સૃષ્ટીના કાયદાઓ માણસ જેમ બનાવી શકતો નથી, તેમજ રદ પણ કરી શકતો નથી. દુન્યાના ઇતિહાસને જે દુઃખ અને સંકટ અમવાં પડે છે, તેનું મુળ એ કાયદાઓના અસાનપણામાંજ સમાયલું છે. એ કાયદાઓ તરફ વૃત્તિકાર બનાવીને તેનું ઉલ્લંઘન કરવું એ શર્યામ મુરખાઈ છે. વધારે સુખી કોણ—સરકારના કાયદા તોડીને ચોરી કરનારો ચોર, કે તે કાયદાને માન આપીને ચાલનારો પ્રમાણીક થોડેરી? વધારે ડાહ્યો કોણ—બધી અખત્યાર કરનારો એવઢુક કે અશોષનો માર્ગ અખત્યાર કરનારો નેક પુરુષ? એક માણસ ભલો યા ખુરો હોય, તે બીજા કાંઈજ નહી પણ તેની ભલી યા ખુરી આસીયતનું તે પરીણામ છે. એક ખુરા માણસને ભલો બનાવવાનું કામ કોઈથી બની શકે તેવું નથી. જે બની શકે તેવું છે તે એજ કે તેની ખુરી આસીયતમાં સુધારો કરાવવો. ખરાબ આસીયત દુર થઈ કે તે પછી તમાણસ પોતાની મેળેજ સુધરી જશે. નેક આસીયતના માણસો દુન્યામાં મહાભારત કામો કરી શકે છે—તેઓ જીંદગીની કોઈબી નેમ પાર પાડવામાં કદીબી નીશ્કુળ નીવડતા નથી.

રોજ ૨૮ મે જમીયાદ માહ ૪ થો તીર.

માણસ જે પોતાનું સુખ અને મનની શાંતી જાળવી રાખવા માંગતો હોય, તો આખી સૃષ્ટીનો કારોબાર અચુક રીતે ચલાવી રહેલા અહુરમઝદના એક મુળ કાનુનનું યાત્ર તેણે મેળવવું જોઈએ. એ કાનુન ખીજે કાંઈજ નહી, પણ હશ્વરી ઇનસાફનો કાનુન છે. આપણી જીંદગીના ઉકળાવી ન શકાય એવા ભેદ વચ્ચે અને જીંદગીના તરેહવાર દુઃખ સુખ વચ્ચે આપણને કાંઈક સધ્યારાની જરૂર પડે છે. તે સધ્યારો હશ્વરી ઇનસાફને લગતા અચુક કાનુનનું યાત્ર મેળવ્યાથી મળે છે. માણસોના ઇનસાફ વચ્ચે ફરક પડે છે અને દરેક જણ પોતાના જુદાં જુદાં મત મુજબ જુદો જુદો ઇનસાફ કરે છે. પણ અહુરમઝદનો ઇનસાફ એકજ છે—તે સદા અચુક, વાજખી અને સાચો હોય છે. માણસ જે એ ઇનસાફનો કાનુન બરાબર સમજે, તો તુરતજ પીછાણી શકે કે તેની ઉપર પડતું દરેક દુઃખ સુખ એ ખીજું કાંઈજ નહી, પણ તેની પોતાની કરણીને-અંજામ અને અહુરમઝદ તરફના વાજખી ઇનસાફનું પરીણામ છે.

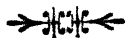
રોજ ૨૯ માં મારેસપંદ માહ ૪ થો તોર,

મુશ્કેલી યા આફત આવી પડે ત્યારે કોઈ ફરે-
સ્તા કરાવવાની અને કોઈ આતશબેહરામને માઝી
અહડાવવાની બાધા લે છે. પણ મુશ્કેલી વખતે
તેજ ધર્મને યાદ કરવો અને સુખતા દીવસોમાં તેને
બુલી જવો એ કાંઈ ખરી ધાર્મિક જીંદગી ગુજારવા-
ની રીત નથી. આફત અને ઉદારી વખતે આપણને
ધર્મની જોટલી જરૂર છે તેટલીજ સુખ અને આબા-
દીતા વખતમાં પણ અહુરમઝદને યાદ કરવાની અ-
ગત છે. જરથોસ્તી ધર્મ આપણી ખુશાલીમાં વધારો
કરવા માટે જોટલો ઉપયોગી છે તેટલોજ આપણી ગ-
મગીની દુર કરવા માટે અગત્યનો છે. મધરાત્રે જોટલા
સેતારા આપણને દેખાય છે, તેટલાજ સેતારા ખરી
બપોરેખી આસમાન ઉપર હોય છે. પણ સુરજના એહદ
ઝળકાટને લીધે એ સેતારાએ બપોરના આપણે જોઈ
શકતા નથી. તેજ મુજબ આપણા દુઃખ અને
આફતની સીધા રાત્રે, આપણને સંધ્યારો આપનારા
જે ઝળકતા સેતારા આપણા ધર્મદીનમાં આપણને
દેખાય છે, તેજ સેતારાએ આપણા સુખ અને
આબાદીની ખરી બપોરે પણ આપણે માથે ઝલકી
રહે છે અને સુખ તથા આબાદી વચેખી ધાર્મિક
જીંદગી ગુજાર્યાથી આપણા સુખમાં વધારો થયા
વગર રહેતો નથી.

રોજ ૩૦ માં અનેરાન માહ ૪ થી તીર.

જેમ જમાનાઓ બદલાતા જાય છે, તેમ નવા નવા ધર્મો ઉસ્તીમાં આવતા જાય છે. પણ નેકીના મુળ ધારણો તો અગાઉ જ હતા, તે આનેખી છે અને હવે પછીખી તેજ રહેશે. એક માણસ ગમે તે ધર્મ પાળતો હોય તેની કાંઈ પરવા નહી, પણ તે જો દરરોજ પોતાના પાપો સામે લડત ચલાવીને પોતાનાં અંતઃકરણને સ્વચ્છ કરવાની કોશિશ કરતો હોય, તો તે નેકીને માર્ગ ચાલતો કહેવાય. મહાત્માઓ અને પયગમબરોએ પોતાના માન અને અનુભવથી નેકીનો માર્ગ શોધી કહાડ્યો અને તે માર્ગ લોકોને તેઓ દેખાડી ગયા છે. જેઓ પાપને તજી દે છે, તેઓ એજ માર્ગ આગળ વધે છે. નેકીનો માર્ગ ગોલાખનું ખીછાણું નહીં, પણ ખાડાખાખોયીયાંથી ભરપૂર કાંટાવાળો માર્ગ છે. એ માર્ગે આગળ વધવાનું કામ લગાર ખીકટ છે, પણ જેઓ હિમત રાખીને આગળ વધે છે તેઓ કાંઈખી શીકર ચીંતા વગરની નીરાંત જીંદગી ભોગવીને બેહેસ્તના સુખ ભણી આગળ વધે છે.

રોજ ૧ લો હોરમજદ માહુ પ મો અમરદાદ.

અહુરમઝદને પસંદ પડે એવી ખરેખરી ધાર્મિક અને નેક જીંદગી ચુમરવા માટે દુઃખ, આફત અને નીરાશીની મોટી જરૂર છે. દુઃખ અને આફત વચેજ ખરી આત્મિક જીંદગી તેના પુરખહારમાં ખીલી નીકળે છે. દુન્યામાં ઘણીક જાતના લોભ લાલચો આપણને લલચાવીને આડે માર્ગે દોરવી લઈ જવાની કોશિશ કરે છે અને તે સામે મન મક્કમ રાખીને લડત ચલાવતાં આપણે ઘણીકવાર કાયર થઈ જઈએ છીએ. પણ એ લોભ લાલચો ખરું જોતાં તો આપણને માટે મોટા આશીરવાદ સમાન છે, કારણ કે મન મક્કમ રાખીને બધી સામે લડત ચલાવવાની તે આપણને તાલીમ આપે છે અને એ રીતે અહુરમઝદને પોહચવાના માર્ગ તરફ આપણને દોરવી લઈ જાય છે. બધી સામે લડત ચલાવતાં બેશક આપણને ઘણા કડવો અનુભવ મળે છે, પણ એ લડતજ આપણને ઉત્તમ પાઠો શીખવીને અથાઈતી હંચી દેાંચે લઈ જાય છે.

રૌજ ૨ જો બહુમન માહ પ મો અમરદાદ.

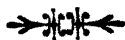
શરીરને સાફ રાખવાની જેટલી જરૂર છે તે કરતાં દશગણી વધારે જરૂર અંતઃકરણને સ્વચ્છ રાખવાની છે. આપણે વીચારથી, લાગણીથી અને ખરાબ ખાસીયતથી અહુરમઝદના માર્ગથી વેગળા જાહે છીએ, જે સમ્રાજા ઉપર અંતઃકરણનો કાબુ છે. આથી અંતઃકરણને જો સ્વચ્છ રાખવાની સંભાળ લીધી હોય તો અહુરમઝદના માર્ગથી વેગળા જવાયજ નહીં. આપણી અંતરની આત્મીક સ્થિતિ કેવી છે તે દરેક જણે તપાસવી જોઈએ. આપણે પરમાર્થ કરવાની ઉલટ ધરાવતા હોઈએ, સત્યાઈની હિમાયત કરતા હોઈએ, અને તે છતાં અહુરમઝદની આરાધનામાં પછાત હોઈએ અને અંતઃકરણ જોઈએ તેટલું નરમ રાખતા ન હોઈએ, એ બનવાજોગ છે. વખતે વખત અંતઃકરણની તપાસ રાખ્યાથી એ ખામીઓ દુર કરી શકાય છે અને તે દુર થવા સાથે બેહિસ્તના માર્ગમાં આગળ વધીને અહુરમઝદને પહોંચી શકાય છે.

શાજી ૩ જે અરદીબેહેસ્ત માહ ૫ મો અમરદાદ.

જે માણસ દુન્યામાં સુખી થવા માંગતો હોય, તેણે પહેલાં ખીજાંએ સુખી બનાવવાની કોશિશ કરવી જોઈએ. જે ખેડુત અનાજનો માટો પાક મેળવવા ઈચ્છતો હોય, તેણે પહેલાં પોતાની પાસે જે થોડાં ઘણાં ખીયાં હોય, તે જમીનમાં નાંખી દેવાં જોઈએ. તે જો લાભ કરીને ખીયાં જમીનમાં નહીં નાંખે, તો તેને માટો પાક મળે નહીં એટલુંજ નહીં, પણ પેલાં ખીયાંખી સડી જઈને નાશ પામે, અને એ રીતે ખીયાં તેમજ પાક, બંને તેના હાથમાંથી જાય. ખીયાં જમીનમાં નાંખ્યાથી તેના હાથમાંથી જતાં રહે છે ખરાં, પણ તે જતાં રહેવા પછી ત્રણ ચાર મહીનાની મુદતમાં અનાજનો જથ્થો માટો પાક તેના હાથમાં આવે છે. માણસની જીંદગીના બાબમાંખી તેમજ છે. આપણે ગરીબ ગુરબાંએ કાંઈ આપ્યું, તો જેટલું આપ્યું હોય તે કરતાં બહુ વધુ આપણને પાછું મળે છે. જેમ પૈસાનું તેમજ માનગુખી સમજવું. ટુંકમાં દાલત, પૈસાટકા, યા સારા કાંઈખી સંધરી રાખવું તે ગુમાવી દેવા સમાન છે—તેને બદલે હાજતમંદાને છુટે હાથે તેનો લાભ આપવાથી તે ચીજ બહુ વધુ જગ્યામાં આપણને પાછી આવી મળે છે.

જ ૪ થો શેહરેબર માહ ૫ મો અમરદાદ.

અહુરમઝદ આપણને પોતાને માંગે છે-નહી કે આપણા કામને. એટલે એમ કે જે માણસ ધર્મ ઉપર છતબાર રાખ્યા વગર, અને અહુરમઝદ તરફ શીદાગીરી બતાવ્યા વગર, માત્ર દુન્યાદારીની ફરજ તરીકે ભલાં કામો કરે, તો તેની કીંમત અહુરમઝદની નજરમાં ઝાઝી થતી નથી. દુન્યાની સેવા બજાવવા સાથે અહુરમઝદને આરાધવાની જરૂર છે. અહુરમઝદ એવી આરાધના પહેલે, અને દુન્યાની સેવા તે પછીજ, માંગે છે. દીલોગ્નનથી અહુરમઝદની આરાધના કરવાના કરતાં દુન્યાની કાંઈક સેવા બજાવવાનું વધારે સહેલું છે. તેથીજ હાલના સુધરેલા જમાનાની ધાર્મિક જીંદગીની વલાણ કાંઈક એવી થઈ પડી છે કે થોડી ઘણી સખાવત યા પરમાર્થ કરવામાંજ લોકો પોતાની સઘળી ફરજ આવી રહેલી માને છે અને અહુરમઝદને યાદ કરવાની યા તેની આરાધના કરનારાં માંત્ર જઢવાની તકલીફ તેઓ લેતાં નથી. એવા આસામીઓની આંખો ઉંઘાડવાની જરૂર છે કે અહુરમઝદ તરફના ભક્તીભાવ વગર બજાવેલી ગમે એવી માટી સેવા તેની નજરમાં કીંમત વગરની છે.

રોજ ૫ મે અરુપંદાદ માહુ ૫ મે અમરદાદ,

જાંદગીમાં ઉંચા પ્રકારની ફતેહ મેળવવા માટે માણસે ચીંતા, ઉતાવળ અને ધરપચ—એ ત્રણ ચીજોને છોડી દેવી જોઈએ. ખંત રાખીને એકસ મુકરર કરેલા માર્ગે ધીમે ધીમે આગળ વધ્યાથી આવે તે માર્ગને છોડે જ્યાં પુગીને ફતેહ મેળવી શકાય છે. પણ આગળ વધતાં જો વચમાં આડા નીકળી ગયા या પાછળ હટ્યા, તો ફતેહ સદા દુરની દુરજ રહે છે. સૌથી ઉંચા પ્રકારની ફતેહ મેળવવા માટે જે માર્ગ અપ્પત્યાર કરવાનો છે, તે નેકીનો માર્ગ છે. કોશિશ-વધુ કોશિશ-અને ફરી ફરીથીની કોશિશ વગર એ માર્ગે આગળ વધી શકાતું નથી. પણ એક વાર મહેનત લઈને જેઓ આગળ નીકળી જાય છે, તેઓને પાછળથી આડે રસ્તે જવાની લાલચ થતી નથી અને નેક જાંદગીનું એવું ઉમદા ફળ તેઓને મળે છે કે તેઓની આખી જાંદગીભરની મહેનતનો પુરેપુરો બદલો તેથી વળી રહે છે. કોઈખીજતની નેકી—નાની या માઠી—પુરેપુરો બદલો આપ્યા વગર કદીખી ખાલી જતી નથી.

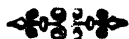
રોજ ૬ થો ખોરદાદ માહ ૫ મો અમરદાદ.

પરવરદેગારની રાહરીતી બાબે સવાસો પુછવાનો આપણુ ઇનસાનોને કાંઈ પણ હક નથી. ફલાણુ ધણીના એકપુરા દીકરાને તેણે કાં તેડી લીધા અને મરતાંને મર નહી કહે એવા એક ખીજ ધણીને ખુવાર કાં કીધા એ પુછવાનું આપણુ કામ નથી— બલકે ખરું કહીયે તો તેનો ભેદ સમજવાની શક્તી આપણામાં નથી. તેથીજ અહુરમઝદની રાહરીતીનો ભેદ સમજવા અને તેનાં કારણો શોધી કહાડવા માટે ફોફટની માથાકુપ્પણ નહી કરતાં, તે જેની કાંઈ કરે તે આપણાં ભલાને માટેજ છે, એમ માની લઇને તેની ઉપર ઇતબાર રાખવામાં વધારે લાભ છે. અહુરમઝદની રાહરીતીના ભેદ જો આપણુ ઇનસાનો સમજી શકીયે તો પછી તે ખોદાય કહેવાયજ શાનો? પરવરદેગાર જેની કાંઈ કરે છે તે આપણુ ઇનસાનોનાં ભલાને માટેજ કરે છે એમ માની લઇને નીરાંને ખેસવું, એના જેવો ઉત્તમ માર્ગ ખીજો કોઈ નથી. તે પછી આપણે એક વખત એવો આવશેજ કે જ્યારે અહુરમઝદની ભલાઈ અને ઇનસાફ માટે આપણુને યુગ્મવણુમાં નાખનારા દરેક બનાવનો ભેદ આપણી નજર સામે જ્ઞાન ખુલ્લો થશે.

રૈજ ૭ મો અમરદાદ માહ ૫ મો અમરદાદ.

દુન્યામાં સુખી થવા માટે સાદી સમજશક્તીના કરતાં ધર્મ વધારે ઉપયોગી છે. દાખલા તરીકે કાંઈ મોટાં કામનો બોજો આપણી ઉપર આવી પડતાં આપણે જો તે માટે કંટાળીયે યા ફફડી ચઢકીને અકાળઝીંક કર્યે, તો તેથી તે કામ સહેજખી સહેજું થતું નથી, પણ સામું તે કામ કરવાની આપણી શક્તી અને હિંમત ઓછી થઈ જાય છે. એ વાત આપણે સાદી સમજ શક્તીથી જાણી શકીયે છીયે. તેજ મુજબ અટકાવી ન શકાય એવી કાંઈ આફત આવી પડતાં આપણે જો તે માટે રડી-ફુટીને બળાપો કર્યા કર્યે, તો તેથી તે આફત કાંઈ ઓછી થતી નથી, પણ સામું એ આફતનું દુઃખ સહન કરવાનું આપણે માટે વધારે મુશ્કેલ થઈ પડે છે. એ વાતની આપણે સાદી સમજશક્તીથી જાણી શકીયે છીયે. પણ સાદી સમજ શક્તી જ્યારે એટલામાંજ અટકે છે, ત્યારે ધર્મ આપણને એ કરતાં વધારે આગળ લઈ જાય છે. તે આપણને શીખવે છે કે અહુરમઝદ ઉપર ઇતબાર રાખીને દુઃખ, આફત અને સંકટ સામે આપણે જો બળતવારીથી લડીશું તો એ સંકટો આપણને માટે આશીરવાદ સમાન થઈ પડીને વધારે ઉંચું જઈ ગીલણી આપણને ખેંચી લઈ જશે.

રોજ ૮ મા દેપાદર માહુ ૫ મા અમરદાદ.

અહુરમઝદનું તાજ તે અશા જાંદગી છે—તેનો રાજદંડ તે શાંતીનો રાજદંડ છે, અને તેનું રહે-
ઠાણુ દરેક ઇનસાનના અંતઃકરણમાં છે. દરેક
અંતઃકરણમાં બે રાજા છે, પણ તે બેમાંનો એક
ઠગારો અને જીલમગાર છે. તેનું નામ સ્વાર્થ છે.
તેના કામો ગુસ્સો, હવસ, ધીક્કાર અને મારામા-
રીથી ભરપુર છે. બીજો રાજા, તે ખરો રાજકર્તા
છે. તેનું નામ “પરમાર્થ” યાને અહુરમઝદ છે. તેના
કામો અશાષ, પ્યાર, નરમાશ અને શાંતીથી ભરપુર
છે. હવે કહો કે એ બેમાંના કયા રાજકર્તાને તમે
નમશો—એ બેમાંના કયાને તમારાં અંતઃકરણમાં
તખ્તનશીન કરશો? ખચીતજ શાંતી અને અશા-
ષના રાજકર્તાને અંતઃકરણમાં ગાદીબીથિક કરવાની
દરેક ઇનસાનની ફરજ છે. ખરો સુખી અને અ-
મર્ગ તે નર છે કે જે પોતાના અંતરમાં અહુરમ-
ઝદની જગા કરીને તેના અવાજ મુજબજ
દુન્યામાં વર્તે છે.

રોજ ૯ મો આદર માહ ૫ મો અમરદાદ.

દુન્યાના સમ્રાજા ઇનસાનના આપણે કરજદાર છીએ. જે દરેક ઇનસાનને આપણે મળીએ તેનું કાંઈક ભલું કરવાની કરજ આપણે માથે છે. ચુસ્ત જરથોસ્તીએ તરીકે આ દુન્યામાં આપણું કામ બધીમાં ફસી પડેલાં ઇનસાનોને બચાવવાનું, તેઓને મદદ કરવાનું અને તેઓને નેકીના માર્ગે ઉપર ચલાવવાનું છે. દરેક દુઃખી ઇનસાન માટે આપણી પાસે સધારાના કાંઈક મોટા શબ્દો હોવા જોઈએ. જ્યાં ગલીચી અને બધી આપણી તજજરે પડે ત્યાં સ્વચ્છતા અને પવીત્રાઈ દાખલ કરવાની આપણે કોશિશ કરવી જોઈએ. જ્યાં ક્રોધ, વેર અને ભુંડાશ દેખાય ત્યાં ધીરજ રાખીને અને ભુંડાઈના બદલામાં ભલાઈ કરીને તે ભલાઈથી એ દુરગુણોને દુર કરવા જોઈએ. જરથોસ્તીએ તરીકે આપણું મુખ્ય કામ એ છે કે આપણને પોતાને તેમજ આપણા હકોને ભુલી જઈને બીજાઓને અધર્મી હાલતમાંથી બચાવવા અને નેકીના માર્ગે તેઓને બેહેસ્તના સુખ ભણી દોરવી લઈ જવા. જે આવીજ નેમથી આપણે દુન્યામાં ફરતા રહીએ તો ગમે એવા તુરંચ આદમીનું ભલું કરવામાંથી કેવું મોટું સુખ સમાવડું છે તેનો અરછો અનુભવ આપણને મળી શકે.

રોજ ૧૦ મો આવાં માડુ પ મો અમરદાદ.

મયે વરસ આપણે કેરલું કમાયા તે કાંઈ અગત્યની વાત નથી. પણ ગયાં વરસના વેપાર ધંધા યા કામકાજથી આપણી ચાલચલણમાં શું સુધારો થયો અને આપણા સદયુજીમાં શું વધારો થયો તે ધણીજ અગત્યની ખીના છે. વેપાર ધંધા, કામકાજ, કેળવણી, ખુશાલી, ગમગીની, એ સઘળાં આપણા સદયુજીમાં વધારો કરવાના સાધનો છે. એક માણસની દોલતમાં વધારો થાય તેના કરતાં તેના સદયુજીમાં વધારો થાય તે ખડું વધુ અગત્યનું છે. આપણે જેખી કાંઈ કયે તેનો મજબુત છાપ આપણા આત્મા ઉપર પડે છે અને એ રીતે આપણા દરરોજના ચાલુ કામકાજથી આપણી આત્મીક જીંદગી બંધાતી જાય છે. આપણું કાંઈ કામ નિશ્ફળખી નીવડે તો પણ તેનો છાપ આત્મા ઉપર પડ્યા વગર રહેતો નથી. આપણે કોઈને કાંઈ આપ્યે તેથી આપણને કાંઈ લાલ નહીંખી થાય, પણ તે છતાં આપણી એ ભાષાનો છાપ આપણા આત્મા ઉપર પડવાનોજ અને આત્મીક જીંદગીમાં તેનો બદલોખી આપણને મળવાનોજ, તે વીશે દરેક ઇનસાને ખાતરી રાખવી.

રોજ ૧૧ માં ખોરશેઃ માહુ ૫ માં અમરદાદ.

જે માણસ પોતાનાં મન ઉપર કાબુ રાખીને પોતાના જીવસામ્રાજ્યને દાખે છે, તે ધીમે ધીમે મહા-ત્માના દરજ્જાએ પુગે છે. મનને સંપૂર્ણ કાબુમાં રાખ્યાથી માણસ દરેક જાતનો સદગુણ મેળવે છે અને આપંદ એક પહોરેજગાર અને અશો નર થઈ પડે છે. જેમ જેમ એક માણસ અશોઈમાં આગળ વધતો જાય છે, તેમ તેને સમજ પડે છે કે આ દુન્યામાં બીનું કાંઈ બળ છેજ નહીં, સીવાય કે તે બીને આપણી તરફથી કાંઈપણ સીધુ યા આડકતરું ઉત્તેજન મળે. તેથીજ બકદારોની બીધી પોતાને કાંઈ ઇજ્જત થવાની ધાસ્તી અશો માણસો રાખતા નથી—તેથીજ તે બી સામે તેઓ કાંઈ લડત ચલાવતા નથી યા તે સામે પોતાનો બચાવ કરતા નથી. એવા અશો માણસો ડહાપણ, ધીરજ, દયા અને નેકીના સદગુણો ધરાવે છે, અને તે સદગુણોની બરકતથીજ હંમેશની શાંતીભરી જીંદગી તેઓ ગુજારે છે.

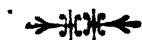
શેજ ૧૨ મો મોહોર માહ ૫ મો અમરદાદ.

હંદરીએને તમ કરવાની હમ્છા માણસને
જ્યાં સુધી મીઠી લાગે છે, ત્યાં સુધી ઉંચ હાલ-
તમાં જવાની હમ્છા તેના મનમાં ઉત્પન થતી
નથી. પણ એ મીઠાશ જ્યારે કડવાસમાં ફેરવાઈ
જાય છે, ત્યારે માણસ પોતાની નાસીપાસીમાં
વધારે ઉમદા ચીજોનો ખ્યાલ કરે છે. કુન્યાદારીનું
સુખ ભોગવવાને તે જ્યારે અશક્ત થઈ પડે છે,
ત્યારે બેહેસ્તના સુખ માટે તે તલખગાર થાય છે.
બીજી જ્યારે કુઃખ ઉત્પન કરે છે, ત્યારે તે નેક્રીની
શોધમાં નીકળે છે. એ સુજબ પાપના પસ્તાવા
માંથીજ ઉંચ હાલતે પુગવાની હમ્છા માણસના
દીલમાં ઉત્પન થાય છે, અને એ પસ્તાવાના બળ-
વાન ટેકાથીજ માણસ બેહેસ્તના સુખને પુગી શકે
છે. ઉંચ હાલતે પુગવાની હમ્છા માણસને બેહે-
સ્તના સુખ ભણી દોરવી લઈ જાય છે, પણ તે સંપૂર્ણ
સુખ મેળવવા માટે મન ઉપર કાબુ રાખીને બીજાના
માર્ગથી ચાલુ દૂર રહેવાની જરૂર છે.

શેઠ ૧૩ માં નીર માહુ પ માં અમરદાદ.

માણસના વસવાટ માટે નેકીનાં મંદીર જેવું સુખ સગવડભર્યું અને શાંતિવાળું ખીજું કોઈ મકાન નથી. દરેક માણસ આહે તો એક પાછતાખી ખર્ચ વગર પોતાને માટે એ મકાન બાંધી શકે. અશોષ, ડહાપણ, દયા અને પ્યારથી તેની ચાર દીવાલો બાંધી શકાય છે. મકકમ ઠરાવની ભિંય અને શાંતીનું છાપરું બનાવ્યું કે આખું મકાન તૃપ્ત્યાર. એ મકાનમાં દાખલ થવા માટે ખીનસવાર્યા ફરજનો દરવાજો મેલવો જોઈયે. એવાં મકાનમાં વસનારાઓની આસપાસ અહુરમઝદ તરફનું વાતાવરણ ફેલાઈ રહે છે. અને ખુશાલીના સંગીતથી તેઓનું મગજ તર રહે છે. એ મકાન તાશ નહીં પામે એવું ધરખમ હોય છે અને તેમાં રહેનારાઓને ખીજે કોઈ આસરે શોધવાની યા આવતી કાલનો વીચાર કરવાની જરૂર પડતી નથી.

રોજ ૧૪ મા ગોશ માહ ૫ મા અમરદાદ.

અંધકારનો આશીર્વાદ અજળ જોવા છે ! દુઃખ અને આકૃતના અંધકારમાં જ જીવંતીનો સહથી સરસ ખજનો મેળવી શકાય છે. રાત દીવસની વેદના વચ્ચે જ, સહનશક્તી રાખીને દુઃખ કેમ ખમવું તે આપણે શીખીએ છીએ. દીક્ષમાં જગરે ધાસ્તી અને વસવસા વચ્ચે જોશભર લડત ચાલી રહે અને કયે રસ્તે ઉતરવું તે સમજ નહીં પડે ત્યારે જ આંખ વીચીને અહુરમઝદ ઉપર ઇતખાર રાખવાનું આપણને આવડે છે. ગમગીનીના અંધકારથી જ ખુશાલીના ગીતડાં કેમ ગાવાં તે આપણે જાણીએ છીએ. દરેક મુશ્કેલી, દરેક આકૃત, દરેક હાંદેસા, દરેક ગમગીની અને દરેક નીરાશીની સામે, અહુરમઝદ ઉપર વીધાસ રાખીને યજ્ઞતવાચીથી લડો, અહુરમઝદની મદદ સાથે તે ઉપર જીત મેળવો અને તે પછી જોશ કે આ દુન્યાનો ઉત્તમ ખજનો અને જીવંતીનું ઉત્તમ સુખ તમારું જ છે.

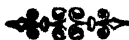
રૈજ ૧૫ મે દપમેહર માહ ૫ મે અમરદાદ.

વરસ જેમ ધણાક દીવસોનું બનેલું છે, તેજ
 મીસાલે એક માણસની જીંદગી એક પછીના
 સંખ્યાબંધ વીચારો અને કામોની બનેલી હોય
 છે—આખી જીંદગી ઉપર તે દરેક વીચાર અને
 દરેક કામનો છાપ પડી રહે છે. નાની માયા-મેહે-
 રબાની, નજીવી સખાવતો અને નાના ભાગોથી
 દયાળુ અને પરમાર્થી જીંદગી બને છે. ખરેખરે
 પ્રમાણીક માણસ પોતાની જીંદગીની નજીવી બાબ-
 દોમાં પણ પ્રમાણીકપણાને વળગી રહે છે. ખરે
 ઉમદા નર તે છે કે જે પોતે જે કાંઈ કહે, યા
 કરે, તેમાં ખરેખરે અમીરી ખવાસ બતાવે છે.
 આપણે આખી જીંદગી એકજ દીવસમાં ભાગ-
 વીને પુરી કરતા નથી, પણ દરરોજ થોડી થોડી
 ભાગવ્યે છીએ. દરરોજના એ નાના ટુકડાઓથી
 આખી મોટી જીંદગી બને છે. માણસ જે ચાહે
 તે જીંદગીનો દરરોજનો એ દરેક ટુકડો ખરેખરી
 ઉમદા રીતે ગુજરી શકે અને તેમ કર્યાથી એક
 ખરેખરી નમુનેદાર જીંદગી પુરી કરીને બેહેસ્તાના
 માર્ગમાં આગળ વધી શકે.

રોજ ૧૬ મા મહેર માહ ૫ મા અમરદાદ.

કુદરતના કાયદા અચુક છે. આવી આપેલાં
યંત્રની પેઠે તેઓ પોતાનું કામ યુપયુગ કરવા જાય
છે. પણ તે છતાં દયાહીણ દષ્ટતની પેઠે એ કાયદાઓ
ઇતસાનોને પીસી નાખે એમ નથી. સખબ, એ
અચુક કાયદાઓની પાછળ મહા કૃપાળુ અહુર-
મઝ્દ બેઠેલો છે. તે ગંજવર સાંચાકામ, જેને
આપણે કુદરત કહીએ છીએ તેની વચેથી એ
દયાળુ બાપ પોતાના સઘળાં ફરજંદો ઉપર એક-
સરખી નેગાહ રાખે છે. દરેક ઇતિસાન જો આ
વાત બરાબર યાદ રાખીને તે કીરતાર ઉપર પોતાનો
સંપુરણ ઇતબાર રાખે, અને નીતીને માર્ગે ચાલીને
તેની મરજીને આધીન રહે, તો કુદરતના ગમે એવા
બળવાન અને અચુક કાયદાઓથીજી તેની સાચી
જીંદગીને કદીખી ધોકા પુગનાર નથી.

રોજ ૧૭ મો સરોશ માહ ૫ મો અમરદાદ.

દરેક માણસ એક ઉલોગી વણકર છે. હર
બડીએ અને હરપળે તે પોતાની જાંદગીનું વણ-
તકામ કર્યો જાય છે. માણસનો દરેક વીચાર, દરેક
લાગણી અને દરેક જીવસૌ, તે તેની જાંદગીના
વણતકામમાં વપરાતા દોરાઓ છે. આપણા વીચારો
શુદ્ધો અને કામો ભલાં કે બુરાં હોય તે મુજબ
આપણી જાંદગીના એ વણતકામના દોરાઓ સ્વચ્છ
યા ખરડાયલા હોય છે. એ પ્રમાણે આપણ સધ-
ળાઓ ચાલુ વણતકામ કર્યા જમ્મયે છીએ. આખી
જાંદગીની ચાલુ વણતથી તૈયાર થયલું કપડું કયા-
મતને દડાડે આપણા આત્માને પહેરવું જ પડશે.
તે જોતાં દરેક ઇનસાન માટે બાહ્ય જ અગત્યનું છે
કે એ આત્મીક કપડાની વણતમાં ડાખડુગ વગરના
ફક્ત સ્વચ્છ દોરાઓ જ વપરાય. આપણે જો અહુ-
રમઝદની મરજી મુજબ ચાલશું અને તેની મરજીને
સદા આધીન થઈશું, તો તેમ કરીને આપણા આ-
ત્માને માટે કાંઈપી ડાખ વગરનો યા કાંઈપી સાંધા
વગરનો નેકીનો એક સ્વચ્છ સાહયો તૈયાર કરશું.
આપણું શરીર જ્યારે અશકત થઈને મીઠી સાથે
મળી જશે ત્યારે એ સાહયો, અહુરમઝદની દરબાહમાં
આપણા આત્મા ઉપર પુર ઝલકાત સાથે ઘીવી રહેશે.

રોજ ૧૮ માં રસના માહ ૫ માં અમરદાદ.

માણસો દુન્યામાં અકેક પછી જનમે છે, દરેક જણ પોતાની અંગત જોખમદારી સાથે જુદી જુદી જાંદગી ગુજારે છે અને સેવટે દરેક જણ અકેક પછી મરણ પામે છે. તેજ મુજબ અહુરમઝદ દુન્યાના સધળાં ઘોકો ઉપર ભેગી દેખરેખ રાખતો નથી પણ દરેક જણ ઉપર જુદી જુદી નેગાહ રાખે છે. આપણ સધળાંએ સાથે મળીને અહુરમઝદ આગળ હાજર થવાનું નથી, પણ દરેક જણને પોતાની કરણીનો જુદો જુદો હિસાબ આપવાનો છે. અમુક પ્રસંગે કાંઈ ન ધારેલો બનાવ બની જાય તે ઉપર કાંઈ આપણી સરજતનો આધાર નથી, પણ આપણુ જેવી જાંદગી ગુજારી હોય અને જેવાં કામો કર્યાં હોય તે ઉપર તેનો આધાર છે. અહુરમઝદ ઉપર હંતબાર રાખીને તેના ફરમાનો તાપેદારીથી બજાવ્યાથી આપણી ભવીશની સરજતનું ખોખું તૃપ્તિયાર થાય છે. એ ખોખું તૃપ્તિયાર કરવા માટે જોઈતી ચીજો અહુરમઝદ પોતે પુરી પાડે છે, પણ તેને સારો યા માઠો ઘાટ આપણી પોતાની કરણીથી મળે છે.

રોજ ૧૯ મા ફરવરદીન માહુ ૫ મા અમરદાદ

“જેમ ખોદાની મરજી!” કાંઈખી સારું યા માહું થતાં ધણાંએ એ પ્રમાણે બોલે છે. પણ એ “ખોદાની મરજી”નો ખોટો અર્થ ઉઠાવવો જોઈતો નથી. આપણે કાંઈ સારું કામ કર્યે અને તે સફળ થતાં, ખોદાની મરજીથી થયું, એમ કહેવામાં ખોટું નથી. પણ આપણે જાણી જોઈને આડે રસ્તે જઈએ અને તેના પરિણામમાં કાંઈ સંકટ ખમવું પડે ત્યારે કહીએ કે એવો ખોદાની મરજીથી થયું તે વાજખી નથી. રસ્તેથી પસાર થતાં જે દરેક ધરના બારણા ખુલ્લાં હોય તેમાં આપણને દાખલ થવાનું નથી. સોલ લાલચોના દરવાજા, શયતાન આપણને લલચાવીને ફાંડામાં ફસાવવા માટે ખુલ્લા મેલે છે. જાણી જોઈને ખુલ્લી આંખે તેમાં દાખલ થઈને તે પછી અહુરમઝદને બદનામ કરવો કે તેની મરજીથી થયું તે વાજખી નથી. સખખ, સારું નરસું પીછાંતુવાની ખુદી અહુરમઝદે ધનસાનને આપેલી છે અને ધનસાન તેનો ઉપયોગ ન કરતાં જાણીજોઈને ખાડામાં પડે, તો તે માટે અહુરમઝદને બદનામ કરવો જોઈતો નથી.

રોજ ૨૦ માં બેહરમ માહ ૫ માં અમરદાદ.

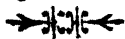

અહુરમઝદને કાંઈ આપ્યાથી ના અરપણ કર્યાથી તે નેટલો રાજ થાય તે કરતાં તેની તુરફની બક્ષેશો આપણે હેશાનમંદ જીગરે સ્વીકાર્યે તેથી તે વધારે સંતોષ પામે છે. જેઓ ખરેખરા પ્યારથી કાંઈ આપે છે ના કાંઈ સેવા બજાવે છે, તેઓ કાંઈ બદલો મેળવવા ઇચ્છતાજ નથી. તેજ મુજબ અહુરમઝદ આપણી તરફ જે માયા મેહરબાની દેખાડે છે તે કાંઈ બદલો મેળવવાની ઇચ્છાથી દેખાડતો નથી. તે આપણને તરફવાર બક્ષેશોથી નવાજે છે, તે માત્ર એટલાજ કારણથી કે આપણી તરફનો તેનો પ્યાર અખુટ છે અને તે આપણને સુખી હાલતમાં જોવા ઇચ્છે છે. તે આપણી પાસેથી જે બદલો મેળવવા ઇચ્છે છે તે એટલાજ કે જેની બક્ષેશો તે આપણને આપે, તે આપણે ખુશીથી કબુલ રાખવી. પોતાની બક્ષેશોના બદલામાં તે આપણી તરફનો પ્યાર માત્ર માંગે છે, કે જે પ્યાર તેનાં નામથી ગરીબ લાચારો અને દુઃખી દરદીઓ તરફ આપણે બતાવ્યે, તેઓનું મદદ કર્યે અને તેઓની મુશકેલી ટાલ્યે એ તેની ઇચ્છા છે.

રોજ ૨૧ મો રામ માહ ૫ મો અમરદાદ.

“સૌથી મોટું સુખ લેવામાં નહીં પણ આપવામાં છે. જ્યારે ખીજાઓનું ભલું કરવાની નેમથી આપણે કાંઈ કામ હીલ લગાડીને કંઈ છાંયે, ત્યારે તે ધણુંજ સરસ થાય છે. દરેક કામ માથે ઉઠાવતાં અને દરેક કાશેશ કરતાં જો અહુરમઝદના નામથી દુન્યાનું ભલું કરવાની ખામ્મેસ રાખવામાં આવે, તો આપણે તે કામનું પરીણામ મોટી કુતેહમાં આવ્યા વગર રહેનાર નથી. ભલી નેમ રાખ્યાથી આપણી મહેનતમાં અને આપણી જાનજામમાં મોટો રસકસ ઉમેરાય છે અને તે કામ કુદરતી રીતે ધણું સરસ થાય છે. આપણે જેખી કાંઈ કામ કંઈ તે કરતી વખતે જો સૌથી પહેલી નેમ ખીજા કામનું ભલું કરવાની રાખ્યે, તો તે કામથી થનારા લાભનો સહ્યા મોટો હિસ્સો આપણે પોતાનેજ ફાળે આવે છે. કાંઈખી દોલત પૈસો, યા ખીજી બક્ષેશ અહુરમઝદ તરફથી મળતાં તેનો બની શકતો ઉપયોગ ખીજાઓના ભલાં માટે કરવો જોઈયે, કારણ કે આ દુન્યામાં સહ્યા મોટું સુખ કાંઈ પાસેથી કાંઈ લેવામાં નહીં પણ કાંઈને કાંઈ આપવામાંજ સમાયલું છે.

રોજ ૨૨ મે ગોવાહ માહુ પ મે અમરદાદ.

બેહેસ્ત શાનું બનેલું છે? તેની દીવાલ ઋવેરા તની મંઠી લીવેલી નથી-તેના દરવાજા માતી જડીત નથી-તેના રસતા ઉપર સોનાની ફરસબંદી નથી. બેહેસ્ત કાંઈ જુદીજ ચીજનું બનેલું છે. અહુર-મઝદ તરફની સંપૂર્ણ તાબેદારી, અશોષ અને સમ્ર-જાએ તરફનો ખીનસવાર્યા પ્યાર-એ ચીજનું બેહેસ્ત બનેલું છે. જે માણસના અંતઃકરણમાં એ ચીજોએ વાસો કર્યો ન હોય, તે બેહેસ્તમાં કદીખી દાખલ થઈ શકે નહીં. એ ચીજનું બેહેસ્ત પહેલાં આપણા પોતાના અંતઃકરણમાં હોવું જોઈએ- તે વગર આપણાથી બેહેસ્તના દરવાજામાંથી પસાર થઈ શકાયજ નહીં. તેટલા માટે આ ધર્તી ઉપર આપણે જેટલે દરજ્જે અહુર-મઝદની મરજી મુજબ ચાલીને નેકી તથા પરમાર્થનો માર્ગ અત્યાર કર્યો તેમજ ગરીબ લાચારો અને દુઃખી દરદાઓને મદદ કરીને તેઓના આશીષ મેળવ્યે, તેટલે દરજ્જે આપણે બેહેસ્તના સુખ માટે લાયક થઈએ છીએ.

રોજ ૨૩ મેા રૂપદીન માહ પ મેા અમરદાદ.

ગુસ્સા અને અધીરાઈ એ બે ચીજ છોડ્યા
વગર માણસ સુખી થઈ શકતું નથી. આ બે ગુસ્સા
ઉપર જોણે કાબુ મેળવ્યો તે મનની સંપૂર્ણ શાંતી
ભોગવી શકે છે—તેને કોઈ ચીજની શીકર ચીંતા યા
બળાપો રહેતો નથી. ઉદાસી, ચીંતા, બળાપ અને
ક્રોધ—એ આપણી મુશકેલી, આફત યા ખીમારીને દુર
કરતાં નથી, પણ તેમાં સામે વધારો કરે છે. એ
સમજા ગુસ્સાએ માણસને દુઃખી કરીને તેની
જીંદગીને ટુંકી બનાવે છે. જીંદગીને સુખી અને
ઉપયોગી બનાવવી હોય, તો એ ગુસ્સાએને દાખી
દેવાની અને એકસરખો શાંત ખુશ મીઠાઝ રાખ-
વાની ટેવ પાડવી જોઈયે. ગમે એવી મુશકેલી યા
આફત વચે જો માણસ પોતાના મીઠાઝ ઉપરનો કાબુ
ખોલી દેવાને સાફ ના પાડીને શાંત સ્વભાવ જાળવી
રાખે છે, તેની આગળ પહેલાં નાની મુશકેલીએ
અને રફતે રફતે મોટી આફતો વટીક બરફની મીસાલે
પીગલી જાય છે. મુશકેલી અને નીરાશી વચે મનને
શાંત અને ખુશ મીઠાઝી રાખવાની ટેવ પાડવાથી
જેહદ સુખ ઉપજે છે અને મનને રાહત મળે છે.

રોજ ૨૪ મો દીન માણે ૫ મો અમરદાદ.

જે જગાએ આપણે આપણી ફરજ બજાવી શકીએ તે જગા આપણને માટે આ દુન્યામાં સહી વધુ સલામતી ભરી જગા છે. તેનો સબબ એ કે તે ઢેકાણે પરવરદગારનો છાયો હોય છે અને અહુર-મઝ્દની શાંતી આપણું રક્ષણ કરે છે. જ્યારે વાવી-ઓડા સાથનો મોટો વંટોલીયો થાય છે, ત્યારે તે વંટોલીયાના બરાબર મધ્યભાગની જગા તદ્દન શાંત હોય છે અને ત્યાં ગ્રાડનું એક પાતરખી હાલતું નથી. તેજ મુજબ આપણે માથે આવી પડતા દરેક મોટા જોખમના મધ્ય ભાગમાં સંપૂર્ણ શાંતિવાળી એક જગા હોય છે, કે જ્યાં એક નાનાં બાળકને વટીક સેહેજની ધાન થવાનો સંભવ રહેતો નથી તે આપણી ફરજ અદા કરવાની અને અહુર-મઝ્દનું ફરમાન માથે ચહુડાવવાની જગા છે. ગમે એવી આફત અને મુશ્કેલી વચ્ચે જે ધણી પેતાની ફરજ બજાવવાની જગાએ એસતવાર ખડો રહે છે, તે દરેક રીતે સલામત રહે છે. ફરજ અદા કરવાની જગા તે હંમેશા સલામતીભર્યું મથક હોય છે. એ મથકથી જેઓ વેગળા બન્યા છે તેઓ તોફાનમાં સપડાય છે. મતલબ એ કે નેકીના મધ્યખીંડથી જેઓ વેગળા બન્યા છે, તેઓ પાપના જોખમભર્યા વમળમાં સપડાય છે.

રાજ રૂપ મા અરસોસંગ માહ પ મા અમરદાદ.

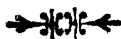
જીંદગીની નેમ આપણુ ધણાંએ ધાર્યે છીયે તેથી કાંઈક જુદીજ છે. પેટ ભરીને જમવું, સારાં સારાં કપડાં પહેરવાં અને બને એટલી એશઆરામમાં રહેવું, તેથી કાંઈ આ દુન્યામાં જનમ લેવાનો ફેરો સફળ થતો નથી. જીંદગીની ખરી નેમ તો એ છે કે અહુરમઝદના માર્ગમાં આગળ વધવું, અને કે ઇબ્ની આપણી તરફ આંગણી બનાવી ન શકે એવી રીતે દુન્યામાં વર્તવું. પુરુશોએ ખરા મરદ બનવાને છાજતા સદગુણો અપ્પલ્યાર કરવા અને સ્ત્રીઓએ નારી જાતીને દીપાવનારી રાહગીતીઓથી પોતાના સંસારને શોભાવવો. એ મુજબ અમર કર્યાથી અહુરમઝદ આપણને એવી આશીરવાદ સમાન શાંતીમાં દોરવી લઈ જાય છે કે જેની અરકતથી સમજા હાંદેસાઓ ઉપર આપણુ ફતેહ મેળવી શકીયે છીયે. આ દુન્યામાં બનતા કોઈબી બનાવથી અહુરમઝદ તરફની એ શાંતીમાં એક કતરાભારખી ખલલ થતી નથી.

રૌજ ૨૬ માં આસતાદ માહુ ૫ માં અમરદાદ.

સધળાં માણસો લાલ લાલચની જાળમાં એક
સરખાં ફસી પડતાં નથી. કેટલાંક ધનસાનો એવા
મીઠા સ્વભાવના અને શાંત પ્રકૃતીના હોય છે કે
કોઈપણ ચીજથી તેઓ ઉપર અસર થતી નથી. તેઓની
એવી શાંત પ્રકૃતીથીજ અહુરમઝદ જાણે તેઓને
બધી સામે બચાવતો હોય તેમ લાગે છે. પણ
ખીજ હાથ ઉપર કેટલાક આસામીઓ ચોતરફ
લાલ લાલચમાં અને બધીમાં સહેલાઈથી ફસી પડે
તેવી આસીયતના હોય છે. સાચી નીતીમાન જી-
દગી યુજીરવા માટે તેઓને દરરોજ બધી સામે
જખરી જીવતોડ લડત ચલાવવી પડે છે. એવા
સહેલાઈથી ફસી પડે તેવા આસામીઓ માટે અહુ-
રમઝદ ધણીજ માઠી કાળજી રાખીને તેઓને દરેક
બનતી મદદ કરે છે, કારણ કે લાલ લાલચ સામે
ટકી રહેવાનું મક્કમ મન ધરાવનારાં ધનસાનો કરતાં
એવાં નબળાં મનના માણસોને ફસી પડતાં બચા-
વવા માટે વધુ મદદ કરવાની તે જરૂર જાય છે.

શેઝ ૨૭ માં આસમાન માડુ પ માં અમરદાદ.

દુન્યાના કારોબાર માટે કુદરતે ઘડેલા કાનુનો અચુક અને સઘળાંએને એકસરખો વાજખી ઇનસાફ આપનારા છે. પણ તે છતાં કાંઈ મોટું દુઃખ યા આફત આવી પડતાં ઘણાંક દુંકી નજરના માણસો નીસાસો નાંખીને કહે છે કે પોદાનો ઇનસાફ કેવો ઉંધો છે ! તે ઉંધો નહીં પણ ખરેખરો અદલ છે. અહુરમઝદનો ઇનસાફ જો ઉંધો હતો, તો દુન્યાનો કારોબાર એકઘડીભરખી ચાલી શકતો નહીં. દુન્યામાં સઘળાં માણસોની હાલત સરખી નથી. કોઈ દુઃખી તો કોઈ સુખી-એક ગરીબ તો ખીજી તવંગર-આ ખીમાર તો પેલું તનદરોસ્ત-એવો આ દુન્યાનો કારોબાર છે. તે કુદરતના ઇનસાફી કાનુનોનેજ આભારી છે, કે જે કાનુનો માણસોના સારસ માઠા વીચારો અને કામો મુજબ વાજખી ઇનસાફ આપીને તેઓની જીંદગીને દુઃખી યા સુખી બનાવે છે. કુદરતના એ કાયદાનું સાંન મેળવીને જોએ તો મુજબ અમલ કરે છે, તેઓ સુખી, સંતોષી અને શાંતીભરી જીંદગી ભોગવે છે.

રોજ ૨૮ માં જમીઆદ માહ ૫ માં અમરદાદ.

ઇન્સાફ જો ચાહે તો પાપથી બચી શકે. યુનાહથી બચવાનો એક ઉપાય છે અને તે ધણી સહેલો છે. દરેક વખત કાંઈની યુનાહ કરવાની લાલચ થતાં એકદમ થોભી જવું—હાથ પગ ખાંચીને ત્યાંજ થાંભ થઈ જવું. તે પછી મનને શાંત કરી વિચાર કરવો કે અહુરમઝદની રાહ ઉપર ચાલનાર, અહુરમઝદને પોતાના આત્મામાં સમાવી દેનાર અને આપંદે અહુરમઝદ સાથેજ મળી જવાની ખાત્રીસ રાખનાર આસામી પોતાના પાક કીરતારને ખોટો નીવડી આવી જતનો યુનાહ કરે એ શું વાજબી છે? એવી લાલચથી શું હાથ ઉઠાવવો ન જોઈયે? યુનાહ કરવાની લાલચ થતાં, આપણે જે ઉંચ નેમથી આ દુન્યામાં આવ્યા છીએ તે યાદ કરતાં ધણીએ, પોતે કરવાં ધારેલાં પાપથી હાથ ઉઠાવશે—અહુરમઝદ પોતે નેમીને તેમ કરવામાં મદદ કરશે. ધણીએએ પાપથી બચવાનો આ ઉપાય અજમાવ્યો છે—તમા પોતેની તે કાં તહી અજમાવો?

શેષ ૨૯ મેં મારેસપંદ માહ ૫ મેં અમરદાદ.

આપણે કાંઈલાં કાંઈ બલાં કામનું પરિણામ શું
આવ્યું તે અદ્વૈતમત જાણે નથી, પણ તે કામ
માટે આપણે કેટલી મહેનત લીધી તેની નોંધ તે
રાખે છે. ઘણીવાર કાંઈ પરમાર્થ કરવા માટે દીલ
લગાડીને મહેનત કરવા છતાં તેનું કાંઈ પારણામ
આવતું નથી, અને તેથી આપણે દલગીર થઈએ
છીએ. પણ એવી નીશ્કળતાથી હારી આવી જોઈતી
નથી, કારણ કે નીશ્કળતા છતાં આપણે લીધેલી
મહેનત તે અદ્વૈતમતની દરગાહમાં નોંધાઈ રહે
છે અને તેનો બદલો મોડે વહેણે મળ્યા વગર રહેતો
નથી. ઘણીવાર કુન્યાનું કલ્યાણ કરવાની કાંઈ યો-
જના આપણે મનમાં ધડીએ છીએ અને તે નીશ્કળ
નીવડતાં આપણને નીરાશી ઉપજે છે. પણ એવી
રીતે નીરાશ થવાની કાંઈ જરૂર નથી, કારણ
કે આપણે શું કરવા માંગતા હતા અને આપણા
દીલમાં કેવી યોજના આપણે રચી હતી, તે અદ્વૈ-
તમત બરાબર જાણે છે અને તેનો બદલો આપ્યા
વગર રહેતો નથી.

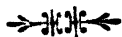
શૈવ ૩૦ મેં અનેરાંન માહુ પ મેં અમરદાદ.

કોઈની જાતના દુઃખ અને આકૃતનો ધલાજ
બંદગી છે. આપણા વાહલાંઓ મરણ પામે—મીત્રો
આપણને તજી જાય—અને પૈસા ટકા જતા
રહે, ત્યારે આપણે ક્યાં જઈએ—કોણનો આસરો
શોધએ? એવા પ્રસંગે અહુરમઝદની બંદગી એજ-
મતી અસર કરનારી થઈ પડે છે. જીંદગીની
જંજળો ધણી છે, અને માણસનો માર્ગ મુશ્કે-
લીઓથી ભરપૂર છે. પણ ગમે એવી આકૃત યા
મુશ્કેલી વખતે ખરાં અંતઃકરણથી અહુરમઝદને
યાદ કરવાથી તે આપણી મુશ્કેલી દૂર કરે છે
અથવા તે દૂર થાય તે દરમિયાન મનનો ગભરાટ
ઓછો કરીને શાંતી બક્ષે છે. બંદગી એક બળ-
વાન હથીઆર છે. અશો માણસો જ્યારે એ હથી-
આરનો ઉપયોગ કરે છે ત્યારે તેની ધાર બહુજ
તેજદાર રહે છે. પણ બદમારોના હાથમાં તે બહુજ
બુઠી થઈ જાય છે. ખુરાઓના હાથમાં બંદગીનું
હથીઆર લગભગ નકામા જેવું છે. એક તરફથી
તેઓ બધીમાં ફસેલા રહે અને બીજી બાજુએથી
તેઓ અહુરમઝદને યાદ કરીને પોતાના ખુરાં કર-
તુકામાં તેની મદદ માગે તો તેવાઓને અહુરમઝ-
દની પનાહ ક્યાંથી મળી શકે?

રોજ ૧ લો અહુરમઝદ માહુ ૬ ઠા શેહરેવર.

ગાંધીયા કાંઈખી પૈસા કહાડી આપ્યા વગર આપણે ખીજાઓનું બહુનું ભલું કરી શકીએ એમ છે. ભાંયે પડેલા એક આસામીને હાડવા માટે તેની તરફ મદદનો હાથ લાંબાવવો, તે તેને પૈસા આપવા કરતાં બેહતર છે. દુઃખ અને દલગીરીમાં ગરકાવ થયેલા માણસને સધ્યારો આપીને તેને સંકટ સામે ફતેહમંદીથી લડત ચલાવવો બનાવવો એ પણ પૈસા કરતાં બેહતરજ ગણાશે. એ ઉપરથી સમજી શકાશે કે પૈસા ન હોય તે કારણથી ખીજાઓને મદદ કરી ન શકાય એમ કહેવું ફોકટ છે. આપણી પાસે રૂપિયાના સીકા કદાચ ન હોય પણ અંતઃકરણના સીકા અને જીંદગીના સીકા તો આપણુ દરેક જણ પાસે છેજ. ખીજાઓનું ભલું કરવા માટે એ સીકાઓનો મન ચાહે તેટલો ઉપયોગ કરવાની મવસર દરેક જણુ ધરાવે છે. અહુરમઝદ કહે છે કે તમારી પાસે જેખી કાંઈ હોય તે ખીજાઓનું ભલું કરવા માટે વાપરો. તેનો અર્થ એ કે તમારી પાસે પૈસા ન હોય તો મહેનત કરીને, સારી સલાહ આપીને યા દીલાસાના બે મીઠા સખુનો કહીનેખી તમે જો ચાહવો તો બહુઓનું ભલું કરી શકો.

શેષ ૨ જે બેહુમન માહુ ૬ ઠા શેહરેધર.

દુન્યામાં જે ખરેખરાં મહાભારત કામો થાય છે તે કાંઈખી ઘોંઘાટ વગર થાય છે. અહુરમઝદ પોતાનું કામ ગુપચુપ કર્યો. જાય છે. શીરેશતાઓખી પોતાનું ભલું કામ કાંઈખી ગડબડ વગર બજાવ્યા જાય છે, તેજ મુજબ જેઓ ખરેખરે પરમાર્થ કરે તેઓ પણ મુગે માંદે પોતાની ફરજ બજાવ્યા જાય છે. ફક્ત છાલરાઓજ જાહેરમાં આવવા માટે પોતાની થાળી પીગાવે છે. આપણે કાંઈખી ઉત્તમ કામ બજાવવા માંગતા હોઈએ, તો તે કાંઈખી ઘોંઘાટ વગર બજાવવું જોઈએ—કાંઈખી પરમાર્થ યા સખાવત કરવી હોય, તો આપનાર અને લેનાર સીવાય કાંઈખી ત્રીજો આસામી તે જાણવા ન પામે એવી રીતે તે થવી જોઈએ. તેજ ખરી સખાવત અને ખરે પરમાર્થ. જેઓ મદદ માંગવા આવનારાઓને દમ ભરાવીને યા ધમકાવીને જે પાંચ રૂપ્યા આપે છે, તેઓ કાંઈખી ખરેખરી સખાવત કરતા નથી. તેને બદલે કાંઈખી પૈસા આપ્યા વગર જે મીઠા સખુનો બોલીને મદદ માંગવા આવનારાઓને જે પાછા વાળ્યા હોય તો તે બેહુતર ગણાય.

રોજ ૩ જો અરદીએહેસ્ત માહ ૬ ડો શેહરેવર.

કોઇ સગાંવહાલાં તરફથી મોટી દોલતનો વારસો મળે યા વેપારમાં તડાકો પડે ત્યારે લોકો કહે છે કે પરવરદેગારની રહેમ છે. પણ જ્યારે કાંઈ આફત આવે, પૈસા જતા રહે યા ધંધામાં ખોટ જાય ત્યારે એજ લોકો આસમાન તરફ ડોળા અહડાવી બંને હાથે હંઆ કરીને બડબડે છે કે “યુ” ખોદાનો ઇન્સાફ છે !” મતલબ એ કે સુખી હાલતમાં તેઓ ખોદાને દયાળુ અને ઇનસારી ધારે છે અને દુઃખ આવી પડતા તેને ગેરવાજબી અને ગેરઇનસારી માને છે. એમ માનવામાં તેઓની ભુલ છે. ખોદાની રહે-મદીલી અને ઇનસાફ તેમજ સુધી તરફનો અને દરેક માનવી તરફનો તેનો પ્યાર હંમેશા એક સરખોજ ચાલુ રહે છે. આ વાત દરેક ઇનસાને બરાબર સમજવી જોઇયે. આબાદીમાં તેમજ સંકટમાં અહુરમઝદ એરસરખી કાળજી રાખીને આપણી સંભાળ લે છે. દુઃખ અને આફતથી બેદીલ થઇને જેઓ ખોદાના ઇનસાફની અને ખુદ અહુરમઝદની પોતાની હસ્તીખી કબુલરાખતા નથી તેઓને પણ અહુરમઝદ પોતાની પતાહ હેઠળથી નીકળી જવા ન દેતાં, તેઓને મજબુત પકડી રાખીને તેઓનું રક્ષણ કરે છે. એવા તે દયાનો ભંડાર છે.

શૈળ ૪ થી શેહરેવર માહ ૬ ઠા શેહરેવર.

ધણીક મોટી લડાઈઓના સેવટનો આધાર રીઝર્વ લશ્કર ઉપર રહે છે. મહીનાઓ સુધી લડાઈનું કાંઈ સેવટ આવેજ નહીં અને આખરે જેમાની એક પક્ષ રીઝર્વ લશ્કર લાવે કે તુરતજ તેની જીત થાય અને સેવટ આવી જાય, એવો અનુભવ વારંવાર મળે છે. માણસોની જીંદગીની લડતનો મામલોખી આગ્રાદ તેવોજ છે. એક માણસ ફાલતુ બળ ધરાવતો હોય, યા ન હોય તે ઉપર તેની જીંદગીની લડતનો આધાર રહે છે. આપણુ દરેક જાણના માર્ગમાં લોભ લાલચોની મુશ્કેલીઓ રજુ થાય છે. તે સામે લડવા માટે આપણા ફાલતુ બળને ઉપયોગમાં લઈએ તોજ ફતેહ મેળવી શકાય. આપણી દરરોજની સાધારણ ફરજો બજાવવા માટે આપણે જે બળનો ઉપયોગ કર્યે છીએ તે કરતાં કાંઈક વધુ બળ જો આપણી પાસે પુરાંતમાં ન હોય, તો કાંઈ મોટું કામ આવી પડતાં આપણે ગભરાઈ જઈએ છીએ. ખરા સુખી તે ધનસાનો છે કે જેઓ એવા પ્રસંગે હથેરી બળના અખુટ ભંડારમાંથી પોતાને જોઈએ તટલું બળ ખેંચી લઈને તેનો ઉપયોગ કરી જાણે છે. અહુરમઝદ ઉપર સંપૂર્ણ હતબાર રાખનારાઓ તેમાંથી જોઈએ તેટલું બળ પોતાના ઉપયોગમાં લઈ શકે છે. એવા આસામીઓ નીરક્ષણતા થું તે જાણતાજ નથી.

રોજ ૫ મો અસપંદાદ માહુ દ ઠો શેહેરેથર.

સઉથી ઉત્તમ છુટાપણું તે માણસ ભાગવે છે કે જે અહુરમઝદના કાયદાને નમે છે. યુલામગીરીના મજબુત બંધમાં તે માણસ જકડાયેલો છે કે જે ઇંદ્રીઓને વશ રહે છે. અહુરમઝદનો કાયદો શું છે તે જાણવાની ધણાઓ દરકારખી રાખતા નથી. એ કાયદાની મુળ મતલબ એ છે કે અંતઃકરણને સ્વચ્છ કરવું અને પરમાર્થને એટલી ઉદ્દેશ્ય જવો કે જેથી માણસ ખીજઓનું ભણું કરતાં ખુદ પોતાને સદંતર ભુલી જાય. પરમાર્થ સમજાઓને મારે ખુલ્લો છે—કોઈનેખી પરમાર્થ કરવાની મનાઈ નથી જે માણસ ઇંદ્રીઓને તથા મનના ગુસ્ખાઓને વશ રહે છે તે પોતાના આત્માની આસપાસ દુઃખ અને દલગીરીના વાદળને ખેંચે છે, કે જે વાદળ તેના આત્મા ઉપર અહુરમઝદની રાશનીનો પ્રકાશ આવતો અટકાવે છે.

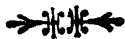
રોજ ૬ ઠો ખોરદાદ માહુ ૬ ઠો શેહરેબર.

ભલાઈ, સચ્ચાઈ અને અશોઈ એ એવા ગુણો છે કે જે સેહેલાઈથી અખત્યાર કરી શકાતા નથી. એ સદગુણો મેળવવા માટે જખરી લડત ચલાવવી પડે છે, ભારે રંજ એ ચવી પડે છે અને પુશકળ આપભોગ આપવો પડે છે. તોફાની દરીયો એળંગ્યા વગર તરેતાઝગીવાળી જમીન ઉપર જઈ શકાતું નથી. એ દરીયો જે એળંગી ન શકે તે ખુશનુમા જમીનને કીનારે ઉતરી પણ ન શકે. તેજ મુજબ આ દુન્યામાં જે લોભ લાલચો આપણને નડે છે તે તોફાની દરીયાવ મીસાલ છે. એ લોભ લાલચો આપણે જે સલામતી સાચ એળંગી જઈએ તો ભલાઈ, સચ્ચાઈ અને અશોઈને પહોંચી શકીએ. એ મુજબ દરેક લોભ લાલચ આડકત્રી રીતે આપણને કાંઈક ઉમદા ચીજ તરફ દોરવી લઈ જાય છે. આપણે જે લાલચની સામે થઈને ફેંદ મેળવ્યે, તો એક નવાજ બેહેસ્તના દરવાજા આગળ આપણે પોતાને આવી પુગેલા જોઈશું. ખરો સુખી તે ધણી છે કે જે આ દુન્યાદારીના લોભ લાલચોને ઠોકરે મારીને આસાનીથી અહુરમજદને જઈ મળે છે.

શેઠ ૭ અમરદાદ માણે ૬ ઠા શેહેરેવર.

માની માણસ પોતા ઉપર પડતાં દુઃખને પોતાની આગલી કરણીના પરિણામ તરીકે માને છે. દુન્યામાં ગેરધન્સાફ જેવું કાંઈ છેજ નહી. એક માણસની જીંદગીમાં બનતો દરેક બનાવ, તેની ઉપર આત્મી પડતું દરેક દુઃખ સુખ, એ સીજી કાંઈજ નહી પણ તેની આગલી કરણીનું પરિણામ અને તે કરણી માટે બળતો ચોખ્ખો ધન્સાફ છે. કોઈ ગાળ દે યા હેસન કરે, તેખી ખીજી કાંઈજ નહી પણ આપણી તરફના આગળાં તેવાંજ કાંઈ કામનું પાછું ફરી વળતું પરિણામ છે. તેથીજ એક સારી પુરુષ પોતાની જીંદગીમાં બનતા દરેક સારા યા માઠા બનાવને તેમજ પોતા ઉપર પડતાં દરેક દુઃખ યા સુખને એકસરખો આવકાર દે છે, અને તે દરેક બનાવ પોતાના ભલાં માટેજ બનતો માને છે. તે પોતાના દુશ્મનો સાથેની હેતથી વર્તે છે અને તેઓના શ્રાપના બદલામાં તેઓને આશીરવાદ દે છે, કારણ કે પોતાની આગલી કરણીનું કરજ ફેડી નાંખવાની સગવડ કરી આપનારાં લાભકારી સાધનો તરીકે તે પોતાના દુશ્મનોને લેખે છે.

રોજ ૮ મો દેખાદર માહ ૬ ઠો શેહરેર.

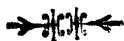
નેકી યા ભલાઈ કાંઈ ચોપડીમાંથી શીખતી નથી,
 યા કોઈ શીક્ષક તે શીખતી શકતો નથી. નેકી ફક્ત
 હાથે જાતે કર્યાયજ જાણી શકાય છે કે એનું
 નામ તે નેકી. પૈસા ટકા મેળવવા માટે યા પોતાના
 લાભ આગળ વધારવા માટે ઘણા માણસોને ઉંધા
 ચતાં કરવાં પડે છે. તેથી કાંઈક તકલીદી સુખ મળે
 છે ખરું, પણ તે ખરું ભોગવવા લાયકનું સુખ
 હોતું નથી. એ ઉંધાં ચતાં કરવા માટે જે જુરા
 વીચારે અને માઠાં કામો કરવાં પડે, તે ખરાં
 સુખને બદલે સામી આફત અને દુઃખ એંચી લાવે છે.
 ખીજા હાથ ઉપર નેકી કરનારાઓને કદાચ ધન
 દોલત, વાડી વજીરા યા ગાડી ઘોડા મળતા ન
 હોય, પણ સ્વચ્છ આંતરણ અને પ્રમાણીક જીંદ-
 ગીથી, મનની શાંતીનું એવું ઉમદા સુખ મળે છે,
 કે જેવું સુખ ઉંધાં ચતાં કરીને લાખોની યાંકરો-
 ડાની દોલત મેળવનારો માણસ ભોગવી શકતો
 નથી. નેકી કરનારને મળતી મનની શાંતીની દોલત
 આગળ આ દુન્યાદારીની ખીજ સંધળી દોલત
 રદ છે.

કૌજ દે મો આદર માહુ દે ઠો શેહુરેવર.

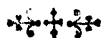
ઇન્સાનની મુખ્ય ફરજ અહુરમઝદને ખુશનુદ કરવાની છે. તેને ખુશનુદ કરવાનો એકજ માર્ગ છે અને તે એકે દુન્યાને ઉપયોગી થઇ પડવું, કુલ ઇન્સાન જાતની સેવા બજાવવી, તેઓને મદદ કરવી, તેઓ તરફ દીલસોજી દેખાડવી અને તેઓનું ભલું કરવું. તે જોતાં આ દુન્યામાં આપણે દરેક માણસના ફરજદાર છીએ, કારણ કે અહુરમઝદને ખુશનુદ કરવા માટે તેને મદદ કરવા અને તેનું ભલું કરવાને આપણે બંધાયેલા છીએ. આપણે નીરાંતે બેસી રહીએ અને બીજાઓ આપણી સેવા બજાવે એ કાંઇ અહુરમઝદને જઇ મળવાની રીત નથી. તેને પહોંચવા માટે તો મનને મારવાની, લાલ લાલચો સામે લડત ચલાવવાની અને કુલ ઇન્સાન જાતની સેવા બજાવવાની જરૂર છે. તેથી અહુરમઝદ ખુશનુદ થઇને સેવા બજાવનારાઓને પોતાની પતાહ હેઠળ લે છે.

રોજ ૧૦ માં આવાં માણુ ફ ઠા શેહરૈવર.

દુન્યામાં મારામારી અને ટંટો ફેસાદ પુશકળ છે—બલકે જોઇયે તે કરતાં બહુ વધુ છે. તેથી હજારો અને લાખો માણસો દરરોજ મરાઇ છુંદાઇને જીવતાં પડે છે. દુન્યામાં જ્યારે આટલો બધો કડવાશ છે, ત્યારે તો દરેક ઇનસાનની ફરજ છે કે કજીયા ટંટાને ઉતેજન આપીને યા ગુસ્સાના અંગાર ઉપર કોલસાનો એકબી ગાંગડો મુકીને તે કડવાશમાં વધારો કરવો નહીં. તેને બદલે લોકોની મીત્રાચારીમાં પડેલી કાટાકુટ સાંધવાની કોશિશ કરવી, તે પોતા માટે બેહસ્તનો રસ્તો ખુલ્લો કરવા સમાન છે. કોઇ આપણી આગળ ખીજીને માટે બખાળા કહાડે, તો તેને ઉતેજન નહીં આપતાં સામુ તેજું મન ફેરવીને તે ખીજા ધણી માટે તેની ઉપર સારો છાપ બેસાડવાની કોશિશ કરવી જોઇયે. ચુસ્ત જરથોસ્તીઓની ફરજ છે કે દુશ્મનો વચ્ચે દારતી કરાવવી, મરાઇને જીવતાં પડેલાં સગાં વહાલાંઓનો પાછો મેળાપ કરાવવો અને એ રીતે દુન્યામાંથી મારામારી દુર કરી સુલેહ શાંતી ફેલાવવી.

કેળ ૧૨ મા ખોરશેઠ માહુ ૬ ઠા શેહરેવર.

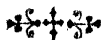
માણસ નેવી ઇચ્છા રાખે તેવા થઈ શકે. એક માણસ કેવે દરજ્જે પુગી શકશે તેનું તોલ તેની ઇચ્છાએ ઉપરથી કરી શકાય છે. માણસ જેમ ઇન્સાનને દરજ્જે પુગો છે તેમજ તે જો આહે તો શીરેસ્તાની પંકતીએ પુગી શકે. તેથીજ માણસની એકપુરી અને જરૂરી નેમ એ હોવી જોઈએ કે પોતાના મનને હિંમત વીચારે તરફ અને બેહસ્તના માર્ગે ભણી દોરવવું. કોઈ માણસો ભલા અને કોઈ ખુરાં કાં હોય છે ? તે તેઓના ભલા અને ખુરા વીચારોનું પરિણામ છે. વીચાર ઉપર તો માણસની હસ્તીનો ગોચા આધાર છે, કારણ કે ભલા વીચારોથી એક માણસ દુન્યામાં ભલાઈ કરીને માનમરતબો પામે છે, ત્યારે ખુરા વીચારોથી માણસ દુન્યામાં ખુરાઈ કરીને ખુવાર થાય છે. દુકમાં માણસની આખાદી યા ખુવારીનો મુળ પાયો તેના ભલા યા ખુરા વિચારો છે. ભલા વીચારો કરનારો માણસજ ભલાં કાંમા કરી શકે. તેથીજ જરૂરથી દીનનું સહયોગ પહેલું અને સહયોગ અગતનું ફરમાન “હુમત” યાને ભલા વિચારો છે.

રોજ ૧૨ મા મહોર માહા ૬ ઠા શેહરૈયર.

કાન લંબિરવાનું કેટલુંબધું સહેલું છે! બે માણસો વચ્ચે સહેજ આણખનાવ હોય તે વખતે બેમાંનો એક જણ આગળ ખીજને માટે મીઠું મરી ભભરાવીને કાંઈ કહ્યું હોય, તો તેઓ વચ્ચેનો આણખનાવ મોટી દુશ્મનાઈનું રૂપ લઈ લેશે. ઘણું કરીને જે માણસ સાથે આપણે વાત કરતા હોઈએ તેને ટેકા આપવા માટેજ પેલા ત્રીજા ધણીની વીરધ આપણે બોલીએ છીએ. પણ તેથી તેઓ ખંને વચ્ચેનો આણખનાવ વધી જવાનો સંભવ રહે છે. એવી રીતે અંજાણપણાખી આપણે કાઢ બે જણા વચ્ચે દુશ્મનાઈ કરાવનારા થઈ ન પડીએ તે માટે ખુબ સાવચેત રહેવું જોઈએ. ઇતિહાસની ફરજ તો દરેક હેઠાણેથી દુશ્મનાઈ દુર કરીને સુષેહ સંપન્ન ફેલાવવાની છે. તેજ ખરી ફરેસતાઈ ખસલત છે. એવો એક “સુસેહનો કાસદ” ખરેખરી આશીરવાદ સમાન થઈ પડે છે.

રોજ ૧૩ મો તીર માહા, ૬ ઠા શેહરેવર.

જે માણસ ખુદ પોતાને જીતી શકે તેની આગળ
આપ્પી દુન્યા જીતનારો શુરવીર કુચ્છ ખીસાદમાં
નથી. આપ્પી દુન્યા જીતવાછતાં તે ધણી જે પોતાના
મીજાન ઉપર, પોતાની લાગણીઓ ઉપર પોતાના
જીવસા ઉપર અને પોતાની ઝખાન ઉપર કાબુ રાખી
ન શકે, તો આપ્પી દુન્યા જીતવાની તેની બાહ-
દુરી શા ખપની? તેને બદલે જે ધણી ખુદ પોતાને
વશ કરે તે ખરેખરો શેરમરદ લેખાય. બરખેલાક
થયલા મીજાને દાખી દઈ, તપી આવેલાં દેમાધને
શાંત રાખવાનું કામ અલબત્તાં સેહેલું નથી, પણ
તેમ છતાં દરેક જણ જે ચાહે તો એ કાબુ મેળવીને
ખરેખરા શેરમરદાની સફામાં ખીરાજી શકે. ફક્ત
કોશિશ કરવાનીજ જરૂર છે. દરેક જણ તે આજ-
થીજ કાં નહી કરે?

રોજ ૧૪ મેં ગોસ માહ ૬ ઠો શેહરેબર.

કોઇને આપેલું વચન તોડવું એ ગુનાહ છે, પણ
કોઇને આપેલું વચન પાળવાને બુદ્ધી જવું એ કાંઈ
આછો ગુનાહ નથી. એક નાના બાળકને યા ગમે
એવા હલકા માણસનેખી આપેલો કોલ અને દીધેલો
વાયદો બરાબર વખતસર પાળવોજ જોઈયે. એ
જરૂરીયાત પીછાણ્યા વગર ધણાઓ વચન તોડવા
છતાં બેશીકરાઈથી કહે છે કે “અરરર, હું તો બુદ્ધી
જ મયો—મને યાદ નહી રહી!” જાણે કે વચન
પાળવાને બુદ્ધી જવું તેમાં કાંઈ ખોટું ન હોય તેવીજ
રીત તેઓ વરતે છે. કોઇને આપેલો કોલ બુદ્ધી
જવાનો આપણને કાંઈખી હક નથી. યાદદાસ્ત
શક્તા જો સારી ન હોય તો વચન આપતી વખતે
કાગળ ઉપર તેની નોંધ રાખવી જોઈયે અને બરાબર
વખતસર વાયદો પાળવાને તત્પર રહેવું જોઈયે. ગમે
એવું નજીવું વચન તોડવું તેખી એક ગુનાહ છે,
અને તે એટલા માટે કે તેથી સામા ધણીની
લાગણી દુખાય છે અને તેનો જીવ રંજીત થાય છે.
એવી રીતે બેદરકારીથી વચન પાળવાનું બુદ્ધી જઈને
કોઇનો જીવ રંજીત કરવો તે ગુનાહ નહીતો
ખીજી શું?

રોજ ૧૫ માં દેવમેહેર માહ ૬ ઠા શેહરેવર.

દુન્યામાં જેખી કાંઈ કરવું હોય, તે અહુરમઝદને ખાતરજ કરવું જોઈયે. ફળ બળવવી હોય યા મોટું પરક્રમ કરવું હોય, પરમાર્થ કરવો હોય યા સખાવત કરવી હોય-જેખી કાંઈ કરવું હોય, તે તેના નામથીજ કરવું જોઈયે. “તેના નામથીજ” એ દરેક જરથોસ્તીનો મુદ્રાલેખ હોવો જોઈયે. દુન્યામાં કાંઈખી ભણું કામ કરવું હોય, પણ તે જો અહુરમઝદનેજ ખાતર કરવામાં ન આવે તો નકામું છે. આપણે ગમે તે માણસનું ભણું કરયે યા તેની તરફ માયા મેહરબાની બતાવ્યે, પણ તે સધળી સેવા અહુરમઝદને અર્પણ થવી જોઈયે. અહુરમઝદને અરપણ કર્યાવગરની ગમે એવી સખાવત, સેવા યા પરમારથ લગભગ નકામો છે. અહુરમઝદને અરપણ કરવા સીવાય ખીજી કોઈખી નેમથી બળવેલી ગમે એવી મોટી સેવા અહુરમઝદની દરગાહમાં સ્વીકારવામાં આવતી નથી. તેથીજ જરૂરનું છે કે આપણા કોઈ દુરમનનુંખી ભણું કરવાને આપણે અચકાવું જોઈયે નહી, કારણ કે આપણે દુરમનનીખી જે કાંઈ સેવા બળવીશુ તે તેને નહી પણ અહુરમઝદને અર્પણ થવાની છે.

રોજ ૧૬ માં મેહેર માહ ૬ ઠા શેહરેવર.

હંદ્રીઆને તૃપ્ત કરવાથી માણસને જે સુખ અને સંતોષ મળે છે તે માત્ર થોડોજ વાર ટકી રહે છે અને તે ટુંક વખત પુરો થયો કે જીવ પાછો વખ-વખ થાય છે. હંદ્રીઆને તૃપ્ત કરીને મળતું ભોગ-વવાની માણસની ઇચ્છા કદીખી સંતોષ પામતી નથી. એ ઇચ્છાને જેમ વધારે તૃપ્ત કર્યે તેમ તે વધુ અને વધુ માંગતીજ જાય છે અને તેને તૃપ્ત કરતાં કરતાં માણસ થાકીને સેવટે નસોસ બની જાય છે. તેથી તેના તન અને મનની ખુવારી થાય છે, અને એવી રીતે ખુવાર થયેલા માણસ દુઃખ અને સંકટના સ્વચ્છ કરનારા અંગા-રમાં જઈ પડે છે. ઇચ્છા એજ એક મોટું દોષજન્ય છે અને માણસ જ્યારે તે ઇચ્છાના દોષજન્યમાં પડે છે ત્યારે અનેક રીતે તે હિરાન અને પરેશાન થાય છે. જે માણસ મેહેસ્તાનું ઉત્તમ સુખ આ દુન્યામાં ભોગવવા ઇચ્છતો હોય તેણે દરેક જાતની ઇચ્છા છોડી દેવી જોઈયે. જે માણસને કોઈની જાતની ઇચ્છા હોયજ નહીં તેને દુઃખ શાનુ— તેના જેવો મુખી અને સંતોષી બીજો હોયજ કોણ?

રોજ ૧૭ માં સરોશ માહ ૬ ઠા શેહરેવર.

આપણે જરાજરામાં ખીજખીજાની ખોડખાપણ
કહાડીને તેખીની બુલ સુધારવા ખેસીયે છીયે. પણ
ખીજખીજા જ્યારે આપણી બુલ સુધારે, ત્યારે આ-
પણને તે ગમતું નથી. આપણને ગમે કે નહી
ગમે, પણ જ્યારે આપણી કાંઈ ખરેખરી ખામી
આપણને ખતાવવામાં આવે ત્યારે તે માટે ગુસ્સે
થવું જોઈતું નથી. ગુસ્સે થવાને બદલે સામે તે
ખામી ખતાવનારનો આપણે આભાર માનવો જોઈયે.
આપણો કોઈ મિત્ર આપણું દલ દુખાય યા આપ-
ણને ખરાબ લાગે એવી કદંગી રીતે આપણી બુલ
સુધારે તો તે માટેખી તેની તરફ આણુગમે ન ખતા-
વતાં તેનું હેશાન માનીને તે ખામી સુધારવાની
કોશિશ કરવી જોઈયે. માણસની ખાસીયત એવી
હોય છે કે ખીજખીજાની નજીવી ખામીખી તેને ગ્રહ
દેખાઈ આવે છે, પણ પોતાની ગમે એવી મોટી
ખામી તેને જણાતી નથી. તેથીજ ખીજખીજા જ્યારે
આપણી બુલ સુધારે ત્યારે ગુસ્સે ન થતાં સામું
ખુશી થવું જોઈયે.

શેઝ ૧૮ મો રસને માહુ ૬ ઠા શેહુરેવર:

દરેક ઇનસાન ફક્ત પોતાનાજ પાપોનો જવાબ-
દાર છે—ખીજાઓનાં પાપોનો નહીં. પણ તે છતાં
માણસનો ખવાસ કાંઈ અજબ જોવા છે. દરેક
જણ ખુદ પોતાની ખોડખાપણુ જોઈને તે સુધાર-
વાને બદલે પોતાની આસપાસનાઓની ખામીઓ
વીથે તરેહવાર ટીકા કરવામાં કાંઈ અજબ મગ્નહ
છે. અહુરમઝદની દરગાહમાં આપણા પાડોશી-
ઓનાં પાપો માટે આપણને જવાબ દેવનો નથી,
પણ ફક્ત આપણા પોતાનાંજ પાપો માટે દેવાનો
છે. તે જોતાં દરેક ઇનસાનની ખરી ફરજ ખીજા
ઓના સારાં યા નરસા કામો વીથે ટીકા કરવાની
નહીં, પણ ખુદ પોતાના કામો ઉપર બારીક નેગાહ
રાખવાની અને પોતાની ખામીઓ સુધારવાની છે.
આપણા પાડોશીની ભુલો અને નીશફળતાઓ
ઉપર ઓછું ધ્યાન આપીને આપણી પોતાની
ખામીઓ ઉપર વધુ ધ્યાન આપવામાં લાલ છે.
આપણી પોતાની રાહરીતીઓ ઉપર આપણે જો
બારીક ધ્યાન આપતા રહીશું, તો ખીજાઓની ખોડ-
ખાપણુ વીથે ટીકા કરવાનો આપણને કાંઈ વખતજ
મળશે નહીં. વળી આપણી પોતાની ખામીઓ ઉપર
ધ્યાન આપ્યાથી ખીજાઓની ખોડખાપણુ લઈ
અલાવવાની ઉદારતા આપણે બતાવી શકીશું.

શેઠ ૧૯ મો ફરવરદીન માહ ૬ ઠા શેઠ રેવર.

અહુરમઝદ આપણને આપનારો છે—આપણી પાસે લેનારો નથી. તે છતાં આપણી કમનસીબી એ છે કે આપણુ ઘણા ખરાં ઇન્સાનો આપણા આત્માને ગરીબાઈમાં સંબડાવ્યા કર્યે છીએ. બેહેસ્તના કાસદો તરેહવાર જાતના આશીરવાદથી છળાછળ થતા પોતાના હાથો સાથે આપણા ઘેરના ખારણા આગળ આવીને ઉભા રહે છે અને તે આશીરવાદો આપણને આપી દેવા માંગે છે. પણ દુન્યાદારીની તકલીદી ચીજો ઉપર આપણું મન એટલું બધું લાગી રહેલું છે કે તે બેહેસ્તના કાસદોને આપણે જોતા નથી. આ તેઓને ઘરમાં લેવા માટે ખારણું ઉઘાડતા નથી. આખરે તે ખીચારાઓ લાંબો વખત થોમીને નાસીપાસ થઈને ચાલ્યા જાય છે અને તેઓ ના આશીરવાદો વગર આપણા આત્મા અગાઉના જેવીજ ગરીબાઈમાં સંબડ્યા કરે છે. અહુરમઝદ તરફથી કેટલીક બક્ષેશો દુઃખ યા આફતના દેવમાં આવે છે, જ્યારે ખીજ કેટલીક સુખના ઢાંચા હેઠળ ઢંકાઈને આવે છે. એ બંને જાતની બક્ષેશોને એકસરખો આવકાર દઈને તે કણુક રાખતાં ઇન્સાનોએ શીખવું જોઈએ. તેમ કર્યાથી આપણા આત્મા બેહેસ્તના માર્ગમાં આગળ વધી શકે છે.

રોજ ૨૦ મો બહેરામ માહ ૬ ઠા શેહરેવેર.

જેમ રાતના અંધકાર પાછળ દીવસની રોશની પ્રકાશી રહે છે—જેમ તોફાનના ગગડાટ પાછળ શાંતી વ્યાપી રહે છે, તેજ મીસાલે માણસને ગમગીની પાછળ ખુશાલી અને દુઃખ પાછળ સુખ આવી મળે છે, ગમગીની અને દુઃખમાંથી મળતાં હિંડાં ડહાપણ સાથે માણસને હંમેશ ટકી રહે એવી ખુશાલી પ્રાપ્ત થાય છે. ઇંદ્રીઓના વીષયોથી મળતી હલકા પ્રકારની ખુશાલી અને નેત્રી અખલાર કર્યાથી આત્માને મળતું હિંઆ પ્રકારનું સુખ—એ બે વચ્ચે દુઃખ અને ગમીની અંધકારવાળી ખીણ આવેલી છે. સમ્રળાં ઇન્સાનોને એ ખીણમાંથી પસાર થવાનું છે. એકવાર તેમાંથી પસાર થયા કે જન્યુકનું સુખ અને હંમેશની ખુશાલી તે પસાર થનારાઓ ભોગવી શકે છે.

શૈળ ૨૧ મો રામ માહ ૬ ઠા શેહરેવર.

માણસ પોતાના વિચારોનો ધણી છે, યાને સારા-યા નરસા ગમે તેવા વિચારો કરવાને તે મુખત્યાર છે. પણ જેવા વિચાર તેવીજ માણસની સ્થિતી હોય છે. માણસના યુણદોષ યા તેની હાલત એ બાબતું કાંઈજ નહી પણ તેણે આગાહ કરેલા વિચારોનું પરિણામ છે. તેણે આગલી જીંદગી ને સારા પરમાર્થી વિચારોમાં કહાડી હોય, તો તેના પરિણામ તરીકે હાલ તે સુખી અને સંતોષી જીંદગી ભોગવે છે. ખરાબ વિચારવાળી આગલી જીંદગીનું પરિણામ તથા ઉલટુંજ આવે છે. એક માણસ શ્રીમંત હોય કે ગરીબ, દુઃખી હોય કે સુખી, અભણ હોય કે વીદ્વાન, તે સઘળું કાંઈ માત્ર એતેકાકથી બનતું નથી, પણ તેના આગલા સારા-યા નરસા વિચારોનું પરિણામ માત્ર હોય છે. એક માણસ જેવા વિચાર કરે, તેવીજ તેની જીંદગી આગળ ચાલતાં સુખી યા દુઃખી નીવડે છે. દુકમાં માણસની સુખી યા દુઃખી જીંદગીનો સંબંધો આધાર તેના સારા નરસા વિચારો ઉપરજ હોય છે.

રોજ ૨૨ માં ગોવાદ માહુ ૬ ઠા શેહેરેવર.

બંદગીથી માણસ ખોદાને પહોંચી શકે છે. લોભ લાલચોથી ભરપૂર અને કામ બંધાની ખોહોળી રોકાણવાલી જીંદગીની લડત દરમ્યાન ઘડી અપકો કુરસદ મળતાં ઈશ્વરને યાદ કરનાર તેના આશીરવાદ મેળવી શકે છે. બંદગીની એ શાંત પળો દરમ્યાન ઇન્સાન વૃદ્ધીના માર્ગમાં ખરેખર આગળ વધે છે. કામકાજની આખા દીવસની ભારે ધમાલ દરમ્યાન બંદગી માટે બચાવેલી થોડીક શાંત પળો બંદગી કરનાર માટે ખરેખર સોનાને મુળની થઇ પડે છે. વખત કવખતની એવી બંદગી બેહેસ્તના સુખને બંદગી કરનારના અંતઃકરણ ભણી ખેંચી લાવે છે અને ઇનસાન જાતની સેવા માટે તેને વધારે બળવાન બનાવે છે.

શૈવ ૨૩ એ દેવદીન માહુ ૬ ઠા શેહરેવર.

—૪૬—

દુન્યાના રંગ ધંગ અચોક્કસ છે. કાલે શું થશે તે કોઈ જાણતું નથી. પણ તેથી આને ઉદાસ થવાની કાંઈ ખી જરૂર નથી. આવતી કાલે વાદળ ધેરાવાનું હોય, તેનો અંધકાર આને આપણી ઉપર પડે એવી અહુરમઝદની ઇચ્છા છેજ નહીં. તેની ઇચ્છા તો એવી છે કે ઇન્સાનોએ આજને મારેજ જીવવું, આજના આશીરવાદો ભોગવવા અને આને જેખા કામ હોય તે બજાવવું, પછી આવતી કાલે આફત આવવાની ખી હોય, તો શું થયું? કેટલાકો સવાલ પુછે છે કે આવતી કાલે આફત આવવાની છે તે જાણ્યા પછી આને નીરાંતે કેમ બેસાય? કાં નહીં બેસાય? મન દેરવીને અહુરમઝદ ઉપર સંપૂરણ ઇતખાર રાખ્યાથી અને દરેક પગસે તેની મરજીને તાબે થવાથી ગમે એવી મોટી આફત વચ્ચેખી નીરાંતે બેસી શકાય છે. જેઓ દરરોજ અહુરમઝદની મરજીને આધીન થાય છે, તેઓને આફત વખતે અહુરમઝદ પોતાની પાંખો હેઠળ ઢાંકી દે છે.

રોજ ૨૪ મો દીન માહ ૬ ડો શેહરેવર.

નેકા કરવા માટે આવતી કાલ વણી અસુરી છે. જેની કાંઈ ભણું કામ કરવાનું હોય તે આજે જ થવું જોઈએ—આવતી કાલે નહીં. કાલ કોણે જોઈ છે? કાલે આપણે જીવતા હોઈએ કે નહીંની હોઈએ. જે ભણું કામ કરવાનો આજે વિચાર કર્યો હોય તે વિચાર આવતી કાલે કદાચ ફેરવાઈ જાય, આવતી કાલે ઉપર ગાંધે ભણું કામ માટે ભાગે થવું નથી, પણ પડી ભાંગે છે. કાંઈ જુરી આદત છોડવી હોય, તો મક્કમ ઠરાવ કરીને આજે જ છોડવી જોઈએ. દારૂના લખમાં કસેલાં વણા માણસો ઠરાવ કરે છે કે કાલથી દારૂ બંધ કરશું. કાલ પડી અને દારૂનો વખત થયો કે જખરી તલબ થવા માંડે છે. વળી પાછો ઠરાવ કરવામાં આવે છે કે “આજનો દહાડો પી લઈએ—કાલે જરૂર બંધ કરશું.” પણ ખીજી કાલ પડતાંની પાછો તેવો જ મામલો અને એ રીતે “આવતી કાલ”નો કાંઈ છંડો આવતો જ નથી. ગઈ કાલ તો ગઈ અને આવતી કાલે કોણ. જીવતાં હશે તે તો સાહેબ જાણે. ખરી કીંમત આજની છે,—જેની કાંઈ ભણું કામ કરવું હોય, તે આજે અને હમણાં જ કરવું જોઈએ.

રોજ ૨૫ માં અરસીસંગ માહુ દે દો શેહરેવર.

ઘણીકવાર અસાં અંતઃકરણથી બંદગી કરીને
અહુરમઝદને કાલાવાલા અને આજુજી કરવા છતાં
તે જાણે આપણને સાંભલતોજ ન હોય, આપણી
તરફ ઝાંખીને જોતોખી ન હોય અને આપણને
સદંતર પડતા નાખ્યા હોય તેમ લાગે છે. પણ જ્યા-
રેખી એ પ્રમાણે લાગે ત્યારે યાદ રાખવું જોઈએ કે
અહુરમઝદે ચુપકીદી પકડી રાખી હોય તેથી કાંઈ તે
આપણને મદદ કરવાને ના પાડે છે એમ ઠરવું નથી.
એવા પ્રસંગે કાંઈખી ખામી આપણા પોતાનામાંજ
હોવી જોઈએ અને અહુરમઝદની મદદ સ્વીકારવા
માટે તે ખામી દુર કરવાની તૈયારી કરવી જોઈએ.
અહુરમઝદ તરફ શક બતાવવાને બદલે યા તેને
હપકો આપવાને બદલે ખુદ આપણા પોતાનાં બીત-
રમાં નેગાહ પુગાડીને જોવું જોઈએ કે અહુર-
મઝદનો જવાબ મળવામાં શા કારણથી ધીન થાય
છે. જ્યારે આપણે નમનતાઈ સાથે નીચા નમશું,
અહુરમઝદ તરફના આપણા નબલા ઇતબારને મજ-
બુત બનાવશું અને અહુરમઝદની મદદ, તેને પસંદ
પડે તે રીતે, અને તેને વાજખી લાગે તે વખતે,
લેવાને આપણે તઈયાર થઈશું, ત્યારે અહુરમઝદની
ચુપકીદી, તેનીજ તરફના પ્યારભર્યા જવાબથી
ટુટેલી માલમ પડશે.

શેષ ૨૬ મા આસતાદ માહ ૬ ઠા શેષરેખર.

ધર્મ પાળવાની આપણી રીતી ભુલ ભરી છે. ફક્ત કુસ્તી પાદીયાળ કરીને ભણવા બેસીયે અથવા અગીયારી યા આતશબેહરામ જાળયે ત્યારેજ માત્ર આપણે અહુરમઝને યાદ કરીને ધર્મ તરફ જનકે-સાની દેખાડયે છીયે. પણ ભણવાનું પુરું થયું અને દુન્યાદારીના દરરોજના કામકાજમાં પડ્યા કે ધર્મને યા ખોદાને સદંતર વીસારી મૂકયે છીયે. ધર્મ પાળવાની એ ખરી રીત નથી. ધાર્મિક જાંદગીનો અને અહુરમઝદની પાસખાનીનો જો ખરે-ખરો લાભ મેળવવો હોય, તો હર બડીએ અને હરપણે તેની યાદ આપણા દીલમાં તાજ રહેવી જોઈયે. અહુરમઝદનું નામ જખાન ઉપર લખનેજ દુન્યાદારીના દરેક કામની શરૂઆત કરવી જોઈયે અને આપણા દરેક કામકાજમાં આપણી સાથે તેને હમશરીક કરવો જોઈયે. તેમ કરવાથી આપણું કામ સહેલું થાય છે એટલુંજ નહી પણ તે બધું ફતેહ-મંદબી નીવડે છે. એ મુજબ દરરોજના આજ કામકાજમાં અહુરમઝદને દાખલ કરીને આજ તેની રાહબરી હોજી રહેવાથી ધનસાનેાને નેકીને માર્ગથી આડા જવાની ધાસ્તી રહેતી નથી.

શેષ ૨૭ મો આસમાન માહ ૬ થી શેહરેવર.

ધણીકવાર જીવ પટ્ટીને મહેનત કરવા છતાં તેનું કાંઈ
જીવ જેવું પરીણામ આવતું નથી. તેનો સખખ અહુ-
રમઝદ ઉપર ઇતખાર નહીં રાખવાનો યા ધણેજ
ધાડો ઇતખાર રાખવાનો છે. અહુરમઝદ ઉપર પુર-
પુરું ચક્રીન રાખીને આપણે સમજી શકીએ, બળકે
આપણી આખી જીંદગીજ તેની મુનસરી ઉપર છોડી
દીધી હોય, તો હાલના કરતાં દશ ગણી એકી મહે-
નત કરવા છતાં તેનું પરીણામ હાલના કરતાં દશ-
ગણું વધુ લાલકારી લાવી શકાય, આપણે આખો
આત્મા જો અહુરમઝદથી ભરાઈ જાય, આપણી રંગે
રંગમાં તે જો પસરી રહે, તો તે પછી આપણી જીંદ-
ગીનું પ્યાલું સુખથી કેવું જણાજણ થઈ જાય તેનો
માત્ર ખ્યાલજ ઇનસાનને આનંદમાં ગરકાવ કરી
તાપે છે. આપણને પોતાને અહુરમઝદના હાથમાં
સોંપી દેવા માટે તેની ઉપર સંપૂર્ણ ઇતખાર રાખ-
વાની જરૂર છે. જે ધણી એવા ઇતખાર મળે
તે જ્યાંની જાય છે ત્યાં પોતાની આસપાસના
આસામીઓમાં ખુશાલી અને આનંદ ફેલાવે
છે. અહુરમઝદની અખુર શક્તી એવા આસામીઓ
મારફતેજ પોતાની એજમતી અસર દેખાડી આપે છે.

શેઠ ૨૮ માં જમીઆદ માહ ૬ ઠો શેહરેશર.

ડાસી મુવે જણાય કે ગયે જણાય. એટલે એક માણસ મરણ પામે, યા આપણાથી દુર થાય ત્યારેજ આપણે તેના ખરી કદર જણાવે છીએ. પણ તે મરી ગયા પછી તેની કદર બુજેલી શા અપની? ધણીકવાર એક ખાલી ખુરસી જોવા પછીજ આપણને ખ્યાલ આવે છે કે તે ઉપર બેસનાર ધણી આપણને કેટલો બધો ઉપયોગી હતો. પણ તેના ઉપયોગીમણાને તેના મરણ બાદ યાદ કરવામાં હાંસલ શું? તેથી તો આપણા મનમાં સામા ડગ-ડગો રહી જાય છે કે હૈયાનીમાં આપણે તેની કદર બુજી નહી. તેને બદલે તે બધી જીવતો હતો ત્યારેજ જો તેના કામની આપણે કદર બુજી હતે તો તેને તેમજ આપણને પોતાને કેટલી બધી ખુશાલી ઉપજતે? આપણા વાહલાંઆ આપણને માટે શું કરે છે, તેનો કાંઈની ખ્યાલ આપણામાં કરતા નથી; અને તેઆના મરણ બાદ જ્યારે કંઈ છીએ, ત્યારે તેઆની ભલામનો બદલો વાળવાની તક જાહુકની આપણા હાથમાંથી જતી રહેતી હોય છે.

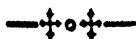
શેઠ રહ માં મારેસપંદ માહુ દ ઠા શેહરેવર.

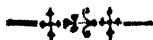
દુન્યામાં આગળ વધવાની અને જીંદગીના ઉંચ તબક્કાએ જવાની આશા જે માણસ નહીં રાખે તેનો અવતારજ બન્યો! એવી કાંઈ આશા વગરનું જીવતર રહ છે. જે પુરુષ યા જે સ્ત્રીના દીલમાં એવી કાંઈક આશા ન હોય, તે ઇનસાન એક દોરનાજ અવતારે જીવંતુ લેખાય. એમ તો સાધારણ ગાય દોરો વઢીક દરરોજ મહેનત મજૂરી કરી, પેટનો ખાડો પૂરીને પોતાનો ભવ પૂરો કરે છે, અને માણસોખી જો એજ મુજબ પોતાની જીંદગી પૂરી કરે તો પછી ઇનસાન અને હેવાન વચ્ચેનો તફાવત કયાં રહ્યો? ઉંચ સ્થિતિએ જવાની આશા વગરનું માણસ ઇત્રીએને વશ થયલું અને ધાર્મિક જીસ્સા વગરનું હોય છે. ચક્તી હાલતે પુગવાની ખાએસ રાખનારાં ઇનસાનો દુન્યાદારીના નીચાણ તબક્કા ઉપરથી બેહિસ્તના ઉંચ તબક્કાએ પુગે છે અને અજ્ઞાનપણાના અંધકારમાંથી ડહાપણ અને જ્ઞાનની રોશનીમાં જઈ શકે છે.

રોજ ૩૦ માં અનેરાન માહુ ૬ ઠા શેહરેવર.

પસ્તાવો ઝિટસે થું ? જે કાંઈ ગુનાહો થઈ ગયા હોય, તે વાત બાળુએ મેલીને ખરે રસ્તે આગળ વધવાનો દરાવ કરવો તે. આપણે જે અહુરમઝદને જઈ મળવા માંગતા હોઈએ અને ધીમે ધીમે પહુ-રેન્ગારીમાં આગળ વધીને મહાત્માના દરજ્જાએ પુગવા ઇચ્છતા હોઈએ, તો જેની કાંઈ પહેલી સાદી ફરજ આપણી સનમુખ રજુ થાય તે બળ-વીને શરૂઆત કરવી જોઈએ. તમારી સામે જે પહેલી લાલચ રજુ થાય તેની સામે થઈને બળત-વારીથી લડો; જે પહેલું ભણું કામ તમારી સામે રજુ થાય તે બળવો અને અહુરમઝદની રાશની તમારા આત્મા ઉપર પડવા દેવો. એક કુદકે કાંઈ મહાત્માના દરજ્જાએ પુગાવું નથી. તે માટે અકેક પગથીયું અહુડીને દાદરને મથાણુ જઈ પુગતાં ધણીક રંજ ખેંચવી પડે છે. પણ એકવાર મથાળે જઈ પુગ્યાં કે સંધળી રંજનો એવો તો સંપૂર્ણ બદલો મળે છે કે મથાળે જઈ પુગનારના સુખનું પ્યાલું છલાછલ ભરાઈ જાય છે.

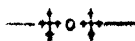
રોજ ૧ લો હોરમઝદ માહ ૭ મો મહેર.

અશોષ માણસના બળમાં વધારો કરે છે. અશોષ અપ્પલાર કરવાથી જનવરી હવસો પાછળ પહેલાં જે શક્તી બરબાદ થતી હતી તેનો અચ્ચા થાય છે અને તે બચેલી શક્તી માણસનાં બળમાં વધારો કરે છે. અશો જીંદગી, માણસની બરબાદ થતી શક્તીને અચ્ચાવીને સંધરી રાખે છે, ત્યારે જુરી જીંદગી તે શક્તીને વીખેરી નાંખીને તેની બરબાદી કરે છે. એક માણસ કાંઈની જુરાં કામો નહીં કરવા છતાં માત્ર ખરાબ વીચારોજ કરતો હોય તો તે જુરી જીંદગી ચુજારતો લેખાય અને તેનાં બળની બરબાદી થાય. અશો માણસ વધારે બળવાન હોવાથી પોતાનાં કામમાં જુગં માણસો કરતાં વધારે સારી રીતે કાવી શકે છે. જ્યાં બદકારો નીબૂજ નીવડે છે, ત્યાં અશો અને પરહેજંગાર મરદો ફતેહ પામે છે. તેનો સબબ એ છે કે તેઓ પોતાની અશોષનાં જોરે પોતાનું મન શાંત રાખીને પોતાનાં બળનો ઉપયોગ અસરકારક રીતે અને ફતેહમંદીથી કરી શકે છે.

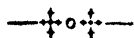
રોજ ૨ જો બેહમન માફ ૭ મો મેહોર.

જેમ વાવણીનું તેમજ કરણીનું ફળ ચોકસું છે. અહુરમઝદના નામથી કીધેલાં ભલાં કામોનો બદલો મળવા વગર રહેતો નથી. કોઈવાર આપણા પરમાર્થનું ફળ આપણી ઇચ્છા મુજબ અહુરમઝદ તરફથી નહીં મળે એ બનવાજોગ છે. પણ તેને બદલે જે ખીજીનું ફળ મળે તે આપણી ઇચ્છા કરતાંખી વધારે લાભકારી થઈ પડે છે. અહુરમઝદને ખાતર કીધેલું કોઈખી કામ ફાકટ જતું નથી—તેને ખાતર કીધેલી કોઈખી કોશિશ નીશફળ નીવડતી નથી—ભલાં કામનું કાંઈ પરિણામ આ દુન્યામાં કદાચ નહીંખી આવે, પણ આવતી દુન્યામાં તો તેનું પરિણામ છેજ. ઘણાક નેક માણસો પોતાની ભલાઈનું કાંઈખી ફળ જોવા વગર મરણ પામે છે. પણ ખીજી દુન્યામાં ત્યાંજલ થતાંજ તેઓની આપો હાંધડે છે—આ દુન્યામાં જે ભલાઈના ખી પોતે વાવેલાં તેનો સુંદર ભર-ચક પાક ત્યાં તેઓની નજરે પડે છે.

રોજ ૩ જો અરહીબેહસ્ત માહ ૭ મો મેહર.

આપણી પોતાની ખોડખાપણ તરફ આપણે
કેટલા બધા આંખળા છીએ, છતાં ખીજખોની
ખામીઓ આપણી આંખે કેવી સ્પષ્ટ જાણાઈ
આવે છે ! પણ ખીજખોની ખામી શોધી કહા-
ડયાથી આપણે પોતે કાંઈ ખામી વગરના ગણાતા
નથી. કેટલીકવાર ખીજખોની ખામી આપણે કાંઈક
ઉકમાઈ સાથ ત્રીજા ધણીને કહી સંભળાવીએ છીએ,
પણ તે વખતે આપણે સહેજખી ભાન રાખતા
નથી કે આખાદ તેવીજ, બલકે તેનેખી ખુલાવે
તેવી, ખીજ વધારે મોટી ખામી આપણા પોતાનામાં
છે. ખીજખોની ખોડખાપણ શોધી કહાડીને તે માટે
વડાઈ લઈને વાતો કરવા અગાઉ પહેલાં આપણી
પોતાની ખાત્રી કરવી જોઈએ કે તેવીજ ખીજ કાંઈ
ખામી આપણા પોતાનામાં છે કે નહીં. ખીજ
ધણીની આંખમાં કાંઈ કચરાની રજકણ ગઈ હોય,
તો તે બાહર કહાડવા અગાઉ પહેલાં આપણી
પોતાની આંખે સાફ કરવી જોઈએ કે જોયો ખીજની
આંખમાંથી બાહર કહાડવાના કચરાની રજકણ
આપણે બરાબર જોઈ શકીએ.

રોજ ૪ થી શહેરેબર માહ ૭ મા મહેર.

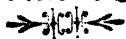
અહુરમઝદ તમને એવી મતલબથી આશીરવાદ દે છે કે તમા પોતેની ગરીબ લાઆરો માટે આશીરવાદ સમાન થઈ પડો. તમે ખીજાઓ માટે એકવાર આશીરવાદ સમાન થઈ પડ્યા કે તે માટે અહુરમઝદ તમને ફરીથી આશીરવાદ દે છે. ખીજાઓને કાંઈ આપ્યા વગર આપણે ખીજાઓ તરફથી લેવાજ કર્યે તો તેથી આપણે સ્વારથી થઈ પડ્યે છીએ, ઇનસાનની ફરજ તો એ છે કે પોતાની છાંદગીમાં જેની કાંઈ ઉત્તમમાં ઉત્તમ હોય તે અહુરમઝદને ખાતર ખીજાઓના લાભ માટે વાપરવું. હાજતમંદા તરફ તમારી મદદનો હાથ લાંબાવવાને કદીખી ચુકતા ના-જેઓને તમારી સેવાની જરૂર હોય તેઓને કાંઈખી ભાગે મદદ કરવાને પછાત પડતા ના કોઈજે તમારા આશરા હેઠળ એક પળવારની આવે તો તેને તમા આશીરવાદ સમાન થઈ પડવાની કોશિશ કરજો. શીરેસ્તાઓના સંક્રમાં ખીરાજવાનો રસ્તો એજ છે. આપણે આ દુન્યામાં જનમ લીધો છે ને ખીજાઓને ઉપયોગી થઈ પડવા માટેજ લીધો છે. ખોદા પોતાની બક્ષેશ અને આશીર્વાદ આપણા મારફતે ખીજાઓને પુગાડે છે, અને એ કામમાં આપણે જો નીશફળ નીવડ્યા, તો દુન્યાનો ફેરો ફેકટ ગયલો જાણવો.

રોજ ૫ મો અસપંદાદ માહુ ૭ મો મેહુર.

લક્ષી અને નેક જીંદગી ગુજરવાનો બદલો મળશે કે નહીં તે માટે કોઈએની શીકરમંદ રહેવાની જરૂર નથી. શીકર જો રાખવી હોય, તો અહુરમઝદ તરફની ફરજ વફાદારીથી અદા કરવાનીજ રાખવી. તે પછી તેનો બદલો આપણને મળે છે કે નહીં તેની સંભાળ રાખવાનું કામ અહુરમઝદનું છે. અહુરમઝદના નામથી આ દુન્યામાં બળવેલી કાંઈની સેવા કદીની ફાકટ જતી નથી—તેનો બદલો ઇનસાનને મળ્યા વગર રહેતો નથી. કોઈવાર આપણી કાંઈ ભલામ યા નેકીથી ખીજ કોઈ ઇનસાનને કાંઈ લાલ નહીંની થાય, તો પણ તે નેકી યા ભલામ આપણને માટે બદલો મેળી જવા વગર રહેતી નથી. આપણા બે મીઠા સખુનોથી કોઈ દુઃખી દર્દીને કદાચ સધ્યારો નહીંની મળે, પણ કોઈનું ભણું કરવાની નેમથી એવા દીલાસાના શબ્દો આવ્યાથી આપણા પોતાના દીલમાં કેવો સંતોષ ઉપજશે! આપણી પરમાર્થી કોશિશથી કોઈને કાયદો થાય, યા નહીંની થાય, પણ ભણું કરવાની અંતઃકરણની ઇચ્છા સાથે કીધેલી એવી કોઈની કોશિશ બદલો આપ્યા વગર વ્યર્થ જતી નથી.

રોજ ૬ ઠા ખોરદાહ માહ ૭ મા મહેર.

આપણી ઝખાન ઉપર અહુરમઝદની ચાહુ નેજે-
હખાની રહે એવી દુવા દરેક ઈસાને ચાહવી જોઈયે.
તેનો સખામ એકે આપણી વર્તણુક ઉપર અને આ-
પણા કામો ઉપર જેટલું ધ્યાન આપણે આપ્યે છીયે
તેટલું આપણા મુખમાંથી ખરી પડતા શબ્દો ઉપર
આપણે આપતા નથી. આપણી એ બેદરકારી ધ-
ણીજ વાંધાભરી છે. એક ખરા જરથોસ્તીના મુખ-
માં ખરેખરી જરથોસ્તી ઝખાનજ હોવી જોઈયે. તે
ઝખાનની દરેક હીલચાલ સીતમાન જરથોસ્તના
“હુખ્ત” ના કરમાનને અનુસરતીજ હોવી જોઈયે.
મોહડામાંથી અચ્ચાનક નીકળી પડેલા કઠોર શબ્દો
કોઈવાર જખરે મોટું નુકશાન કરનારા થઈ પડે
છે. ખીજા હાથ ઉપર મીઠાશભર્યા નેક શબ્દો ગરીબ
લાચારો અને દુઃખી દરદીઓ માટે સોનાને મુળના
થઈ પડે છે. ઝખાં શીરીં તો મુલુક ગીરી. આ કહેવી
કાંઈ ખોટી નથી. મીઠાશભર્યા શબ્દો બોલનારો
માણસ સામા ધણીનું દીલ ખુશ કરે છે એટલુંજ
નહી પણ તેનો મીઠાશ તેને પોતાને માટેખી એક
ખળવાન હથીયાર જેવો થઈ પડે છે, કે જે મીઠાશના
હથીયાર વડે તે ઘણા મહાભારત અને ખીકર
કામો આસાનીથી કરી શકે છે.

રોજ ૭ માં અમરદાદ માહ ૭ માં મંદિર.

પરોં દીક્ષથી કરેલી બંદગી કદીખી ફોકટ જતી નથી. ઘણીકવાર આપણી બંદગીની કાંઈ અસર થતી ન હોય એમ આપણને લાગે છે, પણ ખરું જોતાં તો તેની અસર જોઈએ તે કરતાં અહુ વધારે થાય છે પણ આપણે તે સમજી શકતા નથી. આપણે બંદગી કરીને દુવા માંગીએ છીએ કે આપણું દુઃખ દૂર થાય અને આપણને રાહત મળે. પણ અહુરમઝદ જોય છે કે આપણને એ કરતાંખી વધારે મોટાં આત્મીક સુખની વધુ જરૂર છે. તેથીજ તે આપણી શારીરીક પ્રવ્રાત્તિ પાર પાડવા અગાઉ આપણી આત્મીક હાજતો પહેલાં દુર કરે છે. વળી આપણે બંદગી કરીને દુવા યુક્તરથે છીએ કે આપણી ઉપર લટકતું વાદળ દુર થાય અને આપણી ચાંતા આઝી થાય. અહુરમઝદ આપણી તે મુશ્કેલી પાર પાડતો નથી પણ તેને બદલે પેલી આફત સામે ફતેહમંદીથી લડત ચલાવીને તેની ઉપર જીત મેળવી શકીએ એવું કહિયત તે આપણને બક્ષે છે. એ મુજબ દુઃખ અને આફત અહુરમઝદ પોતે દુર કરી નાંખતો નથી, પણ તે દુર કરવાનું કહિયત આપણને બક્ષે છે કે જેથી આપણે પોતેજ તેને દુર કરી શકીએ. એ રીતે ઘણીવાર આપણી જે બંદગીની અસર થતી જણાતી નથી, તે બંદગીની અસર ખરું જોતાં તો આપણે માંગીએ તે કરતાં પણ વધુ થાય છે, તોજેકે સાદી નજરે તે આપણે જોઈ શકતા નથી.

રોજ ૮ માં દેખાદર માહ ૭ માં મેહેર.

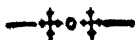
ધડીએ ધડી અને પળે પળને હીસાખ અહુર-
મઝદની દરઘાહમાં આપણને આપવાનો છે. તે
જોતાં એક મીનીટની રાહટ ગુમાવવી ધનસાનને
લાજમ નથી. અહુરમઝદ તરફની બક્ષેશોનો આપણે
ઉપયોગ કરવો જોઈએ એટલું જ નહીં પણ તેમાં
વધારો કરવાનીની આપણે કોશેશ કરવી જોઈએ.
મતલબ એ કે વધારે ઉંચ સ્થિતીએ જવા માટે
આણ કોશેશ કરવી અને બને એટલી મહેનત
કરીને દુન્યામાં આગળ વધવું. આપણી આત્મીક
શક્તીઓને ધુળ ખાતી નાખી મેલવાની નથી—તે
બાહર કાહાડીને જગતના ભલાં માટે વાપરવાની
છે. ગુમાવેલો વખત કદીની પાછો મળવાનો નથી.
તે વાદ રાખીને ધડીએ ધડી અને પળેપળને
ઉપયોગ, અહુરમઝદના નામથી, ભલાઈ અને પરમાર્થ
માટે કરવાની દરેક ધનસાનની ફરજ છે.
કોઈએ જોઈ નથી—કાલે આપણે કદાચ જીવતા નહીંની
હોઈશું. તેથી જ બને તેટલું આજે જ કરી લેવું.

રોજ ૯ મે આદર માહ ૭ મે મહેર.

મીજાઝ બરખેલાફ હોય અને મન ઉદાસ થયલું
હોય ત્યારે ભલું કામ કરવાની સ્થિતિમાં આપણે
હોતા નથી. અહુરમઝદની શાંતિ જ્યારે આપણા
અંતઃકરણમાં હોય ત્યારેજ કંકત કાંઈની ખરેખર
ઉપયોગી કામ બજાવવાને આપણે શક્તિવાન થઈએ
છીય. ઉદાસ અંતઃકરણથી ચેહેરે કુમળાઈ જાય
છે અને કુમળાયણે ચેહેરે જ્યાંથી જાય ત્યાં
પોતાની આસપાસના માણસોમાં પણ તે ઉદાસી
ફેલાવે છે. ચીંતાગુર થયલું મન મીજાઝને કાબુમાં
રાખી શકતું નથી અને મીજાઝ બરખેલાફ થયો કે
જીંદગી કડવાશભરી થઈ પડે છે. તે માણસ ખીજા-
ઓનું ભલું કરવા માટે યા દુખ્યાંઓની દાદ લેવા
માટે નાલાયક થઈ પડે છે. તેથીજ જરૂરનું છે કે
દુન્યામાં સુખી જીંદગી ગુજારવા સાથે ખીજાઓને
ઉપયોગી થઈ પડવું હોય, તો મીજાઝને કાબુમાં
રાખીને મનની શાંતિ જાળવી રાખવી જોઈયે.
મનની શાંતિ વગરની જીંદગી નકામી થઈ પડે છે.
ગમે એવી દાક્ષત અને દુન્યાદારીનું ખીજું ગમે
એવું સુખ મનેની શાંતિ આગળ નહીં જેવું છે.

રૈજ ૧૦ મો આવાં માહ ૭ મો મેહેર.

—†††—

ઇતસાન પોતાની ગરીબાઇ અને દુઃખ મુંઝવણ માટે ધણીવાર મનમાં મુંઝાય છે. પણ એવી રીતે નાહિમેદ થવાનું કાંઈપી કારણ નથી. ખરી મજાહ ગરીબાઈમાંજ છે—ખરું સુખ દુઃખમાંજ સમાયલું હોય છે. ગરીબાઈ અને દુઃખ, એ ઇતસાનને વૃદ્ધીના માર્ગમાં આગળ વધારનારાં બે બળવાન સાધનો છે. તેની મદદથી અહુરમઝદને જલદી પુગી શકાય છે. ગમે એવી ગરીબાઈ અને લાચારી વચ્ચેની ધાર્મિક, ધીરજવંતી અને સ્વચ્છ જીંદગી ગુજર્યાથી અને દરરોજની ફરજો વકાફારીથી અદા કરવાથી આયંદે આ જગતની મહાન અને કીમતી સેવા બજવી શકાય છે અને એવી સેવા બજવનાર પોતા પાછળ ભલાઈનો પમરાટ મેલી જત્ય છે. એવી એક ભલી જીંદગી માહડેથી કાંઈપી વાચજ કર્યા વગર, પોતાના જતી દાખલાથી ભલાઈ અને પર-માર્થનો પાઠ આ દુન્યાને શીખવી જાય છે.

—†††—

રોજ ૧૧ માં ખોરશેઠ માહ ૭ માં મહેર.

—††—

અણી ચુકયા તો ભવ ચુકયા! અહુરમઝદ તર-
ફની તક રજી થતાં જેઓ પોતાની ફરજ બજા-
વવાને ઉમંગથી મંડી જતાં નથી, તેઓનો
અવતારજ બચ્યો! ધણીજ ઝળકતાં ભવીશવાણાં
હજારે અને લાખો માણસો, તક મળતાંજ પોતાની
ફરજ બજાવવાને બાહેર નહીં પડવાથી આખી
જીંદગી સુધી સજડતાં પડી રહે છે. આ જગતમાં
અમુક કામ બજાવવા અને અમુક ફરજને ભાગ-
વવા માટે અહુરમઝદ આપણને મોકલે છે અને
તે માટેની હાયકાતો આપણને બક્ષે છે. પણ કામ
બજાવવાનો વખત આવી પુગતાં જેઓ હિમતથી
બાહેર નથી પડતાં, તેઓની બારોશી ધુળમાં
ડહાય છે અને તેઓ જીંદગી સુધી રખડી જાય
છે. આથી દરેક ઇન્સાનની ફરજ છે કે પોતાની
સનમુખ કાંઈપી તક રજી થતાં તુરત તેનો લાભ
લેવો. ધ્યુપ્યુ મન કરવાથી તક જતી રહે છે અને
જે કામ માટે અહુરમઝદે આપણને પેદા કર્યાં તે
કામ હાથથી જવા સાથે આપણે જીંદગી સુધી હાથ
ધસતા રહી જપ્તયે છીએ.

—††—

રોજ ૧૨ મા મોહોર માહ ૭ મા મહેર.

માણસની યાદદાસ્ત શક્તી ઘણી વાચીત છે. કોઈએ અપમાન કર્યું હોય, ગાળ દીધી હોય या पैसा दुखाडया હોય, તે વરસો સુધી આપણે બુલતા નથી. પણ કોઈએ આપણી ઉપર કોઈ મેહરખાની કીધી હોય या गरજनी વખતે મદદ કીધી હોય તે યોડાજ વખતમાં આપણી યાદમાંથી બુસરાઈ જાય છે. પણ ખરી રીતે જે થવું જોઈયે તે તો એથી ઉલટુંજ છે. આપણને જે યાદ રાખવાનું છે તે ખીજાઓએ આપણી ઉપર કીધેલી માયા મેહરખાની છે—આપણને તુરતજ જે બુલી જવાનું છે તે ખીજાઓએ આપણને કીધેલું ગુકસાન या અપમાન છે. અલબત્તાં આ પ્રમાણે બુલી જવાની સલાહ આપવી સહેલી છે, પણ તે પ્રમાણે ચાલવું લગાર મુશકેલ છે. પણ મુશકેલ હોવા છતાં તે પ્રમાણે ચાલવા વગર છુટકોજ નથી. ખીજાઓએ કરેલા યુનાહ આપણે જે બુલી ન જઈયે, તો આદુરમઝદ આપણા યુનાહ કેવી રીતે બુલી જઈ શકે? આપણા યુનાહોની માફી જે મેળવવી હોય, તો ખીજાઓના યુનાહ આપણે દરગુજર કરવાજ જોઈયે.

રોજ ૧૩ મા તીર માહ ૭ મા મેહર.

પાહાડને મથાળે જવું હોય, તો એક ફલાંગ
મારીને જવાતું નથી, પણ ધામે ધામે અકેક
પગથીયું ચહડવું પડે છે. એક ખરા જરથોસ્તીની
જાંદગી પણ એવી રીતે પાહાડ ઉપર ચહડવા જેવીજ
છે. બેહોસ્ત આપણી પૃથ્વીથી ઘણું દુર છે અને
ત્યાં જઈ પહોંચવાનું કામ કાંઈ સહેલું નથી. બેહો-
સ્તમાં જવાને લાયક થવા માટે મહાત્માઓના
જેવી પવિત્ર જાંદગી ગુજારવી પડે છે. કોઈખી
ખનસાન એવી જાંદગી એક તડાકે અખત્યાર કરી
શકે એ ખનવાજોગ નથી. તે માટે દુરગુણો તથા
દુન્યાની લાલ લાલચો સામે લડત ચલાવીને
ફતેહ મેળવવી પડે છે. એ ફતેહ એક દીવસમાં
મેળવી શકાતી નથી પણ તે માટે વરસો સુધી ધામે
ધામે ધામે લડત ચલાવવી પડે છે. એવી રીતે
લડતથી દરરોજ થોડી થોડી ફતેહ મેળવવી જોઈએ.
અને એવી ચાલુ ફતેહથી માણસ જ્યારે સંપૂ-
રણતાની દોંચે પુગે છે ત્યારે બેહોસ્તમાં દાખલ
થવાને લાયક કરે છે.

રોજ ૧૪ મો ગોશ માહ ૭ મો મહેર.

ગમે એવું હલકું કામખી અહુરમઝદની હાજરી સાથ મહાભારત થઈ પડે છે. આપણું દરરોજનું સાધારણ કામકાજ, અને આપણી ગમે એવી નાની ફરજો વગીર અહુરમઝદનાજ હુકમથી આપણી સનમુખ રજી થાય છે. દરરોજ સવારના તેની તરફના મોહરબંધ હુકમો આપણને મળ્યા જાય છે અને દીવસના જુદા જુદા બનાવો જેમ જેમ બનતા જાય છે, તેમ તેમ તે હુકમો આપણી સનમુખ ખુલ્લા થાય છે. કાંઈખી નાની ફરજ બજાવવાની યા કાંઈખી મહાભારત કામ કરવાની આપણને મળતી તક, તે અહુરમઝદ તરફનું ફરમાન છે. એક ફરજ, ગમે એવી નજીવી હોવા છતાં તે ફરજ છે અને તે અહુરમઝદે સોંપેલી હોવાથી તે બજાવવામાં ખરેખરી મજાહ છે. સુરજ ઉગવા સાથ શરૂ થતું દીવસનું કામ, તે આપણે માટે અહુરમઝદે મુકરર કરેલી ફરજ છે. જેઓ તેની તરફ સાચા અને વફાદાર છે તેઓ એ ફરજ અજા કરવાના કામને એક મોટી મોજ સમજે છે.

રોજ ૧૫ મેં ૬૫મેહર માહ ૭ મેં મહેર.

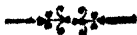
બેદરકારી એ પાપ છે, અને તે છતાં આપણુ
 ધણાંઓ વારંવાર બેદરકાર રહેવાનો યુનાહ કર્યા
 જાય છે. બીજાઓને મદદ કરવાની અને દુઃખ્યા-
 ઓને રાહત આપવાની જે કાંઈ તક આપણને
 મળે તેનો લાભ લેવામાં આપણે જો બેદરકાર રહીએ,
 તો તે યુનાહ નહીં તો બીજું શું? એવા દુઃખી
 દરદીઓને મદદ કરવાથી જે રાહત આપી શકાય તે
 તેઓને નહીં આપવી, તે ગોયા અહુરમઝદને તેનાં
 કામમાં મદદ નહીં કરીને તેને પડતા મેલવા સમાન
 છે. માણસની એક મુખ્ય ફરજ પરમાર્થ કરવાની,
 ગરીબ લાચારોને મદદ કરવાની અને દુઃખ્યાઓને
 રાહત આપવાની છે. એ ફરજ જાણીએ છીએ ચુકવી
 એ યુનાહ છે, કે જે યુનાહ માટે કયામતને હલાકે
 આપણને જોખમદાર રહેવુંજ પડે.

રોજ ૧૬ મા મેહુર માહ ૭ મા મેહુર,

ખરી નમુનેદાર સ્ત્રી તે ગણાય કે જે પોતાનો ધર
સંસાર ચલાવતાં પોતાની હસ્તીજ ગોયા બુલી
જાય. એવી સ્ત્રી જ્યાંખી જાય ત્યાં પોતાને બુલી
જઈને ખીજાઓનું ભણું કરવામાંજ મોજ માને
છે. તે જ્યાંખી જાય, ત્યાં પોતાના મીઠા ધીરજવંતા
ચેહેરાથી પોતાની આસપાસનાં આસામીઓમાં
ખુશાલી અને સંતોશની લાગણી ખરપા કરે છે.
એક ફરેસ્તાના જેવા તેણીના નરમ હાથે પોતાની
આસપાસ ચોમેર આશીરવાદોનો વરસાદ વરસાવે
છે. તેણીના શબ્દો કાંઈ અજ્ઞમળ જેવા મીઠાશ
અને દીલસોજીથી ભરપૂર હોય છે. એ મીઠા
શબ્દો ઉદાસ અંતઃકરણને સધ્યારો, નસોસ પડી
ગયલાંઓને હીંમત અને મુસ્ત અંતઃકરણને નરીજ
જાંઘી બક્ષે છે. ખીજા હાથ ઉપર એક સ્વાર્થી
સ્ત્રી પોતાની હસ્તીની મુળ નેમજ ગોયા ઉંઘી
વાળે છે—તે કુદરતની ખુબસુરતીને ડાઘ લગા-
ડનારી છે.

રોજ ૧૭ મો સરોશ માહ ૭ મો મહેર.

આપણે માટે સારું શું અને નરસું શું, તે અહુરમઝદ સીવાય ખીજું કોણ વધારે સારી રીતે સમજી શકે? અને તે છતાં મનસાન તો તેથી ઉલટીજ રીતે અમલ કરે છે. પોતાની કાંઈ ઇચ્છા યા યોજના પાર પડ્યાથી ફાયદો થશે કે નહીં તેનો કાંઈખી વીચાર કર્યા વગર તે અહુરમઝદની હુકુમમાં બે હાથ જોડીને અને કાલાવાલા કરીને તે ઇચ્છા પાર પાડવાની તેને અરજ કરે છે, એ ટુકી નજરનું પરિણામ છે. ખરો માર્ગ તો એ છે કે આપણી કાંઈખી ઇચ્છા યા ઉમેદ હોય, આપણને કાંઈખી જોઈતું હોય, યા કાંઈ મોટી યોજના હાથ ધરવાનો ઇરાદો હોય, તો તે સધળું અહુરમઝદની મુનસપી ઉપર છોડી દેખને નીરંતે બેસવું. તે દયાલુ કીરતાર આપણા લાભનું જેખી કાંઈ હશે તે કર્યા વગર રહેશે નહીં. જે ચીજથી આપણા હકમાં નુકસાન થતું તેને માલમ પડશે તે ચીજથી તે આપણને દૂરજ રાખશે. એ હાથ જોડીને ખરા ભક્તીભાવથી અહુરમઝદની બંદગી કરવી અને તે છતાં આપણું દરેક કામ તેની મુનસપી ઉપર છોડી દેવાને બદલે આપણી મરજી મુજબની ઇચ્છા પાર પાડવાને તેને કાલાવાલા કરીને અરજ કરવી તે બંદગી અહુરમઝદને પહોંચતી નથી.

રોજ ૧૮ મે રસના માહા ૭ મે મેહર.

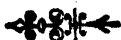
અડતી પડતી સહિની છે. પડતીના વખતમાં કોઈ પ્રસંગ એવો આવે છે કે જ્યારે ખુશ મીઠાઈ અને મનની શાંતી જળવી રાખવી બહુ કઠણ થઈ પડે છે. આપણને લાગે છે કે આ દુનીયામાં આપણે ગમે એવાં નેકીયા ચાલ્યાં, પણ તે છતાં હાંદેસામાંથી બચી શક્યાં નથી. કુસતી પાદીયાબ કરીને અહુર-મઝદને યાદ કરીને મન હેરવવાની કોશિશ કરીયે, પણ તેખી ફાકટ—મન હરેજ નહી, તો એક ચીને અહુરમઝદની બાંધગી તે ક્યાંથી થાય ! એવા પ્રસંગે માણસ લગાર જીવપર આવી જાય એ બનવાભોગ છે. પણ શા માટે—જીવપર શું કામ આવવું જોઈયે ? એવા ઉદાસીના હિંગામમાં આંખો હાંચી કરીને આકાશ તરફ નજર કરશું તો તોફાની દરીયાવની પેલીમર દયાળુ બાપ અહુરમઝદની હસ્તી માલમ પડશે. તે આપણી મદદમાં હાજર છે એવો વીચાર કરતાંજ નવું કઠિવત આવશે અને આપણું અરધું દુઃખ ઓછું થશે. બાકીનું અરધું દુઃખ દુર કરવા માટે એકજ ચીજની જરૂર છે. તે એ કે અહુરમઝદ ઉપર સંપૂર્ણ છતબાર રાખવો. એવો છતબાર જોએ રાખે છે, તેઓનો બાલખી અહુર-મઝદ વાંકો થવા દેતો નથી.

રોજ ૧૯ મે ફરવરદીન માહ ૭ મે મહેર.

આવતી કાલ સાથે આપણને કાંઈ કામ નથી. આવતી કાલની સહવાર પડે, અને તે સાથે નવી જાંજળો શરૂ થાય ત્યારેજ ફક્ત તે જાંજળોને પુગી વળવાનો આપણને વિચાર કરવાનો છે—તે અગાઉ નહીં. અને તે જાંજળ શરૂ થવા પછીની ઝાંઝો વિચાર કરવાનો નથી, કારણ કે તે જાંજળને દુર કરવાનું કામ અહુરમઝદનું છે—આપણું નથી. આવતી કાલના યા આવતાં વરસના કામ માટે આમમજથી ચીંતા કરીને મનમાં મુઝાયા કરવું, તે પરવરદેગાર તરફ અવીશ્વાસ બતાવવા સમાન છે. અહુરમઝદે આપણને પેદા કરીને આજની ધડી સુધી આપણી સઘળી વાજખી હાજતો દુર કરી, તો હવે પછીની આપણે જે નેક્રીથી ચાલીને તેની તરફ વફાદાર રહીશું, તો તે કાં નહીં દુર કરશે? આ વાત ધ્યાનમાં રાખીને દરેક ઇન્સાને પોતાની સઘળી ફીકર ચીંતા દુર કરી નાંખવી જોઈએ. આપણી જે ફરજ અને કામ હોય—અને તેની માત્ર આજનાજ દીવસનું જે કામ હોય તે—બજાવીને તીરાંતે બેસી રહેવું—તે પછી બાકીનું બધું અહુરમઝદ પોતે આપણી તરફથી સંભાળી લેશે. એ મુજબ અમલ કર્યાથી મનમાં તેમજ અંતઃકરણમાં સંપૂર્ણ શાંતિ પસરી રહેશે.

રોજ ૨૦ મે બેહરામ માહા ૭ મે મહેર.

બેહસ્તના દરવાજા સદા ખુલ્લા છે, તેમાં દાખલ થતાં કોઇનેખી અટકાવવામાં આવતું નથી. પણ દોજખ તરફ દોરવી લઇ જનારી બદીઓની મોહીની જ્યાં સુધી માણસને લાગી રહે છે અને જ્યાં સુધી તે પાપને આધીન થઇને તેની આગળ લાચાર બની જાય છે, ત્યાં સુધી તેનાથી બેહસ્તમાં દાખલ થઇ શકાતું નથી. બદીને આધીન થઇને દુઃખમાં સખડયા કરવાનું દુન્યામાં બહુ સાધારણ છે—ખરે જોતાં તે લગભગ સમજામાં માણસો એવી બદીમાં ગરકાવ થયેલાં હોય છે. પણ દુઃખમાં સખડયા કરવાની એવી કંગાળ જીંદગી કરતાં ખીજી વધારે મોહોળી, વધારે ઉંચા પ્રકારની, વધારે ઉમદા અને શીરેસ્તાઈ ખસલતની જીંદગી આ દુન્યામાં ગુજરી શકાય એમ છે. પાપ ઉપર ક્તેહ મળવવાની અને બદીને માહત આપવાની ડહાપણથી ભરપુર અને સુખથી છળાછળ થતી તે જીંદગી છે. તે પરમાર્થ, સદગુણી અને નીતીમાન જીંદગી સંપુરણ શાંતીથી ભરચક થયેલી હોય છે. તમે જો આહવો આજથીજ એવી જીંદગી ગુજરીને સંપૂર્ણ સુખ મેળવી શકો.

રોજ ૨૧ મેં રામ માહા ૭ મેં મહેર.

આપ્પી જગતમાં સહિથી અજાયબ જેવી ચીજ,
તે ઇન્સાનો માટેનો અહુરમઝદનો પ્યાર છે.
ઇન્સાનોની સઘળી ખોડખાપણ અહુરમઝદ તામોસ
કરે છે. આપણી બેવકાઈ યા બેદરકારીથી તે કદી
કંટાળતો નથી. આપણા ગુનાહોની તોજેશ થતાં
તે દયાળુ બાપ માત્રી બક્ષે છે. આપણે ખોટે રસ્તે
જઈએ ત્યારે તે આપણું રક્ષણ કરવા માટે આપણી
પુઠે જરૂર હોય છે. આપણે તેને ભુલી જઈએ
તોપણ તે આપણને ભુલતો નથી. આપણે આડ
મારગે જઈને ઠોકર ખાઈએ યા ગુનાહો કરીએ, તેને
ગુસ્સાનું કારણ આપ્યે યા નાફુમાન થઈએ, તો
પણ તે આપણી તરફ રેહમદી રાથીજ જોય છે.
આપણી હઠીલાઈ વચ્ચે અને ગમે એવી બેવકાઈ
વચ્ચેખી તે આપણને વળગી રહે છે અને પોતાના
રક્ષણ હેઠળથી આપણને નીકળી જવા દેતો નથી.
એક હેતાળુ પીતા પોતાના બહાલા કરજાંદને જેવાં
હેતથી આહે તેવાંજ હેતથી અહુરમઝદ
આપણ સઘળાંઆને આહે છે અને હંમેશ
આહતો રહેશે.

રોજ ૨૨ મે ગોવાદ માહા ૭ મે મહેર.

—૩૩૩—

એક મોલીદરાજ માણસની વાક્યાતુરીથી બ-
ણામ્મો અંબાજી જાય છે, પણ વાક્યાતુરી કરતાં
વરતન વધારે બળવાન છે. યાને મોહુડી માઠી
માઠી વાતો કરવાથી કોઈનું કાંઈ દળદર શીટવું
નથી, પણ તેને બદલે થોડું કે ઘણું કાંઈખી કરી
બતાવ્યાથી દુનીયાને લાભ થાય છે. એક માણ-
સની કીમત તેની માઠી માઠી વાતોથી નહી પણ
તેણે જે કાંઈ કરી બતાવ્યું હોય તે ઉપરથીજ
થવી જોઈએ. માણસ મરણ પામ્યું કે તેની માઠી
માઠી વાતોનો યા વાક્યાતુરીનો ગણગણાત તેની
સાથેજ મરવાનો. તેની પાછળ જે કાંઈ હાથે
રહેશે અને જેને ખીજાં ઇન્સાનો યાદ કરશે, તે
તેની ભલાઈ કે બુરાઈ છે. એ ભલાઈ યા બુરાઈ
મરનારનાં મીત્રમંડળ અને ખેશીઆમાં વરસો સુધી
યાદગાર રહી જશે. તેથીજ દરેક ઇન્સાનની ફરજ
છે કે પોતાના અંતકરણને સ્વચ્છ રાખવા માટે
બનડું કરવું અને તે સ્વચ્છ અંતકરણના અ-
વાજ સુજળ વરતીને દુનીયામાં પોતા પાછળ
ભલાઈનો પમરાટ મેલી જવો.

રોજ ૨૩ મે દુપહીન માહ ૭ મે મેહુર.

સુખ યા દુઃખ એ જીજ્ઞાસું કાંઈજ નહી, પણ
માત્ર માણસના મનની સુખી યા દુઃખી હાલત છે.
એક લક્ષાપતી શેઠ્યો દાલતની રેલછેલમાં લેટતો
હોવા છતાં તે જો નજીવી બાબદા માટે છીટાં
કહાડીને અકાળગ્રીક કરતો હોય, તો તેના જેવો
દુઃખી ખીજો કોણ? ખીજા હાથ ઉપર એક ભી-
ખારી બેચાર દોહોડીયાં પેદા કરીને ચણા મમરા
નો ફાકો મારીને ઝાંઘખી શીકર ચીંતા વગર નીરાંતે
કર્યા કરતો હોય, તો તેના જેવો સુખી કોણ?
એ ઉપરથી માલમ પડશે કે આપણે ગમે એવી
ગરીબાઈમાંથી મનને નીગાંત રાખીને, આપણે આ-
પણા ધરથી સુખી છીએ એમ જો સંતોશ લઈએ,
તો આપણા જેવો સુખી ખીજો કોઈજ નહી. કોઈ
દાલત મેળવવાની તો કોઈ નોકરીના વહીતરામાંથી
છુટવાની આશા રાખે છે—કોઈ વીલાયત જવાની
તો કોઈ વાડી બંગલે રહેવાની આશ્ચર્ય રાખે છે.
પણ એવી તકલીદી આશાઓ પાર નહી પડવા-
થીજ માણસ પેદીલ, અસંતોશી અને દુઃખી બને
છે. ખોદાએ કાંઈ આપ્યું હોય, તેટલાંથીજ સંતોશ
પકડીને જે માણસ અંદરખાનેથી પોતાના મનને
સુખી હાલતમાં રાખી ન શકે, તે માણસને પોતાના
મનની બાહરથી કદીખી ખરેખરે સુખ મળવાનું નથી.

શેઠ ૨૪ માં હીન માણ ૭ માં મહેર.

દુઃખ માણસને આજે કરે છે. કોઈની સાથે થીડડાં ફાડતી વખતે યા પોંહે ચઢડાવીને લડવા ઉતરતી વખતે એ વાત દરેક જણે ખુબ ગોખી રાખવી જોઈએ છે. ધણા માણસો અંદરખાનેથી બહુ દુઃખી હોવા છતાં મન મોટું કરીને ચાકરી ધંધે જાય છે અને દુન્યાદારીની ફરજો બજાવે છે. તેથીજ જરૂરનું છે કે જેઓ સાથે આપણે કામકાજ કરતા હોઈએ. અને જેઓના સમાગમમાં આપણે આવતા હોઈએ, તેઓ સાથે ઘણીજ નરમાશથી વરતવું. તેઓ અંદરખાનેથી કેટલા દુઃખી હશે, તે આપણે 'શું' જણાવે? એવા દુઃખી માણસોને પજવીને તેઓને વધારે દુઃખી કરવામાં મોટો યુનાહ છે. આપણા સમાગમમાં આવનારાં માણસો જો યેધ્યાન હોય અને અવીચારીપણે વરતે, તો આપણે તે લઈ ચલાવવું જોઈએ. ખીજાં કશાંને ખાતર નહીં તો તે ખીચારાંઓનો સંસાર અંદરખાનેથી કેવો દુઃખી હશે, તેનો વીચાર કરીને લઈ ચલાવવું જોઈએ. એવાં માણસો પોતાના મન ઉપરના મોટા બોજાં છતાં મન મોટું કરીને દુન્યાદારીની ફરજો બજાવે છે તેજ એક અજાયબી છે, અને તેજ તેઓની સહનશક્તીનો અરછો પુરાવો છે.

રોજ ૨૫ માં અવસીસંગ માહ ૭ માં મહેર.

—❧—

ઇંદ્રીઆને તુમ કરવામાં માણસો ઐટલાં બધાં
ભાન બુલાં બની ગયાં છે કે પોતાનું શરીર જવે-
દાન સુધી નીભવાનું હોય તેમ તેનેજ પોખ્યા કરે
છે. જેમ જેમ પૈસા વધતા જાય તેમ માણસ
મોજમજાહમાં ઐટલો બધો લપટાનો જાય છે કે
તે સાથ તેના અંતઃકરણમાંનું ઇશ્વરી તત્ત્વ સુત
મારવું જાય છે. એ મુજબ દુન્યાદારીની મોજ
શોખમાં તે વધુ જકડાતો જાય છે અને ટુંક
મુદતમાં નાશ પામનારી ઇંદ્રીઆની જીંદગીનેજ
વાહલી ગણીને તેને વળગી રહે છે. એવી હાલ-
તમાં માતનો કંઈ ખ્યાલ આવતોજ નથી, અને
જો આવે છે, તો મોજમજાહ છોડીને ચાલી જવા-
નો વીચાર ઐટલો બધો ગભરાટ ઉપજાવે છે કે
તુરતજ તેને મનમાંથી ખંખેરી કહાડવામાં આવે
છે. પણ મનમાંનો વીચાર દુર કરી નાંખવાથી કાંઈ
માત આવવું અટકવાનું નથી—શરીર નાશ પામવું
બચવાનું નથી. જે બચવાનું છે તે શરીર નહી પણ
આત્મા છે. જે માણસ શરીરને પંખાળીને તેનીજ
મજાહમાં મચ્ચો રહે છે તે પોતાની મહેનત બરબાદ
કરે છે. જે માણસ નેક્રી અખચાર કરીને પોતાના
આત્માને તુમ કરે છે, તેનો ફેરા સફળ થાય છે.

રોજ ૨૬ મેં આસતાદ માહ ૭ મેં મેહર.

અહુરમઝદના હુકમનો ભેદ ધનસાનો બરાબર સમજી શકતાં નથી. પણ જેઓ ધીરજ રાખે છે, તેઓ સનમુખ એ ભેદ માટે વહેણ ખુલ્લો થયા વગર રહેતો નથી. દુન્યામાં બનતો દરેક નાનો કે મોટો બનાવ તે અહુરમઝદનું કરમાન છે. તેની મરજી વગર ઝાડનું એક પાતર જી હાલતું નથી. દુન્યામાં જેની કાંઈ બનાવ બને છે તે તેની મરજીથી જ બને છે. દરેક બનાવ બનતો વખતે આપણે અહુરમઝદને જોઈ શકતા નથી. પણ તે છતાં વખતના વહેવા સાથે પાછળથી આપણને માલમ પડ્યા વગર રહેતું નથી કે આપણને ઉપજેલી નીરાશી, આપણી ઉપર આવી પડેલા હાંદસા અને ખીજાઓ તરફથી આપણને વેઠવી પડેલી હેરાનગતી-એ ખીજા કાંઈ જ નહીં, પણ આપણા પોતાનાં ભલાંને માટે અહુરમઝદે મોકલેલા આશીરવાદો હતા. તે ખરેખર આશીરવાદ જ હતા. તે દુઃખ અને આફતના ઢાંકણ હેઠળ ઢાંકાઈને આવ્યા હતા. અહુરમઝદ ઉપર સંપૂર્ણ ધૃતબાર રાખીને તેને વફાદારીથી વળગી રહેનારાઓને પાછળથી માલમ પડ્યા વગર રહેતું નથી કે દરેક દુઃખ અને દરેક આફત ધનસાનોનાં ભલાંને માટે જ અહુરમઝદે મોકલેલા આશીરવાદ છે.

શૈલ ૨૭ માં આસમાન માહુ ૭ માં મહેર.

— ❧ —

મનસાનોએ અહુરમઝદની મરજી મુજબ જીવવાનું છે, નહીં કે પોતાની મરજી મુજબ. અહુરમઝદે આપણને જે સ્થિતિમાં મુક્યા હોય, તે સ્થિતિમાં રહ્યા વગર આપણે કંઈ છુટકોજ નથી—તે જ્યાંખી આપણને મોકલે ત્યાં જવા સીવાય ખીજે કંઈ આરોજ નથી. જીંદગીની લડત વચ્ચે ચોતરફથી હાંદસાઓનો મારો પડે, ત્યારે મનની શાંતિ ખોરવાઈ જાય છે. પણ તે વખતેખી મગજને શાંત રાખી એક નાના નીરદોશ બાળકના જેવાં સ્વચ્છ અંતઃકરણ સાથે આપણને વરતવાનું છે. આપણે માટે અહુરમઝદે તકી કરેલો જીંદગીનો ગુચવણભર્યો સગલ એજ છે અને આપણે જો તેનેજ આપણા રાહબર તરીકે કબ્જા રાખીશું, તો જીંદગીની એ ગુચવણનો બેદ ખુલ્લો કરવામાં તે આપણને મદદ કરવા વગર રહેશે નહીં. દુઃખ, આફત અને નીરાણી વચ્ચેખી અંતઃકરણને સ્વચ્છ અને પ્યારભર્યું રાખવાથી અને એવી દુઃખી હાલત વચ્ચેખી ખીજ દુઃખી દરદીઓને કંઈક રાહત આપ્યાથી આ જીંદગીનો ફેરો ખરેખર સફળ થાય છે.

રોજ ૨૮ મેા જમીઆદ માહ ૭ મેા મેહર.

આ દુન્યામાં આપણું કામ શું? પરવરદેગારે આપણને અંહીયાં શા માટે મોકલ્યા? તે બરાબર સમજવા માટે મનમાં મુજાવાની યા વમાસણ કરવાની કાંઈખી જરૂર નથી. આજે-આ ધડીએ આપણા હાથમાં જેખી કામ હોય, તે બરાબર બજાવવું, તેમાંજ આપણી સમ્મતી ફરજ સમાઈ જાય છે. આ દુન્યામાં પોતાને શું કામ બજાવવાનું છે તે ખીજાએ આવીને દેખાડશે એવી વકી રાખીને ફેટલાકો બેસી રહે છે અને વરસના વરસો એ મુજબ ફોકટના ગાળી કઢાડે છે. પણ આ દુન્યાનો ફેરા સફળ કરવાનો એ કાંઈ ખરો માર્ગ નથી. ખોદાએ તમારે માટે શું કામ મુકરર કર્યું છે તે જો તમારે જાણવું હોય તો દરરોજ તમારી સનમુખ જે કામ રજુ થાય-તમારા વડીલો યા તમારો શેઠ તમને જે કામ સોંપે, તે ખોદા તરફથીજ તમારે માટે મુકરર થયલું જાણવું. તમારે માટે વધારે માદું અને મહાભારત કામ તથા મુકરર કર્યું હશે, તો તે કામ કરવાનો વખત આવી પુગતાં તે પોતેજ તમને તેની આગળ લઈ જશે.

રોજ ૨૯ મેં મારેસપંડ માહ ૭ મેં મહેર.

લડત વગરની જીંદગીજ બહી ! જે અનેક લાલ
લાલચો દરરોજ આપણી સનમુખ રજુ થાય છે
તેની સામે બળતવારીથી લડત ચલાવતાં ઇન્સાનો
બહુ હરાન થાય છે. પણ એ લાલ લાલચોજ
વૃદ્ધીના માર્ગમાં આગળ વધવાની તરે આપણી
સનમુખ રજુ કરે છે. તે સામે જેઓ લડત નથી
ચલાવતા, તેઓ જીંદગીમાં આગળ વધી શકતા
નથી. સીપાહગીરીનો ખરો દુખર લડાઇનાં મેદાન-
માંજ શીખી શકાય છે. અહુરમઝદને જે જમ
મળવું હોય તો લાલ લાલચો સામે લડત ચલા-
વીને ફતેહ મેળવવીજ જોઇયે. તમારે ગમે તો
એવી લડતથી દુર રહીને સુખવાસી જીંદગી ગુજારો,
પણ તેથી ખરેખરી ઉમદા અને જીવવા લાયકની
જીંદગી કેવી હોય છે તે તમે કદીખી જાણી શકશો
નહીં. બેહેસ્તાનું સુખ એ લડતનાં મેદાનની પેલી
મર છે—જેઓ લડત ચલાવીને મેદાન ઓળંગે
છે તેઓનેજ તે મલ છે.

રોજ ૩૦ માં અનેરાન માહ ૭ માં મેહેર.

માણસનું જેવું અંતઃકરણ તેવીજ તેની જીંદગી. અંતઃકરણનાં ઉંડાણમાં જેવી કાંઈ હોય તે ચાલુ બાહેર આવ્યુંજ જાય છે—કાંઈખી અંદર છુપાઈ રહેતું નથી. જે કાંઈ છુપાઈ રહે છે, તે માત્ર થોડોજ વખત—આયંદે તો તે બાહેર આવવાનુંજ. ખીયાં, ઝાડ, ફલ, અને ફળ, એ ચારના અનુક્રમ મુજબજ આખી સૃષ્ટીનો કારોબાર ચાલે છે. એક માણસનું અંતઃકરણ જેવું હોય, તેજ મુજબની તેની જીંદગી મુજબવાની રાહરીતીઓ હોય છે. તેના વીચારોના ખીયાં જેવાં હોય, તેજ મુજબના તેની કરણીના ફલો ઉગી નીકળે છે—અને તે કરણીના ફલોમાંથી તેને અનુસરતાંજ તેની સરજતના ફળો પેદા થાય છે. દુકમાં માણસની આખી જીંદગીજ તેના અંતઃકરણના બીતરમાંથી ધીમે ધીમે બાહેર નીકળીને રોશનીમાં આવે છે. અંતઃકરણના ઉંડાણમાં જે વીચારો ઉત્પન્ન થયા હોય, તે માણસના શબ્દો અને કામોના આકરમાં બાહેર પડ્યા જાય છે. તે શબ્દો અને કામો જેવાં હોય તેવુંજ તેનું પરીણામ આવે અને તે પરીણામ તે માણસની સરજત તરીકે ઓળખાય છે.

શેઝ ૧ લો હારમજ્જ માહ ૮ મો આયાં.

—→મંત્ર←—

માણસ બળ વગરનો નથી, પણ બળવાન છે. તે જો પોતાના વીચારો ફેરવે, તો વીચારશક્તીના બળથી પોતાની સ્થિતિ પણ ફેરવી શકે. દુન્યામાં બનતો દરેક બનાવ વાળખી રીતેજ બને છે—માત્ર એતેજાથી નહીં પણ આગમ્યથી થયેલી ગોસ્વણ પ્રમાણિત બને છે. આપણી આજની હાલત તે આપણા આગલા વીચારોનું પરિણામ છે—આવતી કાલે આપણે જે જીવી હાલતમાં જઈશું તે પણ આપણા હાલના વીચારોના પ્રતાપથીજ જઈશું. માણસ પોતાના વીચારોના પરિણામમાંથી કદીખી છટકી શકતો નથી. નેકીના કે બદીના, હેતના, કે ધીકારના. જેવા વીચારો કર્યા હોય, તેવાંજ તેના સારા યા માઠાં પરિણામ માણસને ભોગવવાં પડે છે માણસ જે જગાએ અને જે સ્થિતિએ પહોંચવાનો મજબૂત વીચાર હંમેશ કર્યા કરતો હોય, તે જગાએ અને તે સ્થિતિ, માડે વહેણે, થોડે યા ઘણે દરજ્જે તે પહોંચ્યા વગર રહેતો નથી. વીચાર જો હલકા પ્રકારના હોય, તો હલકી સ્થિતિએ અને ઉંચ પ્રકારના હોય, તે ઉંચી હાલતે માણસ પુગે છે. હંમેશ ભલા વીચારો કરવાના જરૂરોસ્તી ધર્મના પહેલાં અગત્યના ફરમાનનો ભેદ એ ઉપરથી જણાઈ આવે છે

શૈલ ૨ જો અહુમન માહુ ૮ મો આવાં.

—૪૪—

જેઓ દુન્યાદારીતા વહેવારમાં સમજામાં માણસો સાથે ભાઈબંધીથી વરતતા નથી, તેઓ ગમે એવી બંદગી કરવા છતાં અને અહુરમઝદ તરફ ગમે એવી જનફેસાની દેખાડવા છતાં અહુરમઝદને પહોંચી શકતા નથી. એવા માણસો પોતાના ભાઈબંધીને નજરે જોવા છતાં તેઓ સાથે જો માયાથી વર્તી ન શકે, તો જો અહુરમઝદ ખીલકુલ જોઈ શકાતો નથી તેની તરફ તેઓ કેવી રીતે જનફેસાની દેખાડી શકે? સમજાઓ સાથે માયાથી વર્તવું એ તો જરથોસ્તી ધર્મનું એક મુળ ફરમાન છે. વળી એ માયા ફક્ત મોહકની નહીં પણ ખરેખરી હાવી જોઈએ. સંકટ વખતે ભાઈબંધીને મદદ કરનારી, દુઃખ વખતે તેઓને સહાય થનારી અને આફત વખતે દીલાસો દેનારી એ માયા હાવી જોઈએ. દુઃખ્યાંઓ અને ગરીબ લાચારો સાથે રહેમદીલીથી વરતીને તેઓ તરફ આપણે જો મદદનો હાથ લંબાવશું. તોજ અહુરમઝદ આપણી સાથે રહેમદીલી વરતીને તે કરતાં વધારે મોટી મદદનો હસ્ત આપણી તરફ લંબાવશે.

રોજ ૩ જો અરહીએહુસ્ત માહ ૮ મો આયાં.

માણસ જો અહુરમઝદ ઉપર ઇતખાર રાખીને
પોતાની અધીરાઈ છોડી દે, તો સૃષ્ટીનો ભેદ ધીમે
ધીમે તેની નજર સામે ખુલ્લો થવા વગર રહે
નહી, માણસનું અંતઃકરણ સ્વચ્છ થવા માંડે કે
તે સાથે તેની આસપાસનો અંધાર ધીમે ધીમે
વીખરાઈ જાય છે. તેજ મુજબ મન તરેહવાર
જાતના જુસ્સાઓથી નીરાળું થવા માંડે કે માણ-
સની આંતરો છેડો આવેલો જણવો. દુન્યાદારી-
નું તકલીદી સુખ આપનારી આંતરો મળવવાનો
માણસનો અભિપ્રાય અંધ પડ્યો કે તે સાથે તેના
મનમાં દલગીરી યા નીરાગી માટે કંઈ જગા રહે-
લીજ નથી. જેઓ અહુરમઝદના શાગેઈ થવા ઇચ્છતા
હોય, તેઓએ એજ માર્ગ અપ્પત્ત્યાર કરવો જોઈયે.
મનની સઘળી અસ્વચ્છતા અને દુન્યાદારીની તક-
લીદી આંતરો માટેની લાલ લાજઓ દુર કરી નાંખ્યા
પછીજ અહુરમઝદને લગતાં મીનોઈ જાનની ઝળ-
કાતવાળી રાશનીમાં માણસ દાખલ થઈ શકે છે.

શેઝ ૪ થી શહેરેવર માહ ૮ માં આવાં.

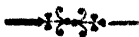
—૪૦૬—

ખરી ફતેહ અહુરમઝદની મરજીને આત્મીન થવા-
માં સમાયલી છે—નહી કે આપણી પોતાની મરજી
મુજબ ચાલવામાં. તેનો સબબ એ કે આપણા લાભ
માટે અને આપણી વૃદ્ધી માટે કદ ચીજ સહી સરસ
છે તે આપણે જાણતા નથી, પણ અહુરમઝદ તે
ખરાખર જાણે છે. ધણા માણસો પોતાની ફંકી નજ-
રને લીધે એ વાત ખરાખર સમજી શકતાં નથી.
તેથીજ જીંદગીમાં કાંઈખી નીરાશી મળતાં, યા
પોતાની કાંઈ યોજના પડી ભાગતાં તેઓ નાઉમેદ
અને ઉદાસ બની જાય છે. તેઓ પુછે છે કે ખોદાનો
ઈન્સાફ ક્યાં છે? તેઓ મનમાં બળાપો કરે છે કે
ખોદા અમારી સાથે એ પ્રમાણે સખતાઈથી કાં
વરતતો હશે? પણ નહી. ખોદા તેઓ સાથે સખ-
તાઈથી વરતતો નથી, પરંતુ રહેમદીલીથી વરતે છે.
જે માઠો બનાવ બન્યો, તે તેની રહેમદીલીથીજ બન્યો
છે—અને તેઓના બલોને ખાતરજ તે બન્યો છે.
આપણને દુન્યાદારીના કામકાજમાં ફતેહ વા નીશક-
ળતા મળે તે કાંઈ મોટી વાત નથી, પણ ધાર્મિક
જીંદગી ગુજરીને આત્માને ઉચ્ચ પંકતીએ લઈ
જવો તેમાંજ મોટી ફતેહ સમાયલી છે.

રોજ ૫ મા અસ્પંદાદ માહા ૮ મા આવાં.

સ્વચ્છ અંતઃકરણ અને ડાઘ વગરની છાંદગી જનમ મરણના ફેરામાંથી માણસનો છુટકો કરે છે. દુઃખ અને આફત સામે નેક્રી, માણસને રક્ષણ આપે છે—બદી લોભ, લાલચોમાં માણસને ફસાવે છે. બદીમાં ફસેલા માણસને તેની મુશ્કેલીમાંથી કોઈ બચાવી શકતું નથી, યા મદદ કરી શકતું નથી. ગમે એવી દોલત યા સતા છતાં તે પોતાના પાપોના પરિણામમાંથી બચી શકતો નથી, અને આખી ધર્તી ઉપર કોઈપણ ઉકાણે તેને આશરો મળતો નથી. ખીજા હાથ ઉપર નેક્ર માણસોની નેક્રી દરેક દુઃખ અને આફત સામે તેઓને અપ્પુટ રક્ષણ આપે છે. ગમે એવો બળવાન મુદ્દા વટીક તેઓનો એક બાલખી વાંકો કરી શકતો નથી. જેઓ દુન્યામાં નેક્રીના મારગ ઉપર સીધા ચાલ્યા જાય છે, તેઓ સદા સુખ અને શાંતીમાં રહે છે. નેક્રીનું બખતર અણુદીઠ છે, પણ તે પોલાદના જેવું મજબુત છે. એ બખતર પહેરનારો માણસ મુશ્કેલી અને આફતના ચોતરફના મારા વચ્ચેથી કાંઈપણ હજી વગર સલામત પસાર થઈ શકે છે.

રોજ ૬ ઠા ખોરદાદ માહ ૮ મે આવાં.

આપણી બુલો તથા પાપો આપણને માટે આ-
શીરવાદના રૂપમાં ફેરવાઈ જાય છે. પણ તે ક્યારે?
તે માટે ખરાં અંતઃકરણથી પસ્તાવો કરવામાં આવે
ત્યારેજ. જીંદગીમાં આગળ વધવા માટે એકવારની
આપણી બુલો આપણને ધણી કામની થઈ પડે
છે. પાપના ખાડામાં પડવા છતાં, અહુરમઝદની
મેહેરબાનીથી તે પાપ આપણા આત્માને નવો
જન્મ આપે છે—પણ તેખી ખરાં અંતઃકરણથી
પસ્તાવો કર્યે ત્યારેજ. એ પસ્તાવાના અંગારમાંથી
આપણને સ્વચ્છ સોના જેવા થઈને બાહર પડ્યે
છીએ અને બધા મેલ તથા કચરો પાછળ મેલો
આવ્યે છીએ. પણ યાદ રાખવું કે ફક્ત અહુરમ-
ઝદજ આપણા પાપોને આશીરવાદના રૂપમાં ફેરવી
નાંખી શકે છે—તે સીવાય ખીજાં કોઈજ નહીં-
અને તેખી ખરાં અંતઃકરણથી પસ્તાવો કર્યા પછીજ.
આપણે જો અહુરમઝદની પનાહ હેઠળજ રહીશું,
તો આપણી શીકસતોખી આશીરવાદના રૂપમાં ફેર-
વાઈ જશે અને આપણને વધારે ઉંચ હાલતમાં
લઈ જનારાં પમઠીયાં જેવી થઈ પડશે.

રોજ ૭ મે અમરદાદ માહ ૮ મે આવાં.

મુખ માણસો પોતાની નીશકળતાનો ટોપલો ખી-
જાએને ગળે ઝાળવવા માંગે છે, જ્યારે ડાહ્યા
પુરુષો તે માટે પોતાનોજ કસુર કબુલ રાખે છે. દરેક
માણસે પોતાની બુદ્ધચુકની જોખમદારી પોતાનેજ
માથે લેવી જોઈએ. એ ઉપરાંત બુદ્ધચુક થાય, યા
નીશકળતા મળે, તે માટે નીરાશ થવાની કાંઈ જરૂર
નથી—એ નીશકળતામાંથીજ આપણને મોટું ડહા-
પણ મળવવાનું છે. નીશકળતાના અનુભવથી જ
ડહાપણ અને જ્ઞાન મળે છે, તેવું જ્ઞાન ગમે એવા
કાબેલ શીક્ષક મારફતે મળવી શકાતું નથી. આપણે
જે દરેક બુદ્ધ કર્યે અને જે દરેક ઠોકર ખાઈએ, તેમાં
ધણીજ અગત્યનો પાઠ સમાયેલો હોય છે. પણ
મુશ્કેલી એ છે કે એ પાઠ મહેનત લઈને શોધી
કહાડયે, તોજ તે શીખી શકાય. પૈસાની, તનદરો-
સ્તીની યા ખીજી કોઈખી જાતની ખુવારીમાં કાંઈક
ઉત્તમ સુખ સમાયેલું હોય છે. જેઓ એ સુખ
શોધી કહાડવાની તકલીફ લે છે, તેઓ ખુદ પોતા-
નીજ નીશકળતાના રખસ ઉપર સ્વાર થઈને ફોહના
પર્વતની ટોચ ઉપર જઈ શકે છે.

રોજ ૮ મા દેવાદર માહુ ૮ મા આવાં.

ખીજાઓની ચઢતી હાલત જોવાથી જે માણુ-
સના દીલમાં અદેખાખનો આતશ ઉત્પન્ન થાય, તે
માણુસ શાંતી ભોગવી શકે નહી. તેજ મુજબ
ખીજાઓએ કરેલાં નુકસાન યા ધૂળ માટે જે
માણુસના દીલમાં ધીકારનું પજરણુ ચાલુ રહે તે
માણુસખી શાંતીનું મુખ ભોગવી શકે નહી. અદે-
ખાઈ, કીનો, લોભ, ઉવસ, ગુસ્સો, વગેરે દીલ-
માંના મેલા જુસ્સાઓ દુર થાય, ત્યારેજ માણુસ
સંપૂર્ણ શાંતીવાળી મુખી જીંદગી ગુજરી શકે. જે
માણુસે ખુદ પોતાનાં અંતઃકરણમાંથી બદીને દુર
કરી નાંખી હોય, તે ખીજાઓનાં બદ કામો સામે
કાંઈ વીરધતા બતાવતો નથી, યા તે માટે તેઓ
સાથે લડતો નથી. સખખ, જે માણુસ પોતે
બદીથી નીરાળો તેને ખીજાઓની બદી હેરાન
કરીજ કેમ શકે? તેથીજ એવા નેક માણુસો
પોતાના દુશ્મનોથી કાંઈ ડરતા નથી અને તેઓની
ખુરાઈતા બદલામાં તેઓ સાથે સામી ભલાઈ કર-
વાને તેઓ સહેજખી અચકાતા નથી.

કૈજ ૯ મે આદર માહુ ૮ મે આવાં.

સગાં જ્ઞાલાંઝિ, સગાઈના ગાંઠને લીધે આપણા
પેરખાહો હોવાંજ નેહયે ઝેલું કાંઈ નથી. સખખ,
બાપ બેટા વચ્ચે અને લાઈ લાઈઝિ વચ્ચે ડાળે
દીકું વેર પડવાના દાખલા કાંઈ ઝોછા નથી. જેમ
પારકા આસામીઝિ સાથે પ્યારથી વર્તીને તેઝિને
આપણા મીત્રો બનાવ્યે છીયે તેજ મુજબ એક
ધરમાં સાથે વસનારાં કુટુંબીઝિને પણ આપણા
પેરખાહો બનાવવાં માટે પ્યારભરી લાગણીથી,
અને જરૂર પડે તેઝિ તરફ મદદનો દસ્ત લંબા-
વીને તેઝિને છૂટી સેવાં નેહયે. ત્યારેજ તેઝિ
આપણને ખરાં હેતુથી આહતાં શીખશે—અને
નહી કે આપણી સાથની સગાઈના ગાંઠને ખાતર
આપણા ખેશીઝિને એકવાર આપણા ખરા ખેર
ખાહો બનાવ્યા પછી તેઝિ સાથના વહેવાર દર-
મ્યાન દરેક તક મળતાં એક યા બીજી રીતે તેઝિનું
લહું કરીને યા તેઝિને કાંઈ મદદ કરીને તેઝિની
મીત્રાચારી અને ભલી લાગણી જળવીરાખવી નેહયે.

રોજ ૧૦ મો આવાં માહુ ૮ મો આવાં.

કોઇનોખી સરોપરો રાખ્યા વગર જે હોય તે માંહડાંપર તડ ને ફડ કહી દેવું, એ સદ્યુણુ નહી પણ દુગ્યુણુ છે. કેટલાંક માણસો માટી ઉકમાઇથી તડ ને ફડ કહી દેવાની પોતાની હીમત માટે છડે-ચોક વડાઇ લે છે. તેથી કોઇને અપમાન થાય છે કે નહીં યા કોઇની લાગણી દુખાય છે કે નહીં તેનો સહેજખી ખ્યાલ કર્યા વગર જે માંહડામાં આવે તે તેઓ બકયા જાય છે. તેમ કરીને તેઓ પોતાની બહાદુરી નહી, પણ એમદખી અને તોષ-ડાઇ બતાવે છે. સામા ધણી માટે આપણે શું ધાર્યે છીએ તે તેના માંહડાં ઉપર કહી દેવાનો આપણને કાંઇખી હક નથી, સીવાય કે તેનું ઘેલ ખુશી થાય એવું કાંઇ આપણે કહેતા હોઇએ. આપણે મીઠાજ જે પાવરો ન હોય, તો તેને આપણી છાતીમાંજ દાખી રાખવો જોઇએ. નહીં કે ખીજઓની લાગણી દુખવવા માટે બાહર ખાલી કરવો જોઇએ. પણ ચુસ્સાને બાહર કહાડી નાંખીને છાતી ખાલી કરવા વગર જે નહીંજ રહેવાતું હોય, તો બેહેતર છે કે આપણા ખાનગી ઓરડામાં જઇ બારી બારણા બંધ કરીને ખાલી કરવો, કે જેથી તે ધીક્કારબરવા શબ્દો આપણા પોતાના કાન સીવાય ખીજ કોઇના કાન ઉપર પડે નહી.

રોજ ૧૧ મા ખોરશેદ માહા ૮ મા આવાં.

માહડાંમાંથી નીકળી પડેલા શબ્દો કદીખી પાછા ખેંચી લેવાતા નથી. એ શબ્દો આપણા માહડાંમાંથી જોડલી સહેલાઈથી બાહર નીકળી પડે છે તેટલુંજ એ શબ્દોનું બળ પાણુ જગર છે. આપણે ઉચ્ચારેલા શબ્દોથી સામા ધણીનું દીલ ખુશ થયું કે કે દુખાયું તેનો જાઓ ખ્યાલ આપણે કરતા નથી. પણ યાદ રાખવું જોઈએ કે આપણા મુખમાંથી નીકળી પડેલા શબ્દો કોઈવાર સુગંધી ફુલોની પેઠે સામા ધણીની આસપાસ પમરાત અને બેહેકબેહેકાત ફેલાવે છે અને તેથી તેનું દીલ બાગબાગ થાય છે. પણ ખીજ હાથ ઉપર કોઈવાર આપણા તેજ મુખમાંથી નીકળેલા શબ્દો કાંટાવાળા તારની પેઠે સામા ધણીનું અંતઃકરણ વીંધી નાખે છે અને તીરની પેઠેજ તેના અંતઃકરણમાં તે ખુંચી બેસે છે. તેથીજ જરૂરનું છે કે આપણાંથી ચહડતા દરજ્જાના, યા ઉતરતા દરજ્જાના કોઈની આસામી સાથે વાતચીત કરતાં કાંઈ માહો બોલ નીકળી ન પડે તેની સંભાળ રાખવી. ખસુસ કરીને સામા ધણીથી છુટા પડતી વખતે એવી સંભાળ રાખવાની વધુ જરૂર છે, કારણ કે આપણી એ મુલાકાત છેલ્લીજ હોય અને ફરીથી આપણે તેને મળી ન શક્યે એ તદ્દન બનવા જોગ છે.

રોજ ૧૨ મા મોહોર માહુ ૮ મા આવાં

—†—

બેહેસ્તની જીંદગીમાં સંપૂર્ણ છુટાપણું ભોગવવાનું છે. એ જીંદગીમાં કાંઈની ચાકરી ના ગુલામગીરી કરવાની નથી. પણ એ છુટાપણું ફક્ત અહુરમઝદનાં ફરમાનો મુજબ ચાલીને નેકી અપત્યાર કર્યાથીજ મળી શકે છે. જે માણસ પોતાની ઇંદ્રીઓના વીશ્યોમાંજ લપટાયેલા રહે છે તેજ ખરેખરે ગુલામ છે—એ ઇંદ્રીઓને વશ કરવી તેજ ખરેખરે છુટાપણું છે. જેઓ ઇંદ્રીઓની ગુલામગીરીમાં ખંધાયેલા છે, તેઓ રખેને પોતાની મજાડ જતી રહે કરીને એ ગુલામગીરીની સાંકળ તોડીને છુટવા માંગતા નથી. બેહેસ્તની જીંદગીના સંપૂર્ણ છુટાપણા અને શાંતીનો સહેજ ઝાંખો ખ્યાલની તેઓ ધરાવતા નથી અને તેથીજ તેઓ ઇંદ્રીઓની ગુલામગીરીમાં સદા જકડાયેલા રહે છે.

—†—

રૈજ ૧૩ મા તીર માહ ૮ મા આયાં.

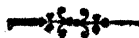
માણસ જ્યાં સુધી પોતાના શરીરને, યાને પોતાના સ્વાર્થને વળગી રહે છે, ત્યાં સુધી તે બુલચુક કર્યો જાય છે, પણ જ્યારે તેનો આત્મા અહુરમઝદ સાથે મળે છે, ત્યારે તે સપુર્ણ શાંતી ભોગવતો થાય છે. જ્યાં સુધી માણસ પોતાના જ લાભનો વીચાર કરે છે અને પોતાના શરીરને પંપાળવાની જ યોજનાઓ રચે છે, ત્યાં સુધી તે અહુરમઝદથી તેમજ આત્માના જથ્થાના સુખથી દુર રહે છે. જે માણસ પોતાના લાભનો યાને પોતાનાની ઇંદ્રીઓની મોજમજાહનો વીચાર તજ દે છે, તે દુન્યાદારીની સમજણી રાંજ, ગુચ્છવણ અને મુંઝવણ પોતાની પાછળ મેલી આવે છે. તે એક ધણીજ સ્વચ્છ અને સાદી, પણ ખેડદ સુખવાસી અને શાંતિભરી જીંદગીમાં દાખલ થાય છે. જેઓ દુન્યાદારીની તકલીદી મોજમાં પડેલાં છે, તેઓને એ સુખવાસી જીંદગીનો સહેજખી ખ્યાલ નથી—તેઓ એ તકલીદી મોજથી હાથ ઉઠાવે, તેજ અહુરમઝદ તરફના આગ્રહ સુખનો ખ્યાલ મેળવી શકે.

રોજ ૧૪ મા ગોશ માફ ૮ મા આવાં.

સંપૂર્ણ અશોધ અને અહુરમઝદ ઉપરનો અખુર
પ્રત્યાર, એ બે સદગુણ જે માણસ ધરાવતો હોય, તે
દુન્યામાં કોઈપણ ચીજ માટે મોહતાજમંદ રહેતો
નથી. તે સારી તંદરોસ્તી, દુન્યાદારીના કામકાજમાં
ફતેહ અને બોહોળી સત્તા ધરાવે છે. ખીમારી,
નીષ્ફળતા યા આફત, એવાં માણસ આગળ જતાં
નથી, કારણ કે એ સધળી મુશ્કેલીઓને પોશણ
મળે અને તેઓ આગળ વધી શકે એવા દુરગુણ
એ માણસમાં નથી. સ્વચ્છ મક્કમ મનના એ સધળા
પ્રતાપ છે. એવું સ્વચ્છ અને મક્કમ મન ધરાવ-
નાર માણસનું શરીર પણ મજબૂત અને તંદ-
રોસ્ત રહે છે અને તે ઉપર ખીમારી ગલબો કરી
શકતી નથી. મનને સ્વચ્છ રાખીને હમેશ નેક
વીચાર કરનાર માણસ પોતાની આસપાસના વાતા-
વરણને સ્વચ્છ અને મીઠાશભર્યું બનાવે છે. તેથી
તેને પોતાને ફાયદો થાય છે એટલું જ નહીં પણ
તે વાતાવરણના સમાગમમાં આવનારાં ખીન્ન
માણસોને ખી લાભ થાય છે.

રોજ ૧૫ માં દેખમેહેર માહુ ૮ માં આવાં.

—નિર્દેશ—

માણસ ઉપર કાંઈ દુઃખ યા આફત આવી પડે ત્યારે તે માટે તેણે દલગીર નહીં પણ ખુશી થઈ જાય. સખખ, એવી આફતના અનુભવથી માણસને વધારે બળવાન અને વધારે ડહાપણવાળો થવાની તક મળે છે. માણસ ઉપર કાંઈ મુશ્કેલી નો આવી પડે, તો જાણવું કે તેની વૃદ્ધી માટે એવી મુશ્કેલીની જરૂર છે. વળી એવી કાંઈ મુશ્કેલીને પુગી વળવાનું કૌવતખી તે માણસમાં હોય છેજ, કારણ કે માણસ ઉપર એવી કાંઈ મુશ્કેલી યા આફત આવતીજ નથી કે જેને દુર કરવાની શક્તી તેનામાં નહીં હોય. વળી માણસના અંતરમાં કાંઈક ખાંખી હોય ત્યારેજ તેને પોતા ઉપર આવી પડતી આફત યા મુશ્કેલી ધણી ભારી લાગે છે અને જ્યાં સુધી એ ખાંખી ચાલુ રહે ત્યાં સુધી તે માણસ નાહિં મતજ રહે છે. કાંઈ મુશ્કેલી યા આફત આવી પડતાં તે માટે મનમાં કાંઈખી બળાપો કર્યા વગર નક્કરા થઈને ફરવામાંજ લાજ છે. તેથી તે આફતનો બોલો આછો થાય છે અને તેની અસર જલદીથી દુર થાય છે.

રોજ ૧૬ માં મેહેર માણુ ૮ માં આવાં.

દરેક માણુસનો સદગુણ તેની પોતાની મતા છે—
તે કાંઈ એવી ચીજ નથી કે જે બીજા કોઈ માણુ-
સને આપી શકાય, યા તેની સાથ વહેંચી લઈ શકાય.
કોઈ બુખ્યા માણુસને આપણે રાઠીનો ટુકડો આપી
શકીએ, યા હાજતમંદને પૈસાની બક્ષેશ કરી શકીએ,
પણ આપણે કાંઈ સદગુણ હોય તે કોઈનેબી આપી
શકાતો નથી. લડાઈના મેદાનમાં લડવા ઉભેલા બહા-
દુર સીપાહ, પોતાની જોડમાં ખુજવા પડેલા એકાદ
નવા શીખાહ સીપાહને પોતાની હીંમત યા બહાદુરી
આપી શકતો નથી. તેજ મુજબ એક પતીવ્રતા
નાર અનીતામાં મળકી મળલી પોતાની મેહેનપણીને
પોતાનું પતીવ્રત આપી શકવી નથી. એ મુજબ દરેક
માણુસનો સદગુણ તેની પોતાની મતા છે—તે ગોયા
તેના શરીરના એક ભાગ જેવો છે. વરસો અડેક
પછી પસાર થવા સાથ તે સદગુણ વધતોજ જાય
છે. એક સાઈ' કામ વારંવાર કરવાથી તે હંમેશ
કરવાની દેવ પડે છે અને તે દેવ ચાલુ રાખ્યાથી તે
એક સદગુણમાં ફેરવાઈ જાય છે. તે સદગુણ આપંદ
જીંદગીનો એક જથ્થોનો ભાગ થઈ પડે છે.

રોજ ૧૭ એ સરોશ માહા ૮ એ આવાં.

અકુરમઝદને મનથી સઘળાં ઈનસાનો સરખાં છે. તે કોઈનીખી તરફદારી કરતો નથી. તે અદલ ઈનસાફી છે, અને દરેક જણને તેની કરણી મુજબનું વાજખી ફળ આપ્યા વગર રહેતો નથી. માણસ જો આહે તો જીંદગીનો નેક માર્ગ અખત્યાર કરી શકે અને એકવાર તે અખત્યાર કર્યો કે તે પછી તેને માટે સુખ અને ખુશાલી સીવાય ખીજું કંઈ રહેતું નથી. જે માણસનાં અંતઃકરણમાંથી પોતાના લાભનો અને ખુદ પોતાનો, યાને પોતે એક જુદા માણસ છે એવો વિચાર દુર થયો કે તે પછી ને હંમેશના સુખમાં દાખલ થાય છે. તે માણસ એક એવાં સુખી સેવક ઉપર આવે છે કે જે સુખ તેની પાસેથી કદીખી છીનવી લેવામાં આવતું નથી. તે સંપૂર્ણ શાંતી ભોગવે છે અને બેહેસ્તના માર્ગમાં યાહોમ ધર્યો જાય છે.

રૈજ ૧૮ માં રશના માહુ ૮ માં આવાં.

માણસ પોતાની માયા મિહરખાનીમાં વધારે
ધટાડો કરે છે, પણ અહુરમઝદ કરતો નથી. ગયાં
વરસની આપણી મીત્રાચારી આ વરસ કદાચ
મંદ પડી જાય છે. ગેઇ કાલે જેની તરફ
આપણે શીદા થયા હોઇએ તેની તરફ આજે
આપણે સખત થઇએ છીએ. પણ અહુરમઝદના
બાળમાં તેમ નથી. તેની માયા મિહરખાની જેટલી
અખુટ છે તેટલી વધવટ વગરની છે, તેટલી તે જીવેદાન
સુધી એકસરખી ટકી રહે છે. અહુરમઝદની માયા
મિહરખાનીનો આપણને વધવટ થતો અનુભવ મળે
છે, પણ ખુદ તેની માયા મિહરખાનીમાં તો કાંઇ
પણ વધવટ થતી નથી. આપણે કદાચ એવકા થઇને
તેના ઉપકારે જુગી જઇએ, પણ તે છતાં તેનો
પ્યાર તો આપણી તરફ જોવા ને તેવોજ ચાલુ
રહે છે. તે તો દયાનો ભંડાર છે—આપણી ગમે
એવી બેવકાઇ વરચેખી તે આપણી તરફ રૈહમદ-
લીથી વરતે છે, પણ તે છતાં માણસો તેને નચુણા
નીવડે છે.

રોજ ૧૯ મેં ફરવરદીન માહ ૮ મેં આવાં.

દુન્યામાં આગળ વધવાની તક દરેક જણને મળે છે. એવી તકો વારંવાર આપણી આગળથી પસાર થઈ જાય છે. પણ મુશ્કેલી એ છે કે ધણાએ તે પસાર થતી તકોને પકડી પાડીને તેનો લાભ લઈ શકતા નથી. દરેક પસાર થતો દીવસ માણસને તરેહવાર જાતની તકો આપે છે; સદ્યુજ્જમાં આગળ વધવાની, તંદરોસ્તીમાં વધારે કરવાની યા કાંઈ મહામારત કામ કરવાની તક વારંવાર રજુ થાય છે. તેજ મુજબ દુખ્યાંઓની દાદ લેવાની યા પરમાર્થ કરીને અહુરમઝદને ખુશનુદ કરવાની તકો પણ વારંવાર મળે છે. પણ કમનસીબી એ છે કે તક આવીને ઉભી રહેતાં તેનો લાભ લેવામાં ધણાએ પછાત પડે છે, અને તે પછી સુખ અને વૃદ્ધીના માર્ગમાં તેઓ પોતે જ્યારે પછાત પડી જાય છે, ત્યારે પોતાના કીસ્મતને બદલામ કરીને કપાળ કુટે છે. અણી ચુક્યા તો ભવ ચુક્યા. આખી જીંદગી સુધી તે માટે પરતાવો કરવો પડે છે.

કૈાજ ૨૦ મેા બહેરામ માહા ૮ મેા આવાં.

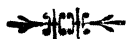

માણસનો આત્મા અહુરમઝદથી જુદો નથી અને
 હરેક માણસની સેવટની નેમ અહુરમઝદ સાથે મળી
 જવાની છે. અહુરમઝદ મળે નહીં ત્યાં સુધી આત્મા
 સંતોષ પામતો નથી. દુન્યાવાસીની મોજમજાહ,
 માયા અને લોભ લાલચો ઉપરથી માણસનું દીલ જ્યાં
 સુધી ઉઠી જતું નથી અને જ્યાં સુધી માણસનો આત્મા
 તેની અસલ જગાએ જતો નથી. એટલે અહુરમઝદ
 સાથે મળી જતો નથી, ત્યાં સુધી માણસના અંતઃક-
 રણ ઉપર દુઃખ અને દલદેસરીનો બોજો ચાલુ રહે છે.
 એક મોટા મહાસાગરનાં પાણીનું પાણુજ નાનું દીપુ-
 ખી તે મહાસાગરના પાણીના જેવાજ ગુણો ધરાવે
 છે. તેજ મુજબ અહુરમઝદથી જુદો પડેલો માણસ-
 સનો આત્મા ખુદ અહુરમઝદના જેવા ઉત્તમ ગુણો
 ધરાવે છે. વળી મહાસાગરથી છુટું પડેલું પાણીનું
 દીપુ, જેમ કુદરતના કાયદા મુજબ સેવટે પાણું મહા-
 સાગરમાંજ જાય છે, તેજ મીસાલે આપણો આત્મા
 કુદરતના અચુક કાયદાની રૂએ પાછો પોતાના મુળને
 એટલે અહુરમઝદને જઈ મળવો જોઈયે અને અહુ-
 રમઝદના બીતરમાં ઉતરીને તેની સાથે મીશ્ર થઈ
 જવો જોઈયે.

શૈળ ૨૧ મો રામ માહુ ૮ મો આખાં.

માણસ પોતાની આદતોનો ગોલામ છે. પણ જે માણસ પોતાની આદતોને પોતાનો ગોલામ બનાવે તેજ ખરે મરદ બન્યો ગણાય. જુરી આદતો ઇનસાનને ખરાબીની ખાહીમાં ધસડી લઈ જાય છે અને તેને પોતાને તેમજ તેના આખાં કુટુંબને ખુવાર કરે છે. તેથીજ આદતના ગોલામ થઈ રહેવાને બદલે આદતને ગોલામ બનાવીને તેની ઉપર સરદારી ભોગવવી દરેક ઇનસાન માટે જરૂરી છે. એક ખરાબ દેવના પંજમાં માણસ ગમે એવો અખત રીતે જખડાઈ ગયેલો હોય, તોપણ જ્યાં સુધી તે માણસમાં વિચાર શક્તી અને સમજ શક્તી છે ત્યાં સુધી તે ખરાબ દેવના પંજમાંથી છુટવું એ કાંઈ તદ્દન નહીં બની શકે તેવું નથી, તો જોકે તે બહુ મુશ્કેલ તો છેજ. માણસ એક વાર મનને મક્કમ કરે, તો તેથી ગમે તેવી માઠી દેખી ધીમે ધીમે છોડી શકાય છે. એવી એકાદ દેવ છોડી દેવાનું પહેલાં બહુજ કઠણ લાગે છે, પણ પાછળથી એટલી બધી ખુશાલી ઉપજે છે કે તે માઠી દેવ છોડી દેવા માટે કાંઈકી જીવંતોડ મહેનતનો પુરેપુરો બદલો વળી રહે છે.

રૈજ ૨૨ માં મોવાદ માહુ ૮ માં આવાં.

અરે કંગાળ માણસ તે છે કે જે પોતાના કામ માથી તેમજ ફરજમાંથી છટકવા માંગે છે. મહેનત કરવી પડે એવાં કામમાંથી છટકીને તે આસા-એશ સેવા અને આરામ ભોગવવા ઇચ્છે છે પણ એવી રીતે છટકવાની ચાલુ કોશિશ કરતાં તેનું મન ભ્રમવું અને ચીંતાતુર થાય છે, અને મોડે વહેલે તે પોતાની હિંમત અને સ્વમાન પણ ખોલી બેસે છે. જે પોતાની શક્તિ મુજબ કામ યા મહેનત નહીં કરે તેનો જલદીથી નાશ થાય છે. કામ છોડીને આળસાઇમાં વખત ગાળનારાં માણસો સૌથી પહેલાં પોતાના સદગુણો અને તે પછી પોતાની તંદરોસ્તી ગુમાવી બેસે છે. જીંદગી અને કામ, આ બે શબ્દો સાથે જોડાયલા રહે છે. જ્યાં સુધી માણસની હૈયાતી ચાલુ છે ત્યાં સુધી તેણે પોતાની શક્તિ મુજબ થોડું યા ઘણું કામ કરવું જોઇયે. એકવાર કામ છોડ્યું કે તે માણસની જીંદગી ધીમે ધીમે નબળી પડીને તેને જાતકની ખી-મારી લાગુ પડે છે, યા તે થોડા વખતમાં મરણ પામે છે. સારી તંદરોસ્તી ભોગવવાનો ઉત્તમ નુસકો, શક્તિ મુજબ મહેનત કરવાનો છે.

રૈજ ૨૩ માં દેવદીન માહુ ૮ માં આવાં

તનદરૌસ્તીના જેવું ખીજું સુખ નથી. અંચ
લાઈ જેવી ખીજી કાંઈ બક્ષેશ નથી. પણ તેજીમાં
સ્વચ્છ અંતઃકરણ આગળ એ સમગ્રું કુચ્છ ખીસા-
દમાં નથી. અંતઃકરણ જ પુરૂષને ખરો મરદ બરચો
અને અબળાને નમુનેદાર સ્ત્રી બતાવે છે. તેથીજ
અંતઃકરણને સ્વચ્છ રાખવા માટે સડથી વધુ
ધ્યાન અપાવું જોઈએ. અંતઃકરણની સ્વચ્છતા
માટે અહુરમઝદને દરરોજની જીંદગીમાં વધુ અને
વધુ આમંજ કરવો જોઈએ કે જેથી આપણી આત્મા
અહુરમઝદથી છલાછલ ભરાઈ જાય અને આપણી
રજેરગમાં તે પસરી રહે. અહુરમઝદના જેવા થવા
માટે તેની તકલ પહેલાં અંદરખાનેથી ચાને
અંતઃકરણ આગળથી શરૂ થવી જોઈએ. સ્વચ્છ
નીરદોશ અંતઃકરણથીજ ઇન્સાન અથો, નીતી-
માન અને નમુનેદાર થઈ પડે છે.

રોજ ૨૪ મો દીન માહ ૮ મો આવાં.

માણસની ક્તેહ યા નીષ્કળતાનું તોલ તેની દાલતથી યા તેણે મેળવેલાં માનવ્યાંદથી થવું નથી. ધણાક દાલતગણા એવા નરો છે કે જેઓને સાડો ધણા ક્તેહમંદ માને છે પણ અહુરમઝદની નજરમાં તેઓ સરયામ નીષ્કળતા છે. ખીજ હાથ ઉપર ધણાક એવા નરો છે કે જેઓની દયા આપને સાડો તેઓને માટે નીસાસાના આંસુ ટપકાવે છે, પણ અહુરમઝદની નજરમાં તેઓ ધણાજ ક્તેહમંદ છે. ધણીકવાર આપણે સારી નીષ્ઠાથી લલાં કામો કર્યે છીએ, પણ કાંઈખી સારાં પરિણામ વગર તે નીષ્કળ નીવડે છે. પણ એ નીષ્કળતા ખરી નથી. હવે પછીખી તેનું કેવું સારું પરિણામ આવશે તે આપણે જાણતા નથી. લલી નીષ્ઠાથી કરેલું લલું કામ કદીખી ફાકટ જવું નથી. ધણીકવાર આપણી જીંદગી એક જોજ સમાન લાગે છે. ધણીખી મેહેનત લેવા છતાં તેનું કાંઈ ફક્ત પરિણામ આવતું નથી, પણ ખરી ખીના તેમ નથી. લલાં કામનું લલું પરિણામ આવતું જ નોંધવે. તે આપણી નજરે કદાચ નહી પડે, પણ અણુદીઠ રીતે તેની રૂડી અસર તો થતી હશેજ—પછી તે આપણે નોંધ યા જાણી ન શકીએ તો શું મુજબ છે?

રોજ ૨૫ માં અરસીસંગ માહ ૮ માં આવ્યાં.

અંતઃકરણથી કાંઈલી બંદગી તે ખરી બંદગી છે. એવી બંદગી, બંદગી કરનારને માથેનો દરેક નાનો કે મોટો બોલો અહરમઝદ આગળ લઈ જઈને નાંખે છે. એવી બંદગી નઅતાલિશી હોય છે. અહરમઝદની મરજી ઉપરજ તે સમજી છોડી દે છે. એવી બંદગીના જવાબમાં આપણી ઇચ્છા કદાચ પાર નહીંબી પડે, પણ બંદગીથી આપણને વધુ કડિવત મળવાને લીધે મુશ્કેલી અને આફત સહન કરી શકાય છે અને આપણે માથેનો બોલો દુર નહીં થવા છતાં આપણે ખુશાલ રહી શકીએ છીએ. આફત અને મુશ્કેલી વખતે ખરાં અંતઃકરણથી બંદગી કરીને આપણને પોતાને અહરમઝદની દયા ઉપર છોડી દેવાથી આફત દુર થાય છે અને એકબારગી તે દુર નહીં થાય તોપણ બંદગીથી તેનો બોલો ઉપાડવાની આપણને શક્તી મળે છે.

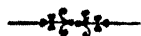

રોજ ૨૬ મેં આસતાદ માહુ ૮ મેં આવાં.

ખરી સુખવાસી જીંદગી મનના જીવસામ્રાજ્યને
બેઅખત્યાર બાહર પાડયાથી યુજારી શકાતી નથી.
એવી જીંદગી યુજારવા માટે મનના જીવસામ્રાજ્યને
દાખવાની અને કુદરતના અચુક કાયદાઓ મુજબ
અમલ કરવાની જરૂર છે. એ કાયદાઓના માનથી
માણસને દરેક ચીજનો બિદ સમજ પડી જાય છે—
ચીંતા, શીકર યા દલગીરી માટે તેના મનમાં કાંઈ
જગા રહેતીજ નથી. માણસ જ્યાં સુધી મનના જી-
વસામ્રાજ્યનો ગોલામ થઈને રહે છે, ત્યાં સુધી તેને બ-
હુક શીકર, ચીંતા અને જંજળોનો બોજો માથે
લઈને ફરવું પડે છે. તે પોતાનાજ સુખ દુઃખનો,
પોતાની તકલીફો માજ મજાહનો અને પોતાના
જનની સલામતીનો વીચાર કરવા કરે છે. પણ
કુદરતના કાયદાઓનું સાન થવાથી જે ભલી અને
ઠહાપણુભરી જીંદગી યુજારી શકાય છે તેમાં એવી
કશીખી જંજળ હોતી નથી. તે જીંદગી યુજારતાં
માણસ પોતાના લાભો ભુલી ન. ધને આખી દુન્યાના
લાભોનો વીચાર કરે છે અને ભરીશ માટેની તેની
સઘળી ચીંતા રાતના એક સ્વપનાની પેઠે વીસરાઈ
જાય છે.

રોજ ૨૭ મેં આસમાન માહુ ૮ મેં આવાં.

માણસ જ્યાં સુધી પોતાના મન ઉપર કાબુ મેળવતો નથી ત્યાં સુધી તે આ દુન્યામાં માત્ર નામની હસ્તી ભાગવે છે—જ્યારે તે મનના જીરુસામ્યો ઉપર કાબુ મેળવે છે ત્યારે તે ખરેખરી જીવવા લાયકની જાંદગી ચુગ્તરે છે. દુન્યામાં કાંઈપણ મહાભારત કામ એક માણસ કરી શકે તે અગાઉ પહેલાં પોતાના મન ઉપર કાબુ મેળવવાના બાબમાં તેણે કાંઈક ફતેહ મેળવવી જોઈએ. જે માણસ પોતાના અંતરના જીરુસામ્યો ઉપર હકુમત ભાગવી ન શકે તે દુન્યાદારીની બાહરની ચીજો ઉપર કાબુ રાખી શકે એ બનવાજોગ નથી. ખીજા હાથ ઉપર જે માણસ પોતાની લાગણીઓ અને જીરુસામ્યો ઉપર કાબુ રાખવામાં ફતેહ પામે છે તે દુન્યામાં વધુ અને વધુ ફતેહ મેળવ્યો જાય છે. મન ઉપર કાબુ રાખવા અગાઉ તેની જાંદગી કાંઈપણ અર્થ યા નેમ વગરની હતી—કાબુ રાખવા પછી તે ખરેખરી જીવવા લાયકની જાંદગી શરૂ કરે છે એટલું જ નહીં પણ ખુદ પોતાની સરજતને પણ તે નવું રૂપ આપે છે.

રોજ ૨૮ માં જમીયાદ માહ ૮ માં આવાં.

મરતી વખતે મોટી દોષત મેલી જવી તેથી કાંઈ છંદગીમાં ફતેહ મેળવેલી કહેવાય નહીં. દુન્યાના લોકોની નજરે દુન્યાની એ ફતેહ પરવરદગારની નજરમાં મોટી નીચકળતા જેવી છે. આપણે જે માણસોને નીચકળ નીવડેલા માનીએ છીએ તેઓ અહુરમઝદની નજરમાં પણ ફતેહમંદ લેખાય છે. બધે અને લાલ લાલચોને શરણ થઇને હિરા માતીને હગડો મરતી વખતે પાછળ મેલી જવો એ મોટી નીચકળતા છે—તેને બદલે એજ લાલ લાલચો સામે લડત ચલાવતાં કંગાળીયતમાં સખડીને ખાલી હાથે અહુરમઝદની દરગાહમાં જવું એ બેશક મોટી ફતેહ છે. દોષતથી ભરત્યક થયેલા પણ પાપથી ખરડાયેલા હાથોવાળો માણસ મરતાં બીરૂ છે—તેનો પ્રાણ શરીરમાંથી નીકળી જતી વખતે તે જખરો ધુને છે. પણ જે પછીના હાથ પાપના એકબી દાખ વગરના હોય છે તે ગમે એવી મીસઝીન હાલત છતાં શાંતી અને સંતોષ વચ્ચે પોતાનો પ્રાણ તે કીરતારને સ્વાધીન કરે છે.

રોજ ૨૬ મેં મારેસ પંઢ માહ ૮ મેં આવાં.

અહુરમઝદના ઇન્સાફ સમજવા માટે જો ચીજની જરૂર છે. પહેલી એકે માણસે પોતાના જુસ્સા-એને દાખી દેવા. બીજી એ કે દરેક માણસ જુદા નહી, પણ આખી ભિગી દુન્યાના એક ભાગ જેવો છે એમ સમજવું. માણસ જ્યારે આ બીના બરાબર સમજતો થાય છે, ત્યારેજ તે અહુરમઝદના ઇન્સાફનું વાજબીપણું જોઈ શકે છે. “આ માણસે મને ઇજા કીધી-પેલાએ મને અપમાન કર્યું-ફલાંણાએ મને ગેરઇન્સાફ કીધો,” એ પ્રમાણે માણસ જ્યાં સુધી મનમાં મુઝાયા કરે છે ત્યાં સુધી તે અહુરમઝદના ઇન્સાફનું વાજબીપણું જોઈ શકતો નથી. માણસ ઉપર જેથી કાંઈ દુઃખ યા સુખ પડે છે, તે સ્વયં અહુરમઝદના વાજબી ઇન્સાફથીજ બને છે, અને કાંઈથી ખામી વગર અચુક રીતે બને છે. જેઓ આ બીના બરાબર સમજે છે તેઓ પોતા ઉપર પડતા હાંદસા, આવી પડતી આફત યા દુઃખ સુખ માટે કાંઈથી બરબડતા નથી, પણ તે ધીરજથી સહન કરે છે. સબખ, તેઓ સમજે છે કે તેઓની પોતાનીજ આગલી કરણીનાં તે પરીણામ છે અને અહુરમઝદના વાજબી ઇન્સાફની રૂએજ તે પરીણામો આવ્યાં છે.

રોજ ૩૦ માં અનરોન માહ ૮ માં આવાં.

સૃષ્ટીના કારોબારને લગતા અહુરમઝદના ખુલ્લું કાયદાનું જ્ઞાન જે માણસ ધરાવે છે, તે કદી કોઈપર કાંઈ બોહતાન મેલતો નથી, દુન્યામાં બનતા કોઈબી બનાવના વાજબીપણા માટે તેના મનમાં કાંઈ શક રહેતો નથી, તે કદી નાસીપાસ યા ઉદાસ થતો નથી. તેનો સખબ એ કે અહુરમઝદના ખુલ્લું કાયદાના માનથી તે ખરાબર સમજે છે કે અહુરમઝદ પોતે ઇન્સાફી છે અને સૃષ્ટીના કારોબાર માટે તેણે ઘડેલા કાયદાઓ વાજબી અને ખરા છે. ખોટું જે કોઈબી હોય, તો માણસ પોતે છે, કારણ કે અહુરમઝદના કાયદાઓનું વાજબીપણું તે સમજતો નથી. માણસ જે દુન્યામાં સુખી થવા માંગતો હોય તો તેના સુખનો સંઘળો આધાર તેની પોતાની ઉપર અને નેકી અખત્યાર કરવાની તેની કોશિશ ઉપર છે. નેકી અખત્યાર કરવાથી માણસના જ્ઞાનમાં તેમજ સુખમાં વધારો થાય છે, ઇંદ્રીઓની મોજમજાહને લગતી ગુલામગીરીમાંથી તેનો છુટકો થાય છે અને બેહેસ્તના હુમેશના સુખ તરફ તે આગળ વધે છે.

રોજ ૧ લો હોરમઝદ માહુ દ મે આદર.

દુઃખના દર્વાવની સામી બાજુએ સુખનો કીનારો માલમ પડ્યા વગર રહેતો નથી. અલખતાં દુઃખ યા આફતની વખતે દીલમાં કાંઈ ખુશાલી તો નહીજ લાગે. પણ એકવાર તે આફત દુર થઈ કે તેનું પરી-ણામ સુખ અને સંતોષમાંજ આવવાનું. જેમ દીવસ પછી રાત તેમ દુઃખ પછી સુખ આવવુંજ જોઈયે. અહુરમઝદ આપણી ઉપર દરેક રીતે કુરબાન અને મહેરબાન છે. તે આપણને આ દુન્યામાં માફલીને દુઃખી કરવાની નેમ રાખે એ બનેજ નહી. પણ મુ-રકેલી એ છે કે તેની મતલબ આપણે બરાબર સ-મજતા નથી. આપણા મનથી જે દુઃખ અને નીરાશી લાગે છે તે બીજું કાંઈજ નહી પણ આપણા સુખ-નો રસ્તો ખુલ્લો કરવા માટે અહુરમઝદે માફલેલાં સાધનો છે માઠી ખોટ જાય તો તેથી નફાનો દરવા-જો ખુલ્લો થાય છે. એ દરવાજો ખોલવાની અહુરમ-ઝદની રીત ન્હારી છે. ઇન્સાનો તે સમજતા નથી અને દુઃખ યા આફત આવી પડતાં તેને ફાકટનો બ-દનામ કરે છે. અહુરમઝદ તો બલાઈનો ભંડાર છે. તે માણસનું ભલું કરવા સીવાય બીજું કાંઈ નેમ રાખ-તોજ નથી. ઇન્સાન પોતાનું દરેક કામ—સુખ—દુઃખ—આફત સમજી અહુરમઝદની મુનસફી ઉપર છોડીને નીરતિ બેસે—તો અહુરમઝદ તેનો એક બાલબી વાંકો થવા દેશે નહી.

કેળ ૨ જે બેહુમન માહ ૯ મો આહર.

નાસેસી કરનાર જેટલો ઠપકાને પાત્ર છે તેટલોજ તે સાંભળનારખી છે. કોઇ ખીજની કાંઈ નાસેસી કરવા માંડે કે પુરતજ સાંભળનારાઓના કાનો બંધ થવા લેખે. નાસેસી કરનારને કોઇની બદગોષ કરવાનો જેટલો હક નથી તેટલોજ ખીજોને સાંભળવાનો હક નથી. સાંભળનારાઓ જે નાસેસી સામે પોતાના કાનો બંધ કરી નાંખે તો બદગોષ કરનાર પોતાની વાત આગળ ચલાવી શકેજ નહીં. ખોદાએ કાનો સાંભળવા માટે આપ્યા છે; પણ કોઇવાર છતાં કાને બેહુરા થઇ જવાની જરૂર પડે છે. સભ્યતાનો કાનુન એવો છે કે ખીજો કાંઈ બોલે, યા જુઠો બકબકારો વટીક કરે, તો તે પણ ધીરજથી સાંભળવો. પણ એ કાનુન એમ તો કેહતોજ નથી કે કોઇની બદગોષ થતી હોય, તો તે નીરાંતે બેસીને સાંભળવા કરવી. એક મગતર આંખ આગળ ઉડતું ઉડતું આવે, તો આંખના પાપણ પોતાની મિજે બંધ થઇ જાય છે. તેજ માંસાસ કોઇની નાસેસીનો અવાજ કાને પડતાં કાનો પુરત બંધ થઇ જવા લેખે.

શબ્દ ૩ જે અરદીબેહુસ્ત માહુ ૬ મા આદર.

દુન્યામાં જે ખરેખરે માહુ' યાને અગત્યનું કામ છે તેજ કમનસીબે આપણે બજાવતા નથી. આપણે જાણે રૂપ્યાની સખાવત કર્યે છીએ, ગરીબ જાત્રા-રોને અન વસ્ત્રી પુરાં પાડ્યે છીએ, ખીમારો માટે દવાખાના અને હોસ્પીટલો સ્થાપ્યે છીએ; વીધવાઓ અશક્તો તથા નાવારસ બાળકો તરફ મદદનો દસ્ત લાંબાવ્યે છીએ અને દેશહીતકારીકપણાથી કોમની તેમજ દેશની સેવા બજાવવાની કોશિશ કર્યે છીએ. વળી તનની તેમજ મનની કેળવણી આપનારાં આ-તાંઓ સ્થાપીને આપણા ભાઈબંધાને દુન્યામાં આ-ગળ પાડ્યે છીએ. એ સઘળું તો ઠીકાઠીક છે. પણ દુન્યામાં જે સહી માહુ' અને સહી અગત્યનું કામ છે તેજ આપણે બજાવતા નથી—જે કામ કરવાની દરેક મુશ્ત જરૂરોસ્તીની ફરજ છે તેજ આપણુ ધ-ણાઓ કરતા નથી. એ કામ ધમ દીનની કુબાકુબ કરીને ધર્મથી વેગળા ગયલા આસામીઓને બચાવ-વાનું છે—તેઓને ધર્મ ઉપર પાછા યકીન અને આસ્થા રાખતા બતાવવાનું છે. દુન્યાનું સહી માહુ' મહાભારત કામ એજ છે, પણ આજે કેટલા યોડા આસામીઓ તે બજાવે છે ?

રોજ ૪ થો શેહેરેવર માહુ ૯ મો આદર.

કેટલાંક માણસો તરફ કુદરતી રીતે આપણું દીલ
એંઆય છે. તેઓના મળતાવડા સ્વભાવથી, સારી
રીતભાવથી, યા આપણી ઉપર કરેલાં કાંઈ હેશાનને
લીધે આપણે તેઓની ઉપર શીદા થઈએ છીએ. અલ-
ખતાં, તેમાં કાંઈ પણ ખોટું નથી. પણ ખીજા કેટ-
લાંક આસામીઓ એવા હોય છે કે જેઓ તરફ આ-
પણને કુદરતી રીતે કાંઈક અભાવ ઉત્તમ થાય છે.
તેઓ સારા આખરદાર માણસો હોવા છતાં તેઓના
એકમારગી ખવાસને લીધે, યા તેઓના આચાર
વીચાર આપણા વીચારો સાથે મળતા નહીં થવાને
લીધે યા ખીજા કાંઈક ખામીને લીધે તેઓ તરફ આ-
પણને અભાવ ઉપજે છે. પણ એવો અભાવ ખતા-
વવો એ ખરા જરથોસ્તીને છાજતું નથી ખરા
જરથોસ્તીની ફરજ એ છે કે સમજાઓને એક
ભાઈના જેવા ખરા પ્યારથી ચાહવા. અહુરમઝદ
ભલા તેમજ ખુરા તરફ જેવાં ઉદાર દીલથી અને જેવી
રહેમદીલીથી જોય છે તેવીજ રહેમદીલીથી સમજાં
ધન્સાનો તરફ જોવાની દરેક જરથોસ્તીની ફરજ છે.

રોજ ૫ મો અરુપંદાદ માહુ ૯ મો આદર.

મનની ખરી વળાણ અપત્યાર કરનારાઓને કકત સારા વીચારો આવે છે અને સારા વીચારોનાં પરીણામમાં તેઓ સારાં કામો કરે છે. મનની ખરી વળાણ તે માણસ ધરાવતો કહેવાય કે જે પોતાની જીંદગીમાં બનતા સારા તેમજ માઠા, દરેક બનાવ-માંથી પોતાને કાંઈ લાભ પતો થોડી કહાડી થકે, અને તે ઉપરથી કાંઈક નવું જ્ઞાન અને ડહાપણ મેળવી શકે. મનના જે વીચારો ખુશાલી, આશા, હિંમત, અહુરમઝદ ઉપરનો ઇત્યાદિ અને કુલ ઇન્સાનજાત તરફ એકસરખો ખીનસ્વાર્થો આહુ ઉત્પન્ન કરે, તે સારા વીચારો કહેવાય. એવા વીચાર કરનારો પુરૂષ સદાચારી અને ઉપયોગી જીંદગી યુજી રે છે, અને એવા ક્ષેત્રમંદ પુરૂષોથીજ દુન્યા સુધારામાં આગળ વધે છે. એવા આસામીઓના સારા વીચારોની પુઠે તેઓનાં સારા કામો પોતાની મેળે આલ્યા આવે છે. પહાડ ઉપર ચહડનારો એક માણસ જેમ આયદે પહાડને મથાળે જઈ પુગે છે, તેજ મીસાસે મનની સારી વળાણ ધરાવનારા પુરૂષો સેવટે પોતાની કાંઈની ભધી નેમમાં ફાવ્યા વગર રહેતા નથી.

શેઝ ૧ ઠા ખોરઠાઠ માહા ૯ મો આદર.

માત્ર ભણતરથી યા કીયાકામ કરાવ્યાથી માણ-
સને કાંઈ શાંતી મળતી નથી. સંપુરણ શાંતી મેળવ-
વા માટે જે એક ચીજની જરૂર છે, તે એ કે માણસે
પોતાની લાગણીઓ તથા જીવ્હાઓ ઉપર કાબુ મેળ-
વવો જોઈએ. એવો કાબુ મેળવનારો માણસ કાંઈખી
હું વગરની ખુશાલી અને કાંઈખી બંગાણ વગરની
શાંતી ભોગવી શકે છે. સંપુરણ શાંતી અને ખુશાલી
વચ્ચેજ તે સદા વીરળાયેલો રહે છે. માણસના અં-
તઃકરણમાં જે ખોદા વસે છે, તેના અવાજને, યાને
તેના હુકમને તાણે રહીને માણસે પોતાના દરેક વી-
ચાર, દરેક જીવ્હા અને દરેક ઇચ્છા ઉપર કાબુ
રાખવો જોઈએ, યાને તેઓને આઈ મારગે નીકળી
જતાં અટકાવવાં જોઈએ. સંપુરણ શાંતી મેળવવાનો
એ સીવાય ખીજે કાંઈ મારગજ નથી. જેઓ ખીજે
મારગે જાય છે તેઓને શાંતી મળતી નથી ;
શાંતી મેળવવા માટે તેઓના ભણતરો તથા કીયા-
કાંમો તેઓને કાંઈ મદદ કરી શકતાં નથી ; તેઓ
જ્યાં સુધી પોતા ઉપર કાબુ મેળવે નહી ત્યાં સુધી
ખુદ અહુરમઝદ યા શીરેશતાખી તેઓને શાંતી
મેળવવામાં મદદ કરી શકતા નથી.

રોજ ૭ મે અમરદાદ માહ ૯ મે આદર.

આપણને પોતાને બુલી જતાં શીખવું એ એક હુમર છે. જેઓ એ હુમર જાણે છે તેઓ કુન્યાનું કલ્યાણ કરી શકે છે. સાધારણ રીતે ઇનસાનો કાંઈપણ લલું કામ કરતી વખતે માન, આદર, ખેતાણ યા ઇનામ મેળવવાની આશા રાખે છે. આપણા કામની પીછાણ થાય અને તે માટે કોઈ આપણે આભાર માને તે આપણને બહુ ગળ્યું લાગે છે. પણ ધારે કે એવા મીઠા શબ્દો કોઈ આપણને નહીં કહે અને તેને બદલે આપણને ફફડાટ લગાડનારા કડવા સખુનો કહીને આપણને ગેરઇનસાફ કરે, તો તે છતાંપણ લલું કરવાની આપણી ઉલ્લટ ઓછી થવી જોઈએ નહીં. સખખ, આપણે જેની કાંઈ નેકી યા લલાઈ કર્યે છીએ તે કોઈની ઇનસાનને ખાતર નહીં પણ ફક્ત અહુરમઝદને ખાતર કર્યે છીએ. કોઈ ઇનસાન આપણને વગર કારણે વગોવે યા સતાવે તે કારણથી અહુરમઝદ તરફનો લક્તીલાવ બુલી જઈને નેકીનો માર્ગ છોડી દેવો એ શરયામ નાદાનીયત છે. કોઈ આપણને વખાણે કે વગોવે, તે કથાંથીની આપણે અખત્યાર કરેલા નેકીના માર્ગ ઉપર કાંઈ પણ અસર થવી જોઈએ નહીં.

રોજ ૮ મો દેખાદર માહુ ૯ મો આદર.

માહુડની દીલસોજી પાણીના પરપોટા મીસાલ છે, જ્યારે મદદનો હાથ લાંબાવીને દેખાડેલી માયા મહેરબાની સામા ધણીને ખરે સંગીન લાભ કરે છે. માહુડથી સારી દુવા માહુડી યા દીલસોજીના સખુનો કહેવા તેજ કાંઈ પુરતું નથી. એ દીલસોજી એવાં રૂપમાં દેખાડવી જોઈએ કે સામા ધણીનાં મનનું સમાધાન થવા સાથ તેની મુશ્કેલી યા આફતખી દુર થાય. આપણે જ્યારે હાજત-મંદોની હાજત ઢાળીએ યા દુખ્યાંઓનાં સંકટો દુર કરીએ છીએ ત્યારે તેઓને મનથી આપણે અહુરમઝદે માકસલ શીરેશતા જેવાં થઈ પડે છીએ. ગરીબ લાઆરોને મદદ કરવાની કાંઈખી કોશિશ કર્યા વગર ફક્ત તેઓ તરફ માહુડથી દયા યા દીલસોજી બતાવવી તે તેઓની ઠઠા મરકરી કરવા સમાન છે.

રોજ ૯ મો આદર માહ ૯ મો આદર.

વપ્પતસર બળવેલી ફરજ આશીરવાદ સમાન છે—કવપ્પતે ફરજ બળવવાની મહેનત લેવી ફાકટ છે. એક દુઃખી માણસને દીલાસો દેવાનો યા તેની તરફ દીલસોજી દેખાડવાનો વપ્પત તે દુઃખથી હિરાન થતો હોય ત્યારે છે—તહીકે ખીજે દહાડે. ખીજે દીવસે તો તે કદાચ પાછો સાજો થઈ ગયો હોય, યા મરણખી પામ્યો હોય. આપણામાંના ધણાએ પચ્છમજુત્રીયા હોય છે. કાંઈને કાંઈ મદદ કરવા યા દીલાસો દેવાનું તેઓને છેક બારમે કલાકે સુએ છે, કે જ્યારે એવી મદદ યા દીલાસો તકામો થઈ પડે છે. આપણામાંના ધણાઓને અનેકવાર કાંઈક અજબખી અને અને કાંઈક એવ વચ્ચે માલમ પડે છે કે “ અરે, આ વાતનો વીચાર જરાક વેહલો કર્યો હતો તો આપણે કેવું ભણું કરી શકતે!” પણ કુધ ધોળાયા પછીનો એવો વીલાપ ફાકટ છે.

રોજ ૧૦ મેં આમાં માહા ૯ મેં આદર.

માણસના વિચાર તે એક જાતના ખીયાં છે કે જે તેના મનની જમીનમાં રેપાયા પછી તેનું ગ્રાહ થઈને તે ઉપર રૂળ આવે છે. એ રૂળ તે માણસના સારાં યા નરસાં કામો હોય છે. જે પછી એક શીક્ષક છે તે ખીજાઓના મનની જમીનમાં ખીયાંનો વાવનાર છે. યાને તે એક આત્મીક ખેડુત છે. જે માણસ પોતે પોતાના હાથે શીક્ષણ લે છે યાને જ્ઞાન મેળવે છે, તે પોતાના મનની જમીન ઉપર ખેતી કરનારો એક ડાહ્યો ખેડુત છે. જેમ બગીચામાં રેપેલાં ખીયાં વખતના વહેવા સાથે એક ગ્રાહ તરીકે ઉગી નીકળે છે, તેજ મીસાસે માણસના મનમાં રેપેલા વિચારો પણ ધીમે ધીમે સારાં યા નરસાં કામોના ગ્રાહ તરીકે ઉગી નીકળે છે.

રોજ ૧૧ માં બોરસીદ માહ ૯ માં આદર.

માણસનો ખવાસ એવો છે કે તે પોતાના ગેખી
મીત્ર અહુરમઝદ ઉપર આધાર રાખવાને બદલે પો-
તાના ઇન્સાન મીત્રોની મદદ ઉપર વધુ આધાર રાખે
છે. પણ તેમ કરવામાં તેઓની ભુલ છે. અલબત્ત
પરવરદેમાર આપણને મુશ્કેલી વખતે જ કાંઈ
મદદ કરે છે, તે પોતે જાતે આવીને કરતો નથી, પણ
ખીજાં ઇન્સાનોની મારફતેજ કરે છે; યાને આપ-
ણને જો પૈસાની જરૂર હોય તો અહુરમઝદ કાંઈ પોતે
આવીને આપણા હાથમાં રૂપિયા ગણી આપતો નથી,
પણ કોઈ ખીજા ઇન્સાનના દીલમાં એવી રહેમ મુકે
છે કે તે ધણી આપણને નાણાંની મદદ કરે છે. તેજ
મુજબ દુઃખની વખતે જોઈતી મદદ અહુરમઝદ
ખીજાં ઇન્સાનોની મારફતેજ આપણને પુગાડે છે.
પણ તેથી કાંઈ એમ નહીં ઠરવું કે એ ઇન્સાનોની
મદદ ઉપર આધાર રાખીને અહુરમઝદને વીસારી
મૂકવો. અહુરમઝદ તેઓના દીલમાં રહેમ મુકે છે
તેથીજ તેઓ આપણને મદદ કરે છે. એ મદદ
વરચેખી આપણે અહુરમઝદને ભુલવો જોઈતો નથી,
કારણકે આપણે ખરે મદદગાર તે છે, નહીં કે
તેના પેદા કીધેલાં ઇન્સાનો.

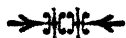
રૌજ ૧૨ મા મોહોર માહ ૯ મા આદર.

નવાં કપડાં પહેરવા અગાઉ પહેલાં શરીર ઉપ-
રના જુના કપડાં કઢાડી નાખવાં જોઈએ. તેજ
મુજબ નેકીની નવી જાંઘળી શરૂ કરવા અગાઉ
પહેલાં બધીના જુનાં વિચારોને દૂર કરી નાખવા
જોઈએ. સાધારણ રીતે આપણી ખાસીયત અધી-
રાઈ, અદેખાઈ, ગરરી, વૃદ્ધ મીજાઝ અને બધીની
બનેલી હાય છે. એ જુની ખાસીયત જો પહેલાં
નાશ પામે, તોજ તેની જગા નમનતાઈ, ધીરજ
અશોષ, નરમાસ અને પરમાર્થની નવી ખાસીયત
લઈ શકે. પાપ અને ગમગીનીની જુની જાંઘળીને
દૂર કરી નાખ્યે તોજ અશોષની ખુશાલીભરી જાંઘ-
ળીની શરૂઆત સાથે જ કાંઈ જુનું પુરાણું અને
કદરૂપું હાય તે નવું અને સુંદર થઈ જાય છે.
સૃષ્ટીનો આ નીયમ જોઆ પાછાને છે, તેઓને
આત્માનું હંમેશનું રહેણાણ-જેહસત-મળી શકે છે.

રોજ ૧૩ મા તીર માહુ ૯ મા આદર.

શાંતીનો ભેદ કાંઈ છુપો નથી. અહુરમઝદ તરફની વફાદારી અંતઃકરણને સંપૂર્ણ શાંતી બક્ષે છે. આપણા મહાન પેગમબરની શાંતી અહુરમઝદ તરફના અપ્પુટ ભક્તીભાવમાંજ સમાયલી હતી. શાંતી મેળવવાનો એ સીવાય ખીજો કાંઈ રસ્તોજ નથી. અહુરમઝદની મરજીની સામે થવાથી, તેના કાયદાઓ તોડવાથી અને તેની પતાહ હેઠળથી નીકળી જવાથી આપણા અંતઃકરણની શાંતીમાં ભંગાણુ પડે છે. અહુરમઝદ તરફનું ફરમાન આપણે રાજપુત્રીથી માથે ચઢાડાયે અને તે સુજળ અમલ કર્યે, તો તે પછી આપણી શાંતીમાં કશાંથીખી ખલલ થવાનો સંભવ રહેતો નથી. અહુરમઝદના ફરમાનોને વફાદાર રહેવાથી સંપૂર્ણ શાંતીનું સુખ મળે છે એટલુંજ નહીં, પણ આપણી આખી જીંદગી પુશાક્ષીથી છળાછળ થઈ જાય છે.

રોજ ૧૪ મો ગોશ માહ ૯ મો આદર.

અહુરમઝદ જેમ્મીને ખરા પ્યારથી માહે છે. તેમ્મો ઉપર દુઃખ પાડીને તેમ્મીના દુરગુણો તે છોડાવે છે. એ મુજબ માણસ ઉપર દુઃખ પડે છે તે અહુરમઝદ તરફના પ્યારની ઇધાની છે. કોઈની દાનેશમંદ પીતા પોતાના દીકરાને અમદીત લાડ લડાવીને છઠ્ઠાવી મેલશે નહીં યા નુશ્વાનકારક મસ્તી તોડાન તેને કરવા દેશે નહીં. જે પીતા ખરેખરો દુર અંદેશ હશે, તે પોતાના બેટાનો વાંક પડતાં તેને શીક્ષા કરીને સુધારવા માટે હંમેશ કાગળમંદ રહેશે. સખળાં ઇન્સાનોનો પીતા અહુરમઝદ તેવીજ દાનેશમંદી અને દુરઅંદેશીથી કામ લે છે. તે ખરેખરો દયાળુ છે તેથીજ ઇન્સાનો ઉપર દુઃખ પાડે છે કે જ્યાં તેમ્મો પોતાના દુરગુણો તણ દે અને નેકીનો માર્ગ અખત્યાર કરીને બેહેસ્તાનું સુખ મળવે. તે ગુસ્સા યા હીક્કારથી ઇન્સાનો ઉપર દુઃખ પાડતો નથી, પણ તેમ્મો તરફના પ્યારને લીધેજ તેમ્મીને શીક્ષા કરીને સુધારે છે નેકીને મારગે આજનારાં જે ઇન્સાનો અહુરમઝદને બધાં પ્યારાં હોય છે, તેમ્મો સહેજની આડાં જતાં અહુરમઝદ તેમ્મીને શીક્ષા કરીને નેકી ઉપર તેમ્મીને વધારે આસ્તવાર બનાવે છે.

રોજ ૧૫ માં દેખમેહેર માહુ ૯ માં આહર.

માણસનો ખવાસ અધીરો છે, જ્યારે ઇનસા-
નોને મદદ કરવાની અહુરમઝદની રાહરીતી તેથી
હલકી છે. મરણ સુધી આસે અને તે પછીની
છોકરાં સુખી હાલતમાં રહી શકે તેટલું બધું ઇન-
સાનો અહુરમઝદ પાસે અગાઉથી માંગે છે. પણ
માણસોને આપવાની અહુરમઝદની રીતી તેથી
હલકી છે. તે એકદમ આપતો નથી, પણ જેમ
જરૂર પડતી જાય તેમ તે સમજાવ્યાને અપબોધું
આણ આપ્યો જાય છે. સુષેહ આણ હોય ત્યારે
નહી પણ લડાઈ જાગે ત્યારેજ તે લડવાનું જોર
બહે છે. જમશેદ પાદશાહના વખતમાં વસ્તી
જ્યારે ઘણીજ વધી ગઈ અને ઘોડાને રહેવાની
જગા નહી મળી, ત્યારેજ અહુરમઝદે દરબાના
પાણી પાછળ હાવીને જગા કરી આપી, તે અગાઉ
નહી. દરેક બાબદમાં મદદ કરવાનો અહુરમઝદનો
કાનુન એજ છે. ઇનસાનોને બવીશમાં જે ચીજનો
અપ પડવાનો હોય, તે અહુરમઝદ અગાઉથી
આપી મુકતો નથી, પણ અપ પડે ત્યારેજ આપે છે.
ઇનસાનોને જ્યારેખી કશાની જરૂર પડે છે, ત્યારેજ
તેઓની હાજત દુર કરવાનો સામાન તૈયાર થાય છે,
તે અગાઉ નહી. તે છતાં ઘણાઓ દસ પંદર વરસ
પછીની હાજતો માટે હમણાથીજ મુજાય-છે! વખત
આવશે અહુરમઝદ દરેક વાજખી હાજત દુર કરવા વગર
રહેતો નથી તે દરેક ઇનસાને ખુબ યાદ રાખવું જોઈયે.

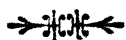
રોજ ૧૬ મા મહેર માહ ૯ મા આદર.

“આજે સરચાઈની કુન્યા નથી—જો પ્રમાણીકપણે
ચાલ્યા તો માર્યા જવાનો સોદો!” આવો વિચાર
જેઓ કરે છે, તેઓ ખરી આખાદી ભોગવી
શકતા નથી. વેપાર ધંધામાં અને નોકરી ચાકરીમાં
હરીફાઈ પુરકળ વધી ગઈ છે તે ખરી વાત, પણ
માત્ર એ “હરીફાઈ”ને ખાતરજ સરચાઈ યા પ્રમા-
ણીકપણામાં ખતરો પડવા જોઈએ નહીં. સુરચાઈ
લઈંગાઈ કરનારાઓ તુરતવેળા ફાવે છે ખરા—
વાડી બંગલો રહીને ગાડી ઘોડે ફરે છે ખરા, પણ
તે ઘોડાજ વખત. સેવટે તો સત્ય અને પ્રમાણી-
કપણાનીજ જય છે. કુદરતનો કાયદો અચુક છે—
નીતીથી વેગળા જનારાઓ તેના પંજમાંથી કદીબી
છટકી શકતા નથી. જેઓ સુરચાઈ અને બદમા-
શીમાં મર્યા રહે છે તેઓ પોતાનો બચાવ કરે
છે કે, “શું” ક્યે—ધંધાની હરીફાઈને બીધે એ
પ્રમાણી કરવું પડે છે!” પણ જેઓ સરચાઈ અને
નીતીના માર્ગેજ આગળ વધ્યા જય છે, તેઓને
એવો કશો તકલીદો બચાવ કરવાની જરૂર
પડતી નથી.

રોજ ૧૭ મો સરોશ માહ ૯ મો આદર.

નજદીક આવતી આફત માટે જેસીને ધુજ્યા કાપું અને તે આફત સામે બળતવારીથી લડવા માટે આગમજથી તૈયાર થઈ રહેવું, એ જે વચ્ચે મોટો ફરક છે. જેસીને ધુજ્યા કરવામાં કાંઈ લાભ નથી. લડવાને તૈયાર થઈ રહેવાનો એક મોટો લાભ કોઈવાર એ થઈ પડે છે કે જે આફતને મારી કહાડવાને તૈયારી કરી રાખી હોય, તે આફત આવતીજ નથી. ખીજો લાભ એ કે જે ધણી આગમજથી તૈયાર થઈ રહે છે, તે જાંદગીમાં ક્તે-હમંદીથી આગળ વધે છે. જેઓ દરરોજ અહુર-મઝ્દને યાદ કરે છે અને સાધારણ નજીવાં કામ-કાજમાં પણ સમજીને આધાર તેની ઉપર રાખે છે, તેઓની રોજરગમાં એક જાતનું ચોક્કસ છુપું બળ એવું તો પસરી રહે છે કે જેની મદદથી તેઓ આફત થા મુશ્કેલી સામે ઓસતવારીથી ટકી રહે છે. એ છુપું બળ સંઘરી રાખનારાઓ કશાંનીખી પરવા કર્યા વગર કુન્યામાં સડસડાત આગળ વધી શકે છે.

રોજ ૧૮ મેં રશના માહુ ૬ મેં આહર.

ધણાક માણસોના દીલમાં પ્યારનો ઝરો બર-
ચક હોવા છતાં તે બંધાઈ ગયેલા હોય છે. તેઓ
માહુથી હેતવંતા સખુનો યોલીને યા ખીજી કાઢ
શીતે પોતાનું વહાલ દેખાડતા નથી. ગમે એવા
મજબુત પ્યારખી બે આવી શીતે ઠંડોગાર હોય,
તો તે શા ખપનો? દુન્યામાં સંખ્યાબંધ માણસો
એવા હોય છે કે જેઓ જરૂર પડે તો પોતાના
બહાલાંએને ખાતર પોતાનો જન આપવાનેખી
તૈયાર થાય; અને એટલું બધું છતાં તેઓ એવા
કરડા અને એટલા કઠોર મીઠાજના હોય છે કે
પોતાના તેજ બહાલાંએ સાથે મીઠાશથી બે વાત
કરવાની યા પ્યારભરી બે સખુનોથી તેઓને ખુશાલ
કરવાની કદીખી કાળજી ધરાવતા નથી. તેઓના
જમરો પ્યારના ઉભરાઓથી છળાછળ થતાં હોવા
છતાં તે ઉભરાઓ બાહર નહીં પડવાથી તેઓના
વહાલાંએ તેઓની એક પ્યારભરી ચશમ માટે
યા તેઓ તરફના હેતના બે મીઠા શબ્દો માટે
સદા આરજીમંદ રહે છે. એવી જાતનો પ્યાર શું
ખપનો? સામા ધણીને મનથી એવા પ્યાર હોય
યા ન હોય સરખોજ છે.

રોજ ૧૯ મે ફરવરદીન માહ ૯ મે આદર.

બોલેલા બોલ અને મારેલા ગોડા, એ બે કદીખી પાછા ખેંચી લેવાતા નથી. તેથીજ કોઈને કાંઈ કડવો સખ્તુન કહેવા અગાઉ બે નહીં પણ બાર વાર ત્રીસ વાર કરવાની જરૂર છે. પણ કદાપી એકવાર માહડામાંથી કાણુ શબ્દ નીકળી ગયો હોય, અને તેથી સામા ધણીનું મન દુખાયું હોય, તો તેને પાછો મનાવી લેવો જોઈએ, અને તેખી આવવી કાસે નહીં-આજેજ. કાલ કોણે જોઈ છે? કાલ પડે તે અગાઉ બેમાંથી એક જણુ કદાચ મરણખી પામે અને જો તેમ થાય, તો બે મીત્રો વચે જરાકને ખાતર પડેલા અંતર પાછો દુર થવાની કાંઈ વકીજ નહીં રહે. વાંક સામા ધણીનો હોય, અને આપણો સહેજખી કસુર ન હોય, તો તે છતાંખી સામા ધણીને મનાવી લેવાની પહેલી શરૂઆત આપણેજ કરી હોય, તો તેમાં ખોટું શું છે? તેથી કાંઈ આપણે નીચા નહીં પડશું, પણ આપણો કસુર નહીં છતાં સામા ધણીને મનાવી લીધાથી આપણે માટું ઘેલ ખતાવેલું લેખાશે.

શૈલ ૨૦ માં બેહરમ માહ ૬ માં આદર.

અરેખરી ધાર્મિક અને પરીત્ર જીંદગી ગુજરવાની
 ઇચ્છા ઉત્પન્ન થતાં ધણાક માણસો આ દુન્યા
 અને સંસાર તજીને એકાંતવાસમાં પોતાની જીંદગી
 પસાર કરવા માંગે છે પણ અહુરમઝદની ઇચ્છા
 તેમ છેજ નહીં-ધાર્મિક જીંદગી ગુજરવા માટે
 એકાંતવાસ લેવાની કાંઈ પણ જરૂર નથી. પરીત્ર
 જીંદગી ગુજરવા માટે જે ધરમ એકાંતવાસ
 લેવાનું ફરમાન આપતો હોય, તે ધરમમાં
 કોઈક ઠેકાણે કાંઈક ખામી હોવી જોઈએ.
 બેહેસ્તનું સુખ ભોગવવા માટે સંસાર તજીને
 અને આપણા કુટુંબ તરફની તેમજ આપણા વાહ-
 લાંચી તરફની ફરજો ચુકી જઈને એકાંતવાસ લેવાની
 આજ્ઞા જે ધરમ આપતો હોય તેવા ધરમની આપ-
 ણીને જરૂર નથી. તેને બદલે આપણને એવા ધર-
 મની જરૂર છે કે જે દુન્યામાં અને સંસારમાં રહેવા
 છતાં, અને કુટુંબ તથા કોમ તરફની ફરજો અદા
 કરવા સાથે ધાર્મિક અને પરીત્ર જીંદગી ગુજરવાની
 અને એ રીતે બેહેસ્તનું સુખ મેળવવાની સગવડ
 કરી આપે. જરથોસ્તી ધરમ એવાજ પાયા ઉપર
 રચાયેલો છે. એકાંતવાસ ભોગવ્યા વગર અને સંસાર
 ની ફરજો અદા કરવા છતાં તે આપણને બેહેસ્તના
 સુખ ભણી ખેંચી લઈ જાય છે.

રૈજ ૨૧ માં રામ માહ ૯ માં આદર.

અહુરમઝદની મદદ જ્યારેખી જોઈએ ત્યારે મળી શકે છે. એક ચુસ્ત જરથોસ્તીની આખી જીંદગીમાં એકખી પણ એવી નથી કે જ્યારે તે પોતાના અંતઃકરણમાંથી અહુરમઝદ ઉપર મુગો સંદેશો મોકલી ન શકે અને અહુરમઝદ તરફથી તેનો જવાબ જરૂરી મદદ સાથે મેળવી ન શકે. અહુરમઝદ કાંઈ દુરદરાઝના બેહેસ્તમાં બેઠેલો નથી. ઉંચે આસમાન ઉપર બેસીને તે નીચે ધનિસાનોના હાથસોસારા ગુપચુપ જોયા કરે તેમખી નથી. તે આપણુ દરેક ધનિસાનની લગોલગ હાજર છે એટલુંજ નહીં પણ આપણે જ્યાંખી જઈએ ત્યાં તે હાજર હોય છે. આથી કાંઈખી આકૃત યા જીવ-સટોસટના મામલા વખતે મલરાઈ જવાની કાંઈ જરૂર નથી. તે વખતેખી અહુરમઝદ આપણી નજીકમાં હોવો જોઈએ અને તેની એવી હાજરીથી આપણે હી મત પકડીને સધારો મેળવવો જોઈએ. પોદાની નજર આગળથી આપણે એક પણખી દુર જતા નથી. તેની નજર હંમેશ દરેક ધનિસાન ઉપર ટાંકી રાખેલી હોય છે અને કાંઈખી આકૃત યા ભય આવી પુગતાં તે આપણુને ખચાવવા માટે પુરત આપણી મદદ આવે છે.

શેઠ ૨૨ મા ગોવાદ માહુ હ મા આહર.

મળી ભેટીને છુટા પડતી વખતે સાહેબ સલામ કરવી એ સારો રેવાજ છે. પણ તે સલામ અક્રામ ખરાં દીલથી થવી જોઈએ, કારણકે સામા ધણીને આપણે પાછા વરસો સુધી નહીં મળાયે અને કદાચ કદીખી પાછા નહીં મળાયે એ બનવાજોગ છે. કોઈનીખી સાથે કળયો ટંટો કરીને ચા તેનો કાંઈ વાંક તેને દરગુજર કરવા વગર કદીખી છુટા પડવું ન જોઈએ. કાલ કોણે જોઈ છે? આવતી કાલે તે સામા ધણી કદાચ જીવતો નહીંખી રહે, અથવા આપણે પોતેખી આવતી કાલ પડે તે અગાઉ આ ફાની જહાન છોડી જઈએ એ બનવા જોગ છે. અને જો તેવું કાંઈક થાય, તો સામા ધણી સાથની ગેરસમજીતી માટે પાછળથી આપણા મનમાં કેટલા બધા ડગડગો રહી જાય? છુટા પડતી વખતની સાહેબ સલામ હ મેલ પ્યાર ભરી હોવી જોઈએ. આપણે સામા ધણીને છેલ્લીજ વખત મળતા હોઈએ એમ માની લઈને તેને હેત સાથ ભેટવું જોઈએ, કારણકે બેમાંથી એક જણનું મરણ નીપજે, તો એ મુલાકાત ખરેખર છેલ્લીજ થઈ પડે એ તદ્દન બનવાજોગ છે.

રોજ ૨૩ મે દેવદીન માહ ૬ મે આદર.

આ છંદગીના ધસડબોડાની ખરી ખુખી ધણી થોડાઓજ સમજે છે, તેના બોળ હેઠળ માણસો ધસાઈ પીસાઈ જાય છે તે ખરી વાત, પણ એજ ધસડબોડો પુરુષોને ખરા મરદ બચ્ચા તરીકે અને અબળાઓને નમુનેદાર સ્ત્રીઓ તરીકે દુન્યામાં બાહેર પાડે છે. સવારથી રાત સુધી કારખાનાઓમાં, દુકાનોમાં અને આશીસોમાં વહીતરું કરનારાઓ યાકીને નસોસ પડી જતાં કેહેવું ઇચ્છે છે કે એ ધસડબોડામાંથી ખોદા છુટકો કરે! પણ એ ધસડબોડો તો ખુદ ખોદાએ પોતે ઇનસાનોને માટે રચાપેલી નીશાળ છે. એ નીશાળમાંથી ધડાઈને બાહેર નીકળવું કદાચ મુશ્કેલ હશે, પણ આ દુન્યામાં સઘળું સુખ અને આશીરવાદ મુશ્કેલીઓ હેઠળ ઢંકાઈનેજ ઇનસાનોને આવી મળે છે. સુખવાસી છંદગી વચ્ચે વૃદ્ધીના માર્ગમાં આગળ વધી શકાતું નથી. તમે જો મુશ્કેલી અને હાંદસા વચ્ચે ધીરજ રાખીને તમારી ફરજ અદા કર્યા જશો, તો સેવટે ફતેહ અને સુખતા સચંભ આગળ આસાનીથી જઈ પુગશો.

શેજ ૨૪ મો ફીન માહ ૯ મો આદર.

જેઓ પોતાને માટે નહી, પણ ખીજાઓને માટે જીવે છે તેઓનો દરજ્જો ઇનસાનોમાં સૌથી અદ્યતો છે. આ દુન્યામાં જનમ લીધા પછી ખીજાઓની સેવા બજાવવી અને તે ખીજાઓની સેવાને ખાતરજી જીવવું એના જેવો પરમાર્થ ખીજો કોઈ નથી. એવી સેવા બજાવ્યાથીજ ઇનસાનો ફરે-સ્તાના દરજ્જાએ પુગે છે અને આયંદે ખુદ અહુરમઝદના જેવાજ થઈ પડે છે. એવી સેવા બજાવનારાઓ જ્યારે પોતાને સદંતર વીસરી જાય છે અને અહુરમઝદ તરફના પ્યારને ખાતરજી, પોતાના કાંઈખી સ્વાર્થ વગર, ઇનસાનોની સેવા બજાવવાને બાહેર પડે છે, ત્યારે તેઓને સૌથી મોટો અને સૌથી શ્રેષ્ઠ બદલો મળે છે. પોતાના સ્વાર્થને ખાતર યા કાંઈખી બદલો મળવાની આશા રાખીને બજાવેલી સેવા યા કાંઈલો પરમાર્થ ફોકટ છે.

રૌજ રપ મો અરસોસંગ માહુ દ મો આદર.

ધર્મદીન વગરનો અવતારજ બળયો ! અવસ્તાના
અભ્યાસ વગર અને તેમાં જરથોસ્ત સાહેબે આપેલાં
કરમાનો મુજબ અમલ કર્યા વગર અહુરમઝદના
માર્ગમાં કદીખી આગળ વધી શકાશે નહીં. નવજોત
થવા અગાઉ 'કેમના મઝદા' અને 'અહુરમઝદ
ખોદાય' શીખ્યાં હોયયે તેમાંજ કાંઈ સમજીું ધર્મ
જ્ઞાન આવી રહેતું નથી. તે છોડીને ગાથા, યસ્ત,
વંદીદાદ, વગેરેના અભ્યાસમાં જેમ જેમ આગળ
વધશે તેમ આંખો સામનો અજ્ઞાનપણાનો પરડો
ધીમે ધીમે દુર થવા સાથ ખુશાલી અને સંતોષની
કાંઈ અજબ લાગણી દીલમાં વ્યાપી રહેશે. જરથોસ્ત
સાહેબના પવીત્ર કલામોનો દીલ લગાડીને કરેલા
અભ્યાસ તમને એક જુદાજ માણસ બનાવી દેશે.

રોજ ૨૬ મેં આસપાસ માહ હ મેં આદર.

જેમ એક ચેરાગ અંધકાર દુર કરીને પોતાની આસપાસ રોશની ફેલાવે છે, જેમ એક ગોલાખનું ફુલ દુરગંધ દાખી દધને આસપાસ પમરાત ફેલાવે છે, તેમજ દરેક જરથોસ્તીની ફરજ છે કે દુઃખ અને સંતાપને દુર કરીને પોતાની આસપાસ સુખનો ફેલાવો કરવો. અહુરમઝદ પોતેજી એજ સુખ્ય રાત દહાડો ચોમેર સુખની વૃદ્ધી કર્યો જાય છે. આપણી દરેક જણની જીંદગીની નેમ પણ તેવીજ હોવી જોઈયે. ખીજાએ સુખી અને ખુશાલ બનાવવાની શક્તી ધણી અદભુત છે. દરેક જણ વધુ ઓછાં પ્રમાણમાં એવી શક્તી ધરાવે છે, પણ કમનસીબી એ છે કે સધળાએ તેનો ઉપયોગ કરતા નથી. દુઃખીએ સુખી બનાવવા તેના જેવું ઉત્તમ કામ આ જગતમાં ખીજું કાંઈ નથી.

શૈળ ૨૭ મે આસમાન માહ ૯ મે આદર.

સખાવત પૈસા વગરની થઈ શકે છે. કાંઈ મરીબ હાજતમંદો કાંઈક આશા કરીને આપણે બારણે આવે, અને આપણી પાસે પૈસા ન હોય, તો આપણને એક પાછનોની ખરચ ન ખેસે એવું બીજું કાંઈક તેઓને આપી શકાય છે અને તેથી તેઓ રાજ થાય છે. ધીરજથી તેઓને જવાબ દેવો—મીઠાશથી તેઓ તરફ જોવું—દીલસોજીથી તેઓનું સાંભળવું—એથી એક જાતની સખાવતજ છે. જેઓ પાસે પૈસા ન હોય, તેઓ જો એટલુંજ કરે તો બસ છે. બારણે આવેલા હાજતમંદને પાછ પછસો આપવાની તો વાત નહી—અને સામા તેને ધમકાવીને અને ગાળગસાય દઈને હાંકી કહાડવો, તે ખરેખર ધાતકીપણું છે—તેના દુઃખ ઉપર મોટો જેવો ડાહ્યા દેવા સખાવત છે. તેને બદલે સખ્યતાથી તેને આપી જવાને કહેવું જોઈતર છે અને જો મીઠા સખુન સાથે કાંઈક દીલાસો દઈને જવા કહેવું તે ઓરની વધારે પસંદ કરવાભોગ છે.

રોજ ૨૮ માં જમીયાદ માહ ૯ માં આદર.

કામ તો રોજનું છે. એ કામની મોટી ધમાલ વચેળી કોઈ દુખીદરદી નજરે પડે, તો મીનીટ પા અરધી મીનીટ તેની આગલ થોભીને દીલાસાના એકાદ બે સખુનો કહેવાના કાંઈ પછસા પડતા નથી. એવા દીલાસાથી તે ખીચારીને કેટલી બધી રાહત મળશે! અને પાછળથી તમને પોતાને જ્યારે એ દીલાસાની વાત યાદ આવશે, ત્યારે તમને પોતાનેખી કેટલોબધા સંનેશ મળશે! દીલસોજી અને દીલાસાના એવા સખુનોથી સામા દુખી માણસને કેવી રાહત મળે છે તેનો ખ્યાલ તમને ત્યારેજ આવશે, કે જ્યારે તમે પોતે ગમમાં ગીરફતાર થયલા હોવો અને તે વખતે કોઈ ખીજે ધણી આવીને તમને દીલાસો દે. દુખી દરદી અને હાંદેસાના મારેલાં માણસો તરફ દીલસોજી દેખાડવાથી—બે મીઠા બોલ બોલવાથી—આપણને ખોહવાનું કાંઈ નથી, પણ તે ખીચારાએને મળવવાનું ધણું છે. એવા મીઠા સખુનોથી તેઓના અંતકરણ ઉપરનો બોલો કેટલો બધો આછા થાય છે!

રોજ ૨૯ માં મારેસ્પંદ માહુ ૯ માં આદર.

ભલાઈ કરવા માટે કાંઈ પછસા નથી બેસતા, પણ તે છતાં બીજી રીતે તો તેની કીમત આપવી જ પડે છે. આ દુન્યામાં આપણે જે પરાપકાર કરવો હોય, અને બીજાઓનું ભલું કરવું હોય, તો તે માટે આપણે સંકટો ખમવાં જોઈએ, ભાગો આપવા જોઈએ, અને આપણી પાસે જે કાંઈ હોય, તે આપણી ગીરથી કહાડી આપવું જોઈએ. તે ભલાઈ કરવાની કીમત. આપણા જીવસાચા દાખી દેવા માટે, કોઈ અપમાન કરે या ગાળગલોચ દે તે છતાં મોહકું બંધ રાખીને મનની શાંતી જાળવી રાખવા માટે અને દુખી સંસાર છતાં જીવપર જોરાવરી કરીને મોહકું હસ્તું રાખવા માટે, કેવી જબરી કોશિશ કરવી પડે છે અને મનને કેવું મારવું પડે છે, તે તો જેને અનુભવ મળ્યો હોય તેજ જાણે. એ સધળા ગુણો કાંઈ પોતાની મેળે આવતા નથી. તે મેળવવા માટે મજબૂત કોશિશ કરવી પડે છે. ટુંકમાં સદગુણી થતાં શીખવું બહુ મુશ્કેલ છે, અને એ મુશ્કેલી વેઠવી, તે સદગુણ મેળવવાની કીમત આપવા બરાબર છે.

ચેજ ૩૦ મેં અનરેશન માહ ૯ મેં આદર.

અહુરમઝદ ને રસ્તે આપણને દારવી લઈ જાય તે રસ્તેજ આગળ વધવામાં લાભ છે. તે છોડીને દુકે રસ્તે આગળ વધવાની કોશિશ કરવી ફાકટ છે. દોલત, ઓધો, યા ફતેહ મળવવા માટે દુકે રસ્તે આગળ વધવાની પુશકળ તકો આપી જીંદગી દરમ્યાન આપણને મળે છે, પણ તેવી તકનો લાભ સેવામાં ફાયદો નથી. અહુરમઝદે આપણને માટે નકી કરેલો મારગ ધણીવાર લાંબો અને કંટાળા ભરેલો લાગે છે. ખીજો મારગ તેથી દુકો જણાય છે ખરો, પણ આખરે તે આપણને વધારે લાંબોજ પડે છે. કોઈ વાર એવી રીતે દુકે રસ્તે આગળ વધવામાં કાંઈ પાપ યા હીનપસ્વી નેવું હોતું નથી, તેથી આપણા આત્માને કોઈ પણ રીતે ડાઘ લાગતો નથી, પણ તે છતાંખી અહુરમઝદે નકી કરેલો મારગ સેવામાંજ લાભ છે, કારણ કે આખરે તેજ સૌથી દુકો મારગ પુરવાર થાય છે.

શેષ ૧ લો હોરમજદ માહ ૧૦ મો દર્શો.

એક માણસ ખીજને હાવીને તેની ઉપર જીત મેળવે તે બહાદુર કહેવાય, પણ જે માણસ પોતાના મનના જીરુસાએને દાખીને તે ઉપર જીત મેળવે તે ખરેખરો ઉમદા નર સેખાય. ખીજ ઉપર જીત મેળવનાર માણસ કોઈ દિવસે કોઈ ત્રીજા ધણીના હાથ ઉપર પોતે શીકસ્ત મેળવે એ બનવા ભોગ છે, પણ જે માણસ પોતાના જીરુસાએ ઉપર જીત મેળવે છે, તેને કદીખી માહત આપી શકાતી નથી. સંપુરણ સુખવાસી જીંદગી ભોગવવાનો રસ્તો એકજ છે અને તે એ કે માણસે પોતાના જીરુસાએને કાબુમાં રાખવા. દુન્યાનો ખરો દુશ્મન માણસના અંતરણની બાહર નહી પણ અંતરણની અંદર છે; મનમાં જે વીચારો આવે તેને કાંઈખી આંકોશ વગર રાહત આપવી તે માણસના સંકટનું મુળ છે; અને મનમાં પાપી ઇલાએને જગા સેવા દીધાથી તે ઇલા રાખનારની શાંતીનો ભંગ થાય છે. એ ત્રણ ચીજ જે બગાડે જાણે અને તે પ્રમાણે ચાલે તે સુખવાસી જીંદગી ભોગવી શકે છે. હવસ, ગુસ્સો, ધીકકાર, મગરૂરી, આપસ્વારથ, કીનો, લોભ-એ જીરુસાએ ઉપર જેણે કાબુ મેળવ્યો, તેણે આખી દુન્યા જીતી સમજવી.

રોજ ૨ જો બહુમન માહુ ૧૦ મો દુએ.

ધણાક સારાં તેમજ માઠાં કામોનો પહેલી નજરે જોયલો દેખાવ ખોટો અને પછવાડેથી જોયલો દેખાવ ખરો હોય છે. એનો ખોલાસો એ કે કાંઈ ભણું કામ જ્યારે આપણને કરવું પડે છે ત્યારે આપણને તે બહુ કઠણ લાગે છે. પણ તે કામ પૂરું થવા પછી તેના સારાં પરીણામો જ્યારે આપણે ધ્યાનમાં લઈએ છીએ ત્યારે આપણને સંતોષ ઉપજે છે કે એ કામ માથે લઈને કીધું તે ઠીકજ થયું. તેજ મુજબ કાંઈ ગુનાહભર્યું કામ કરતી વખતે આપણને તેમાં ઘણા લેહેઝત લાગે છે, પણ પાછળથી તેનાં માઠાં પરીણામો આવતાં તે કામ આપણને ઘણું કમકમાતલ યું લાગે છે. એ બે દાખલા ઉપરથી માલમ પડશે કે ધણાક કામોનું પહેલી નજરે કરેલું તોલ ખોટું હોય છે. જ્યારે તેનાં પરીણામો ઉપરથી કરેલું તોલ ખરું ઠરે છે. એ ઉપરથી આપણને માત્ર એટલુંજ શીખવાનું છે કે કોઈની ચીજ યા કોઈની કામના બાબમાં પહેલી નજરે એકદમ દોરવાઈ જવું નહીં. એ પ્રમાણે કરવાથી ઘણાં ખીકટ અને અઘડાં કામો પણ ખુશ-મીનજ સાથે સહેલાઈથી કરી શકાશે અને તેજ મુજબ જે લોભ લાલચભર્યા ગુનાહો તરફ આપણે એકદમ ખેંચાઈ જઈએ છીએ તેનો પણ અટકાવ થશે.

રોજ ૩ જો અરદીબેહેશત માહ ૧૦ મે દેખે.

પ્રમાણીક જીંદગી માટે સદા તરસયા રહેવું—
અશોકની હંમેશા ભુખ રાખવી—અને બેહેસ્તની હંમેશા
જીંદગીની તલબ કરવી, એ ખરેખરે ડહાપણ છે.
મનની શાંતી મેળવવાની એ ખરેખરી કોશિશ છે,
અને અહુરમઝદનો મારગ અખત્યાર કરવાની ખરી
શરૂઆત તેજ છે. અબીલાશા યાને બેહેસ્તની હંમેશા
જીંદગી મેળવવાની ઇચ્છા માણસનાં મનમાં ઉત્પન્ન
થઈ કે મન તુરંતજ સ્વચ્છ થવા માંડે છે અને મન-
માંનો ફલ તથા કચરો ધોવાઈ જવાની શરૂઆત
થાય છે. જ્યાં સુધી મન ઉપર અબીલાશાનો કબજો
છે, ત્યાં સુધી મનમાં કાંઈપણ મેલો વીચાર દાખલ
થવા પામતોજ નથી. પણ શરૂઆતમાં મન ઉપરનો
અબીલાશાનો કબજો ઝાઝો વખત નીભી શકતો નથી,
કેક મુદતમાં જ તે તુટી પડે છે, અને મન પાછું
અગાઉના જેવાજ મેલો વીચારોમાં રગડોળાવા માંડે
છે. પણ ફરી ફરીથીની ચાલુ કોશિશથી આય દે ફતેહ
મળે છે—સેવડે અબીલાશા મન ઉપરનો કબજો જાળવી
રાખે છે અને માણસ બેહેસ્તના સુખ ભણી
વાહોમ ધસ્યો જાય છે.

રોજ ૪ થો શેહેરેવર માહ ૧૦ મો રહે.

ગમે એવાં દુઃખ અને આફત વચ્ચે નીરાશીને આપણા ઉપર ફાવવા દેવી, તે વધારે મોટી આફતને તેડું કરવા સમાન છે. નીરાશ થઇને આફતને શરણ થઇ જવું તે કરતાં આફત સામે લડત ચલાવીને તેને શરણ કરવામાં લાભ છે. આ જગતમાં એવું કોઇપણ દુઃખ યા આફત નથી કે જ્યાં અહુરમઝદની રહેમદીલી અને મદદનો ઝરો પુગી નહીં થકે; અને જો અહુરમઝદની મદદ એ મુજબ આપણી નજદીકમાંજ હોય તો પછી ખીડવાનું શાનું? દરેક માણસે પાતા ઉપર જે કાંઈ આફત આવી પડે તેની સામે મજબુત લડત ચલાવીને તેને મારી કઢાડવી જોઇએ એટલુંજ નહીં પણ તે આફતમાંથીજ સામો કાંઈ લાભ મેળવવો જોઇએ. આફત સામે લડત ચલાવીને આપણે જો તેને જીત્યે, તો તે આપણને કાંઈ નુકશાન કરવાને બદલે સામી આપણા મદદગાર જેવી થઇ પડે છે. પણ આફતથી હારી પાઇને તેને જો આપણી ઉપર જીત મેળવવા દીધી તો તે આપણી જીંદગી ઉપર કદીપણ નહીં ખુસરાય તેવો ડાઘ મેલી જાય છે.

શેઠ પ મો અરુપદાદ માહુ ૧૦ મો દેએ.

અહુરમઝદનાં સાધનો કાંઈ સાંકડી હુદમાં અટકી રહેલાં નથી. આથી આ બોહોળી જગતમાં એકાદ માણસ જે પોતાની નેમી આપેલી ફરજ બજાવવામાં ગફલતી કરે, તો તેથી આ જગતના કારોબારમાં કાંઈ ખલલ થતી નથી. એ કારોબાર માટે અહુરમઝદે સજી માટી ચોળના રચી રાખેલી છે. તેમાં શ્રીમંત તેમજ ગરીબ, માટા તેમજ નાના દરેકને ચોક્કસ કામ સોંપી આપેલું હોય છે. અલબત્ત તે કામ બજાવવાની કોઈ ઉપર કાંઈ જબરી કરવામાં આવતી નથી. જેની મરજી પડે તે પોતાને સોંપી આપેલું કામ બજાવવાને સાફ ના પાડી શકે. પણ તેથી કાંઈ જગતનો કારોબાર અટકતો નથી. તેનું કામ ખીજાઓ ઉપાડી લઈને તે બજાવે છે. પણ જે માણસે પોતાની ફરજ બજાવવા ના પાડી, તેનું ફળ તેને પોતાનેજ ભાગવવું પડે છે, અને ફરજ બજાવ્યાથી અહુરમઝદ તરફથી જે બદલા તેને મળ્યો હતો, તે તેને મળતો નથી.

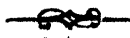
શેઝ ૬ થા ખોરદાદ માહુ ૧૦ મે દમ્મે.

પોતાની છલ ઉપર કાબુ રાખનાર માણસ એક વીદવાન કરતાંખી વધારે મોટો છે; પોતાના મન ઉપર કાબુ રાખનાર માણસ આખી દુન્યા ઉપર હકુમત મોગવનાર રાજ કરતાંખી વધારે બળવાન છે; અને જે માણસ પોતાની ઇચ્છાઓ, લાગણીઓ અને જીવ્હાઓ ઉપર કાબુ રાખી શકે છે, તે ખરેખરો મહાત્મા છે. ઇંદિયાની શુલામળી-રીમાં સપડાયેલા પુરુષ એક નર નહી પણ મોટો ખર છે. ઇનસાન જ્યાં સુધી પોતાના અંતરને ધીરજથી સ્વચ્છ કરવાની શરૂઆત કરતો નથી, ત્યાં સુધી તે હમેશની શાંતીના મારગમાં આગળ વધી શકતો નથી. એવી શરૂઆત પછી જે માણસ પોતાના દોષમાંનો મેલ દુર કરી નાંખીને સ્વચ્છ થાય છે, તેનું અમાનપણું પોતાની મજે નાશ પામે છે, અને એકવાર અહુરમઝદનું યાન થયું કે તે પછી દુઃખ અને શીકર ચીંતા શું તે માણસ ખીલકૂલ જાણતો નથી.

રોજ ૭ મે અમરદાઃ માહ ૧૦ મે દેએ.

વાવણી કરયે તોજ કાપણી થાય. આપણે
ખીજાએને કાંઈ આપ્યે, તોજ ખીજાએ તરફથી
કાંઈ મેળવવાની આશા રાખી શકીએ. એ મુજબ
ગમે એવા નાનો અને નજીવો પરમારથ કરવા
માટેની આપણને કાંઈક ભાગ આપવો પડે છે.
કાંઈખી ભાગ આપ્યા વગર કોઈનું કાંઈ કામ કરી
આપ્યે તેમાં કાંઈ મોટી વાત નથી. તેજ મુજબ
કોઈને કાંઈ આપ્યે કે જ્યાં આપણને પોતાને
કાંઈ ખોટું પડતું ન હોય, તો તેની કાંઈ ખરે
પરમારથ કહેવાય નહીં. ખરે પરમારથ તો તે છે
કે મનને મારીને, જાતી ભાગ આપીને અને
અગવડ અડચણ ખમીને ખીજાએને મદદ કરવી
અને તેઓનું ભલું કરવું. એવા પરમારથથીજ
અહુરમઝદને ખુશનુદ કરી શકાય છે અને તે
બેહુસ્તનો મારગ ખુલ્લો કરે છે.

શેઠ ૮ માં દેખાદર માહુ ૧૦ માં દેખે

પરેા સુખી તે નર છે કે ને સદા અહુરમઝદના ફરમાનો મુજબજ વરતે છે. અહુરમઝદે નકી કરેલા અશોષ, નેકી અને પરમારથના મારગને જોએ આવડાપ્રથી વળગી રહે છે, તેઓને પહેલાં ત્રણ નાની શક્તીઓ અને તે પછી ખીજી ત્રણ ચઢીયાતી શક્તીઓ મળે છે. એ છ શક્તીઓ ધરાવનારા માણસને કોઈખી જીતી શકવું નથી. પહેલાં ને ત્રણ નાની શક્તીઓ મળે છે, તે પોતાના જુસ્સાઓ ઉપર કાબુ રાખવાની શક્તી, પોતાનાજ બળ ઉપર મુસ્તાફ રહેવાની શક્તી, અને પોતાના વીચારોને આડે રસ્તે જતા અટકાવવાની શક્તી છે. તે પછી ખીજી ત્રણ ચઢીયાતી શક્તી મળે છે તે ધીરજ, નમરતા અને મક્કમ ઠરાવથી કામ લેવાની શક્તી છે. માણસ જ્યારે પોતાના મન ઉપર કાબુ મેળવીને તેને પોતાના કબજામાં રાખે છે, બાહરની મદદ ઉપર ભરસો નહીં રાખતાં ફક્ત અહુરમઝદ ઉપરજ ઇતિબાર રાખે છે અને પોતાના વીચારો તથા કામો આડે રસ્તે દોરવાઈ ન જાય એવી ચાલુ દેખરેખ તે ઉપર રાખી શકે છે, ત્યારે તે અહુરમઝદને પહોંચવાને સામરથવાન થાય છે.

રોજ ૯ મા આદર માહ ૧૦ મા દર્યે.

ઇનસાનનાં બિજાંમાંથી પસાર થતા ઐક્યેક વીચારથી અહુરમઝદ માહિતગાર હોય છે. તે આપણી ઇચ્છાઓ, આશાઓ અને ખાહેશો બરાબર અને પુરેપુરી જાણે છે અને જો તેમજ છે, તો પછી મનની અમુક મુરાદ પાર પડશે કે નહીં તે માટે આપણે અંદેશો શા માટે કરવો જોઈએ? અહુરમઝદની નજરમાં જો વાજખી લાગશે તો તે મુરાદ પાર પડ્યા વગર રહેશેજ નહીં—તેને જો વાજખી નહીં લાગશે તો નહીં પાર પડશે. આપણી અમુક ખાહેશ પાર પાડવા માટે અહુરમઝદને ધણાજ કાલાવાલા અને આજીજી કરીને તેની ઉપર દબાણ ચલાવવું વાજખી નથી. આપણા લાભી શાથી જળવાશે અને આપણને શાથી ફાયદો થશે, તે આપણા કરતાં તે વધારે સારી રીતે સમજે છે. તે આપણું ભણું કરવાનીજ ખાહેશ રાખે છે અને તે જોતાં આપણી સઘળી ઇચ્છા તેની મુનસફી ઉપર છોડી દઈને તેની મરજીને આધીન થવામાંજ ડહાપણ છે.

રોજ ૧૦ માં આવાં માહ ૧૦ માં દેએ.

મરણથી આપણી જીંદગી આપર થતી નથી, પણ શરૂ થાય છે. મરણથી આપણને કાંઈ ખોટું વાનું નથી, પણ મેળવવાનું છે. મરણ પામીને આપણને અંધકારમાં નહીં પણ હેરતભરી રાશનીમાં જવાનું છે. મરણ પછી આપણને ચુપકાદી વચ્ચે બેસી નથી રહેવાનું, પણ ખરેખરી જીવવા લાય ની જીંદગી ગુજારવાની છે. મરણ પામવાથી આપણે ખુશાલી અને આનંદથી દૂર નથી જતા, પણ આ દુન્યાદારીની મોજમજાહ જે સુખના માત્ર એક આળા જેવી છે તેમાંથી બાહર નીકળીને બેહેસ્તના ખરેખરાં ભોગવવા લાયકનાં સુખ વચ્ચે આપણે જઈ વસ્યે છીએ. મરણથી આપણે ખુદ અહુરમઝ્દની હજુરમાં જઈ પુગ્યે છીએ કે જ્યાં ચોતરફ ખુશાલી, સુખ અને આનંદ વ્યાપી રહેલાં હોય છે, અને જ્યાં દુઃખ, આફત અને વેદના જેવું કાંઈ હોતું જ નથી. આ દુન્યામાં જીંદગી ગુજારવી તે તોફાની દરયામાં સફર કરવા સમાન છે, કે જે દરયામાંથી આવંદે આપણી કીસ્તી મોતના ખડક સાથે અથડાને સુખથી છળાછળ થતા મહાસાગરમાં નીકળી જાય છે.

રોજ ૧૧ માં બેરશેદ માહ ૧૦ માં દેખે.

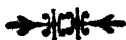

ગુસ્સો, બળાપો, અદેખાઈ, લોભ, અને એવાજી
બીજા દુરગુણો ધરાવવા અને તે સાથે સારી તં-
દરોસ્તી ભોગવવાની આશા રાખતી, એ બીજાકુલ
બનવાભેગ નથી. એક ગલીએ ગટર યા મરજીવાલું
ધર માણસ માટે જોટલું જોખમભર્યું છે તે કરતાં
એ સધળા દુરગુણો વધારે કાતીલ અસર કરનારા
છે. એ દુરગુણો માણસના મનમાં બીમારીનાં બીયાં
ચાલુ રાખ્યા જાય છે અને તેથી માણસ હંમેશ
માંદો આટ્યા કરે છે. જેઓ સારી તંદરોસ્તી
ભોગવવા ઇચ્છતા હોય, તેઓએ પોતાની બીમારી
માટે ડાક્ટરની દવાદાઝ સેવા અગાઉ સહી પહેલાં
પોતાના મનમાંથી સધળા દુરગુણો ઘોઈ કઢાડીને,
મનને સ્વચ્છ કરવું જોઈએ. ધીકાર, અદેખાઈ, ગુસ્સો,
કીનો વગેરે મનમાંથી કઢાડી નાંખીને ખુશાલી
ઉપજવનારા, પ્યારભર્યા અને પરમાર્થી વીચાર
કરનારા માણસનું અજીરણ, નબળાઈ અને દુખારો,
સધળું જીવું રહે છે—તેને કરીબી દવાદાઝની
જરૂર પડતી નથી.

રૌજ ૧૨ માં માહોર માહ ૧૦ માં રહે.

માણસ જ્યારે પોતાનાં મનના જુસ્સાઓની ચુલામગીરીના બંધમાંથી છુટો થાય છે, ત્યારેજ તે પોતાની સરજતનો ધણી થઈ શકે છે અને સરજત ઉપર કાબુ રાખી શકે છે. મનના જુસ્સાઓને દાખીને અને કુદરત ઉપર આધાર રાખીને માણસ જ્યારે પોતાનાં મનને શાંત રાખી શકે છે, ત્યારે તેની છુપાઈ રહેલી ચઢતી શકતીઓ ખીલવા માંડે છે. કુદરતના કાયદાઓ અચુક છે, તે ખીલા એકવાર ધનસાને પીછાણી કે જળરી બળવાન શકતીઓની આવી તેને હાથે લાગે છે. કાંઈક મુદત સુધી મનમાં મુઝાયા પછી, સંકટ, દુઃખ અને વેદના ભોગવ્યા પછી, પોતાના સુખનો અનેક વાર ભોગ આપ્યા પછી, કુદરતના અચુક નીયમોનું અજવાળું જ્યારે આત્મા ઉપર પડવા માંડે છે કે તુરંતજ મન શાંત થવા માંડે છે અને વરણવી ન શકાય એવી ખુશાલીથી માણસનું અંતઃકરણ છળાછળ થાય છે. કુદરતના અચુક નીયમો એકવાર જે ધણીએ પીછાણ્યા કે તે પછી તેની શાંતીમાં કશાંથીખી ખલલ થતી નથી.

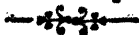
રોજ ૧૩ મે તીર માહ ૧૦ મે દર્શ્યે.

પરવરદગારની મરજીને દરેક ઇનસાને આધીન થવાનું છે—તે વગર તેનો છુટકોજ નથી. તેથીજ દરેક ઇનસાને દરેક બાબદમાં અહુરમઝ્દની ઇચ્છા મુજબ વફાદારીથી અમલ કરવો જોઈયે. ના, એટલુંજ નહીં પણ આપણાં સઘળાં સુખનો ભંગ થતો હોય, આપણને ધુળમાં રમડોળાવું પડતું હોય, યા આપણાં બહાલાંએને ગુમાવવાથી આપણું જીવન તુટી જતું હોય, તોપણ તેની મરજીને નમવુંજ જોઈયે—અને તે પણ બરબાદીને યા ફફડી ચટકીને નહીં, પણ ખુશ મીઠાઈથી અને અહુરમઝ્દ તરફના સંપૂર્ણ ભકતી ભાવથી નમવું જોઈયે. સખબ, અહુરમઝ્દ ભલાનોજ રાજ છે, અને આપણી ઉપર આવી પડેલાં ગમે એવાં દુઃખ યા આફત વચેળી આપણું કાંઈ ભલુંજ કરવાની તેની આદેશ હોય છે. પણ ઇનસાનો તેની એ આદેશ બરાબર પાછાણી શકતાં નથી તેનો એકજ સખબ છે, અને તે એ કે અહુરમઝ્દ તરફથી આવતું સુખ ધણી વખત દુઃખ અને આફતનાં ઢાંકણ હેઠળ ઢાંકાઈને આપણી તરફ આવે છે.

રૈજ ૧૪ માં ગોશ માફ ૧૦ માં દેખે.

જે માણસ પરમારથના દરવાજામાં દાખલ થાય છે તે બેહુદ મીઠાશવાલાં સુખનાં ગામમાં જઈ પુગે છે. સ્વારથ જ્યારે માણસને દુઃખમાં દુખાડે છે, ત્યારે પરમારથ તેને સુખ અને ખુશાલીમાં ગરમાવ બનાવે છે, અને તેખી તેને એકલાનેજ નહી, પણ આખી દુન્યાને. આપણે જેઓની સાથે વસ્તા હોઈએ અને જેઓના સમાગમમાં આવતા હોઈએ, તેઓ સઘળાઓ આપણા પરમારથથી સુખી થાય છે. તેનો સમજ એ કે દરેક માણસ જુદો નહી, પણ સઘળાં માણસો સાથે મળવાથી એકજ કુત્ર ધનસાન બનત બનેલી છે. આથી એક માણસની ભલામી તેને એકલાને નહી, પણ સઘળાઓને લાભ થાય છે. આ વાત સમજીને દરેક જણે પોતાની જાંદગીના મારગમાં કાંટાઓ નહી, પણ ફુલો ખીંછાવવાં જોઈએ. ખુદ આપણા દુશ્મનોના મારગમાં પણ પરમારથનાજ ફુલો ખીંછાવવાની જરૂર છે, કે જેથી તે કુલો ઉપર તેઓનાં પગલાં પડવાથી આસપાસની હવા ખુશ-બોધી બરાબ જાય અને તે ખુશબોનો લાભ ફક્ત આપણા દુશ્મનોનેજ નહી પણ સઘળાઓને મળે.

રોજ ૧૫ મેા દૃપમેહેર માહ ૧૦ મેા દઝે.

ભલાઈમાં મથયુલ રહેવું તેના કરતાં ખીજું વધારે
માટું સુખ માણસ માટે કોઈ નથી. ભલાઈનો બદલો
બેહેસ્તના સુખમાં મહ્યા વગર રહેતો નથી. જે
અંતઃકરણમાં ભલાઈએ વાસો કર્યો હોય, ત્યાં
બુરાઈ દાખલ થઈ શકતીજ નથી. તેથીજ દરેક
માણસ માટે જરૂરનું છે કે હમેશ ભલાઈમાં મથ-
યુલ રહેવું યાત ભલા વીચારોમાં યા ભલાં કામોમાં
મનને રોકવું. બુરાઈથી બચવું હોય, તો અંતઃકર-
ણના દરવાજા ઉપર ભલાઈનો પાહરો મેલવો.
જોઈએ, કે જેથી તે પાહરેગીર દરેક બુરા વીચારને
મનમાં દાખલ થતો અટકાવે. જરથોસ્તી ધરમનો
મુળ પાયોજ ભલાઈ ઉપર રચાયેલો છે-તેથીજ
હુમત-હુખ્ત-હુવરથત, માને ભલા વીચારો-ભલા
શબ્દો-અને ભલાં કામોના ત્રણ મુખ્ય ફરમાનો જર-
થોસ્ત સાહેબ આપી ગયા છે જે ધણીની જીંદગી
આ ત્રણ મુખ્ય સ્થંભો ઉપરજ ઢકેલી છે તેને બેહેસ્ત-
નું હમેશનું સુખ મહ્યા વગર રહેવું નથી.

રોજ ૧૬ માં મેહુર માહ ૧૦ માં રહે.

પોતાના લાભનો વીચાર કરવો, તે જે લાભ મળતો હોય તેને સામો ગુમાવી દેવા સમાન છે. હંમેશનું સુખ ફક્ત તેજ માણસને મળે છે કે જે પોતાના લાભનો વીચાર નહીં કરતાં ખીજાઓનું ભણું કરવાનો વીચાર કરે છે. જે માણસ પોતાના લાભો બુદ્ધી જાય છે, તે સીધા બેહેસ્તના હિમ્મત સુખ વચ્ચે યાહોમ ધસી જાય છે. ખીજાઓના સુખની દરકાર કર્યા વગર ફક્ત પોતાના ભલાં માટે આતુર રહેનારો માણસ સદા દુઃખમાં અટવાયા કરે છે. જ્યાં સુધી માણસ ફક્ત પોતાને માટેજ સુખ શોધતો કરે છે ત્યાં સુધી સુખ તેને ઉડાવ્યા કરીને તેનાથી દુરજ નાસે છે. પણ એક વાર માણસે પોતાના લાભનો વીચાર છોડ્યો અને ખીજાઓની સેવા બજાવવાની શરૂઆત કરી કે તે સાચ તેના પોતાના સુખની જી શરૂઆત થાય છે.

રોજ ૧૭ મો સરોશ માહ ૧૦ મો દરો.

હંચા પ્રકારનું સુખ ભોગવવા માટે માણસે હંચા પ્રકારના સદ્યુષ્ટિ ધરાવવા જોઈએ. દયાળુ દીલના અને સ્વચ્છ અંતઃકરણના માણસો એવું સુખ ભોગવી શકે છે. વળી હંચા પ્રકારના સદ્યુષ્ટિ ધરાવ્યાથી સુખ મળે છે એટલું જ નહીં પણ ખુદ એ સદ્યુષ્ટિ ધરાવવા તેની એક જાતનું મોટું અને ઉમદા સુખ જ છે. એક સદ્યુષ્ટિ માણસ દુઃખી હોય એમ બની શકે જ નહીં. માણસના દુઃખનું કારણ આપભોગમાં નહીં પણ આપસ્વારથમાં સમાયલું હોય છે. એટલે એમ કે જે માણસ ખીજાઓના લાભો ધ્યાનમાં ન લેતાં ફક્ત પોતાનું જ ભણું કરવાની કાળજી રાખે તે દુઃખી થાય છે અને જે માણસ પોતાના લાભ બાળુએ મેલીને ખીજાઓનું ભણું કરવાને તત્પર રહે છે, તે હંચા પ્રકારનું સુખ ભોગવે છે. એવું સુખ ભોગવવા માટે જે સદ્યુષ્ટિની જરૂર છે તે માણસાઈ સદ્યુષ્ટિ નહીં પણ ઈશ્વરી સદ્યુષ્ટિ છે. સખખ માણસાઈ સદ્યુષ્ટિમાં જ્યારે સ્વારથ ભલાયણો હોય છે, ત્યારે ઈશ્વરી સદ્યુષ્ટિમાં પરમારથ પસરી રહેલો હોય છે.

રોજ ૧૮ માં રશના માહ ૧૦ માં દરમે.

શાંત સંલેગો વચ્ચે એક આકળા મીજાગ્રનો માણસખી શાંતી જાળવી રાખે તેમાં કાંઈ નવાઈ નથી. વૃંદ મીજાગ્રતા માણસ સાથે દોષ માયા મેહરખાનીથી વરતે તે વખતે તે પોતાની વૃંદાઈ ભુલી જાય તેમાંખી કાંઈ અજાણ થવા જેવું નથી. પણ ખરું અજાણ થવાનું તો તે છે કે જ્યારે માણસ ગમે એવા મુશ્કેલ સંલેગો વચ્ચેખી પોતાની ધીરજ અને શાંતી જાળવી રાખે. ગમે એવા હાંદસા અને દુઃખ વચ્ચે મનની શાંતી જાળવી રાખવી, એ એક સદગુણ છે અને ખરેખરો ઇશ્વરી સદગુણ છે. જે પુરૂષે પોતાના જીવસામ્યો ઉપર કાબુ મેળવ્યો હોય અને પોતાનો સ્વારથ સદંતર છોડી દીધો હોય, તેજ એવો ઉંચ પ્રકારનો સદગુણ ધરાવી શકે છે.

રોજ ૧૯ મે ફરવરદીન માહ ૧૦ મે દર્એ.

દરરોજ ભલા અને પરમાર્થી વીચારો કરવાથી માણસને તેવાજ વીચાર કરવાની ટેવ પડે છે. એક વાર ટેવ પડી અને સારા વીચારો મનમાં જડ થાથી બેઠા કે તે પછી તે માણસનાં કામોખી તેવાંજ ભલાં અને પરમાર્થી થઈ પડે છે. એ ઉપરથી જોઈ શકાય કે માત્ર મનના વીચારો એક માણસની જીંદગીને અને તેની સરજતનેખી ફેરવી નાખી શકે છે. જે દુઃખી માણસો સુખી થવા માંગતાં હોય અને જે ખીમાર માણસો તંદરોસ્ત થવા ઇચ્છતાં હોય, તેઓએ ખીજા ધલાને લેવા અગાઉ પહેલાં પોતાના મનના વીચારો ફેરવી નાંખવા જોઈએ અને પોતે જે સુખી યા તંદરોસ્ત હાલતમાં આવવા માંગતા હોય, તે હાલતના વીચારો ચાલુ કરવા જોઈએ. ધણાખરાં માણસો તરેહવાર જાતના અકે-કથી ઉલટા વીચારો કરે છે. તેના પરીણામમાં તેઓ અટપટીયા અને ઉદાસ રહે છે. પણ માણસ જ્યારે પોતાના મનને કાબુમાં લઈને એકજ જાતના ભલા વીચારો કરવા કરે છે, ત્યારે તેની સરજતજ ફેરવાઈ જાય છે, અને તે ભલી સુખવાસી જીંદગીની શરૂઆત કરે છે.

રોજ ૨૦ માં બેહેરામ માહ ૧૦ માં દેએ.

“આલે” અને “કાલે”. આ બે નાના શબ્દો વચ્ચે આસમાન જમીનનો ફરક છે. પહેલા શબ્દ અહુર-મઝ્દના આશીરવાદથી ભરપૂર છે ત્યારે બીજો પ્રાણુધાતક છે. “આલે” કરવાનું “આવતી કાલ” ઉપર મુલતવી રાખનારા સેંકડો નહીં, હજારો નહીં, પણ લાખો જનો ખુવાર થયા છે. ચોકસાઈ કામ ચોકસાઈ વખતેજ થવું જોઈએ-તે પછી તે કરવું ફાકટ છે. એક બીમાર પાડોશીને મદદ જોઈતી હોય તો તે આલેજ કરવી જોઈએ-આવતી કાલે તે કદાચ નકામી થઈ પડે. મુશ્કેલીમાં આવી પડેલા મીત્રને કાંઈ પહોંચાડવું હોય, તો આલેજ પહોંચાડવું-આવતી કાલ સુધી થાભ્યાથી તે બીચારાનું શું બી થઈ જાય. એવા દાખલામાં એક દિવસ શું, પણ અકેક કલાક અને અકેક મીનીટ દુખમાં સપડાયલાંએને મનથી પાહડ જેવી લાગે છે. કાંઈ ખરાબ દેવ પડી હોય અને તે ભાંજવી હોય તો તેની શરૂઆત આજથીજ કરવી જોઈએ-આવતી કાલે નહીં. ઘણાંએ તે “આવતી કાલ” ઉપર રાખે છે, પણ આવતી કાલ થતાં વળી પાછું “આવતી કાલ” ઉપર મુલતવી રાખવાનું તેઓને મન થાય છે અને એ મુજબ તેઓની “આવતી કાલ”નો કાંઈ છેડાજ આવતો નથી.

રોજ ૨૧ માં રામ માહ ૧૦ માં દેએ.

પાપી અને દુઃખી જીંદગીમાં ગોટાં મારીને ભવ પુરો કરવો તેના કરતાં વધારે હિંમત પ્રકારની અને વધારે સુખી જીંદગી માણસ જો આહું તો ભાગવી શકે એમ છે. એ હિંમત જીંદગીનું સુખ દરેક માણસની નજદીકમાં જ છે. ખરા સુખી તેઓ છે કે જેઓ એ હિંમત પ્રકારની જીંદગીને પસંદ કરીને તેમાં પોતે વીટળાઈ જાય છે. તેમ કરીને તેઓ સંપુરણ શાંતીનું સુખ ભાગવી શકે છે. એવું સુખ નજદીકમાં હોવા છતાં જેઓ દુઃખી થાય છે, તેઓને દુઃખી થવાની ફરજ કોઈ પાડતું નથી, પણ તે ફરજ પાડનારા તેઓ પોતે જ છે. તેઓ પોતાની ઇચ્છાથી જેવા વીચાર કરે અને જેવાં કામો કરે, તેજ પ્રમાણમાં તેઓની જીંદગી સુખી या દુઃખી થઈ શકે છે. માણસ ઉપર જેની કાંઈ સુખ या દુઃખ પડે છે, તે તેના પોતાના જ ભલા या ખરા વીચારોથી અને તેના પોતાના જ ભલાં या ખરાં કામોથી પડે છે. દુકમાં કોઈની બંનાવ या કોઈની સંજોગ માણસને દુઃખી या સુખી બંનાવતો નથી, પણ તેના પોતાના જ વીચારો તથા કામો તેને દુઃખમાં ગરકાવ या સુખમાં લીન કરી દે છે.

રોજ ૨૨ મે ઝાવાદ માહ ૧૦ મે દરમે

માણસ ને પોતાની આસપાસના દુઃખ અને કમ-
વાટ ઉપજવનારા સંજોગોને ફેરવી નાંખવા ઇચ્છતો
હોય, તો સહથી પહેલાં તેણે પોતાની આસીયતને
ફેરવી નાંખવી જોઈએ. માણસ ને પોતાના સ્વભાવને
ફેરવી નાંખીને તે સ્વભાવ પોતાની આસપાસના સં-
જોગોને અનુસરતો બનાવે, તો તેથી તેના મનની
ધણીક મુઝવણ અને ગુચવણ દુર થાય અને તેને
શાંતી મળે. દુન્યામાંથી ને દુઃખ અને કંગાળીયત
આપણે દુર કરી નાંખવા માંગતા હોઈએ, તો સહથી
પહેલાં આપણા મનમાંથી શીકર ચીંતા અને બળાપો
કઠાડી નાંખીને સંતોશી અને ખુશમીનજી જીંદગી
ગુજરતાં શીખવું જોઈએ. ખીનજી તરફની દુશ્મ-
નાઈ અને હેરાનગતી છતાં એક માણસ ને પોતાનો
ખુશમીનજી અને મીઠાશભરી વરતાણુંક ચાલુ રાખી
શકે તો જાણવું કે તે માણસે પોતાના મન તેમજ
જીવસાચી ઉપર સંપૂર્ણ કાબુ મેળવ્યો છે. જો
એવો કાબુ મેળવે છે તેઓ ગમે એવા દુઃખી સંજો-
ગો વચ્ચે સુખી અને સંતોશી જીંદગી ગુજરી શકે છે.

રોજ ૨૩ મા દેવદીન માહ ૧૦ મા દેએ.

બધી ઉપર નેકીની સદા ફતેહ છે. તેથીજ ખુ-
રાએ નેક માણસોને કદીખી હેરાન કરી શકતા નથી.
નેક માણસો કશાંથીખી શરમાતા નથી—કોઈથીખી
તેઓ ડરતા નથી. સબબ, તેઓ પાસે છુપાવવા જેવું
કાંઈ હોતું નથી. ઢાંક-પીછોડો કરવા જેવાં કામો
તેઓ કરતા નથી—શરમીંદગી ઉપજે એવી ધમ્મણ
તેઓ રાખતા નથી. નેક માણસો મક્કમ પગલાં
ભરીને આગળ વધે છે, પોતાનાં શરીરને સીધું ટટણ-
ખાર રાખી શકે છે અને વાત ચીત કરતી વખતે કાં-
ઈખી ગોળ ગોળ નહીં બોલતાં સધળું સાફ સાફ ખુ-
લ્લું કહી દે છે. કોઈખી માણસના ચેહરા સામે તેઓ
હિમતથી જોઈ શકે છે. જે ધણી કોઈનાખી ખુરામાં
નહી તે ખીજાઓથી શા માટે ખીરું? જેણે કોઈનેખી
ઠગેલા નહી તે ખીજાઓથી શા માટે શરમાય? નેક
માણસોએ ખુરાં કામોથી સદંતર હાથ ઉઠાવી લીધેલા
હોવાથી કોઈખી માણસ તેઓનું ખુરું કરી શકતું
નથી—દગા ફટકાથી તેઓ દુર ગયલા હોવાથી કો-
ઈખી તેઓની સાથે દગાખાજ કરી શકતું નથી.
દુકમાં નેક માણસો ઉપર કોઈખી ફાવી શકતું
નથી—તેઓના દુશ્મનો તેઓને કદીખી હંફાવી
શકતા નથી.

રોજ ૨૪ મો દીન માહ ૧૦ મો દેએ.

ત્રણ ચીજ માટે માણસે સદા અસંતોષી ર-
હેવાની જરૂર છે-પોતાના મત માટે, પોતાની
વરતણુક માટે, અને પોતાની આત્મીક સ્થિતી માટે.
કોઈપણ બાબતને લગતાં પોતાના મત માટે માણસ
જો અસંતોષી હોય, તો તે બાબત વીશે શોધખોળો
કરીને તેને લગતાં પોતાના જ્ઞાનમાં તે આણુ વધારો
કરી શકે અને તેથી તેને લાભ થાય. પોતાની
વરતણુક માટે અસંતોષી રહેવાથી માણસ પોતાની
બુધ્ધિ સુધારયો જાય છે અને એ રીતે તેના સદ-
ગુણમાં આણુ વધારો થતો જાય છે અને તેથી તેના
લાભનીજ વાત છે. આત્મીક સ્થિતી માટે અસં-
તોષી રહેવાથી માણસ વધુ અને વધુ ડહાપણ
મેળવવાની કોશિશ કરે છે અને એ રીતે અહુર-
મઝદને લગતાં તેના જ્ઞાનમાં વધારો થવા સાથે તે
બેહેસ્તના મારગમાં આગળ વધે છે.

રોજ ૨૫ મો અરસીસંગ માહ ૧૦ મો દેએ.

લોભ લાલચને માહત કરવામાં માણસ સાધારણ રીતે નીચકૂળ નીવડે છે. એ નીચકૂળતાનો સખબ બે ખોટા ધખારાનો છે. પહેલો એ કે માણસ એમ ધારે છે કે સધળી લોભ લાલચ બાહેરથી આવીને માણસને લલચાવે છે અને ખીજે એ કે જે માણસો નેક અને અશો છે તેઓનેજ લોભ લાલચો વધારે લલચાવીને ફસાવે છે. પણ એ બંને ધખારા ખોટા છે. જ્યાં સુધી એ ધખારા ચાલુ છે ત્યાં સુધી માણસ લોભ લાલચોના ફાંદામાં ફસેલો રહે છે. એક વાર એ ધખારાઓને મનમાંથી ખંખેરી કહાડ્યા કે તે પછી માણસ લોભ લાલચો સામેની લડતમાં અકેક પછી ફતેહો મેળવ્યો જઇને આત્મીક ખુશાલીમાં લીન થઈ જાય છે. સધળી લાલચનું મુળ ખુદ માણસની અંદરખાનેની ઇચ્છામાં છે. તે ઇચ્છાને જો દુર કરી નાખવામાં આવે, તો તે પછી બાહેરની કોઈખી ચીજ-ઈંદરીઓને માજ આપનારી કોઈખી વસ્તુ-માણસના આત્માને લલચાવીને તેને પાપમાં ઉતારી શકે નહીં. બાહેરની ચીજમાં માણસની લાલચનું મુળ નહીં પણ તે લાલચને તમ કરવાનું માત્ર સાધન છે, જ્યારે મુળ તો ખુદ માણસની ઇચ્છામાં હોય છે.

રોજ ૨૬ માં આસપાસ માહ ૧૦ માં દેખે.

જેણે પોતાને જીત્યો, તેણે દુન્યા જીતી. જે માણસ પોતાને ઐટલે પોતાના સ્વારથને વળગી રહે છે, તે દુશ્મનોથી ધેરાયેલો રહે છે. જે માણસ સ્વારથને છોડી દે છે યાને પોતાની હસ્તીજ ગોયા બુલી જઈને પરમારથ ઉપર દીલ લગાડે છે, તે સાચા દાસ્તોથી ધેરાયેલો રહે છે, અને દુન્યાની જાંજળોમાંથી તેનો છુટકો થાય છે. પોતાની હસ્તી બુલી જતારા આસામીના સ્વચ્છ અંતકરણ આગળથી સધળો અંધકાર ગુમ થાય છે, દુઃખ અને આફતનું વાદળ તેની નજર સામે વીખરાઈ જાય છે. જે માણસ પોતાને ઐટલે પોતાના સ્વારથને છોડી દે છે, તે માણસને ગરીબાઈ, દુઃખ અને આફતો છોડી જાય છે. એકવાર આપસ્વારથ છોડી દીધો, યાને આ ચીજ મારી છે, પેલું મારું પોતાનું છે, એવા એવા વીચારો મનમાંથી કહાડી નાંખ્યા કે તે માણસના અંતકરણના ઊંડાણમાં બેહેસ્તનો પ્રકાશ પડવા માંડે છે. દુન્યાનું ખરું સુખ અને ખરી મોજ સ્વારથમાં નહીં પણ પરમારથમાં છે.

શેષ ૨૭ મો આસમાન માહ ૧૦ મો દેએ.

સરકારનો કાયદો તોડનારને સજા થાય છે, તો કુદરતનો કાયદો તોડનારને સજા ન થાય એ કેમ બને? દુન્યામાં જે દરેક દુઃખ અને વેદના આપણે ખમ્યે છીએ તેથી કુદરતના કાયદાને લગતાં જ્ઞાનની વધારે નજીક આપણે જતા જઈએ છીએ. નેકીના બદલામાં આપણને સુખ મળતું હોય, તો બદીના બદલામાં જે દુઃખ ઉપજે તે ગેરવાજખી કહેવાયજ નહીં. આપણે જાણી જોઈને પાપ કર્યે, યા કુદરતના કાયદાના અમ્મનપણામાં યુનાહ થઈ જાય, અને તે પાપ યા યુનાહની સજામાંથી જો છટકી શકાતું હોય, તો પછી દુન્યામાં સલામતી જેવું કંઈ રહેજ નહીં, કારણ કે પાપની સજામાંથી જેમ છટકી શકીએ, તેજ મીસાલે નેકી અને ભલાઈના બદલામાંથીખી આપણને બાતલજ રહેવું પડે. દુન્યાના કારોબાર માટે કુદરતે જે કાયદા નક્કી કરેલા છે તે ધનસાનેને વાજખી ધનસાફ આપવા સાથે તેઓને વૃદ્ધીના મારગમાં આગળ વધારનારા છે. એ કાયદાને જેઓ માન આપે છે તેઓ સુખી સંતોષી જીંદગી યુગરી શકે છે—એ કાયદા જેઓ તોડે છે, તેઓ હેરાન અને પરેશાન થાય છે.

શેષ ૨૮ માં જમીઆદ માહ ૧૦ માં રહે.

લોકો સાધારણ રીતે ધાર્મિક જીંદગીને
જે અર્થ કરે છે તેના કરતાં ખરેખરી
ધાર્મિક જીંદગીનો અર્થ કાંઈ જુદોજ થાય છે.
જે દરરોજ પોતાની અસ્વચ્છ ઇચ્છાઓને તૃપ્ત
કરે એ જતો હોય અને પોતાના દુરચિત્ર તથા દેવાની
ઇચ્છા રાખતો ન હોય તે ધર્મી નહીં પણ અધર્મી
મણાય. એવો માણસ દરરોજ ખંદગી કરતો હોય
અને પોતાના ધરમને લગતાં કીયાકામો કરતો યા
કરાવતો હોય, તો તે છતાંપી તે અધર્મીજ કહેવાય.
ખીજ હોય ઉપર જે માણસ કદી ખંદગી કરતો ન
હોય, પણ તે છતાં નીતીમાન જીંદગી ગુજારતો
હોય અને પોતાના હવસો તથા હલકી ઇચ્છા-
ઓને દરરોજ દાખ્યો જતો હોય તે ધર્મી પુરૂષ
સેખાય. હવસને દાખવો, જુસ્સાઓને કાબુમાં
રાખવા અને ઇંદ્રીઓને તૃપ્ત કરવાની ઇચ્છાઓને
મનમાંથી દૂર કરી નાંખીને આંતરણને સ્વચ્છ
કરવું, તેજ ખરેખરો ધર્મ છે.

રોજ ૨૯ મે મારેસપંદ માહ ૧૦ મે દર્મ.

માણસને અંદરખાનેની પવીત્ર આત્મીક જીંદગીની મોટી જરૂર છે-દુન્યાદારીની મોજશાખની બાહેરની જીંદગીની નહીં. એ આત્મીક જીંદગીને બેધત્તું પોશણ અને બળ અંદરખાનેથીજ મળે છે-બાહરથી નહીં. દુન્યાદારીની બાહેરની ચીજો, તે અંદરખાનેની આત્મીક શક્તીઓ વાપરવા માટેના સાધનો માત્ર છે, અને જ્યારે નવી આત્મીક શક્તીઓ મેળવવી હોય, ત્યારે તો માણસને પાછો અંદરખાનેની શાંતી ઉપરજ આધાર રાખવો પડે છે. માણસ જેમ જેમ જીંદગીઓની મોજમજાહના ધોંધાટથી અંદરખાનેની શાંતીને દાખી દેવાની કાશિશ કરે છે, તેમ તેમ તેને દુઃખ અને ગમગીનીનો અનુભવ મળતો જાય છે. સેવટે જ્યારે દુઃખ અને વેદના ખમી ન શકાય એવાં થઈ પડે છે, ત્યારે તે પાછો અંદરખાનેની શાંતી આગળ ધસડાઈ જાય છે અને ત્યારેજ તે અહુરમઝદને ચરણે પડીને શાંતી ચાહે છે.

રૌંજ ૩૦ મેં અનૌરાન માહ ૧૦ મેં હૌંમે.

નજીવી બાબદોમાં અંતકરણથી ખીલીવાનું શાનું ?
 ધણાંએ એ પ્રમાણે કહે છે. પણ જ્યાં વાજખી
 યા ગેરવાજખીનો સવાલ આવે, ત્યાં કોઈખી
 બાબદ નજીવી ગણાતી નથી. ફરજ તે ફરજ-પછી
 તે ગમે એવી નાની હોય, યા મોટી હોય. જે
 આસામી ધણીજ નજીવી બાબદોમાંખી અંતકર-
 ણના અવાજ સુજળ વરતે છે, તે વૃદ્ધીના
 મારગમાં ઝડપથી આગળ વધે છે. જે માણસ
 નજીવી બાબદોમાં ધણે સાવચેત રહે છે, તે દરરોજ
 અડેક પગથીયું ઉપર અહડે છે. નાની બાબદોમાં
 સાવચેત રહીને ફતેહમંદ નીવડયાથી મોટી જોખ-
 મદારીએ તેને સોંપવામાં આવે છે, અને આયંદ
 તે એક મહાન પુરુષ થઈ પડે છે. દુન્યામાં ફતેહ
 મેળવવાનો ખરો મારગ એજ છે.

રોજ ૧ લો અહુરમઝદ માહ ૧૧ મો બેહેમન.

સાકો જ્યારે સુખમાં લાટે છે ત્યારે તેઓ માને છે કે અહુરમઝદ ખરેખરો લલાઈતો લંડાર છે. પણ મામસો જ્યારે ઉલટાઈ જાય છે અને દુઃખ તથા આફત આવી પડે છે ત્યારે અમાઈના જેવાંજ મક્કમપણા સાથે અહુરમઝદને ઇનસાશી અને ભણાધારવાનું તેઓને કાંઈક સુરકેલ લાગે છે. દુન્યામાં આલતો રાહુધાટ ઐયોજ છે, પણ અહુરમઝદની લલાઈ અને ઇનસાશીમાં તો કોઈની વખત ઐક કતરા જેટલોની ફરક પડતો નથી. આપણા સુખ અને આપાદીના અધ્યાયમાં તે જેટલો ભણા છે, તેટલીજ તેની લલાઈ દુઃખ અને આફતના વખતમાં તે આપણી તરફ દેખાડવા વગર રહેતો નથી. અહુરમઝદ ઘણાક અને જુદા જુદા આકારમાં આપણી સનમુખ આવે છે, પણ તેના અનેક નામોનો અરથ તો લગભગ ઐકસરખોજ વાને 'ભલું' કરનાર' થાય છે.

રોજ રૂબે બેહમન માફ ૧૨ મે બેહમન.

પોતાના લાલ બાજુએ મેલીને ખીજાઓનું
ભણું કરવાનો વીચાર કર્યાથી ઇનસાન ઉંચ દરજ્જે
પુગે છે. અહુરમઝદ આ દુન્યામાં દુઃખ અને
આફત ચાલવા દે છે તેનો એક સખબ એજ છે.
આ દુન્યામાં દુઃખ, આફત અને સંકટ જેવું કંઈ
હતેજ નહીં તો ઇનસાનનો ધણીજ જીવ્સાદાર પ્યાર
કેવા હોય છે, તે આપણે કદીખી જાણતે નહીં.
એક માતાનો ખરેખરો જીવ્સાદાર પ્યાર, જ્યાં
સુખી તેણીનું બાળક દુઃખથી હેરાન થવું નથી ત્યાં
સુખી કદીખી બાહર પડતો નથી. અહુરમઝદના પ્યાર-
ના બાબમાંખી તેમજ છે. દુઃખી તેમજ સુખી
ઇનસાનો તરફ અહુરમઝદની રહેમદીલી એકસરખી
રહે છે. પણ ઇનસાનો જો કદીખી દુઃખી ન થતે,
તો અહુરમઝદનો અખુટ પ્યાર કેવા છે તે
તેઓ કદીખી જાણી શકતે નહીં. ઇનસાનો ઉપર
પડતા હાંદેસા અહુરમઝદના ધણીજ પવીત્ર અને
ધણીજ જીવ્સાદાર અખુટ પ્યારને બાહર ખેંચી
લાવે છે. જેમ રાત પડ્યા વગર સેતારાઓ કેવા છે તે
આપણે જોઈ શકતા નથી, તેજ મુજબ દુઃખ અને
આફત વગર અહુરમઝદનો પ્યાર જાણી શકાતો નથી.

રોજ ૩ જે અરહીએહેરત માહ ૧૧ મે એહેમન.

“તું વફાદાર રહે!” અહુરમઝદ તરફના આ શબ્દો દરેક ઇનસાનના કાનમાં હંમેશ વાગ્યા કરવા લેખ્યે. આ સૃષ્ટીમાં દરેક ઇનસાનને જીવું જીવું કામ બજાવવાનું છે. જે ઇનસાન પોતાની પુરેપુરી શક્તી મુજબ પોતાનું કામ ન બજાવે તે અહુરમઝદ તરફ વફાદાર રહેલો કહેવાય નહીં. દરેક જણને સોંપવામાં આવેલું કામ દરેક જણે જે અચ્છી રીતે મન લગાડીને ન કરે, તો આ જગતનો કારોબાર બરાબર ચાલી શકે નહીં. પોતાના કામમાં અહુરમઝદને વફાદાર રહેવું તે કાંઈ ગોલાખના ખીછાણા ઉપર આરામ કરવા જેવું હેલું કામ નથી. એ કામ હાલહવાલ રીતે ન જલદીથી પરવારી જવાય તેમ નથી. “વરદારીનો” ધોરણ બહુ ઉંચો છે. તેનો અરથ એ કે અહુરમઝદ તરફની ફરજ અદા કરવામાં દરેક જણે હંમેશ પોતાથી બનતું કરવું લેખ્યે. તેથી કાંઈપી આપું કરવું તે અહુરમઝદ તરફ ભેવફા થવા સમાન છે. એક ઇનસાન પોતાની ગમે એવી નાની ફરજખી બરાબર અદા ન કરે તો તેથી આખી સૃષ્ટીનાં ભિગાં કામમાંખી ખલલ થાય છે.

શેઠ ૪ થા શેઠરેશ્વર માહ ૧૧ મા બેહેમન.

આપણી જીંદગીના દરરોજના કામકાજમાં અહુરમઝદની મદદ જોઈતી જોઈએ તેટલી આપણે લેતા નથી. એ મદદનો સેહેજખી વીચાર કરવા વગર આપણે આપણું કામ કરવા જઈએ છીએ અને તરેહવાર યોજનાઓ પડે છીએ. કાંઈ કુઝાયા માટી આફત આવી પડે ત્યારેજ તેને યાદ કરવા અને તે સીવાય ખીજ બાબદોમાં તેને વીસારી મેળવો એ વાજખી નથી. આજુ જીંદગીના દરરોજના કામકાજમાં કાંઈખી ગુચવણુ યા ગુજવણુ ઉભી થતાં અહુરમઝદને યાદ કરીને તેની મદદ માંગવી સલાહકારક છે. આખી જીંદગી દરમ્યાન એકખી દીવસ તેની યાદ વગર પસાર થવો જોઈએ નહીં. અહુરમઝદની સાથે આપણી જીંદગીને એવી રીતે જોડાયેલી રાખવી કે જોઈ કાંઈખી કામ પડતાં તેની ગેખી મદદનો લાભ પુરત આપણે મેળવી શકે. તે માટે જરૂરનું છે કે દરરોજના આજુ સાધારણ કામકાજે કરતી વખતે પણ પહેલાં અહુરમઝદનું નામ જખાન ઉપર લખીને તે પછીજ કામની શરૂઆત કરવી.

રોજ ૫ મા અસપંદાદ માહ ૧૧ મા બેહિમન,

જુઝર્ગાનું ડહાપણ કાંઈ જવાનીમાં આવતું નથી. અનુભવ મળ્યા અગાઉ તેનો લાભ આપણે મેળવી શકતા નથી. એક કામ પૂરું થયા પછીજ આપણને લાગે છે કે આપણે જો વધારે મહેનત લીધી હોતે, તો વધારે સારું પરીણામ લાવી શકતે. વારંવાર ધણાક માણસો એ પ્રમાણે મનમાં અટવટ કરે છે. તેથીજ આપણી ફરજ છે કે દરેક કામ કરતી વખતે બરાબર મન લગાડીને, આપણાથી બને એટલી કુશળતા વાપરીને તે દીસાળનથી કરવું. તે પછીજી જો એમ લાગે કે તે બરાબર થયું નથી, તો તે માટે કાંઈ પસ્તાવો લાગશે નહીં, કારણ કે આપણે બનતી મહેનત લીધી હતી. સંપૂરણતાને તો આ જીંદગીમાં પહોંચી શકાતુંજ નથી. દરેક માણસ માટે “ફરજ” એટલી બધી માટી છે કે તેનો માત્ર એક નાનો ભાગજ તે બજવી શકે છે. તેથીજ એ નાનો ભાગ દરેક જણે દીસાળનથી બજવવો જોઈયે.

રોજ ૬ ઠા બારદાદ માહ ૧૧ મા બેહેમન.

જ્યાંસુધી સ્વારથની લાગણી મરતી નથી, ત્યાં સુધી કોઈખી માણસ ખરેખરી જીવવા લાયકની જાંદગી ચુલરતો નથી. સ્વારથ દુર થાય અને ખીજાઓનું ભણું કરવાની શરૂઆત થાય, ત્યારેજ જાંદગી ખરેખરી રસકસવાલી બને છે. સામાન્ય માણસને શું લાભ કરી શકશે તેનો વીચાર કદીખી કરવો નહીં. પણ આપણે પોતે તેનું શું ભણું કરી શકીએ અને કેવી રીતે તેને ઉપયોગી થઈ શકીએ તેનો વીચાર દરેક જણે કરવો જોઈએ. ખરી જીવવા લાયકની જાંદગી તેજ છે. પણ ધણાઓ તે સમજી શકતા નથી. તેઓ તો રાત દહાડો વીચાર કરે છે કે ક્યારે આ બધી જાંજળમાંથી છુટીએ કે જાંદગીનો બાકીનો ભાગ એકદમ આરામમાં ચુલરશે. પણ એ એકદમ આરામમાં કાંઈ મીઠાશ છેજ નહીં. ખરો મીઠાશ તો ખીજાઓનું ભણું કરવામાં અને ખીજાઓને ઉપયોગી થઈ પડવામાંજ છે. એ મીઠાશ જોઈએ આપ્યો છે તેઓજ તેનો સ્વાદ જાણે છે. તમેખી તે કાં નહીં આપતા? કોઈ ગરીબ લાચાર યા દુઃખી દરદીને મદદ કરીને તેની આંતરડીની દુવા લેવો અને પછી જીવો કે તેમાં કેવો મીઠાશ છે!

રોજ ૭ મો અમરદાદ માહ ૧૧ મા બેહેમન.

દુરયુષ્ણને જીતીને ઉંચ પંકતીએ જવાનો લાલ
દરેક ઇનસાને રાખવો જોઈયે. હલકા ઇચ્છા,
ખરાબ દેવ, નામોશીલરયાં કામો કરવાના જુસ્સા
તથા ખીજાઓ માટેની ખરાબ લાગણીને દુકડેથીજ
ડહામવાની અને કચડી નાંખવાની જરૂર છે.
તેમ કરવાથી ઉંચ હાલતમાં જવાનો રસ્તો ઇન-
સાનો માટે મોકળો થાય છે. આપણે જો ઇંદ્રી
ઓને જીતી ન શકીએ અને હલકા જુસ્સાઓ
ઉપર કંતેહ ન મેળવયે, તો દુન્યામાં ખરી જીંદગી
ભાગવેલી કહેવાય નહીં અને જીંદગીનો ફેરો
ફાકટ જાય. જેઓ પોતાના ભમેતાં મન ઉપર કાબુ
રાખે છે અને હલકા જુસ્સાઓને દાખી શકે છે
તેઓ મરણ બાદ બેહેસ્તનું સુખ મેળવી શકે છે
એટલુંજ નહીં પણ આ દુખી ગણાતી દુન્યામાં
પણ સુખી જીંદગી ગુજરી શકે છે.

રાજ ૮ માં દેખાદર માહુ ૧૨ માં બહેન.

અફેક પગલું આગલ વધવા સાથે આપણે કાંઈક પછવાડે મેલી આવ્યે છીએ. બદીને પાછળ મેલી આવ્યે તો નેક્રીમાં આગળ વધી શકાય—અસાનપણું તણ દઈએ તો સ્નાન મેળવી શકાય. દરેક જનવર અને જીવજંતુની કાંઈક કુદરતી બક્ષેશ ધરાવે છે. વૃદ્ધીના મારગમાં આગળ વધીને આપણે ધનસાનોએ તે બક્ષેશો છોડી દઈને તેની જગાએ વધારે માટી શકતીએ મેળવી છે. પણ તેટલું જ કરી બણાએ થોભી ગયા છે—ત્યાંથી તેએ આગળ વધવા માગતા નથી. તેએ જો પોતાના સ્વારથને છોડી દઈને પરમારથ અખત્યાર કરે, તો હજીની વધારે ચઢતી શકતીએ મેળવી શકે. પરમારથ માટે આપણને કાંઈક ભાગ આપવો પડે છે તે ખરી વાત, પણ એવા દરેક ભાગ પાછળ તઈયાર ઉભેલા શરીરેસ્તો આપણને ડહાપણ અને યાનના વધારે ઉંચા તબક્કાએ લઈ જાય છે. એ રીતે સ્વારથને પાછળ મેલી આવ્યાથી જ જીંદગીનો ઉંચ તબક્કો મળી શકે છે.

રોજ ૯ મો આદર માહ ૧૧ મા બહેમન.

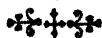
નેક માણસ અજીત હોય છે. કોઈની દુશ્મન તેને હંકારી શકતો નથી. નેક માણસને પોતાના રક્ષણ માટે પોતાની નેકી અને પ્રમાણીકપણા ઉપરાંત ખીજાં કશાંની જરૂર પડતી નથી. બધી નેકી ઉપર ફાવી શકે એ ખીલકુલ બનવાજોગ નથી અને તેથીજ જુરાઓ નેક માણસોને કદીખી હેરાન કરી શકતા નથી. બદત્રોઈ, અદેખાઈ, ધીક્કાર અને કપટ નેક માણસો આગળ કદીખી પહોંચી શકતાં નથી, યા તેઓને હેરાન કરી શકતાં નથી. જેઓ નેક માણસોને હેરાન કરવાની કોશિશ કરે છે તેઓ પોતેજ આયંદે હેરાન અને પરેશાન થાય છે. નેક પુરુષો કદી કોઈને હેરાન કરતા ન હોવાથી તેઓ કોઈથીખી ખીજતા નથી યા શરમાતા નથી. જે માણસ કદી કોઈના જુરામાં નહી, તે કોઈથીખી શા માટે ખીજે?

રોજ ૧૦ માં આવાં માહુ ૧૧ માં બહેમન.

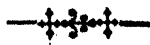
નેક માણસો ધણીવાર દુન્યાનાં લોકોની નજરમાં બેવકુફ હરે છે. તેઓને નેકીને મારગે ચાલતાં વારંવાર એવી રીતે વરતવું પડે છે કે જે વરતણુંક લોકોની નજરમાં હેમકાઠલરી લાગે છે. નેક માણસો કાંઈખી હકો માંગતા નથી. ખીજાઓના હુમલા સામે તેઓ પોતાનો બચાવ કરતા નથી, યા કીના લેતા નથી. પોતાને દુઃખ દેનારાઓને તેઓ સુખ આપે છે—પોતાને ઇજ કરનારાઓનું તેઓ ભણું કરે છે. પોતાના મત સાથે મળતા યનારાઓ તરફ જેવી નરમાશ તેઓ બતાવે છે તેવીજ નમરતા પોતાના વીરોધીઓ તરફ દેખાડવાને તેઓ પછાત પડતા નથી. તેઓ કોઈખી માણસની ખામી શોધતા નથી, પણ સધળાઓ સાથે મળી ભેટીને ચાલે છે. દુન્યાનાં સધળાં લોકો સાધારણ રીતે એવા ગુણો ધરાવતાં નથી અને તેથીજ જે નેક માણસ એવા સદગુણો ધરાવે છે તે તેઓની નજરમાં બેવકુફ હરે છે.

રોજ ૧૧ મા ખોરસેદ માહ ૧૧ મા બોદેમન.

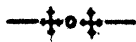

માણસ પોતાની ધૃત્તિ મુજબ યા મનના ફાંટા મુજબ પોતાની જીંદગીમાં ફેરફાર કરી શકે એ ખીલકુલ બનવાનું નથી. પણ તેને બદલે તે જો પોતાની ધૃત્તિ યા મનના ફાંટાઓને બાબુએ મળી દે તો જે જીંદગી અણગમતી હોય તે મન પસંદ થઈ શકે. માણસ જો આજે તો પોતાનાં મનની વળાણમાં એવો ફેરફાર કરી શકે કે જેથી તેની જીંદગીના બાહરના સંબંધો જીવંત રૂપે અને જે પહેલાં તેને મનથી દુખ ઉત્પન્ન કરનારા હતા તે હવે તેને સુખ આપનારા થઈ પડે. એ મુજબ માણસના સુખ અને દુઃખનું મુળ ખુદ તેનાં પોતાનાં મનમાં જ હોય છે અને તે મનથી વળાણમાં ફેરફાર કરવાથી માણસ પોતાની સુખી યા દુખી જીંદગીમાં પણ મોટો ફેરફાર કરી શકે છે. દુકમાં જે ધણીનું મન તદ્દન સ્વચ્છ હોય, તેજ ખરેખરી સુખવારી જીંદગી ચાલતી શકે. મેલાં મનનો માણસ બાહરથી ગમે તેવો દેખાય, પણ અંદરખાનેથી તો તે કદીખી ખરેખરી સુખી હોઈ શકેજ નહીં.

રોજ ૧૨ મા મોહર માહ ૧૧ મા બેદેમન.

ખીજાઓની ખામીઓ તરફ પ્યાર, ઉદારતા અને દયાથી જોવાની દરેક ઇનસાનની ફરજ છે. જેઓમાં આપણને ખામી દેખાતી હોય, તેઓની આગળી પાછલી હકીકત ધણું કરીને આપણે જાણતા હોતા નથી. જે જખુન ફટકા પડવાથી તેઓનો સ્વભાવ બગડી ગયો હોય, યા ખીજા કાંઈ ખામી તેઓમાં બરપા થઈ હોય, તે ફટકાઓથી આપણે માહિતગાર હોતા નથી. જે આસામીઓની વરતણુંકથી આપણને ખીજવાટ ઉપજે છે તે ખીચારાઓ કેવી આકૃત અને હાંદસાઓમાંથી પસાર થઈને દુઃખી થઈ ગયલા હોય છે તેનો એક સંસારો વઢીક આપણા કાને પડેલો હોતો નથી. ધણાક માણસો જીવપર જોરાવરી કરીને હસ્તુ મોહકું રાખે છે. પણ તેજ હસ્તા ચેહરાને માથે છુપી જંજળ અને ચીંતાનો કેવો જખરો બોળે હોય છે, તેજ હસ્તા ચેહરા હેઠળ કેવું ચીરાઈ ગયલું જીગર છુપાયલું હોય છે, તે સધળું જે આપણે જાણતા હોઈએ, તો ખચીતજ હાલ જે રીતે આપણે તેઓ સાથે વરતયે છીએ તેથી જુદીજ રીતે વરતીએ.

રોજ ૧૩ માં તીર માહા ૧૧ માં બહુમન.

અહુરમઝદ પાસે કાંઈ માંગવું હોય, તો શું માંગવું? ખાવાના વાખા પડતા હોય તેઓ રોટલી માંગે છે. દુઃખદરદથી હિરાન થતા હોય તેઓ તનદરોસ્તી આહે છે. વાંઝીયાઓ પુત માંગે છે અને ગરીબ લાચારો પધસા માટે આજીજ કરે છે. કેટલાકો લોભ લાલચથી બચવા માંગે છે, જ્યારે ખીજાઓ પોતાની નબળાઈ દુર કરવા માટે કહિવત માંગે છે. કેટલાકો અશોષમાં આગળ વધવાની ઇચ્છા રાખે છે, ત્યારે ખીજાઓ પોતાની કબજા હાલતમાંથી બાહર નીકળવા માટે અરજ કરે છે. પણ અહુરમઝદ પાસે માંગવામાં આવતું એ બધું શા બચતું! જો કાંઈખી માંગવું હોય, તો અહુરમઝદને પોતાને માંગવો અને તેને લેવા માટે અંતકરણ ખુલ્લું કરી નાંખવું અને તેમાં તેને સમાવી દેવો. જોને અહુરમઝદ મળ્યો, તેને બધું મળ્યું. અહુરમઝદ ઇનસાનેને તરેહવાર બહેશા આપે છે એટલુંજ નહીં, પણ જો ઇનસાનેના અહુરમઝદને પોતાને માંગે છે, તેઓને જઈ મળવાને તે પોતેખી આવુર છે. આથી અહુરમઝદ પાસે જો કાંઈખી માંગવું હોય, તો તેને પોતાનેજ માંગી લેવો.

શૈવ ૧૪ માં ગોશ માહ ૧૧ માં બેહેમન.

વરસાદ જેમ અનાજના પાક માટે જમીનને તૃપ્તિ કરે છે, તેજ મીસાસે દુઃખ અને ગમીનો વરસાદ માણસના અંતરણને નરમ બનાવીને ડહાપણના પાક માટે તેને તૃપ્તિ કરે છે-એ ગમીના વરસાદથીજ મન શુદ્ધ થઈને અંતરણ ખુલાસા બને છે. જ્યારે વાદળ ધેરાય છે, ત્યારે ધરતી ઉપર અંધકાર ફેલાય છે, પણ પાછળથી એજ વાદળ ધરતી ઉપર ઠંડક ફેલાવીને તેને ફળદ્રુપ કરે છે. તેજ મીસાસે ગમગીનીનું વાદળ માણસના અંતરણ ઉપર અંધકાર નાંખે છે ખરું, પણ તેમ કરીને અંતરણને વધારે ઉમદા ચીજોનું સુખ ભોગવવા માટે તે તૃપ્તિ કરે છે. એ ગમગીનીજ માણસના અંતરણને નરમ બનાવે છે. ગમગીનીએ શીખવેલા પાછેની માણસને જે યાદ થાય છે, તેજ તેનું ડહાપણ. યાદ રાખવાની જરૂર છે કે ગમગીની સદા ચાલુ રહેતી નથી, પણ વાદળની પેઠે તે ધોડાજ વખતમાં વીખરાઈ જાય છે. પણ માણસ જ્યારે “હું” અને “મારું” સમ્બંધ બુદ્ધિ જાય છે ત્યારે તો ગમગીની તેને જાયુકનો છોડી જાય છે.

રોજ ૧૫ માં દેખમેહર માહ ૧૨ માં બેહેમન.

ચુસ્ત જરથોસ્તી થવું એ કાંઈ સહેલું કામ નથી. તે માટે અહુરમઝદના ફરમાનોને આધીન થઈને ધાર્મિક નીતીમાન જીંદગી ગુજારવી પડે છે- પાપથી દુર રહીને પવિત્ર ફરજો અદા કરવી પડે છે. એવી ધાર્મિક જીંદગી ગુજારવા માટે હર ઘડીએ અને હર પળે અનેક મુશ્કેલીઓની સામે થવું પડે છે, લોભ લાલચોને દુર રાખવાં પડે છે અને બદી સામે ઓસ્તવારીથી લડત ચલાવવી પડે છે. એવી લડત વગર ઇન્સાન બેહેસ્તનું સુખ પામી શકતો નથી. આ અહુરમઝદને પહોંચી શકતો નથી. એવી ચાલુ લડતથી ધણાએ આજેની બની જાય છે અને એ લડત વધુવાર નહીં ચલાવવાને કોઈવાર તેઓ લગભગ તૈયાર થાય છે. પણ તેઓએ યાદ રાખવું જોઈએ કે અહુરમઝદને પહોંચીને બેહેસ્તનું જે અનંત સુખ મેળવવાને આપણે આટલા બધા આગ્રહ છીએ તે સુખ એવી જીવંતોડ લડત વગર કોઈનેથી મળ્યું નથી અને કોઈનેથી મળવાનું નથી.

રોજ ૧૬ માં મેહર માહા ૧૧ માં બેહમન.

શાંતીનું બળ જખરું છે. ગમે એવા બીકટ
 યા દુઃખદાયક સંજોગ વચ્ચે જે માણસ મનનું
 સમતોલપણું જાળવી રાખીને શાંત રહે છે તે ગોયા
 દુન્યાને હંકારી શકે છે. દોડધામ યા ધમચકરી
 વગર જેઓ સ્થીર રહે છે, તેઓ એવું બળ ધરાવે
 છે. મનના તરેહવાર જીસ્સાઓથી દારવાણ જવાને
 બદલે જે માણસ મન ઉપર કાબુ રાખીને સ્થીર
 રહી શકે, તેજ ખરો મરદબચ્ચો. અવીચારી
 અને ચટપટીયા આસામીઓ નજીવા બનાવેાથી
 ડરી જઇને ગભરાટ કરી મુકે છે અને બીજા-
 ઓની મદદ માગે છે. બીજા હાથ ઉપર એક
 શાંત અને વીચારવંત પુરુષ, કશાંથીબી ડરી ન
 જતાં, યા કોઇનીબી મદદ ન માંગતાં,
 એકાંતમાં રહેવાનું વધુ પસંદ કરે છે અને એવા
 એકાંતવાસથી તેના અખુટ બળમાં વધારો થાય છે.

શેઠ ૧૭ મો સરોશ માહ ૧૨ મો બેહેમન.

ધરની બાહર ગમે એવું જગજગં તોફાન ચાલતું હોય, પણ ધર જો ધરખમ હોય, તો અંદરના માણસોને કશો ડર રહેતો નથી. તેજ ખીસાલિ એક માણસનું અંતઃકરણ જો નેકી ઉપર આસ્તવાર હોય તો તેની આસપાસ ચોમર બદીનું તોફાન ચાલી રહેવા છતાં તે એ તોફાનના વમળમાં નહીં સપડાતાં, સંપૂર્ણ શાંતી વચ્ચે નેકીના માર્ગ ઉપર આગળ વધ્યો જાય છે. દુન્યામાં ચાલતા બદી અને ખુરાઈના દારથી આપણને પોતાને કશીખી અલવલ પુગતી નથી, સીવાય કે આપણે પોતેખી તે બદીમાં સામેલ થઈએ. આપણું પોતાનું અંતઃકરણ જો બલાઈમાંજ લીન થયણું હશે, તો આસપાસ ચોતરફ બદી વ્યાપી રહેવાથી તે સામું નેકી ઉપર વધારે આસ્તવાર થશે. ખરે સુખી તે પણી છે કે જેના અંતઃકરણમાં ખીજને માટે કાંઈખી ખુરે વીચાર ઉત્પન્ન થતો નથી.

રાજ ૧૮ માં રશના માહા ૧૧ માં બેહેમન.

જે માણસ પોતાની સરજત માટે રડે છે, તે ખરેખરે બચ્ચો નથી. કોઈ પૈસાની તાણ માટે, કોઈ શીખવા માટે પુરતો વખત નહીં મળવા માટે અને કોઈ લાગવગ નહીં હોવા માટે બળાપો કરે છે અને દરેક જાણ કહે છે કે મને જો એ નડતળ નડી નહોતે, તો હું દુન્યામાં ધણી આગળ વધી જતે અને નામ કહાડતે. પણ એ બધા બળાપો ખોટો છે—એમ કહેનારાઓનાં મનનો માત્ર ધખારો છે. ખરું જોતાં તો એ કહેવાતી નડતળોથી કોઈનાખી કામમાં કાંઈ અલલ થતીજ નથી. માણસ હારી ખાય છે, તે એ નડતળોથી નહીં, પણ એ નડતળોને તેણે પોતે આપેલાં મોટાં રૂપથી હારી ખાય છે. એટલે કે ખુદ પોતાનીજ નબળાઈથી તે હારી ખાઈને બેસે છે. તેણે જે મુરકેલીઓને મોટી નડતળ તરીકે માની લીધી છે તે મુરકેલીઓને તેને વધારે હિંમત હાલતમાં લઈ જનારાં પગથીયાં જેવી છે. એ પગથીયાંઓ ચઢીને જ્યારે તે હિંમત હાલતમાં જાય છે ત્યારેજ તેને માલમ પડે છે કે તેણે માની લીધેલી નડતળો તો તેને મદદ કરીને વધારે ચઢતી હાલતમાં લઈ જનારાં સાધનો જેવી હતા.

રૌબ ૧૯ મા ફરવરદીન માહ ૧૨ મા બેહેમન.

માણસની સરજત યા કીસ્મત એ ખીણું કાંઈજ નહી, પણ તેની પોતાની કરણીનું ફળ છે. ખીજાએ આપણને જે કાંઈ નુકશાન યા ઇજા કરે છે તે પણ આપણી પોતાની આગલી કરણીનું ફળ છે—આપણા મનની આગલી વળાણનો. આપણી ઉપર પાછો આવી પડતો પડછાયો છે. જીંદગીનું ફળ દરેક માણસને બરાબર તેની કરણી મુજબ મળે છે—જરાક ઓછું ખી નહી કે વધુ ખી નહી. નેક માણસો પોતાની નેક કરણીને લીધે ખીજાએ તરફની હેરાનગતીથી નીરાળા રહે છે. કોઈ ખી તેઓને ઇજા કરી શકતું નથી, યા તેઓની શાંતીમાં ખલલ કરતું નથી. નેક માણસોને જો કોઈ ઇજા કરવા જાય છે, તો તેની ઇજા કરવાની શક્તીજ જતી રહે છે. તેથી ઉલટું નેક માણસોને ઇજા કરવાની કોશિશ, પાછી તે ઇજા કરનાર ધણી ઉપરજ જઈ પડીને તેનેજ નુકશાન કરે છે. નેક માણસો ખીજા સાથે સદા ભલામયાજ વરતે છે અને તેઓના સુખનો ઝરો, તે ભલામયાંથીજ આણુ વહેતો રહે છે. તેઓ જે અખુદ બળ ધરાવે છે, તે તેઓની હમિયતી ભલામયાજ પ્રતાપ છે.

રોજ ૨૦ મા બેહુરામ માહા ૧૧ મા બેહુમન.

—❧—

લાખો ઇંટ સાથે ગોઠવેલાથી ધર બંધાય છે તેજ
મીસાસે હજારો અને લાખો વીચારોથી માણસનાં
ચુણ્ણદાશ અને વર્તણૂક બંધાય છે. ઇંટ જેમ મજ-
બુત અને બરાબર પકવેલી હોય, તેમ મકાન ધણું
ધરખમ થાય. તેજ મીસાસે માણસના વીચાર જેમ
લલા અને પરમાર્થી હોય, તેમ તે સારાં વરતનવાળો
લણે પુરુષ થઈ શકે. એક નબળો માણસ જો પોતે
બળવાન હોવાનો વીચાર કર્યા કરે, તો તેથી તે
પોતાની નબળાઈ દુર કરી શકે. દુઃખી માણસ જો
પોતે તનદરોસ્ત છે એમ મજબુતીથી ખાતે, તો
તેથી તેનું દુઃખ અને ખીમારી દૂર થઈ શકે. દુકમાં
વીચારનું બળ એવું જબરું છે કે માણસ તે વડે
આહું તે કરી શકે છે. સારા વીચારોથી તે જેમ
ચઢવી સ્થિતિમાં આવી શકે છે, તેજ મીસાસે ખુરા
વીચારો તેને ખુરાઈ અને કંગાળીયત તરફ ખસડી
લઈ જાય છે. માણસની સુખી યા દુઃખી જીવ-
ગીનો બિંદુ ખીજે કાંઈજ નહીં પણ તેના સારા
યા નરસા વીચારો છે.

—❧—

રોજ ૨૧ મેં રામ માહા ૧૧ મેં બેઠેમન.

કુદરતમાં અપ્પુટ ધીરજ છે. ઇન્સાનો જે તેની તકલ કરે તો બેહુદ કાયદો પામે. એક પુછડીયા તારાને પોતાનો એકજ ગોળ ચક્રાવો પુરો કરતાં હજાર વર્ષ લાગે છે. જમીનના કીનારાને ધીમે ધીમે પાણીથી પોચો કરીને ભાંજ નાંખતાં એક દયાવને દશ હજાર વરસ લાગે છે. તેજ મુજબ કુલ ઇન્સાનજાતને સંપૂર્ણતાની દોંચે જઈ પુગતાં લાખો વર્ષ લાગે એ બનવાલેગ છે. સઘળી વીગતો ધ્યાનમાં લેતાં માલમ પડશે કે આપણને ધડીચપકો યા બે પાંચ વર્ષ તકલીદી માજ આપનારી નજીવી જીણસોને આપણે જે હસવા ભેગ મોટી અગત આપયે છીયે, તે મળવવા માટે જે દોડધામ અને ધમચકરી કર્યે છીયે અને તે નહી મળવાથી નીરાશ અને ઉદાસ થઈ જઈએ છીયે-તે સઘળાં માટે આપણ ઇન્સાનોએ ખચીતજ શરમાવવું જોઈયે. ધીરજ એ મોટું બન છે. ધીરજથી માણસ સઉથી કિયા દગ્ગની મોટાઈ મળવી શકે છે અને સંપૂર્ણ શાંતીનું ઉમદા સુખ ભોગવી શકે છે. ધીરજ ખોલી રાખે અધીરો પડી જનાર માણસ પોતાની જાંદગીનું બહુક બળ ફાકટમાં ગુમાવી દે છે અને પોતાના સુખનો નાશ કરે છે.

રોજ ૨૨ મેં ગોવાદ માણ ૧૧ મેં બેહેમન.

—મ્હાં—

માણસનું મન કાંઈ હંમેશ મક્કમ હોતું નથી. ધણીકવાર આપણે કાંઈની કોશિશ કરવા વગર સોલલાલચોથી સહેલાઈથી દુર રહી શકીએ છીએ. પણ કોઈની માણસ હંમેશ એવીજ હાલતમાં હોતો નથી. કોઈવાર ધણીજ મક્કમ મનના માણસોની સોલલાલચોમાં સહેલાઈથી ફસી પડે છે. એવાજ પ્રસંગો આપણને માટે ખરેખરા બેખમના છે, અને અંધરે મેન્યુશ આપણને ફાંદામાં ઉતારવા માટે એવાજ પ્રસંગોની આગુરતાથી રાહ ભીંચે છે. એવે ઠાંકણે આપણે સોલલાલચો સામે બેવડી સાવચેતી રાખવી જોઈએ, અને તેના માર્ગમાંથી દુર રહેવું જોઈએ. એવો કાંઈ પ્રસંગ આવે ત્યારે આંખ વીચીને જખરા માટા ધત્યાર સાથે અહુરમઝદની પનાહ હેઠળ દોડી જવું જોઈએ. તે આપણને ફાંદામાં ફસી પડતા બચાવવા વગર રહેશે નહીં.

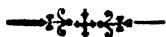
શેજ ૨૩ મેા દેપદીન માહુ ૨૧ મેા બેહુમન

અહુરમઝદની મોટાઇ તેના જળરાં મોટાં બળમાં નથી. તે સર્વસાની છે, પણ તેથી કાંઈ તે મોટો નથી. તે દરેક ડેકાણે હાજર છે, પણ તેમાંથી તેની મોટાઇ નથી. તેની મોટાઇ તેના અપ્પુદ પ્યારમાં સમાયલી છે, કે જે પ્યારનો હરો આખી જગતમાં ચોમર સદા વહેતો રહે છે. તે જેમ જગતની સેવા બજાવતો જાય છે, તેમ તેની મોટાઇ વધતી જાય છે. આપણુ ઇન્સાનોનીથી તેવીજ મતી છે. દરેક જણે ખુબ ગોખી રાખ્યું બેઠયે કે દુન્યામાં સહુથી મોટી ચીજ કુલ ઇન્સાનો તરફનો પ્યાર છે અને આપણી કોમની, આપણા ભાઇબંધોની અને દુન્યાની સેવા બજાવવી, તે સહુથી મોટી કીર્તી મેળવવાનો માર્ગ છે. આપણા મયગંજર જરથોસ્તે જે અમર્ગ કીર્તી મેળવી તે દુન્યાની આવી ખીનસ્વાર્થી સેવા બજાવીનેજ મેળવી હતી.

રોજ ૨૪ મો દીન માહ ૧૨ મો બેહેમન.

માણસ ઉપર કોઈની એવી આકૃત આવી પડતી નથી, કે જે થોડું યા ધણે દરજ્જે દુર કરવાને તે શક્તીવાન ન હોય—તેની આગળ કોઈની એવો સવાલ રજુ થતો નથી કે જેનો કડવો તે કરી ન શકે. મુશ્કેલી અને આકૃત જેમ વધારે મોટી હોય, તેમ માણસના બળની અને તેની સહનશક્તીની વધારે ખીકટ પરીક્ષા થાય છે. એ પરીક્ષા જેમ ખીકટ, તેમ તેમાં મળતી ફતેહ પણ મહાભારત હોય છે. આપણી સનમુખ રજુ થતા યુગ્મવાડાની બુલબુલામરી, મનને ગમે એટલું યુગ્મવાવી નાંખનારી હોય, છતાં તેમાંથી બાહર નીકળવાનો એક માર્ગ તો હોય છેજ. એ માર્ગ શોધી કહાડવા માટે દમ રૂંધીને સઘળું બળ વાપરવાની જરૂર પડે છે, અને તેથી આપણી છુપાઈ રહેલી હંચ શક્તીઓ બાહર એંચાઈ આવે છે અને એ શક્તીઓજ આપણને વધારે બુલંદ દરજ્જાએ પુગાડે છે. એ મુજબ જે મુશ્કેલી આપણને કચડી નાંખવા માંગતી હતી, તેને આપણે પોતેજ કચડી નાંખી શકીએ છીએ, અને તે ફતેહ જીંદગીની વધુ લડત ચલાવવા માટે આપણને નવું ભોર બહે છે.

રૈજ રથ માં અરસીસંગ માહ ૧૧ માં બેઠેમન.

માણસ પોતાના માર્ગમાં આવતા દરેક મુશ્કેલીથી દુર નાશવા માગે છે—પણી હેજગારી કરવી પડે એવી ખીકટ ફરજ બજવતાં તેને અણુગમો ઉત્પન્ન થાય છે. પણ તે બુલી જાય છે કે કમવાટ ઉપજવનારી એ ખીકટ ફરજમાંજ કાંઈક ખરું ઉમદા સુખ સમાયલું હોય છે. ગમે તે ભાગે એ ફરજ બજવવાના અખાડા કરવા, તે એક ઉમદા સુખ જાણી જોઈને હાથમાંથી છટકવા દેવા સમાન છે. કાંટાવાળા અને ખાડાખાઓથી-યાંવાળા રસ્તા ઉપર ચાલતાં મુશ્કેલી પડે છે ખરી, પણ જોએ હિમત રાખીને એ ખીકટ રસ્તો કાપે છે તેઓ તરોતાઝમીવાળા સુંદર બગીચામાં પહોંચી શકે છે. આપણે માથે ને લાઈ બોળએ આવી પડે છે, તેના દરેક બોળ હેઠળ કાંઈક ખરેખરું સુખ છુપાયલું હોય છે. એ ઉપરથી માલમ પડશે કે મુશ્કેલી યા આફતનો બોળે માથે ઉપાડવામાં લાલ છે, નહીં કે તેનાથી દુર નાશવામાં.

રોજ ૨૬ માં આસતાઠ માંહ ૧૧ માં બોલેમન.

બે ત્રણ અક્ષરના નાના ટુકડા શબ્દો ધણીવાર જળરી મોટી અસર કરનારા થઈ પડે છે. કાંઈખી ગડબડ ધોંધાટ વગર ધણીજ ધીમા સાદે બોલાયલા તુચ્છકારભર્યા શબ્દો ધણીવાર એવી મોટી ખુવારી કરે છે કે જેની અસર વરસા સુધી તુટી શકતી નથી. તેમ ખીજ હાથ ઉપર કોઈવાર બોલાયલા થોડાક સાદા મીઠા શબ્દો સામા ધણીના મગજ ઉપર એટલી બધી અસર કરે છે કે તેના મનમાં એ શબ્દો મોટા ખજાનાની પેઠે હંમેશ જળવાઈ રહે છે. મુશ્કેલી અને આકૃતના અંધારામાં એ મીઠા શબ્દો તારા અને સેતારાઓની પેઠે અમકાટ આપીને તે અંધારામાં ગોઠાં ખાતાં માણસોને સધ્યારે અને થાંભી બક્ષે છે. તેથીજ જરૂરનું છે કે આપણે જ્યાંખી જઈએ ત્યાં દરેક ઠેકાણે કાંઈખી આકરા સખુનો બોલવા અમ્મઉ બે નહીં પણ બાર વાર વીઆર કરવો અને બનતાં સુધી મીઠા પ્યારભર્યા શબ્દોથી, દુઃખી અને રંજીદા થયલાં માણસોના દીલને રાહત આપવાની કોશિશ કરવી. એક પાઈનાખી ખર્ચ વગર દુખ્યાંઓના દુખી દીલને બે એ મુજબ રાહત આપી શકાવી હોય તો એવો વગર પૈસાનો પરમાર્થ આપણુ દરેકે શા માટે ન કરવો?

રોજ ૨૭ મો આસમાન માહા ૧૧ મો બેહેમન.

દરેક માણસને આને આપણે જેવી હાલતમાં જોઈએ છીએ તેવા કાંઈ તે તૈયાર બનાવેલા હોતો નથી. પણ તેના લાખો અને કરોડો વીચારો તથા કામોના બેગાં પરીણામ તરીકે આજની હાલતમાં તે રજૂ થાય છે. દરેક માણસ જે જાતના વીચારો તથા કામો આણુ ફરી ફરીથી કર્યો જાય છે અને તે વીચારો તથા કામો સારાં યા નરસાં હોય તેજ મુજબ તેની આસીયત તથા વર્તણૂક પણ સારી યા નરસી બંધાય છે. એ ઉપરથી માલમ પડશે કે એક માણસ જે મુશ્કેલી આને ધરાવતો હોય તે કાંઈ તેને કુદરત તરફથી અલાહીટપે મળેલા નથી, પણ તેણે પોતેજ, તે પસંદ કરીને ગ્રહણ કરેલા છે. એટલે એમ કે અગાઉ જે જાતનાં વીચારો તથા કામો તેણે ફરી ફરીથી કીધેલાં તે એક આણુ આદત જેવાં થઈ પડ્યાં અને સેવટે તે દેવ જાણુકની આસીયતમાં ફરવાઈ ગઈ. એ મુજબ દરેક માણસ તેના પોતાના વીચારો તથા કામોના બેગા સંગ્રહ જેવો છે. એક માણસ અંજણપણામાં પોતાની જે આસીયત દેખાડે છે, તે ઉપરથીજ તેના વીચારો અને કામોનો ખ્યાલ સહેલથી કરી શકાય છે.

રોજ ૨૮ મા જમીયાદ માહ ૧૧ મા બેહેમન.

માણસો પોતાનાં અમાનપણામાં દુઃખી થાય છે. એ અમાનપણાને લીધેજ તેઓનાં અંતઃકરણમાં ધીક્કાર, ક્રોધ અને મારામારીનું પંજરણ ચાલુ રહે છે. પણ એ પંજરણ ચાલુ રાખીને તેઓ પોતાના દુશ્મનોના અંતઃકરણમાંના ધીક્કારને પોતા તરફ વધુ ઉશ્કેરીને પોતે વધારે દુઃખી થાય છે, તે ખીના તેઓ બરાબર સમજતાં નથી. ધીક્કાર બતાવનારને પાછો ધીક્કારજ આવી મળે છે. ચોરી કરનારને ત્યાં ખીજે ચોર પહોંચેલા ઉતરે છે. ખીજને મારી નાખવા જનાર પોતેજ ઠાર મારયો જાય છે. દુકામાં એક માણસનાં અંતઃકરણમાં ખીજઓને માટે સારી યા માઠી જેવી લાગણી ઉત્પન્ન થાય, તેવીજ લાગણી ખીજઓ તરફથી તેને પાછી આવી મળે છે. સાકા આ વાત બરાબર સમજીને પોતાનાં મનમાંથી કીનો, કપટ, અદેખાઈ, ગુસ્સો, વગેરે કહાડી નાખે, તો ખીજઓના કીના, કપટ અને અદેખાઈને પોતા તરફ ખેંચાઈ આવતાં અટકાવીને તેઓ સુખી જીંદગી ગુજારી શકે.

રોજ ૨૯ મા મારેસ પંદ માહ ૧૧ મા બહુમન.

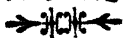

આપણી જીંદગી ગેરસમજીતીથી ભરપૂર છે. આપણુ વારંવાર ખીજાઓ માટે મનમાં ખોટો વીચાર બાંધીને તેઓને ગેરધન્સાફ કરયે છીએ. તેઓ આપણું ખરેખર ભલું ઇચ્છતા હોય તોપણ આપણે ધારયે છીએ કે તેઓ આપણી કાંઈ દાદ લેતા નથી. તેઓના મનમાં આપણને માટે કાંઈ ખી જુર નહોતો તોપણ આપણે માનીયે છીએ કે તેઓ આપણી સામે ખફા થયલા છે. એવી રીતે આપણે ગેરસમજીતીથી ખીજાઓને ગેરધન્સાફ કરયે છીએ. ધણીકવાર ખીજાઓની જે વર્તણૂકથી આપણને કોષ ઉપજે છે તેને માટે આપણે જો ધીરજથી વીચાર કરશું અને શું નેમથી ખીજાઓ આપણી સાથે એવી રીતે વર્તયા તે જો આપણે શોધી કહાડશું, તો આપણને માલમ પડશે કે આપણા ભલાંને માટેજ તે ધણીઓ આપણી સાથે એવી દેખાઈતી કદાજ રીતે વર્તયા હતા. એવી ગેરસમજીતીથી હંમેશ આપણે સાવચેત રહેવું જોઈયે, કારણ કે તેથી આપણે સામા ધણીને ગેરધન્સાફ કરયે છીએ એટલુંજ નહી પણ આપણી પોતાની શાંતીમાં ખી ખલલ કરયે છીએ. ખીજાઓ માટે ખરાબ વીચાર બાંધવા અગાઉ તેઓના કામને તેના ખરા રંગ રૂપમાં જોવાની આપણી ફરજ છે.

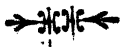
ચોજી ૩૦ મો અનરશન માહુ ૧૧ મો બેહેમન.

અહુરમઝદ આપણી પાસે શું માંગે છે? એટલું જ કે તમારી શુંજસ હોય તેટલું બળવો. નહીં બની શકે તેવું કાંઈ કરવાને તે આપણને કહેતોજ નથી. આપણી ધણીજ ગરીબ શુંજસ મુજબખી આપણે જ કાંઈ તેને અરપણુ કરીયે, અને તેની તરફના પ્યારને ખાતરજ અરપણુ કરીયે, તે સઘળું તે કબુલ રાખે છે. ફક્ત બેજ ચીજની સંભાળ રાખવાની છે. પહેલી એ કે આપણે અહુરમઝદને જેખી કાંઈ અરપણુ કરીયે તે આપણાથી વધુમાં વધુ બની શકે તેટલું હોવું જોઈયે, અને બીજી એ કે અહુરમઝદ તરફના પ્યારને ખાતરજ ખરા ભક્તીભાવથી તે અરપણુ કરવું જોઈયે. આપણી શક્તી મુજબ અને આપણને મળતી તક મુજબ એટલું બની શકે તેટલું જ આપણે બળવ્યે, અને અહુરમઝદને ખુશનુદ કરવાને ખાતરજ બળવ્યે, તો તેથી તેની મહેરબાની આપણી ઉપર ઉતરયા વગર રહેતી નથી. પણ એટલું યાદ રાખવું જોઈયે કે આપણી શુંજસ કરતાં આપણું બળવ્યાથી આપણે ફક્ત અહુરમઝદનેજ નહીં પણ સાથે આપણા પોતાના આત્માનેખી બેવફા થઈયે છીયે.

રોજ ૧ લો હોરમઝદ માહ ૧૨ મો અસપંદાદ.

જ્યાં ખરો પ્યાર હોય ત્યાં ખુરાષ હોયજ નહીં. જેઓ પ્યારભરી ચશમેથી જોય છે, તેઓને ખીજ-ઓની ખોડખાપણુ દેખાતીજ નથી-તેઓ ખીજ-ઓની નીશટા સામે કાંઈ શક લઈ જતાજ નથી, તેઓ ખીજઓની ખામીઓ ખુબી જાય છે અને તે ઉપર ઠાંકપીછોડો કરે છે. પ્યારભરી ચશમેથી જેનારાઓ સઘળાં લોકોને ભલાં માને છે. અને લોકોની ખુરાષ નહીં, પણ ભલાઈનેજ તેઓ યાદ રાખે છે. લોકો આજે કેવાં ખુરાં છે તે ઉપર તેઓ ધ્યાન નથી આપતા, પણ અહુરમઝદની બક્ષે-શથી એ ખુરાં લોકોજ જે ચાહે તો કેવાં ભલાં અને આશીરવાદ સમાન થઈ પડે તેનોજ તેઓ વીચાર કરે છે. એ મુજબ પ્યારભરી ચશમેથી જેનાર સામે દુન્યાનો મામલો ઉલટાઈ જાય છે-ગોયા દુન્યાનું રંગરૂપજ તેની નજર સામે ફરી જાય છે. જેઓ શક, બેવીઆસ અને વસવસાની નજરે જોય છે તેઓને દુન્યા કદરૂપી દેખાય છે, પણ પ્યારભરી ચશમેથી જેનારાઓ સામે દરેક ઠેકાણે પ્રકાશ વ્યાપી રહે છે.

રોજ ૨ જો બેઠેમન માહા ૧૨ મો અસપંદાદ.

મક્કમ હરાવ વગરનો માણસ તે જીંદગીની કાંઈપી ઉંચ નેમ વગરને માણસ છે અને કાંઈપી ઉંચ નેમ વગરની જીંદગી તે ભરદરમે અડકે સાથે અથડાયા કરતી ખુલી પડેલી કીશતી મીસાલ છે. મક્કમ હરાવ, એ ઉમદા નેમ અને ઉંચ વીચારોનો એક ગોઠયો છે. માણસ જ્યારે કાંઈ મક્કમ હરાવ હરે, ત્યારે જાણવું કે તે પોતાની ચાલ હાલતથી નારાજ થયેલો છે અને તે મક્કમ હરાવ કરીને વધારે ઉંચ હાલને જવા માંગે છે. જ્યાં સુધી તે પોતાના હરાવને સાચો રહે છે, ત્યાં સુધી તે પોતાની ઉંચ નેમમાં ફતેહ મેળવે છે. મહા-ત્માઓએ લીધેલી બાધા, તે પોતાનાં મન અને જીવ્સાઓ ઉપર ફતેહ મેળવવા માટે કીધેલા મક્કમ હરાવ છે. ઉંચ નેમથી કીધેલા મક્કમ હરાવને વળગી રહેનારાઓ દુન્યામાં મહાભારત પરાક્રમે કમી શકે છે.

રોજ ૩ જો અરદીબિહુશન માહ ૧૨ મા અસપંદાદ.

બંદગી વગર ઇન્સાનને અવતારજ બળ્યો !
જખમો જીગરને રૂઝ લાવનારી, ઉદાસ મનને શાંતી
બક્ષનારી અને રોગીશ્વ શરીરને તનદરોસ્તી આપ-
નારી તે એક એજમતી દવાઈ છે. મુશ્કેલીને
આસાન કરનારો માર્ગ બંદગીજ દેખાડે છે.
એકચીતે દીલોજનનથી કરેલી બંદગી તન અને
મનની વેદના દુર કરે છે અને આરામ આપનારી
શાંતી તે વેદનાની જગા લે છે. બંદગીના દરવા-
જામાંથીજ સુખ અને શાંતીના મકાનમાં દાખલ
થવાય છે-એ દરવાજા સીવાય ત્યાં જવાનો ખીજો
કાંઈ માર્ગજ નથી. પણ યાદ રાખવાની જરૂર છે
છે કે અહુરમઝદ ઉપર દીલ લગાડીને એકચીતે
કરેલી બંદગીજ પોતાનો અમત્કાર દેખાડે છે-
ભમતાં મનવાલી બંદગી નહી. બંદગી કરવા સાથ
આપણી ઇચ્છા પાર પાડવાનું દબાણ અહુરમઝદ
ઉપર નહી કરતાં અહુરમઝદ પોતે જ કાંઈ કરે
તેને આધીન થવામાંજ લાભ છે અને તેથીજ
સુખ અને શાંતી મળે છે.

ચોજ ૪ થી શેહરેવર માહા ૧૨ થી અસપંદાદ,

કુન્યાની કોઈખી નીશાળ યા કુન્યાનું કોઈખી
પુસ્તક દીલસોજીનો ઇધરી હુન્નર શીખવી શકે એમ
નથી. ખીજાએ લાલ લાલચોમાં ફસીને કેમ હેરાન
થાય છે તેનો ખ્યાલ તેવાજ લાલ લાલચોમાં ફસ્યા
વગર આપણને આવતો નથી. આપણે પોતે દુઃખમાં
થી પસાર થયા હોઈએ, તોજ ગમમાં ગીરફતાર
થયલા ખીજા આસામીએને આપણે ખરેખરે દી-
લાંસો દઈ શકીએ. ગીચ જંગલમાં ખીજાની રાહ-
ખરી કરવા અગાઉ આપણે પોતે પહેલાં તે જંગ-
લમાંથી પસાર થવું જોઈએ. આપણે જો દુઃખ ખમ્યું
હાય, સંતાપ સહેવ્યો હાય અને આફતમાંથી પસાર
થયા હોઈએ, તોજ ગામમાં ગીરફતાર થયલાં ખીજા
માણસોની દાઝ હાડે ધરીને તેઓ તરફ ખરેખરી
દીલસોજી દેખાડી શકીએ. દુઃખનો એક બદલો
શું મળે છે, તે એ ઉપરથી આપણે જોઈ શકીએ
છીએ. તે એ કે દુઃખમાં સપડાયલાં ખીજાં માણ-
સોની વીપવી આપણે બરાબર સમજીને તેઓના
ખરેખરા મદદગાર થઈ શકીએ છીએ.

રોજ ૫ મા અસપંદાદ માહા ૧૨ મા અસપંદાદ.

દુન્યાદારીના પાઠો સાથે સરખામણી કરતાં સ્કુલ અને કોલેજના ધણાજ અધ્યાપક પાઠોખી શીખવાનાં બહુ સહેલા પડે છે. અહુરમઝદે નકી કરેલા એ દુન્યાદારીના પાઠો શીખવામાં આપણુ ધણાખરાં માણસો નીરક્ષણ નીવડયે છીયે. ગમે એવાં દુઃખ અને સંકટ વચ્ચે ધીરજ રાખવી, ગમે એવાં અપમાન વચ્ચે ખુશમીનજા જાળવી રાખવો, ગમે એવું નુકશાન કરનારને દરગુજર કરવી, આપસ્વારથ છોડી દેવો, નેકી કરવી, નમનતામયી ચાલવું અને અશોઈ પાળવી, એ સધળા આપણને માટે અહુરમઝદે નકી કરેલા પાઠો છે. ખત રાખીને ચાલુ કોશિશ કરવા છતાંખી એ પાઠો ધણા ધીમે ધીમે શીખાય છે. ચાલુ મહેનત લઈને ખરેખરી ધાર્મિક જીંદગી ગુજરવાની મજબુત કોશિશ કરવા છતાં વારંવાર એ કોશિશનું કાંઈખી પરીણામ આવતું આપણને દેખાતું નથી, પણ તે છતાં અહુરમઝદ પોતે આપણી એ કોશિશને દેકો આપ્યા વગર રહેતો નથી. આપણી દેખણતી નીરક્ષણતાથી આપણે જ્યારે નીરાશ અને નાઉમેદ થઈને બેસીએ છીયે ત્યારે અંદરખાનેથી આપણું કામ ચાલુ રાખવાની ઉલટ આપીને આપણા આત્માને તે ઉંચ પંકતી એ લઈ જાય છે.

રોજ ૬ ઠોંગોરદાદ માહા ૧૨ માં અસપંદાદ.

માણસ જેમ જેમ ઉમરમાં વધે છે, તેમ પોતાની સઘળી ઇચ્છાઓ અને હાજતો અહુરમઝદની મુન-સૂરી ઉપર છોડી દેતાં શીખે છે. તેનો સખબ એ કે વરસો સુધી પોતાની મરજી મુજબ આલ્યાથી અને પોતાની ઇચ્છાઓ પાર પાડ્યાથી કાંઈપણ માટે લાલ ચયલો તે જોતો નથી. તેથીજ ઉમર વધવા સાથે અને અનુભવ મળવા સાથે તે દરેક ચીજ અહુર-મઝદની મરજી ઉપરજ છોડી દેવાનું પસંદ કરે છે. ધણીકવાર અહુરમઝદ તરફની માટી બક્ષેશો આપણે જાણી જોઈને જતી મેલ્યે છીએ, કારણકે દુઃખ યા આકૃતના ઢાંકણ હેઠળ તે બક્ષેશ આવેલી હોવાથી આપણે તેનાથી દુર નાસીએ છીએ અને અહુરમઝદ ઉપર હતબાર ન રાખતાં આપણી પોતાની મરજી મુજબજ ચાલીને તેમાં ખતા ખાઈએ છીએ. એ રીતે કેમકાર અહુરમઝદ આપણને આપણી મરજી મુજબ ચાલવા દે છે ખરો, પણ તે માત્ર આપણને એવું શીખવવાને માટેજ કે ઇન્સાનની સઘળી ગણતરી ખોટી છે અને અહુરમઝદની મરજી મુજબ ચાલવામાંજ લાલ છે.

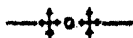
રોજ ૭ મા અમરદાદ માહ ૧૨ મા અસપંદાદ.

જેવાં જાડ તેવાં ફળ તેજ મીસાલે માણસના જેવા
વીચાર તેવાંજ તેના કામ. એક ભણે અને મરતાંને
મર નહીં કહે તેવો માણસ જ્યારે અચ્ચુચ કાંઈ માટા
ગુનાહમાં ફસી પડે છે ત્યારે લોકો હેરાત થાય છે.
પણ લોકોને હેરાત થવાની જોઈતી જરૂર નથી તેટ-
લોજ તેનો ગુનાહ પણ અચ્ચુચ થયેલો હોતો
નથી. તે માણસના મનમાં વરસો અગાઉથી જે
વીચારો રમી રહ્યા હતા, તેના પરીણામ તરીકેજ તે
એ ગુનાહમાં ફસી પડે છે. તે માણસે એક જુરા
વીચારને પહેલાં પોતાના મનમાં દાખલ થવા દીધો,
તે પછી ખીજી અને ત્રીજી વખત તેજ વીચારને
આવકાર દહને પોતાના અતઃકરણમાં વાસો કરવા
દીધો. ધીમે ધીમે તેને જુરા વીચારો કરવાનીજ ટેવ
પડી અને સેવટે તે જુરા વીચારે એટલું બધું જોર
પકડ્યું કે તે વીચારને એક કામ તરીકે અમલમાં
મેલવાની સગવડ થાય એવી તક તે માણસ તરફ
ખેંચાઈ આવી અને તે જુરા વીચારને અનુસરતુંજ
ગુનાહભર્યું કામ તેણે કર્યું. એ મુજબ માણસના
પાપ અતે તેને થતી સઘળી બાબત, એ ખીજું કાંઈ-
જ નહીં પણ તેના જુરા વીચારોનું પરીણામ છે.

રોજ ૮ મો દેપાદર માહ ૧૨ મો અસપંદાદ.

ખીજાઓએ કરેલા વાંકની, અને તેઓને આપણે
કેટલી વખત માફ કર્યું તેની નોંધ આપણે રાખવી
જોઈતી નથી. કોઈખી માણસને એમ કહેવાને વખત
આવે એ જોઈએ નહીં કે હવે હું તુને વધુવાર માફ
કરી શકતો નથી. કોઈએ આપણને કરેલાં નુક-
સાનનો અચવાટ માહ હોય અને તેની સામના
કોઈનું બળતું આપણા દીલમાં પુર જોશમાં બળતું
હોય, તે વખતે યાદ રાખવું જોઈએ કે આપણે પોતે
ખોદાનો જે ગુનાહ કર્યો છે, તે સામા ધણીએ આપ-
ણને કરેલાં નુકસાન કરતાં ઘણુંજ મોટો છે અને
તે છતાં તે દયાળુ બાપે આપણને મોટાં દીલથી
તે માફ કર્યો છે, અને જો તેમજ હોય, તો ખીજા-
ઓએ આપણી સામે કરેલા નાના ગુનાહો આપણે
શું તેઓને દરગુજર કરવા ન જોઈએ? આપણને
દરેક જણને યાદ રાખવાની જરૂર છે કે આપણે
કરેલા ગુનાહો મોટા આપણને પોતાને માફીની
જરૂર છે અને ખીજાઓને માફ કરવાને આપણે
જો ના પાડ્યે, તો અહુરમઝદ આપણને પોતાને
શી રીતે માફ કરી શકે?

શેઠ દે મો આદર માહા ૧૨ મો અસપંદાદ.

પાપ કરવાની તક રજી થાય, ત્યારે તે તક સામે લડત ચલાવીને પાપમાંથી બચવાની આશા રાખવી ફાકટ છે. એવી લડત ચલાવ્યાથી કાંઈ પાપમાંથી બચી શકાતું નથી. બચવાનો ઉપાય એકજ છે અને તે એ કે માણસે પોતાના વીચારોને સ્વચ્છ કરવા. વીચાર એકવાર સ્વચ્છ થયા કે ગમે એવી મોટી લાલચ રજી થતાં માણસ તેમાં ફસા પડતો નથી અને તે લાલચ સામે લડત ચલાવવાની કાંઈ જરૂર પડતી નથી. જુરા વીચારો કરનાર માણસ પોતાની જુરાધથી દુઃખી થાય છે. એટલુંજ નહીં પણ ખીજી જુરી ચીજોનું એંચાણ પોતા તરફ થાય તેથી પણ તે હેમન થાય છે. માણસ પોતાના સારા યા નરસા વીચારોને અનુસરતાંજ ભજાં યા જુરાં કામો કર્યા વગર રહેતો નથી. એક માણસે પોતાના અંતઃકરણમાં સારા વીચારના અને ખીજાં જુરા વીચારના ખીયાં રોપીને તેના છોડને ધીમે ધીમે તેજ જાતના વીચારોથી ઉછેર્યો હોય, તો સારા વીચાર કરનાર માણસ આપદે એક પરહેજમાર પુરુષ થઈ પડે છે, જ્યારે જુરા વીચાર કરનારો પુરુષ, દુન્યાથી ઉખડી જઈને એક રદ બાતલ માણસ તરીકે પોતાનો બવ પૂરી કરે છે.

શેષ ૧૦ મો આવાં માહા ૧૨ મો અસપંદાદ.

માણસ ઉપર સુખ દુઃખ પડે છે તે તેની પોતાનીજ આગલી કરણીના પરીણામ છે. અહુરમઝદનો ઇત્ત-
સાફ એવો અચુક છે કે દરેક માણસને તેની નેમી
મા બદીનો પુરેપુરો બદલો મળ્યા વગર રહેતોજ
નથી. જે માણસો એ કાયદો સમજે છે તેઓ પોતા-
ના દુશ્મનોને ધીક્કારતા નથી; પણ સામું તેઓનું
બધું કરવાને આતુર રહે છે. તેનો સબબ એ કે આ-
પણા દુશ્મનો તરફથી આપણને જે કાંઈ હેરાનગતી
થતી હોય, તો તે 'ખીણું' કાંઈજ નહી, પણ આપણી
આગલી કરણીનો બદલો છે. તે કરણી માટે આપ-
ણને જે કાંઈ શીક્ષા થવી જોઈયે, તે શીક્ષા આપણને
થાય છે, અને આપણા દુશ્મનો તો માત્ર તે શીક્ષા
કરનારાં આંધળાં હથાગે જેવા થઈ પડે છે. આથી
દુશ્મનો તરફથી કાંઈ હેરાનગતી જો થતી હોય, તો
તે હેરાનગતી ખમીને આપણે માત્ર આપણે આગ-
લો હિસાબ ચુકતે કર્યે છીએ. જેઓ અહુરમઝદનો આ
કાયદો ખરાબર સમજે છે તેઓ એવી રીતે પોતાની
આગલી કરણીનો હિસાબ ચુકતે કરતી વખતે પોતાના
દુશ્મનો ઉપર કીનો ઘેતા નથી અને તેઓ તરફ
ધીક્કાર બતાવીને કરણીનું નવું કરજ માથે ચઢા-
વતા નથી.

રોજ ૧૧ માં ખોરશેદ માહા ૧૨ માં અસપંદાદ.

માણસની જીંદગીમાં દરરોજ તરેહવાર વીચીત્ર બતાવો બને છે. તેમાંના કેટલાક બતાવ ધણીજ બિદલ્યા હોય છે. અહુરમઝદ ઉપર શીદા થઇને નેક્રીથી ચાલનાર માણસ હેરાન અને પરેશાન કાં થાય છે— આંધર મેન્યુશની સોડ સાંધીને બદીમાં ગરકાવ થયેલા માણસનો ડંડો કાં વાગે છે, તે કોઇની સમજી શકવું નથી. પણ આપણું મરણ નીપજતાં એક પળવારમાં એવા એક નહી પણ હજારો બિદનો ખુલાસો થઇ જશે. આપણી દરેક હાડમારી, દરેક હાંદેસા અને દરેક તીરાશીનો સબબ તે વખતે દીવાની જોત જોવો આપણી નજર સામે ખુલ્લા થશે. આપણી જીંદગીના કોઇની બતાવતી આસપાસ બિદનો સેહેજની પરડો ફરી વળેલો તે વખતે નજરે પડશે નહી. જેઓ અહુરમઝદ ઉપર શીદા થઇને નેક્રીથી ચાલે છે, તેઓના ભલાં માટેજ સારા યા માહા બતાવો બને છે, એમ આને આપણે માત્ર આંધળા ઇતખારથીજ જાણીયે છીયે. પણ એ સંધળા બતાવો ખરેખર આપણાં ભલાં માટેજ બન્યા હતા, તે મરણ પછી તો આપણે ખુલ્લેખુલ્લું જોઇ શકશું.

શેઠ ૧૨ મો મોહોર માહા ૧૨ મો અસપંદાદ.

ભારે દુઃખ અને હાંદેસા ખમતારા આસામી-
થીઓમાંથીજ દુન્યાના મહાન નરો થઇ ગયા છે.
દરેક ઇન્સાનના આત્માના હિંડાણમાં ચોકસ થણી
હિંચ પ્રકારની ખુબીઓ છુપાઇ રહેલી હેય છે જેને
ફકત દુઃખ અને વેદનાનો ચચરાટ ઉપજવનારો
ડંખજ ભગદત કરીને બાહેર લાવી શકે છે. એક
ફાટોમાફર પોતાના પીકચરને અંધારા ઓરડામાં
લઇ જાય છે અને ત્યાં તેને એસીડમાં બોળવા
પછી તે ચીત્ર કામળ ઉપર ખુલ્લું પ્રગટી નીકળે
છે. તેજ મુજબ અહુરમઝ્દ આપણુ ઇન્સાનેને
દુઃખના અંધારા ઓરડામાં લઇ જાય છે અને
અને ત્યાં જ્યારે આફત અને હાંદેસાની એસીડમાં
ઇન્સાન બોળાય છે ત્યારેજ તે ઇન્સાનના આ-
ત્મામાં છુપાયેલી મહાન શક્તીઓ બાહેર નીકળી
આવે છે. એ મુજબ મેહેનતક કર્યા વગર અને સંકટ
ખમ્યા વગર આપણી મહાન શક્તીઓને બાહેર
લાવી શકાવી નથી અને તે છુપાઇ રહેલી શક્તીઓને
બાહેર લાવ્યા વગર દુન્યામાં નામ કહાડી શકાવું નથી.

રોજ ૧૩ માં તીર માહા ૧૨ માં અસપંદાદ.

મારી બક્ષીને માણ માંગવી એ ઇશ્વરી કાનુન છે. લોકો પરવરદેગારની દરબાહમાં પોતાના શાપનો પસ્તાવો કરે છે અને તે સાહેબને આજીવન કરીને પોતાના યુનાહો માફ કરવાની તેને અરજ કરે છે. પણ એ અરજ કરનારાઓને ખીજાઓએ જો નુકસાન કર્યું હોય, યા હરાન કર્યા હોય, તો તેઓને માફ કરવાને તેઓ સાફ ના પાડે છે. તે કેમ બને? આપણે જો ખીજાઓને માફ ન કર્યું, તો પરવરદેગાર આપણા યુનાહો આપણને કેવી રીતે માફ કરી શકે? ઇન્સાનોની ખરી ફરજ તો એ છે કે ખીજાઓએ કાંઈ ભલું કર્યું હોય તે યાદ રાખવું, પણ કોઈએ કાંઈ બુકું કર્યું હોય તો તે માટે દિલથી બુલી જઈને તેને માફ કરવું. તેમ કર્યા પછી અહુરમઝદને પુર હિમતથી અરજ કરી શકાશે કે “અમા જોમ ખીજાઓને માફ કર્યું હોય તેમ તું અમનેખી માફ કર.” આપણે જો એ પ્રમાણે કરી ન શકયે, તો તે પછી આપણા યુનાહો માફ કરવા માટે અહુરમઝદને અરજ કરવી આપણને સહેજખી લાજમ નથી.

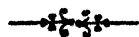
રોજ ૧૪ મો ગોશ માહા ૧૨ મો અસપંદાદ.

ભલી જીંદગી ગુજરવા માટે શ્રીમંત થવાની યા
 મોટા ભાગમાં અપવાની કાંઈખી જરૂર નથી. જેટલું
 અંપેલીનું નાનું કુલ પોતાની ખુશખો માટે તેટલુંજ
 સરોવરનું મોટું ઝાડ પોતાના દમામદાર દેખાવ
 માટે વખણાય છે. નાનો કાહીનુર હોય જેટલો
 તેના આખ માટે તેટલોજ હિમાલયનો મંજવર
 પહાડ તેની બુલંદી માટે પ્રસીધ છે. તેજ પ્રમાણે
 એક ગરીબ માણસ દુન્યાની નજરમાં ગમે એવા
 વુચ્છ ગણાવા છતાં તે એક ભલા કરોડપતીની પેઠે
 ભલી જીંદગી ગુજરી શકે છે. ભલી જીંદગી ગુજર-
 વારે પુરૂષ તે છે કે જે પોતાની કરજ અદા કરે છે
 અને અહુરમઝદે તેને આ દુન્યામાં જે કામ માટે મા-
 કલ્યો હોય તે કામ વફાદારીથી બજાવે છે, કેટલાક
 ટુંક ગુંજશવાળાઓ એમ ધારે છે કે અમા પોતેજ
 ગરીબ છીએ તો ખીજાઓનું ભલું તે ક્યાંથી કરયે
 અને ભલી જીંદગી કેવી રીતે ગુજરયે? પણ એમ
 ધારવામાં તેઓની ભુલ છે. એક લક્ષાપતી શંક્યો, જે
 પોતાની કરજમાં નીરફળી નીવડતો હોય, તેના કરતાં
 એક ગરીબ લાચાર પુરૂષ, જે આ દુન્યામાં પોતાની
 કરજ બરાબર અદા કરતો હોય, તે અહુરમઝદની
 નજરમાં લાખ દરજજે બેહતર છે.

રોજ ૧૫ માં દેવમંદિર માહા ૧૨ માં અસપંદાન

માણસ પોતાના શરીરને પોષવાને અને શરીરને સુખ આપવાને ધણી આતુર રહે છે. પણ એ શરીરના ટુંક મુદતના સુખને આતર તે આત્માના હંમેશના સુખનો ભાગ આપે છે તેનું તેને ભાન રહેતું નથી. અહુરમઝદ સાથે આત્મા મળી જવાથી હંમેશનું સુખ અને શાંતી પ્રાપ્ત થાય છે. એ કાંઈ માત્ર મનનો એક ખ્યાલ યા મોહડેતી એક તર્ક નથી, પણ ખરેખરી ધરખમ ખીના છે. જે માણસ પોતાના અંતઃકરણને સ્વચ્છ કરવાની ચાલુ મેહનત લેતો જાય છે, તેને એ હંમેશના સુખ તથા શાંતીનો ખરેખરો અનુભવ મળે છે. ઇંદ્રીઓને તૃપ્ત કરવાની ઇચ્છા જ્યારે મરી જાય છે, આપસ્વાર્થની ખીજ સધળી ખાગ્મેશો દુર થવા સાથ અંતઃકરણ જ્યારે સ્વચ્છ બને છે, મનના સધળા જુસ્સાઓ જ્યારે સમી જાય છે, ત્યારે અને ત્યારેજ માણસનો આત્મા અહુરમઝદ સાથે મળીને એક થઈ જાય છે—ત્યારેજ ખરેખરે ડહાપણ અને સંપુર્ણ શાંતી માણસને મળે છે.

રોજ ૧૬ માં મેહર માહા ૧૨ માં અસપંદાદ.

માણસે ભવીષ માટે ચીંતા રાખવાની જેમ જરૂર નથી, તેમજ અમુક કામનું પરીણામ શું આવશે, તે બાબે શીકર રાખવાની અગત નથી. ચીંતા તો આપણા પોતાના દુરગુણો માટે રાખવી જોઈએ અને શીકર તે દુરગુણો દુર કરી નાખવાની હોવી જોઈએ. તેના સખબ તરીકે એક સાદી સાચી ખીના જાણવી જોઈએ. તે એ કે ભલામનું પરીણામ જુરાઈમાં આવતું જ નથી. માણસ પોતાના કામો ઉપર કાબુ રાખવાને સામર્થ્યવાન છે—તેના પરીણામ ઉપર નહીં. આને જેવું કામ કીધું હોય તેવું તેનું સારું ના માફું પરીણામ આવતી કાલે આવશે. તેથીજ આપણે જે કાંઈ વીચાર્યે ના કર્યે તે માટે સાવચેતી રાખવી જોઈએ—નહી કે એક કામ કરી ચુક્યા પછી તેનું પરીણામ શું આવશે તે માટે. જે પછી જુરાઈથી નીરાળો છે, તે પોતાના કામોના પરીણામ માટે કાંઈખી ચીંતા રાખતો નથી—તે ધાસ્તીથી સદા મોકળો રહે છે.

રોજ ૧૭ મા સરોશ માહા ૧૨ મે અસપંદાદ.

ખોડખાપણના બાળમાં આપણુ સમજા ઇન્સાનો લગભગ સરખાજ છીયે. લગભગ દરેક જણુ એક વા ખીજ ખામીથી ભરપુર હોય છે. વળી આપણામાં એવી કાંઈક ખામી એટલી બધી હોય છે કે આપણા પાડોશીની તેરીજ કાંઈક એવજ આપણા મીત્રો આગળ વડાઈ લખને કહેતાં આપણે અચકાવું યા શરમાવું જોઈયે. પણ કમનસીબે આપણા મોહડાં ઉપર બે આંખો એવી રીતે ગોઠવાયલી છે કે આપણી પોતાની એવ કરતાં પારકાંએની ખામી આપણને વધારે સ્પષ્ટ રીતે દેખાઈ આવે છે. આપણી શું કમનસીબી છે કે જોએની ખામી કહાડવા આપણે બેસીએ છીયે, તે આસામીએના સારા ગુણો જોઈ બેવાની આંખો આપણે ધરાવતા નથી. ખીજએની જુઠી સાચી ખોડખાપણુ કહાડીને તેએ સાચી ટીકા ન બાણી છોડવાનું કેટલું બધું સહેલું છે ! પણ તે જોટલું સહેલું છે તેટલું નકામું છે. અત્યારસુધી આપણે ખીજએની ખામીએ શોધતા રહેયા, તે હવે આપણી ફરજ છે કે તેએની ખુબીએ તેમજ સદગુણો શોધીને આપણા મીત્રો આગળ તેની પ્રસંશા કરવી અને એ રીતે તેએને ઇન્સાફ આપવો.

રોજ ૧૮ મો રસને માહા ૧૨ મો અસપંહાદ.

આંખમાંથી આંસુઓ ટપકે અને દુઃખની વેદનાથી જીવ કુમાઈ જાય, ત્યારે યાદ રાખવું જોઈએ કે દુન્યાના ખીજાં લોકોની ગમમાં ગીરફતાર છે. આપણી ઉપર જ્યારે આફત આવી પડે, ત્યારે જીલવું જોઈએ નહીં કે એવીજ યા એને મળતીજ આફતમાંથી કોઈ બચ્યું નથી અને કોઈ બચવાનુંખી નથી. એવી આફતો વખતે રાહત મેળવવાને ખાતર કુલ ઇન્સાન જાત માટે ધર્મ ધણીજ જરૂરનો છે. આપણી ઉપર આવી પડતા હાંદેશા ગેરવાજખી રીતે આપણને હેરાન કરે છે એમ ધારવું એ જીલ છે. આખી દુન્યાને ખમવી પડતી માટી વેદનાનો તે માત્ર એક ભાગ છે અને દુન્યાના સઘળાં લોકોને એવાજ હાંદેસાનો અનુભવ મળે છે. આ વાત બરાબર સમજવાથી ધર્મના વધારે ઉંડાણમાં ઉતરી શકાય છે અને તેના પરિણામમાં દુન્યાના લોકો સાથે વધુ દીલસોજીથી વરતીને આપણે પોતે વધુ શાંતી મેળવી શક્યે છીએ. ખાસ યાદ રાખવાની જરૂર છે કે આપણી ઉપર આવી પડતું કોઈખી દુઃખ યા આફત એવી નથી કે જે આપણે આપણને લાલ કરતી ન હોય.

રોજ ૧૯ માં ફરબરહીન માહા ૧૨ માં અસપંદાદ.

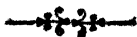

બેહરત અને દોજખ આ દુન્યામાંજ છે. જ્યાં
ઓળો હોય, ત્યાં તે ઓળા પાડનારી ચીજ હોવીજ
જોઈયે. તેજ મીસાલે માણસને બોગવતું પડતું દુઃખ
અને સુખ, એ તેની કરણીને ઓળો પાને પરીણામ
છે. સારી યા માઠી કરણી કીધી ન હોય, તો માણસ
ઉપર સુખ યા દુઃખ પડે નહીં. માણસ જેવા વીચાર
અને જેવાં કામો કરે તેજ મુજબની તેની ભવી-
શની સરજત નક્કી થાય છે. જરથોસ્તીએને નેક વી
ચારો—નેક રાખદો—અને નેક કામોના જે તણ મુખ્ય
કરમાનો મળેલા છે તેનાં મિદ એજ છે. ખીજાએના
લાભને ખાતર નહીં પણ ખુદ પોતાના લાભને ખાતર
દરેક જરથોસ્તીની એ તણ કરમાનો મુજબ અમલ
કરવાની ફરજ છે. માણસ જેવી કાંઈ દુઃખ યા સુખ
બોગવે, તે તેની હાલની ચાલુ જીંદગીમાંજ કીધેલી
કરણીનું પરીણામ હોવું જોઈયે એમ કાંઈ નથી. તેની
હાલની જીંદગી તો માત્ર જનમ મરણનો એક ફેર
છે. એવા હજારે ફેરાઓયા આખી જીંદગી બને છે
અને એક ફેરામાં કીધેલી કરણીના ફળ જો તેજ
વખતે ન મળે તો ખીજા ફેરામાં તો તે જરૂર મળશેજ
તે ખુબ યાદ રાખવાની જરૂર છે.

રોજ ૨૦ માં બેહેરામ માહા ૧૨ માં અસપંદાદ.

માણસો મનની શાંતી માટે બંદગી કરે છે અને તે છતાં પોતાના ક્રોધને વળગી રહે છે. તેઓ એક બાજુથી મારામારીને ઉત્તેજન આપે છે, અને બીજી તરફથી શાંતી મેળવવાની કુવા યુગ્મરે છે. આ પ્રમાણે વર્તવું એ શર્યામ અમાનપણું છે. ધીકાર અને પ્યાર તેમજ મારામારી અને શાંતી એ બંને એકજ અંતઃકરણમાં સાથે વસી શકે નહીં. જે અંતઃકરણમાં ધીકારને આવકાર દાયક પરોણા તરીકે દાખલ કર્યો હોય, તે અંતઃકરણમાં ધીકારની સાથે પ્યાર રહી શકેજ નહીં. જે માણસ બીજાઓને ધીકારે છે, તે પોતે બીજાઓથી હીણાય છે. બીજાઓને પોતાના દુરમન થયલા જોધને તેણે અજ્ઞય થા દલગીર થવું જોધયે નહીં. તેને જો શાંતી મળતી ન હોય, તો તેણે જાણવું જોધયે કે મારામારીને ઉત્તેજન આપીને શાંતીને નસાડનાર યુગ તેના પોતાનામાંજ છે.

રોજ ૨૧ મેં રામ માફ ૧૨ મેં અસપદાદ.

દુન્યા દુઃખ અને જંગળથી ભરપૂર છે. પણ તે છતાં તેને ધીકારવી જોઈતી નથી. સખખ, તે અહુરમઝદે પેદા કરેલી દુન્યા છે અને જ્યાં સુધી આપણે એ દુન્યામાં રહેલા છીએ ત્યાં સુધી આપણે અહુરમઝદના રક્ષણ હેઠળ છીએ. તે દુન્યાના તમામ મનસાનો ઉપર ચાલુ નેગેરેખાની રાખે છે, તેના અખુટ પ્યારનો ઝરો આપણી આસપાસ ચોતરફ વહેતો રહે છે અને તેનો બળવાન હાથ આપણી દરેક હાજત પૂરી પાડે છે. એ સધળું ધ્યાનમાં લેતાં અહુરમઝદની દુન્યાને આપણે ધીકારવી જોઈએ નહીં. આપણુ દરેક જણ માટે એક વખત એવો આવશે કે જ્યારે આ ફાની જેહાન છોડીને આપણે એક ખીજી દુન્યામાં દાખલ થઈશું. પણ તે નવી દુન્યામાં જવા છતાં ત્યાં કંઈ આપણે નવી જાંદગી ગુજારનાર નથી. આ ફાની જેહાનમાં જે જાંદગી આપણે શરૂ કરી છે તેજ જાંદગી તે મીનોઇ જેહાનમાં આપણે ચાલુ રાખીશું. ફરક માત્ર એટલો કે દુઃખ, આફત, હાંદસા અને પાપ, એ સધળું આપણે અંજો છોડી જઈશું અને તે મીનોઇ જાંદગી કોઈ ખીજી જાતના દુઃખ અને દલગીરીથી સદંતર નીરાળી રહેશે.

શૈળ ૨૨ માં ગોષાદ માહુ ૧૨ માં અસપંદાદ.

“ નહી.” આ નાનો મધ જેવો શબ્દ જ્યારે હિં-
મતથી અને મહમ ઠરાવ સાથે બોલવામાં આવે છે,
ત્યારે તે ધણીજ બળવાન થઈ પડે છે. એક રાક્ષસી
ખડક તોફાની દરીયાના ઉછળતા મોજાઓ સામે
જેમ ઓસ્તવારીથી ખડો રહે છે, તેજ મીસાલે આ
નાનો મધ જેવો “ નહી ” શબ્દ હિંમતથી ઓચર-
નાર આસામી લાલ લાલચોના બળવાન મોજાઓને
હિંમતથી મારી હઠાવે છે. જે ચીજ વાજખી ન હોય,
તે માટે હિંમતથી “ નહી ” શબ્દ બોલવાની શક્તી
ધરાવવી મોટા આશીરવાદ સમાન છે. પણ તેમ
ખીજ હાથ ઉપર “ હા ” કહેવાને શીખવું એખી
ધણું અગત્યનું છે. હાજતમંદો તરફથી મદ-
દની અરજ થતાં તેને “ હા ” ના આશીરવાદથી વ-
ધાવી લેવી જોઈએ. માણસની આખી જીંદગી કાંઈ
બચાવ કરવા અને વીરધતા બતાવવાનેજ સરજ-
મણી નથી. જે કાંઈ ખોટું અને અણબટનું હોય તે
સામે મજબુત “ નહી ” થી વીરધતા બતાવવી જો-
ઈએ, પણ પરમારથ યા ભલાઈ કરવાની તક મળતાં
તેને “ હા ” ના આવકારથી વધાવી લેવી જોઈએ.

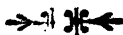
શેષ ૨૩ મેા દેવદીન માહા ૧૨ મેા અસપંદાદ.

લોભ લાલચ સામેની લડત તે ખરેખરી ધાર્મિક અને પવીત્ર લડત છે. માણસને આડે રસ્તે દારવી લઈ જનારી લાલચો ઉપર જે જીત મળવવી હોય, તે તે આનેજ અને હુમણાજ મળથી શકાય એમ છે, પણ તે મળવવા માટે ચોક્કસ યાન અને માહિતી મળવવાની જરૂર છે. એવી માહિતી વગર માણસ લોભ લાલચો સાંભે લડત ચલાવ્યો જાય છે, પણ તેમાં તે ફાવતો નથી અને અંધારામાં ગોટાં ખાયા કરે છે. જે માણસે અશોધને લગતુ યાન મેલવેલું હોય છે, તે લોભ લાલચો સામે ઓસ્તવારીથી ટકી રહે છે. એક લાલચ કેવા પ્રકારની છે અને તે કેમ ઉત્પન્ન થાય છે તે જ્યારે માણસ બરાબર સમજે છે, ત્યારે તે લાલચમાં ફસવાનો વખત આવી પુગતાં માણસ તેની સામે ઓસ્તવારીથી ટકી રહીને તેને માહત આપી શકે છે, અને તે સાથે તેનાં મનનું સમાધાન થાય છે. લોભ લાલચોને લગવી માહિતી અને યાન વગર તેની સામે લડત ચલાવીને તેના ફાંદામાંથી બચવાની આશા રાખવી ફાકટ છે.

રોજ ૨૪ મા દીન માહા ૧૨ મા અસપંદાદ.

પરવરદેગાર પોતાની મદદ કાંઈ જરા જરા આપતો નથી. તે તો પોતાના આશીરવાદો મોટા ઘાઘની પેઠે યાહોમ રેડયો જાય છે. તે આપતાં યાકતો નથી, પણ ઇન્સાન લેતાં યાકે છે. ઇન્સાન જે કાંઈખી હદ વગર ચાલુ લેવા કરવાની શક્તી ધરાવતું હોય, તો પરવરદેગાર કાંઈખી હદ વગર તેને ચાલુ આપ્યાજ કરે. ખોદા જેટલું આપવાને સામર્થ્યવાન છે, તેટલું ઇન્સાનોને પુરું પાડવામાં આવતું નથી, તેનો એકજ સખખ છે. તે એ કે પરવરદેગાર જેટલું આપ્યો જાય તે સઘલું ઇન્સાનો લેતા નથી. ઇશ્વરી આશીરવાદોનો પુરે પુરો લાભ લેવામાં જે એક મોટી નડતળ છે તે એ કે પરવરદેગાર ઉપર ઇન્સાનોને ઇતખાર ધણીજ થોડો છે. દરેક બાબદમાં અહુરમઝદ ઉપર સંપૂર્ણ ઇતખાર રાખ્યાથી ઇન્સાનના સુખતું પ્યાલું કેવું છળાછળ થાય છે, તે તો જેને અનુભવ મળ્યો હોય તેજ જાણે.

રોજ ૨૫ મો અરસીસંગ માહા ૧૨ મો અસપંદાદ

લડાઈમાંથી છટકી જવા કરતાં લડાઈ ચલાવીને ક્ષેત્ર મેળવવામાં વધારે શોભા છે. ઇન્સાનોને અહુરમઝદની મદદ એજ ધોરણ ઉપર મળે છે. ઇન્સાનોની ખામીસ મુજબ દુઃખ અને આકૃત સામેની લડતમાંથી અહુરમઝદ તેઓને દુર કરી નાખતો નથી, પણ તે સંકટો સહન કરવાની શક્તી તેઓને આપે છે. એવી શક્તી મળ્યા પછી આકૃતનો બોલો ઓછો કરવાની અરજ કર્યા વગર ઇન્સાનો તે સેહેલાઈથી ઉપાડી શકે છે. અહુરમઝદની મદદની એ બનીહારી છે. જે લડતથી ઇન્સાનો ખીલીને દુર નાસવા માંગે છે, તેમાંથી તે તેઓને બચાવતો નથી. પણ તેથી ઉલટું થોભ લાલચો સામેની એ લડાઈમાં તે ઇન્સાનોને જબરીથી ઉતારે છે, તે લડાઈ જીતવાનું તેઓને કઠિવત આપે છે અને અહુરમઝદની એગેખી મદદથી તેઓ લડાઈમાંથી છટકવાને બદલે સામા લડાઈના મેદાનમાં ગ્રીપલાવી, ક્ષેત્ર મેળવીને બાહુર નીકળે છે.

રોજ ૨૬ મે આસતાદ માહા ૧૨ મે અસપંદાદ.

દુઃખમાં સુખ-સંમાયલું છે. તે કેમ સમાયલું છે તે આપણુ ધણાએ બરાબર સમજતા નથી. દુઃખ જો ખરી રીતે યાને મન મોકળું રાખીને કાંઈખી બળાપા વગર હીમતથી સહન કર્યું હોય, તો તેમાંથી સુખ મલી શકે છે. પેલી દુન્યાની વાતતો બાળુએ રહી, પણ ખુદ આ દુન્યામાંથી તેનું ફળ મળી શકે છે. દુન્યામાં દરેક માણસને એક યા ખીજ આકારમાં દુઃખ તો ખમવાનું છેજ, પણ તે દુઃખમાં સમાયલાં સુખનો લાભ મેળવવાનું કામ આપણું પોતાનું છે. આફત અને હાંદસા વચ્ચે નેકીથી ચાલીએ અને તે આફત સામે હીમતથી લડત ચલાવે, ત્યારેજ તેમાં સમાયલું સુખ આપણને મળી શકે. જેઓ દુઃખ અને જંજળથી કંટાલીને મનમાં મુઝાય છે, તેઓ પોતાની જાંદગીને ખીનજરે કંગાળ બનાવે છે અને એ રીતે પોતાના દુઃખમાં સમાયસો લાભ તેઓ મેળવી શકતાં નથી. તેને બદલે જે ધણી મને એવાં દુઃખ વચ્ચે સંપુરણ શાંતી જળવી રાખીને આફત સામે બળતવારીથી લડત ચલાવે છે, તે દુઃખના ઠાંકણ હેઠળ હુપાયલાં સુખનો લાભ મેળવી શકે છે.

રેજ ૨૭ મે આસમાન માહા ૧૨ મે અસપંદદ.

ચટપટીઆ માણસ ખીજાઓને સુધારવાને ઘણા-
જ આતુર રહે છે, પણ ડાહયો પુરૂષ પહેલાં પોતાને
સુધારવાની ખાત્રી રાખે છે. જે આસામી દુન્યાને
સુધારી નાખવાને આતુર હોય, તેણે પહેલાં ખુદ
પોતાને સુધારીને તેની શરૂઆત કરવી જોઈએ. ઇંદ્રા-
ઓને તૃપ્ત કરવાની ઇચ્છા દુર કરી નાખી કે તેથીજ
કાંઈ માણસ સુધરી ગયેલો કહેવાય નહીં-તેથી તેના
સુધારાની માત્ર શરૂઆત થાય છે. મનમાંથી જ્યારે
સ્વાર્થી અને દુન્યાદારીની માયાના વીચારો સદંતર
દુર થઈ જાય, ત્યારેજ તે માણસ સુધરીને સંપૂર્ણ
થયેલો ગણાય. સંપૂર્ણ અશોષ અને ડહાપણ જ્યારે
માણસની રગેરગમાં પસરી રહે, ત્યારેજ તે જીંદ-
ગીના ઉંચ તબક્કાએ જઈ શકે. જીંદગીની ચાલુ
ચટપટ અને દુન્યાદારીની ધધુખરમાંથી છુટીને
સંપૂર્ણ શાંતી જો ભાગવી હોય, તો માણસે પહેલાં
ખુદ પોતાને વશ કરવો જોઈએ, અને તેણે પોતા-
ના સંઘળા જીવસાઓ તથા સંઘળી ઇચ્છા-
ઓને દાખી દઈને પોતા ઉપર સંપૂર્ણ કાબુ મેળ-
વવો જોઈએ.

રોજ ૨૮ મા જમીયાદ માહા ૧૨ મા અસપંદાદ.

એક માણસ પોતાના લાલને ખાતર દુન્યામાં
મમે તેવીખી ઉઠાવપાઠવ કરે તેમાં કાંઈ મોટી વાત
નથી. પણ ખીજાઓના લલાંને ખાતર તે થોડી
ધણી મા નજીવીખી મેહેનત લે તે ખરેખરી મહા-
ભારત વાત છે, એવી રીતે ખીજાઓનું લલું
કરવાને ખાતર માણસ પોતાના લાલને અને ખુદ
થોતાની હસ્તીનેખી ભુલી જાય તેજ અહુરમઝદની
ખરેખરી સેવા છે. એવી સેવા બજાવનારાઓ
મહાત્માના દરજ્જાએ પુગે છે. પાપ અને ગમ-
ગીની થું તે તેઓ જાણતા નથી. લોભ લાલચો
સદા તેઓથી દુરજ રહે છે. પોતાના લાલ બાજુ-
એ મેલીને ખીજાઓને મદદ કરનારા માણસો
મેહેસ્તના માર્ગમાં આગળ વધે છે એટલુંજ નહીં,
પણ આ દુન્યામાં તેઓ વગર પૈસે પોતાનું નામ
અમર કરી જાય છે—દુન્યાના લોકો હેશાન અને
માનની લાગણી સાથે તેઓને સદા યાદ કરે છે.

રોજ ૨૯ મો મારેરૂપંદ માહા ૧૨ મો અસપંદાદ.

માણીનું બળ બહુ જબરું છે. કોઈએ આપણને કાંઈ નુકસાન કર્યું હોય, તો તે માટે તેને માણી બદલાયી તેણે કરેલાં નુકસાનની અસર વુટી જાય છે. જેઓ આપણા જની મીત્રો હોય છે અને જેઓની ઉપર આપણે ઘણાંક હેથાનો કરેલાં હોય છે, તેઓ- ખી કોઈવાર આપણી સામે ગેરવાજખી રીતે વરવી- ને આપણને નુકસાન કરે છે. તેથી આપણને ઘણું ચઢકો લાગે છે. પણ તે ચઢકો આપણે જો મુગે મો- હડે સહન કરી જઈએ, તો આપણને કરવામાં આવે- તું નુકસાન આડકત્રી રીતે આપણને લાભ કરનારું થઈ પડે છે, કારણકે જેઓ અહુરમઝદ ઉપર ઇતિબાર રાખે છે, તેઓને માટે અહુરમઝદ દરેક દુઃખ અને આફતને સુખ અને આબાદીમાં ફેરવી નાંખે છે. આપણને હેરાન કરનારાઓ તરફ આપણે જ્યારે દાંતયાં પીસીને મનમાં મજબુત કીનેા રાખ્યે છીયે ત્યારે તેઓ તરફની હેરાનગતી આપણને ખરેખરું નુકસાન કરનારી થઈ પડે છે. ખીજા હાથ ઉપર કીનેા રાખવાને બદલે તેઓને માણી બદલાયી તે હેરાનગતીનું જોર સદંતર વુટી જાય છે. જેમ વધારે ઉદાર દીલથી દરગુજર કરવામાં આવે છે તેમ આપ- પણને કરવામાં આવેલાં નુકસાનમાંથી વધારે મોટો લાભ આપણને મળે છે.

શેષ ૩૦ મો અનેરાંન માહા ૧૨ મો અસપંદાદ.

આ દુન્યાનું ઉત્તમ સુખ આફત અને હેરાનગતી-
માં વીટળાઇને આપણને આવી મળે છે. આપણે
જે જે હેરાનગતીની સામે ન થઇએ અને
તેની ઉપર ક્તેહ ન મળવે, તો તેની હેઠળ છુ-
પાયું ઉત્તમ સુખ, અને અહુરમઝદ તરફની તે કી-
મતી બક્ષેશ, આપણા હાથમાંથી જતી રહે. ધણા
માણસો પાપો ઉપર ક્તેહ મળવતાં નથી, પણ પોતા
પાપો આગળ આજેઝ થઇને તેઓને પોતા ઉપર
કાવવા દે છે. તેનો ખુરો અંજમ થું આવશે તે સ-
ધળાઓ બરાબર જાણે છે. પણ એક ખીના જે તેઓ
જાણતાં નથી તે એ કે આપણે જો આહીએ તો આ-
પણા કદા વેરી થઇ પડેલાં એ પાપોને એવા મીત્રો
બનાવી શકયે કે જે મીત્રો આપણને બેહેસ્તના સુખ
ભણી એંચી લઇ જાય. મતલબ એ કે એ પા-
પાથી થઇ નુકસાન ધ્યાનમાં લઇને આપણે જો ને-
કીનો માર્ગ અખત્યાર કરયે, તો તેથી બેહેસ્તના મા-
ર્ગમાં આપણે આગળ વધી શકયે. એ મુજબ જે
પાપથી ડરીને આપણે નેકીનો માર્ગ અખત્યાર કર-
યો તે પાપ આડકત્રી રીતે આપણું લહું કરનારું
અને આપણા મીત્ર જેવું થઇ પડ્યું એમ કહી શકાય.

ગાથા ૧ લો અહુનવદ.

દુન્યામાં જ્યાં જોઇયે ત્યાં ઉદાસી, ગમગીની,
 દુઃખ અને સંતાપ નજરે પડે છે. તે સંઘર્ષોને
 હાંકી કહાડીને સુખ સંતોષ અને આખાદીનો
 ફેલાવો કરનારાં ઇન્સાનોની આ ધરતી ઉપર જોટલી
 જરૂર છે તેટલી ખીજાં કશાંની નથી. તેથીજ
 અહુરમઝદે સુખ અને આખાદીનો ફેલાવો કરવાને
 કરમાવ્યું છે. અહુરમઝદ ઉપર સંપૂર્ણ ઇતખાર
 રાખનારાં માણસો આ દુન્યામાં અંધકારને ઉજ્જ-
 સમાં, નીરાશીને આશામાં અને ગમગીનીને ખુશા-
 લીમાં ફેરવી નાખી શકે છે. દરેક ઇન્સાન જો આહે
 તો દુન્યામાં સુખ અને આખાદીમાં કાંઈ નહીં તો
 થોડાક ખી વધારો કરી શકે. પોતે ખુશાલ રહીને,
 દુઃખીઓને દીલાસો દેધને, ગરીબ લાચારોને
 મદદ કરીને, જ્યાંખી જોઇયે ત્યાં ચોતરફ લલાઈ
 અને પરમાર્થ કરીને, દુઃખી દુન્યાને સુખી બનાવવાનું
 દરેક ઇન્સાનના હાથમાં છે.

ગાથા ૨ ને ઓસ્તુવદ.

— મનગમવી ચીજો મળે ત્યારે અહુરમઝદ ઉપર
 ઇતખાર રાખવો અને જ્યારે દુઃખ યા આફત
 આવી પડે, ત્યારે તે ઇતખાર ઉઠાડી નાંખવો, એ
 શું વાજખી છે? વાજખી નથી, પણ તે છતાં
 ધણાઓ એજ મુજબ વરતે છે. આપણી ઇચ્છા-
 ઓ પાર પાડતી વખતે અહુરમઝદ નેટલો ભલો
 છે, તેટલોજ આપણી ઉપર દુઃખ યા આફત
 લાવી નાંખતી વખતે તે રહેમદીલ છે. અહુરમઝ-
 દની ઇચ્છા એવી છે કે દુઃખ યા આફતથી
 આપણી જીંદગી વધારે સ્વચ્છ અને વધારે
 મીઠાશવાળી થાય. સુખ યા ખુશાલી વખતે અહુ-
 રમઝદ ઉપર આપણે નેટલો ઇતખાર રાખ્યે તેટ-
 લોજ ઇતખાર દુઃખ યા આફત વખતેખી રાખ્યે,
 તો તે આફત આપણે માટે જલદીથી મોટા આશી-
 રવાદમાં ફેરવાઈ જ એટલુંજ નહીં, પણ તે આપ-
 ણને અહુરમઝદની વધારે નજદીક પણ લઈ જશે.

ગાથા ૩ જે રૂપેનતોમદ.

ધાર્મિક બાબદોમાં દુન્યાદારીના કામને વચ્ચે લાવવું જોઈતું નથી. કેટલાંક માણસો પોતાની ફરજને ખરા અને પવીત્ર ગણતાં હોવા છતાં તે બળવતાં ખીલે છે કે રૂપેને પૈસાનું કાંઈ નુકસાન થાય. ખીજ કેટલાકો એજ કારણથી પોતાનો ખરો અભીપ્રાય હીમતથી જાહેર કરતાં અટકી જાય છે. એ મુજબ પૈસાનો સવાલ ધણીક મહત્વની બાબદોમાં નડતળ જોવો થઈ પડે છે. પણ દુન્યાદારીના એ સવાલોને ધાર્મિક બાબદોમાં ખીલકુલ આડે આવવા દેવા જોઈએ નહીં. એવા પ્રસંગે ખરું થું છે, અહુરમઝદની ઇચ્છા થું હોવી જોઈએ અને આપણી પોતાની ફરજ થું છે, તેનોજ માત્ર વીચાર કરવો જોઈએ. ધાર્મિક બાબદોમાં દુન્યાદારીના સવાલોથી દારવાઈ જવું, તે અહુરમઝદ તરફ જોવડા થવા સમાન છે.

ગાથા ૪ થો વોહુક્ષત્ર.

આપણુ માણસ જાતનો ખવાસ બહુ વીચીત્ર છે. ધનદોલત-વાડી વજીરા-ગાડી પોડા, વગેરે દુન્યાદારીની એશઆરામની ચીજો મેળવવાને આપણે ત્રીપલાં મારયે છીએ, તો જોકે આપણને સંતોશ મળે એટલા જગ્યામાં એ ચીજો કદીખી મળતી નથી. ખીજ હાથ ઉપર જાવેદાન સુધી મોટું આત્મીક સુખ ભાગવી શકાય એવી ખરેખરી મેળવવા લાયકની ચીજો માત્ર થોડી ધણી મળી હોય. તો તેથી આપણે સંતોશ પામ્યે છીએ, અને વધુ મેળવવાની કોશિશ કરતા નથી. અહુરમઝદ એવી બેમુજ ચીજોનો મોટો જગ્યો આપણા આગળ મુકીને તેમાંથી મન ચાહે તેટલું સેવા કહે છે, પણ આપણુ કમઅક્ષલ ઇન્સાનો તેમાંથી થોડું ધણું લીધું, નહીં લીધું, કરીને સંતોશ પામ્યે છીએ. બેહેસ્તમાંના શીરેશ્તાઓ પણ આપણુ માનવીઓને જોઇને અજબ થતા હશે કે દુન્યાદારીના બે દીવસના સુખની કાંઈ નજીવી ચીજ મેળવવા માટે આપણે ત્રીપલાં મારયે, છીએ જ્યારે બેમુજ આત્મીક બક્ષેશો, જે માત્ર સહેજ માંગતાંજ મળી શકે તેવી છે તે તરફ આપણે ઝાંખીને જોતાંખી નથી એવો આપણુ માણસજાતનો ખવાસ વીચીત્ર છે.

ગાથા ૫ મો વહીશતોયશત

નેક્રીનો માર્ગ, અમર્ગ જીંદગીનો ખરો માર્ગ છે. ક્રોધ, ક્રીનો, કપટ અને જનવરી હવસો દુર કરવાથી નેક્રીના માર્ગમાં દાખલ થવાય છે. નેક્રીના માર્ગમાં જો આગળ વધવું હોય, તો નેક્રીના મુળ પાયાથી સરખાત કરવી જોઈએ. તે સરખાત માટે મનમાંથી સ્વાર્થને તેમજ હલકા જીવસામ્યોને પહેલાં દુર કરી નાંખીને તેની જગ્યા પરમાર્થને આપવી જોઈએ. નેક્રી અને પરમાર્થ એવા ઉડતા શી-રેશતાઓ છે કે જે ક્રોધખી એક ધર્મ સાથે બંધાય રહેવાને ના પાડે છે. પરમાર્થ અને નેક્રી આગળ માણસની સઘળી કીલસુશી કુચ્છ ખીસાદમાં નથી. નાતજાતના ક્રોધખી અંતર વગર જે માણસ સઘ-ળાઓ સાથે એકસરખી નેક્રી અને પરમાર્થથી વરતે, તે ખરો ધરમી અને ધૃત્યશી માર્ગ ઉપર ચાલનારો દેખાય.

God does not always refuse when he delays, but he loves perseverance and grants it everything.—*Beusset*.

To know how to wait is the great secret of success.—*J. de Maistres*.

આપણી માંગી મુરદ પાર પાડવામાં ઢીલ થાય તેથી કાંઈ હિંમેશ એમ નથી કરવું કે ખોદા આપણી ધૂમ્છા પાર પાડવાને ના પાડે છે. નહી, તેમ નથી. ખાંત રાખીને મહેનત કરવામાં આવે તે ખોદાને ગમ છે અને તેથીજ એવી મહેનત કરનારને તેની મરજી મુજબની દરેક વાજખી ચીજ તે બક્ષે છે—બુઝે.

ધીરજ રાખીને કેમ થોડાવું, તે જોએ જાણે છે, તેઓ ક્ષતેહનો માટો ભેદ જાણી ગયા છે—જે. ડ મેન્.

Yet abstinence in things we must profess,
Which nature fram'd for need, not for

excess.—*Browne*

Against diseases here the strongest fence.
Is the defensive virtue abstinence—*Herrick*

આપણે ખાવા પીવાની તેમજ ખીજી સઘળી ચીજોમાં અંદાજે રાખવો જોઈએ, કારણકે કુદરતે એ ચીજો આપણી હાજતો દુર કરવા માટે બનાવેલી છે, નહીં કે તેમાં અતેજ કરવા માટે—
આઉન.

ખાવા પીવામાં તેમજ ખીજી દરેક બાબદમાં મધ્યમપણું રાખવાનો સદયુક્ત બચાવની એક એવી મજબુત વાડ સમાન છે કે જે વાડ આપણા શરીરમાં દુઃખ દરદોને દાખલ થતા અટકાવે છે. હેરીક.

A little learning is a
dang'rous thing.

Drink deep, or taste not •
the Pierian spring

Their shallow draughts
intoxicate the brain,

And drinking largely
sobers us again.—*Pope.*

કોઇની ચીજનું ઉપરટપકેનું થોડું જ્ઞાન મેળવવામાં જોખમ છે. જ્ઞાન જો મેળવવું હોય, તો પુરેપુરું જ મેળવવું—નહી તો તેને અડકવું જ નહીં. દંતકથામાંના પામ્પેરીયન ઝરાના પાણીના ઝેકાદ જો મોટ પીતાં લોકોને કેફ અહડતી અને વધુ પાણી પીતાં તેઓ પાછા સાવધ થતાં; તેજ મીસાલે કોઇની ચીજનું થોડું જ્ઞાન મેળવ્યાથી માણસના બેભાનમાં ખુમારી અહડે છે અને સંપૂર્ણ જ્ઞાન મેળવ્યાથી તે ખુમારી પાછી દુર થાય છે.—પાપ.

Poverty destroys pride. It is difficult for an empty bag to stand upright—*A. Dumas Fils.*

The best victory is to vanquish one's heart—*Mme. de Saint-Surin.*

A man without patience is a lamp without oil—*A de Musset.*

ગરબાઈ મગરૂરીનો નાશ કરે છે. સખબ, એક ખાલી કોથળો સીધો ઢટપણુખાર ઉભો રહી શકતો નથી—એ. ડુમાસ ફીસ.

કુન્યામાં ને કુતેહ સહિયા સરસ ગણાય છે, તે આપણા અંતઃકરણ ઉપર મળવવામાં આવતી કુતેહ છે. મતલબ એ કે ને માણસ ખુદ પોતાને એટલે પોતાના જીવ્સામીને જીતી શકે તેના નેવો બહાદુર કોઈ નહીં.—મ્હાડમ ડ સેન્ટ સયુરે.

ધીરજ વગરનો માણસ, તે તેલ વગરની બતી નેવો છે.—એ. ડ મયુસે.

I am in *good* spirits, because I take *no* spirits; I am *hale* because I use *no ale*; I have these four reasons for continuing to be a total abstainer:— First, my health is stronger: second, my head is clearer; third, my heart is lighter; fourth, my purse is heavier.—*Dr. Guthrie.*

હું પુષ્પ મીઠામાં રહું છું, કારણ કે હું દારૂ પીતો નથી; હું તંદરોસ્ત છું કારણ કે શરાબને અડકતો નથી. દારૂથી દુર રહેવાના મારી પાસે ચાર મજબૂત કારણો છે:—પહેલું એ કે દારૂ વગર તંદરોસ્તી સારી રહે છે; બીજું એ કે બિનાં ઉપર કાંઈ ભાર રહેતો નથી; ત્રીજું એ કે જીવ પુષ્પપુષ્પ રહે છે; અને ચોથું એ કે દારૂના ખર્ચ વગર ગળવું ભારી રહે છે.—
૬૧૦ ગુથરી.

Bless God for what you have, and trust God for what you want. If we cannot bring our condition to our mind, we must bring our mind to our condition. If a man is not content in the state he is in, he will not be content in the state he would be in—*Mason*.

તમારી પાસે જે કાંઈ હોય તે માટે પરવર-દેખારના શુકરાણા કરો અને જે કાંઈ તમને જો-ઈતું હોય તે માટે તેની ઉપર ઇતખાર રાખો. તમારી હાલત તમારી મરજી મુજબની ન હોય, તો તમારી મરજીને તમારી હાલત મુજબની બનાવો, યાને તમારી ચાહુ સ્થિતિ માટે સંતોશથી શુકાણા કરો. એક માણસ જો પોતાની ચાહુ હાલતથી સંતોશ પામતો ન હોય, તો પોતાની મરજી મુજબની ચઢતી હાલતમાં આવ્યા પછીની તે સંતોશ પામવાનો નથી.—મેસન.

There is for adversity but one refuge—the tomb.—*De Segoyer.*

Fate gives us parents; choice gives us friends.—*Delille.*

Society is divided into two classes : the fleecers and the fleeced.—*Talleyrand.*

આફતમાંથી છટકીને આશરે મળવવાનું એકજ મથક છે અને તે કબર છે—ડ. સેગોય.

આપણે જે માતપીતાને ત્યાં જનમ્યા હોઈએ તે માતપીતા આપણી સરજતથી આપણને મળે છે, જ્યારે આપણા મિત્રો તો આપણી પોતાની પસંદગીથી આપણે મળવી શક્યે છીએ.—ડલીલ.

સોસાયટી માને આપણું સંસાર મંડળ બે જાતના માણસોનું બનેલું હોય છે. એક ભાગ, ખીજાઓના પૈસા નીચવી ખાતારાઓનો, અને ખીજો ભાગ, તેઓના હાથ ઉપર વેતરાઈ જનારાઓનો બનેલો હોય છે.—ટલેરાં.

Books are the food of youth, the delight of old age, the ornament of prosperity, the refuge and comfort of adversity, a delight at home and no hindrance abroad; companions by night, in travelling, in the country.—*Cicero*.

The guilt of eulogizing or apologizing for wicked actions is second only to that of committing them.—*Southey*.

પુસ્તકો જીવાન્યાઓનો ખોરાક છે, બુઢાઓનું મન વેરવાનું સાધન છે, આપ્તાદીના વખતનો તે સંજુગાર અને મુશ્કેલીના વખતમાં આશરો અને સંધ્યારો લેવાનું સાધન છે. પુસ્તકો જેમ ઘરમાં મન રીઝવનારાં થઈ પડે છે તેમ ઘરની બાહર દીકરો કાંઈ ઓછું ખુશ કરતાં નથી. રાતની મુસાફરીમાંથી તે આપણા ગોઠવા જેવાં થઈ પડે છે.—સીસરો.

જુરાં કામોની તારીફ કરવી, યા તેને વાજખી ઠરાવવાં તે એક એવો યુનાદ છે કે જે, જુરાં કામો કરવાનાં યુનાદથીજ ઉતરતો છે.—સાઉથી.

Happiness does not consist in things but in thought.—*Booth*

You traverse the world in search of happiness, which is within the reach of every man: a contented mind confers it on all.—*Horace*.

ધન દોલત, માલ મીલકત યા એવીજ બીજી ચીજો મળવાથી કાંઈ ખર્ચ સુખ મળતું નથી. જેની પાસે પૈસા ટકા વાડી વજીરા, અને ગાડી ધોડા નહી હોય, તોપણ તેને જોદાએ જે કાંઈ આપ્યું હોય તેથીજ સંતોષી રહે, તો તે ખર્ચખર્ચ સુખી કહેવાય—બુથ.

સુખ દરેક માણસની નજીકમાં છે. દરેક સ્ત્રી પુરુષને આહે તો ખર્ચખર્ચ સુખ વગર મુશ્કેલીએ મળવી શકે. પણ તેમ હોવા છતાં લોકો પોતાના અમાનપણામાં આપી દુન્યા સુખની શોધમાં ખુંડી મારે છે અને તે છતાં તેઓને સુખ મળતું નથી. જેનું મન સંતોષી હોય તે ખર્ચ સુખ પોતાના ઘરમાં અને પોતાના દેશમાંજ વગર પૈસે ભાગવી શકે છે—હોરેસ.

Men are to rise upon their performances, and not upon their discontent. A man that will not do well in his present place, because he longs to go higher, is neither fit to be where he is nor yet above it; he is already too high, and should be put lower.—*Beecher*

માણસ બેઠેલ અને અસંતોષી થવાથી કુન્યામાં આગળ વધતો નથી, પણ કાંઈક મેઢાં કામો કરીને પોતાની લાયકાત બતાવવાથીજ વધે છે. જે માણસ વધારે ચઢતા ઓધા ઉપર જવાની ઇચ્છાને લીધે પોતાની હાલની જગાનું કામ બરાબર બજાવતો ન હોય, તે ચઢતા ઓધા માટે નાલાયક છે એટલુંજ નહીં પણ હાલની જગા માટેથી તદ્દન નકામો છે. હાલની જગા તેને માટે બેઠેલે તે કરતાં વધારે ચઢતા દરજ્જાની છે અને તે ઉપરથી તેને નીચે ઉતારી પાડવાની જરૂર છે.—બીચર.

માહ ૧ લો ફરબરદીન શેહેનશાહી.
માહ ૨ જો અરદીબેહુશત કદમી.

રોજ.	તેહેવારો.
૧-અહુરમજદ...	શેહેનશાહી "નોરોજ" (પતેલી) [નવું વરસ.]
૨-બેહમન.....	
૩-અરદીબેશત.	હમકારો, શે. રખીયવન ઇજવાનો દીવસ-કદમી અરદી બેહસ્ત [અમશાસકુંદનું જશન.]
૪-શેહરેવર.....	
૫-સકુંદારમદ..	The ancient of days
૬-પુરદાદ.....	શેનશાહીઆનો ખોરદાદસાલ (ખાસ લોકોનો નોરોજ) પેગંબર [જરથોસ્તનો જન્મ દીવસ.]
૭-અમરદાદ...	શેહેનશાહી અમરદાદ સાલ (વરાવો).
૮-દેપાદર.....	His ways are everlasting
૯-આદર.....	હમકારો. દી. મે. પીતાજીની બાજ
૧૦-આવાં.....	His glorious power
૧૧-પુરશીદ ...	કદમીઆનાં 'મેદીઆજરેમ' ધંખાર.
૧૨-મોહર.....	I live for ever
૧૩-લીર.....	હસ્ત ઇંડીયા કંપની સ્થાપી, ૧૬૦૦.
૧૪-મેસ.....	My salvation shall be for
૧૫-દેપમેહર...	ever

માહ ૧ લો ફરવરદીન થોહેનશાહી.
માહ ૨ જો અરદીબેહુશત કદમી.

રોજ.	તેહેવારો.
૧૬-મેહર...	The everlasting God
૧૭-શરૌથ.....	હમકારો.
૧૮-રથને.....	God hath power to help
૧૯-ફરવરદીન..	થોહેનશાહી ફરવરદીઆંનનું જથન, નવશારી મસેસરની દરેહમે- [હેરની સાલગરેહ.]
૨૦-બેહરાંમ....	હમકારો, ઐડનમાં દરેહમેહરની } [સાલગરેહ.]
૨૧-રાંમ	Glory for ever and ever
૨૨-ગુવાદ.....	Amen
૨૩-દેપદીન.....	The power of an endless
૨૪-દીન	life
૨૫-અરથેસ્વંગ.	ફસલી નવું વર્ષ.
૨૬-આસતાદ ..	Our God for ever and ever
૨૭-આસમાન ..	
૨૮-જમીઆદ..	God blessed for ever
૨૯-મારેસફદ ..	Amen
૩૦-અનેરાંન...	They saw his glory

માહ ૨ જે અરદીખેશત શેહેનશાહી.
માહ ૩ જે ખુરદાદ કદમી.

રોજ.	તેહેવારો.
૧-અહુરમઝદ...	God is my strength and
૨-બેહુમન	power
૩-અરદીખેશત...	હમકારો, પુણાની કં શેહેનશાહી
૪-શેહરેવર	દરેમેહરનું વરસ, શેહેનશાહી
૫-સકંદાર મદ.	અરદીખેસ્તનું જશન, મુંબઈ- માં જરથોસ્તી અજુમનનાં [આતશબેહરામનું વરસ.]
૬-ખુરદાદ	કદમી ખોરદાદ અમસાસકં દનું જશન
૭-અમરદાદ...	My temptation ... in my
૮-દેપાદર	flesh
૯-આદર	હમકારો.
૧૦-આવાં	The power of God
૧૧-ખુરશીદ...	શેનં 'મેદીઓજરેમ' ધંખાર, મ- જગામ પટેલની દરેમેહર સાલ.
૧૨-માહોર....	Neither give place to the
૧૩-વીર	devil
૧૪-મેસ...—	Pray, lest ye enter into
૧૫-દેપમેહર...	temptation

માહ ૨ નો અરદીબેહેશત શેહેનશાહી.
માહ ૩ નો ખુરદાદ કદમી.

રોજ.

તેહેવારો.

૧૬-મેહેર.....	Lead me, and guide me
૧૭-શરોશ.....	હમકારો, નવસારીના આતશબે-
૧૮-રશને.....	હરાંમનું વરસ, સુરતના શેહેન- શાહી આં ગું વરસ, મું ના [વાડીઆજના આં ગું વરસ.]
૧૯-ફરવરદીન...	Stand not in an evil thing
૨૦-બેહરામ...	હમકારો, હોં બં વાં ના અ-
૨૧-રાંમ	રનીવાડીમાંનાં આદ્રાંનનું વરસ }
૨૨-ઘુવાદ	બં બં કું પની સોડેથી નામદાર માહારાણી સરકારે હીં કુસ્થાન પોતાને સ્વાધીન લીધું ૧૮૫૮.)
૨૩-દેપદીન....	ઊરનની દરેમેહરની સાલગરેહ.
૨૪-દીન	આફ્રોલાની દરેમેહરનું વરસ.
૨૫-અરશેસ્વંગ	Evil is present with me
૨૬-આસતાદ..	શેઠ બં માં શરાફના કોટમાંના }
૨૭-આશમાન.	[આદ્રાંનનું વરસ.]
૨૮-જમીઆદ.	Forgiving...if any man...
૨૯-મારેસફંદ.	quarrel
૩૦-અનેરાંન...	Be...kind one to another

માહ ૩ ને ખુરદાદ શેહેનશાહી.

માહ ૪ થો તેશતર તીર કદમી.

રોજ.	તેહેવારો.
૧-અહુરમજ્દ...	માહા ૪ થો કદમી.
૨-એહમન.....	Be not hasty... to be angry
૩-અરદીબેશત.	હમકારો, સુરતમાંના પે. કાલાલાઇ વકીલના કદમી આતશબેરાંમનું વરસ, પુણાના સર જ્વ ૭૭ લાઇના આદરાંનની સાલમેહ
૪-શેહરેવર...	Having forgiven you all
૫-શફદારમદ...	trespasses
૬-ખુરદાદ.....	શે. ખુરદાદ અમશાસપંદનું જશન.
૭-અમરદાદ.....	Forgive, and ye shall be
૮-દેપાદર.....	forgiven
૯-આદર	હમકારો.
૧૦-આવાં.....	Ye ought...to forgive him
૧૧-ખુરશીદ.....	કદમી તીર મહીનાના 'મેદીઆશે- [હમ' ધંખાર.]
૧૨-મોહર.....	Be not overcome of evil
૧૩-તીર	કદમી તીરીઆનનનું જશન.
૧૪-ગોશ	Forgive .. every one his
૧૫-દેપમેહર...	brother

માહ ૩ જો ખુરદાદ શેહેનશાહી.

માહ ૪ થો તેશતર તીર કદમી.

શાબ.	તેહેવાર.
૧૬-મેહર.....	
૧૭-સરૌશ.....	હમકારૌ-કા. બે. બનાજના મુંબ- ધનાં કદમી આતશબેં સાલમેહ }
૧૮-રશને.....	Who forgiveth all thine
૧૯-ફરવરદીન..	iniquities
૨૦-બેહરાંમ...	હમકારૌ.
૨૧-રાંમ	My God shall supply all
૨૨-ગુવાદ.....	your need
૨૩-ફરદીન.....	His unspeakable gift
૨૪-દીન.....	બેલગામમાં પે. ખ. બાઈસ દરેહ- [મેહરની સાલમેહ.]
	The word ... endureth for ever
૨૫-અરશીસ્વાંગ	Ye...helping...by prayer
૨૬-આસતાદ..	for us
૨૭-આસમાન	The Good pleasure of his
૨૮-જમીઆદ.	will.
૨૯-મારેસફંદ.	After ye have done the
૩૦-અનેરાંન..	will of God

માહ ૪ થો તીર શહેનશાહી.

માહ ૫ મો અમરદાદ કદમી.

રોજ.	તેહેવારો.
૧-અહુરમજ્દ...	માહા ૫ મો કદમી.
૨-બેહમન.....	૫૦ સને ૮૫માં જ રથોસ્તીઓ પરાં- નથી સનજનમાં આવી વસ્યા. }
૩-અરદીબેશત.	હમકારો.
૪-શેહરેવર.....	My kingdom is not of this
૫-સફંદારમદ...	world
૬-ખુરદાદ.....	બદનેરાની દરેમહરનું વરસ.
૭-અમરદાદ.....	કદમીનું અમરદાદનું જથન.
૮-દેપાદર.....	Keep them from the evil
૯-આદર.....	હમકારો.
૧૦-આવાં.....	I am the bread of life
૧૧-ખુરશીદ...	શો 'મદીઓશેમ' ધંબાર.
૧૨-મોહર.....	He hath filled the hungry
૧૩-તીર.....	શહેનશાહી તીરપજનનું જથન.
૧૪-ગોશ...	His kingdom ... shall not
૧૫-દેપમેહર...	be destroyed

માહ ૪ થો તીર શેહેનશાહી.

માહ ૫ મા અમરદાદ કદમી.

રેાજ.	તેહેવારે.
૧૬-મેહર.....	Be careful for nothing
૧૭-સરેશ.....	હમકારો, સુરતના ખીસ્તીના આદ્રાંનનું વરસ, લાયખલા મેવાવાલાની દરમેહરનું વરસ.
૧૮-રશને.....	Thine eyes shall see the
૧૯-ફરવરદીન...	king
૨૦-મેહરાંમ...	હમકારો, બે. કા. બાટલીવાલાના માહાલક્ષ્મીના આદ્રાંનનું [વરસ.]
૨૧-રાંમ.....	A name which is above
૨૨-ગોવાદ.....	every name
૨૩-દેવદીન....	Glory to the God of
૨૪-દીન.....	heaven
૨૫-અરશીસ્વંગ.	The angels of God in
૨૬-આસતાદ..	heaven
૨૭-આશમાન..	કરંજ ગામની દરમેહરનું વરસ
૨૮-જમીઆદ	My Father...is in heaven
૨૯-પારેસકુંદ..	Sons of the living God
૩૦-અનેરાંન...	To fulfil his will.

માહ પ મો અમરદાદ શેહેનશાહી.
માહ ૬ ઠા શેહેરેવર કદમી.

રેાજ.	તેહેવારો.
૧-અહુરમજદ...	માહા ૬ ઠા શેહેરેવર, નવસારી-
૨-એહુમન	ની દેશાઈ મનચેરજી ખુબ [ની દરેમહેરનું વરસ.]
૩-અરદીબેશત.	હમકારો, મુંખાઈ કોટના ગોદાવ- રા મોબેદાનાં આદરાંનની [સાલગરેહ.]
૪-શેહેરેવર.....	કો શેહેરેવર અમો નું જશન.
૫-સદ્દાદરમદ...	Father...of heaven and earth.
૬-ખુરદાદ.....	
૭-અમરદાદ ...	શેઠ અમરદાદ અમશાસપંદનું જશન, વડોદરાની ઉમરીગરની [દરેમહેરનું વરસ.]
૮-દેપાદર	
૯-આદર	હમકારો. અંજુમનની મજમામ [ની અખ્યારીનું વરસ.]
૧૦-આવાં.....	
૧૧-ખુરશીદ ...	The helper of the father less
૧૨-મોહર.....	
૧૩-લીર	કો શેહેરેવર મહીનાના ધંખાર.
૧૪-ગોશ.....	Their Prayer came...unto heaven
૧૫-દપમેહર...	

માહ ૫ મે અમરદાદ શેહેનશાહી,
માહ ૬ ઠા શેહેરેવર કદમી.

રોજ.	તેહેવારો.
૧૬-મેહુર.....	Attend unto my prayer
૧૭-શરેશ.....	હમકારો, ચોપાઠી વાઝાગાંધીના } કદમી આદરાંનનું વરસ. }
૧૮-રશને.....	Pray one for another
૧૯-ફરવરદીન ..	વેલાતની તારની લાહન સરકારો } લીધી ૧૮૭૦ }
૨૦-બેહરાંમ ..	હમકારો.
૨૧-રાંમ.....	One God and Father of all
૨૨-યુવાદ.....	I will be his father
૨૩-દેપદીન....	The Father of spirits
૨૪-દીન.....	Holy is his name,
૨૫-અરશેસ્વંગ	The will of God.
૨૬-આશતાદ ..	કદમી શેહેરેવર મહીનાના પેતે- } શહમ ધંબાર. }
૨૭-આસમાન..	His glorious name for ever
૨૮-જમીઆદ..	અંજોને પેહેલવેહેલા હીંદુસ્માન- } [માં આબ્યા, ૧૯૧૩. }
૨૯-મારેશકુંદ..	The everlasting Father
૩૦-અનેરાંન...	Thy years ... have no end

માહા ૬ ઠા શેહરેવર શેહેનશાહી.
માહા ૭ મા મહર કદમી.

રેાજ.	તેહેવારે.
૧-અહુરમજ્દ...	માહા ૭ મા કદમી.
૨-એહમન	
૩-અરદીએથત ..	હમકારે.
૪-શેહરેવર.....	મુંબઈની વસ્તીની ગણતરી સને
૫-સફદારમદ...	૧૨૭૫મા કીવી તે કુલે વરણ
૬-ખુરદાદ.....	ની-૯૭૭૮૨૨ ની થઈ, તેમાં
૭-અમરદાદ ...	પારસીઓની વસ્તી ૪૮૮૨૪ની
	હતી. શેઠ નું શેહેરેવર અઠ નું
	[જથન.]
૮-દેપાદર.....	દમણની દરેમહરની સાલગ્રેહ.
૯-આદર ...	હમકારે.
૧૦-આવાં	
૧૧-ખુરશીદ ...	He hath delivered my soul
૧૨-માહાર	No power but of God
૧૩-વીર	૧૮૭૨માં મુંબઈની કુલે વસ્તીની
૧૪-ગોસ	ગણતરી ૬૪૫૫૭૬ માણસની
૧૫-દેપમેહેર...	થઈ, તેમાં પારસીઓની વસ્તી
	૪૪૦૯૧ થઈ, જેમાં મરદા
	૨૩૧૧૧ ને ઓરતો ૨૦૬૮૦.

માહા ૬ ડા શેહરેવર શેહનશાહી.

માહા ૭ મો મેહર કદમી.

રેખ.

તેહવારો.

૧૬-મેહર	૩૦ મેહરગાનનું જથ્થન.
૧૭-સરોશ.....	હમકારો. શેઠ જીજીલાઈ દાઠ નાં
૧૮-રથને.....	કોલામેના આદ્રાંનની સાલ-
૧૯-ફરવરદીન...	ગરેહ. સાહેરની માહલકમીની
	દરેમેહરની સાલમેહ.
૨૦-મેહરામ...	હમકારો. મુંખઈ કાંદાવારા માહ-
૨૧-રાંમ.....	લાના આદ્રાંનનું વરસ. વાંદ-
૨૨-યુવાદ.....	રાની તાતા દરેમેહરનું વરસ.
૨૩-દેપદીન.....	મુંખઈની વસ્તીની ગણુમીમાં
૨૪-દીન.....	૧૯૦૧ માં ૭૭૦૮૪૩ માણસ
૨૫-અરશિસ્વંગ.	થયાં પારસી વસ્તી ૪૬૨૩૧-
	ની તેમાં ૨૪૨૭૭ મરદ અને
	૨૧૯૫૪ ઓરત હતી.
૨૬-આસતાદ..	શેહનશાહી શેહરેવર મહીનાના
૨૭-આસમાન..	“પેતેશહમ” તથા કદમી મેહર
	મહીનાના “યાયરેમ” ધંધાર.
૨૮-જમીઆદ..	મુંખઈ ને કલકતા વચ્ચે રેલવે આણ
૨૯-મારેસફંદ..	[યઈ ૧૮૭૦.]
૩૦-અનેરાંન ...	Every imagination was evil

માહ ૭ મો મેહર શેહેનશાહી,
માહ ૮ મો આવાં કદમી.

રોજ.	તેહવારો.
૧-અહુરમજ્દ...	માહ ૮ મો કદમી આવાં.
૨-બેહમન.....	
૩-અરદીયેશત.	હમકારો. ૧૮૩૨માં જમે જમ- }
૪-શેહરૈવર	[શેદ પત્ર નીકલ્યું.]
૫-સકુંદારમદ...	Abstain from all evil
૬-પુરદાદ.....	Let him refrain from evil
૭-અમરદાદ...	I will fear no evil
૮-દેપાદર.....	Abstain from fleshly lusts
૯-આદર.....	હમકારો. થાણાના પટેલના આદ- }
	રાંનનુવરસ. ૧૮૮૧માં મુંબીવસ્તી
	ની ભુત્રીમાં પારસીની ૪૮૫૯૭
	ની જેમાં ૨૫૩૧૫ મરદો, ને
	૨૩૨૮૨ ઓરતો હતી. }
૧૦-આવાં	કદમી આવાં અરદુષ્ટશુરનું જયન.
૧૧-પુરશીદ ...	
૧૨-મોહોર	જમશેદી નવરોઝ.
૧૩-વીર.....	
૧૪-ગોશ.....	[ના આદરાંનની સાલગરેહ.]
૧૫-દેપમિહર...	મુંબઈનાં ગોલવાડમાંના લંગડા- }

માહ ૭ મે મેહર શેહેનશાહી.

માહ ૮ મે આવાં કદમી.

રોજ.	તેહેવારો.
૧૬-મેહર	શેહેનશાહી મેહર ઇજદનુ જશન.
૧૭-સરોશ	હમકારો.
૧૮-રશને	If thy brother repent for-
૧૯-ફરવરદીન...	give him
૨૦-મેહરાંમ ...	હમકારો.
૨૧-રાંમ	An angel said Arise and
૨૨-યુવાદ	eat
૨૩-દેવદીન	A way to escape
૨૪-દીન	ધોભીતલાવપરનાં અ. અ. વાડયા } ના આદરાંનની સાલગરેહ. }
૨૫-અરશેસ્વંગ	
૨૬-આસતાદ..	શેહેનશાહી મેહર મહીનાનાં } " યાથરેમ " ધંધાર. }
	I will send you corn
૨૭-આસમાન..	He filleth the hungry soul
૨૮-જમીઆદ..	He is faithful to forgive us
૨૯-મારેસફદ..	Who can forgive but God
૩૦-અનેરાંન...	God left him to try him

માહ ૮ મો આવાં શેહેનશાહી.
માહ ૯ મો આદર કદમી.

રોજ.	તેહેવારો.
૧-અહુરમજ્દ...	માહ ૯ મો ૩૦ આજથી રપીય- [વનને બદલે હાવનગેહેબણુવી.]
૨-એહમન	
૩-અરદીએશત...	હમકારો. મુંબઈના ગ્રાંટરોડપર- [ના રાતજીનાં આદરાંનનું વરસ]
૪-શેહરૈવર	
૫-સફંદારમદ...	The true bread from heaven
૬-પુરદાદ	
૭-અમરદાદ...	મુંબઈની જી. આઈ. પી. રેલવે [માહું થઈ ૧૮૫૩.]
૮-દેપાદર	
૯-આદર	કદમી આદરખંજદનું જશન. અ- મદનગરના આદરાંનનું વરસ. ખેતવાડી હાસબરનના આદરાં [નનું વરસ. હમકારો.]
૧૦-આવાં	શેહેન૦ આવાં અરદુષશુરનું જશન.
૧૧-પુરશીદ...	I commanded to feed my people
૧૨-મોહર	
૧૩-તીર	God feed me my life long
૧૪-ગોશ	મુંબઈ મજગામમાંના શપહાના [આદરાંનનું વરસ.]
૧૫-દેપમેહર...	

માહ ૮ મો આવાં શેહેનશાહી.

માહ ૯ મો આદર કદમી.

રોજ.	તેહવારો.
૧૬-મેહર.....	
૧૭-સરોશ.....	હમકારો.
૧૮-રશન.....	સુરતનાં કેટલાક પારસીઓએ કદમી તરીકા આપત્યાર કીધા. ૫૦ ૧૧૧૪.
૧૯-ફરવરદીન..	કદમી અશોકરોહરનું જશન, કુ- ખમા નજદીક બાંદગીને [દીવસ.]
૨૦-બેહગંમ..	હમકારો.
૨૧-રાંમ.....	Preach the kingdom of God
૨૨-ચુવાદ.....	Man doth not live by
૨૩-દેપદીન.....	bread only
૨૪-દીન.....	ઇસ્ત ઇનડીયા કુંપનીના લશકર-
૨૫-અરશેસ્વંગ	માં બેદીલી ફેલાયાથી ૧૦૦૦૦
૨૬-આસતાદ...	[માણસોને ખરતરફ કીધાં.]
૨૭-આસમાન..	
૨૮-જમીઆદ.	ભાવનગરની હમરીગરની દરેમેહ-
૨૯-મારેશકુંદ.	[રતું વરસ.]
૩૦-અનેરાંન...	મુંબઇ ત્રાંમવે ચાલી ૧૮૭૪.

માહ ૯ મા આદર શેહેનશાહી.

માહ ૧૦ મા દુએ કદમી.

રોજ.	તહેવારો.
૧-અહુરમજ્દ.	માહ ૧૦ ૩૦;૩૦ જશન મહીનો.
૨-ખેહમન	દાદાર અહુરમજ્દનું ૧જી જશન
૩-અરદીએસ્ત..	નાલીયે૦ ના દાદરનાં આદ૦ વરસ } કોટની પીરોજખાઇ દરે૦ વરસ }
૪-શેહરૈવર.....	
૫-સફંદારમદ..	મુરત ઇ શેજેને તાએ થયું ૧૮૦૦...
૬-પુરદાદ.....	વાલકે૦ હુંદીના આદરોનનું વરસ.
૭-અમરદાદ...	કદમી અહુરમજ્દનું ૨ જી જશન.
૮-દેપાદર.....	શેહેનશાહી આવાં યજ્ઞ જશન.
૯-આદર.....	૫૦ દરમાં સંજાલુ મધે દસ્તુર } નેરીઆસંગધવલે તખ્તનશીન } કીધલાં આતશબેરાંમ જે ઉદ- } વારામાં છે તેનું વરસ. }
૧૦-આવાં.....	લારડ રીપને સ્વગજ બક્ષયું ૧૮૮૨.
૧૧-પુરશીદ ...	કદમી પેગમબરનો દીસો.
૧૨-મોહોર.....	
૧૩-તીર.....	
૧૪-ગોશ	કદમી દાદાર અહુરમજ્દનું ત્રીજું }
૧૫-દેપમેહર...	જશન. }

માહ ૯ મે આદર શેહેનશાહી.
માહ ૧૦ મે દેએ કદમી.

રોજ.	તેહેવારો.
૧૬-મેહેર	કદમી દેહ મહીનાના 'મેદીયારેમ' ધંબાર. વલસાડની માટાભાઈ ની અગાઆરીનું વરસ.
૧૭-સરોશ ...	હમકારો. ખેતવાડીમાંના શેઠ પાં
૧૮-રસને	ખંડ કામાના આદં વરસ.
૧૯-ફરવરદીન..	શેહેં ફરવરદીયાન જવાનું જશન.
૨૦-ખેહરામ ...	હમકારો. મુંડ કોટમાં બાઈ માટ
૨૧-રાંમ.....	લાંબાઈવાડયાનાઆદરાંનનું વરસ.
૨૨-ગુવાદ	કેદવાડના આતશબેરાંમનેલગવી દરેમેહેરની સરદીં માં પીટીટ ખેરાનેટે બાંધેલાં મકાન સાલં
૨૩-દેપદીન	કદમી દાદાર હોરમજદનું ચોથું
૨૪-દીન.....	[જશન.]
૨૫-અરશેસ્વંગ	
૨૬-આસતાદ..	The temple of God in
૨૭-આસમાન.	heaven
૨૮-જમીઆદ.	I talked with you from
૨૯-મારેસફંદ.	heaven
૩૦-અનેરાંન...	

માહ ૧૦ માં દેએ શેહેનશાહી
માહ ૧૧ માં બેહમન કદમી.

રેાજ.	તેહેવારો.
૧-અહુરમજદ...	માહા ૧૧ માં કદમી. શેહેનશાહી } જશનનો મહીનો. દાદાર અહુ } રમજદનું પેહેલું જશન.
૨-બેહમન.....	કદમી બેહમનનું જશન.
૩-અરદીએથત.	હમકારો.
૪-શેહેરેવર.....	
૫-સફદારમદ...	A voice from heaven
૬-ખુદાદ.....	God in heaven above
૭-અમરદાદ...	A voice...from heaven
૮-દેપાદર.....	શેહેનશાહી દેહ મહીનાનું ખાળું } [જશન.]
૯-આદર.....	હમકારો.
૧૦-આવાં.....	
૧૧-ખુરશીદ...	શેઠ પેગમખર સપેંતમાન " જર } થોથત"ના ઝુજરવાનો દીવસ. }
૧૨-માહોર	
૧૩-વીર.....	
૧૪-ગોથ.....	[ત્રીજું જશન.]
૧૫-દપમેહર...	શેહેનશાહી દાદાર અહુરમજદનું ;

માહ ૧૦ મા દેએ શેહેનશાહી.
માહ ૧૧ મા બેહમન કદમી.

રોજ.	તેહેવારો.
૧૬-મેહેર.....	શેનશાહીઆના " મેદીઆરેમ " } ધંબાર. }
૧૭-સરોશ.....	હમકારો.
૧૮-રશને.....	
૧૯-ફરવરદીન..	Watch unto prayer
૨૦-બેહેરાંમ...	હમકારો.
૨૧-રાંમ.....	
૨૨-ગુવાદ.....	હોમાજની બાજ.
૨૩-દેપદીન....	શેહેનશાહી દાદાર અહુરમજદનું } [ચોથું જશન. }
૨૪-દીન	૧૮૨૨ માં મુંબઈ સમાચાર } પત્ર નીકળ્યું. }
૨૫-અરશેસ્વંગ	
૨૬-આસતાદ ..	
૨૭-આસમાંન.	God is in heaven
૨૮-જમીઆદ.	God created the heaven
૨૯-મારેસફદ..	I bow my knees unto the
૩૦-અનેરાંન...	Father

માહા ૧૧ મા બેહુમન શેહુનશાહી.
માહા ૧૨ મા સફંદારમદ કદમી.

રોજ.	તેહેવારો.
૧-અહુરમજદ	માહા ૧૨ મા સફંદારમદ કદમી.
૨-બેહુમન...	શેં બહુમન અમં જશન.
૩-અરદીપેશત	હમકારો.
૪-શેહેરૈવર...	
૫-સફંદારમદ.	કં સફંદારમદ અમશાસપંદનું } જશન. }
૬-ખુરદાદ ...	
૭-અમરદાદ...	
૮-દેપાદર	પુણ્યાની શેાં ૨૦ પટેલવાલી દરેં } [૪૯ મું ૧૦ અજમેરની દરેં } [૪૯ મું ૧૨સ. }
૯-આદર	હમકારો.
૧૦-આવાં.....	
૧૧-ખોરશેદ ..	
૧૨-માહોર.....	Lord, teach us to pray
૧૩-તીર	I prayed in my house
૧૪-ગોશ.....	The prayers of all saints
૧૫-દેપમેહેર...	

માહા ૧૧ મા બેહેમન શેહેનશાહી.

માહા ૧૨ મા સફંદારમ હકદમી.

રોજ.	તેહેવારો.
૧૬-મેહર	
૧૭-સરોશ	હમકારો.
૧૮-રસને	
૧૯-ફરવરદીન ..	કદમી અશોકરોહરનું જયન.
૨૦-બેહેરાંમ...	હમકારો. પરેલમાંના વાડયાનાં } આદરાનને ૮૭ મું વરસ. }
૨૧-રામ	
૨૨-ગુવાદ	
૨૩-દેપદીન ...	
૨૪-દીન	
૨૫-અરશેસ્વંગ	કદમી મુકતાદ શરૂ થયાં.
૨૬-આસતાદ..	ક. ફરામરોદના હા.
૨૭-આસમાન ..	
૨૮-જમીઆદ.	
	He shall come and pray. Brethren, pray for us
૨૯-મારેસફંદ..	કદમી મીનો મારેસફંદનું જયન.
૩૦-અનેરાંન...	

માહા ૧૨ મો સફંદારમદ શેહેનશાહી.

માહા ૧ લો ફરવરદીન કદમી.

-
૧-અહુરમજ્દ	ગાથા ૧ લો કદમી, હમરપથમધિમ.
૨-એહુમન ...	ગાથા ૨ જો આસ્તુઅદ કદમી.
૩-અરદીએશત	ગાથા ૩ જો સ્પેનતોમદ. ક. શે. હમ.
૪-શેહરેવર...	ગાથા ૪ યો વાહુક્ષયર, કદમી.
૫-સફંદારમદ.	ગાથા ૫ મો વધસતોધસત કદમી.
૬-પુરદાદ ..	કદમી નવુવરસ. અહુરમજ્દ રોજ.
૭-અમરદાદ ..	કદમી યમન રોજ.
૮-દેપાદર ...	ક. રપીથવન કં અરદીએસ્ત રોજ.
૯-આદર ...	શેહેનશાહી હમકારો.
૧૦-આવાં.....	કદમી સફંદારમદ રોજ.
૧૧-ખોરશેદ...	કદમી પુરદાદ સાલ.
૧૨-માહોર ...	કદમીઆનો અમરદાદ સાલ.
૧૩-તીર	કદમી દેપાદર.
૧૪-ગોસ.....	કદમી આદર રોજનો હમકારો.
૧૫-દેપમહેર ..	કદમી આવાં રોજ.
૧૬-મેહેર.....	કદમી ખોરશેદ રોજ.
૧૭-સરોથ....	શેહેનશાહી હમ ક. માહોર રોજ.
૧૮-રથને	કદમી તીર રોજ.
૧૯-ફરવરદીન...	શેં અસોફરોહરનું જથન.

માહા ૧૨ મા સફંદારમદ શેહેનશાહી
માહા ૧ લો ફરવરદીન કદમી.

૨૦-બેહેરાંમ...	શેઠ હમકારો.
૨૧-રામ	કદમી મેહેર રોજ.
૨૨-ગુવાદ	ક. સરોશ રો. હમકારો. બહારકોટ દાદીં આતશબેહેરાંમનું એવાના કોટેકોટના કદમી આદ્રાંનનું વરસ.
૨૩-દેપદીન ...	કદમી રસના રોજ.
૨૪-દીન	ક૦ ફરવરદીનનું જશન.
૨૫-અરશેસ્વંગ	ક૦ ખેરામરોજનો હમકારો. શે- હેનશાહીઆનાં મુકતાદ શરૂ થયાં.
૨૬-આસતાદ..	આજથી શેઠ ફગમરોદના હા.
૨૭-આસમાન	કદમી ગુવાદ રોજ.
૨૮-જમીઆદ.	કદમી દેપદીન રોજ.
૨૯-મારેસફંદ.	શેઠ મીનો મારેસફંદનું જશન.
૩૦-અનેરાંન ..	કદમી અરશેસ્વંગ રોજ.

શેહેનશાહી પાંચ ગાથાઓ.

૧-અહનુઅદ	શે. ગા. ૧ લો.	ક. આસતાદ રોજ.
૨-આરતુઅદ	ગાથા ૨ જો.	ક. આસમાન રોજ.
૩-સપેનતોમદ	ગાથા ૩ જો.	ક. જમીઆદ રોજ.
૪-વોહુખશયર	ગાથા ૪ થો.	ક. મારેસ્ફંદ રોજ.
૫-વહીસ્તોયસ્ત	ગાથા ૫ મા.	ક. અનેરાંન રોજ.

